

VIÊN GIÁC

SỐ NR 209 TẠP CHÍ CỦA KIỆU BÀO VÀ PHẬT TỬ VIỆT NAM TỰ NẠN TẠI CỘNG HÒA LIÊN BANG ĐỨC
Zeitschrift der Vietnamesen und Buddhistischen Vietnamflüchtlinge in der Bundesrepublik Deutschland
PL. 2.559 NĂM THỨ 36 - THÁNG 10 NĂM 2015 JAHRGANG 36. OKTOBER 2015 - AUSGABE IN VIETNAMESSISCH

Cát Đơn Sa

Thư tòa soạn

Thế giới đang lao mình vào vực thẳm của sự lặng thinh về vấn đề của người tỵ nạn Trung Âu, vì vấn đề cá nhân chủ nghĩa của các quốc gia Âu Châu cần được duy trì, thì một em bé sáu tuổi người Syrien trên đường đi tỵ nạn cùng bố mẹ đã bị chết và xác em trôi giạt vào bờ biển của Hy Lạp. Chỉ một tấm hình thôi, mà thế giới phải động lòng. Dĩ nhiên là có nhiều lý do khác nữa để các chính trị gia đồng thuận cho mở cửa biên giới để cho những chuyến xe lửa vào Áo và München của Đức một cách hợp pháp như vậy. Rồi chuyện gì sẽ xảy ra nữa thì chúng ta khó tiên đoán được; nhưng chắc chắn một điều là người tỵ nạn ở Đức càng ngày càng tăng, các nước Âu Châu khác cũng vậy. Nghe đâu nước Đức năm nay phải lo cho 800.000 người đến xin tỵ nạn. Hình ảnh của Bà Thủ Tướng Merkel đã được người tỵ nạn Syrien trân quý. Từ đó hình ảnh của nước Đức cũng được ưa chuộng hơn. Như vậy nước Đức năm này thâm nhận số người đến xin tỵ nạn chỉ sau Hoa Kỳ mà thôi.

Cộng đồng nhân dụng hay nói đúng hơn là nền kỹ nghệ của Đức đang cần trẻ trung hóa và không cần phải đón nhận thêm khách thợ từ xa đến để điền vào những khoảng trống bị lão hóa từ nay cho đến năm 2050, khi nhận thêm những người tỵ nạn này. Biết đâu, đây cũng là một giải pháp hay để giải quyết vấn đề cung cầu của một xã hội kỹ nghệ như nước Đức? Khi người giàu bỏ ra một món tiền, dĩ nhiên họ phải tính toán kỹ lưỡng sao cho có lợi cả chủ và khách, thì đó mới là máu chốt của vấn đề, ngoài tinh thần nhân đạo ra. Nhưng một số người Trung Đông mang theo cả một Tôn Giáo Hồi Giáo cực đoan thì liệu nước Đức này nói riêng và Âu Châu nói chung sẽ bị ảnh hưởng gì trong tương lai, khi mà văn hóa của Thiên Chúa Giáo đã ngự trị trên lục địa này trên 2000 năm lịch sử? Có lẽ đây là một trong những lý do tế nhị để Thổ Nhĩ Kỳ không được thâm nhận vào Âu Châu, cũng chỉ vì Âu Châu muốn không có những phần tử cực đoan của Hồi Giáo xen lẫn vào, nhưng bây giờ Âu Châu đang đối diện với sự thật, phải toan tính sao đây?

Lòng Từ Bi, Vị Tha của bất cứ một tôn giáo nào cũng không cho phép tín đồ của họ làm ngơ trước những cảnh trái ý nghịch lòng, huống là những mảnh đời tan vỡ khi phải đối diện với tử thần, thì lúc ấy cứu lấy mạng sống của con người mới là vấn đề chính, chứ không phải là Anh theo Tôn Giáo này tôi mới cứu, nếu theo Tôn Giáo khác thì không được đoái hoài đến. Nhớ lại thời điểm 30 tháng Tư năm 1975 có cả hàng trăm ngàn người bỏ nước Việt ra đi tỵ nạn cộng sản và sau đó cả hai thập niên vẫn còn người rời khỏi nước Việt để đi tìm Tự Do. Đã có 500.000 người chết trong rừng sâu hay trên biển cả. Nhân loại đã ra tay cứu vớt hơn 2 triệu rưỡi người Việt đi tỵ nạn thuở ấy, đã chẳng có và hầu như không có tổ chức nào bảo rằng: "Nếu anh là Phật tử thì sẽ không được đón tiếp vào Hoa Kỳ, Úc Châu hay Âu Châu". Do vậy ngày hôm nay người Hồi Giáo hay Ấn Giáo hoặc thuộc Tôn Giáo nào đi chẳng nữa, thì đó không phải là vấn đề chính để chúng ta đóng kín lại những cánh cửa Từ Bi, mà chúng ta phải thể hiện lòng từ này bằng nhiều hình thức khác nhau như: quyên góp, giúp đỡ từ vật chất đến tinh thần cho những người cơ nhỡ như chúng ta đã hứng chịu trên đường vượt biển tìm Tự Do vậy. Người nào có áo quần cũ, giày dép dư thừa hay thức ăn vật uống v.v... tất cả chúng ta cũng đều có thể liên lạc với Hồng Thập Tự, Caritas hay những cơ quan cứu tế địa phương để trợ giúp. Chúng ta giúp người chính là tự giúp mình. Vì đây là cơ hội tốt để chúng ta được đền ơn đáp nghĩa

của một người có niềm tin vào một tôn giáo, mà mùa Vu Lan báo hiếu cũng là cơ hội để cho chúng ta thực hiện Một trong Tứ Trọng Ân này.

Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Âu Châu năm 2015 này cư mang nhiều lễ lộc và các khóa tu học đáng ghi nhớ. Đó là: Khóa Tu Học Phật Pháp Âu Châu kỳ thứ 27 được tổ chức tại Neuss từ ngày 20 đến ngày 30.7.2015 thành công viên mãn với 682 học viên và 70 Tăng Ni tham dự, nâng tổng số thành 752 người. Đây là con số thật lý tưởng, vì Giáo Hội chỉ mong có con số tham dự chừng 500 người là mãn nguyện lắm rồi. Kế đến là Đại Giới Đàn Khánh Anh, Về Nguồn 9 (Lễ Hiệp Kỳ Lịch Đại Tổ Sư), Đại Tường của Cổ Hòa Thượng Thích Minh Tâm vào lễ chào mừng Khánh Thành ngôi Đại Tự Khánh Anh đã được xây cất rông rãi trong 20 năm qua (1995-2015). Có độ 400 chư Tăng Ni và 7.000 Phật tử tham dự suốt trong một tuần lễ từ ngày 11 đến ngày 16 tháng 8 năm 2015 tại Evry, Pháp Quốc. Đây là một thành quả tuyệt vời ngoài sự dự đoán của Ban Tổ Chức. Ngoài ra còn có những buổi thuyết trình, hội luận, trà đàm v.v... đã làm cho không khí những ngày Đại Lễ thật là mau nhiệm. Lễ bổ nhiệm Trụ Trì của chùa Khánh Anh mới tại Evry và chùa Khánh Anh cũ tại Bagneux cũng đã làm cho mọi người tham dự đều xúc động.

Lễ Vu Lan vốn là lễ truyền thống của dân tộc và Phật Giáo. Năm nay chùa Viên Giác tại Hannover Đức Quốc đón tiếp 52 Tăng Ni và 5.500 Phật tử từ khắp nơi vân tập về chùa tham dự lễ trong ba ngày từ ngày 28 đến 31 tháng 8 năm 2015. Đây là một lễ Hội Vu Lan và Quan Âm như chưa từng thấy số người tham dự đông đảo như thế trong suốt 37 năm qua (1978-2015). Lễ Vu Lan tại chùa Linh Thứu Berlin được tổ chức từ ngày 22 đến 23 tháng 8, có đến 72 Tăng Ni và hơn 3.000 Phật Tử về tham dự. Đây cũng là một trong những ngôi chùa Việt Nam trên đất khách có cách kiến trúc thật là hài hòa. Lễ Vu Lan tại chùa Quang Minh Esbjerg Đan Mạch có 15 Tăng Ni và hơn 200 Phật Tử tham dự. Đây cũng là lần đầu tiên có chư Tăng Ni và Phật Tử tham gia đông như thế. Trở về Bảo Quang tại Hamburg, lễ Vu Lan được tổ chức ngày 5 và 6 tháng 10 năm 2015, có 30 Tăng Ni và hơn 1.000 Phật tử Việt Đức về chùa tham dự. Tất cả đều ngoài dự tính, vì lễ số người tham dự mỗi năm mỗi đông và thành phần trẻ đông hơn thành phần lớn tuổi đi chùa cũng như tham gia lễ hội. Đây là việc đáng mừng và Phật Giáo Việt Nam tại Đức nói riêng cũng như khắp nơi trên hoàn vũ nói chung, đều thành tựu những đóng góp cho phần tâm linh của người con Phật được như vậy.

Từ ngày 24 tháng 9 đến ngày 18 tháng 10 năm 2015 là thời điểm để tổ chức cho những khóa Tu Học Phật Pháp tại Lutzelbach, Koblenz, Metingen, Münster (Đức), Thụy Điển, Đan Mạch v.v... đã có hàng trăm người Việt cũng như Đức tham dự những khóa tu học này. Đây là thành quả của các Phật tử tại các địa phương trên đã bỏ công sức đứng ra tổ chức và sự quan tâm của chư Tôn Đức Tăng Ni đến từ Âu, Mỹ hướng dẫn về vấn đề giáo lý cũng như trau dồi đời sống tự thân của người Phật tử tại gia qua những khóa tu như thế này. Công đức ấy thật là bất khả tư nghì. Chỉ có lòng tin vào Tam Bảo mới có thể thực hiện được những công việc lợi mình, lợi người như vậy.

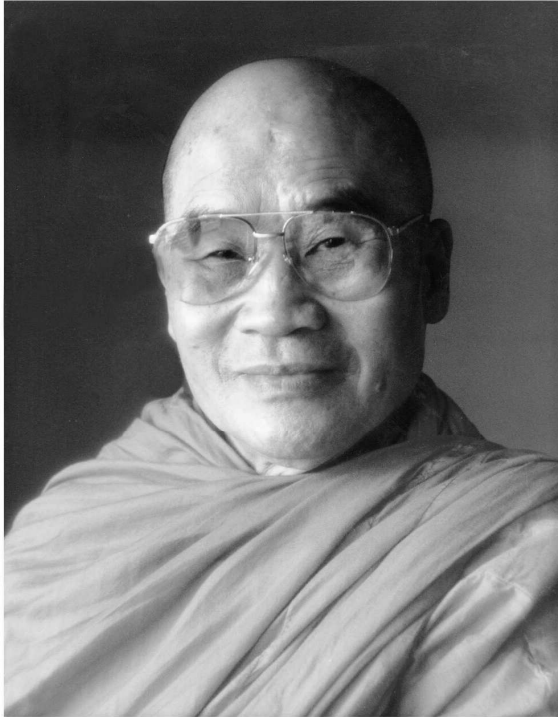
Nguyện cầu Tam Bảo gia hộ cho tất cả chúng ta, trên từ chư Tôn Đức Tăng Ni, dưới cho đến hàng Cư sĩ các giới hãy luôn tinh tấn dũng mãnh để tự nỗ lực thực hiện như lời của Đức Phật Câu Lưu Tôn nói trong giới kinh rằng:

*“Ví như ong lấy mật hoa,
Không làm hư sắc và hương,
Chỉ lấy vị nó mà đi;
Tỳ Kheo vào làng cũng thế,
Đừng làm chướng trái việc người.
Không xem làm cùng chẳng làm,
Chỉ xem việc làm của mình,
Hoặc là đúng hoặc chẳng đúng”.*

• Ban Biên Tập Báo Viên Giác

Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Âu Châu
LA CONGRÉGATION BOUDDHIQUE VIETNAMIENNE UNIFIÉE EN EUROPE
THE UNIFIED VIETNAMESE BUDDHIST CONGREGATION IN EUROPE
Chùa Association Bouddhique *Khánh Anh*

Hòa Thượng
THÍCH TÂM CHÂU
(1921-2015)

đã xả Huyền Thân, An Nhiên Tịch Diệt tại phương
trượng Tổ Đình Từ Quang, Canada, vào lúc 10 giờ 20
phút sáng Thứ Năm ngày 20 tháng 08 năm 2015
(nhằm ngày 07 tháng 07 năm Ất Mùi).

Trụ thế: 95 năm
Hạ lạp: 74 hạ

Nay Hội Đồng Điều Hành Giáo Hội Phật Giáo Việt
Nam Thống Nhất Âu Châu, thành kính đốt nén tâm
hương cúng dường; kính gửi lời phân ưu đến Giáo Hội
Phật Giáo Việt Nam Trên Thế Giới và hàng Tứ chúng
cùng môn đồ pháp quyến và nhất tâm cầu nguyện
Giác Linh Đại Lão Hòa Thượng Tâm Viên Tịch

Niết Bàn Tịch Tĩnh
Tùy Duyên Lai Khứ
Nhập Trần Xuất Thế
Đĩ Huyền Độ Chơn

Nam Mô Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật

Hội Đồng Điều Hành và chư Tăng Ni Phật Tử cùng
Thành Viên các Tự Viện trong Giáo Hội Phật Giáo Việt
Nam Thống Nhất Âu Châu Đồng Thành Khể Thủ Kính
Bái Tường Niệm Giác Linh Cổ Đại Lão Hoà Thượng
thượng **TÂM** hạ **CHÂU**

**AI ĐIỀU
CỦA GHPGVNTN ÂU CHÂU**

Đại Lão Hòa Thượng Ngài, là thạch trụ kiên cố,
của ngôi nhà Phật Giáo Việt Nam. Ngài ứng hiện Ta
Bà, theo bản hoài cao cả, chí thượng cầu hạ hóa.
Thương dân Việt nổi trôi, mấy ngàn năm lịch sử, hết
Tàu rồi lại Tây, đến nỗi da xáo thịt, tình huynh đệ phụ
tử, như thủ túc tình thâm, biến thành kẻ thù lớn. Đất
Mẹ phải chia hai, ranh giới cầu Hiền Lương, đây kia
dòng Bến Hải, cắt đôi chia lòng Mẹ. Đau đớn thấu tận
cùng, một quê hương bi thảm, đã nghèo lại càng
nghèo, lạc hậu thêm lạc hậu. Bởi dục vọng tham tàn,
của các nước lân bang, lấn thực dân đế quốc. Gây
nên đất nước Việt, nhân tính đổi suy đồi, hiền lương
thành bất thiện, đạo đức và nghĩa nhân, tổ tiên cùng
gia tộc, như xói mòn cội gốc, bởi văn hóa ngoại bang.
Quê hương mẹ Việt Nam, đứng trước cảnh tối tăm,
rơi vực sâu hố thẳm. Năm một chín hai một, tại Ninh
Bình Bắc Việt, một Bồ Tát hóa thân, thành con dân
nước Việt, với hùng tâm tráng chí, muốn cứu nguy
Dân Tộc, thoát khỏi họa phân ly, triết lý văn hóa đẹp,
nhân sinh cùng đất nước, được hưởng cảnh thái bình,
theo di huấn của Phật; Tâm Bình Thế Giới Bình. Nên

THÀNH KÍNH PHÂN ƯU

Kính gửi: Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Trên Thế Giới
và hàng Tứ chúng cùng môn đồ pháp quyến

**NAM MÔ LẠC BANG GIÁO CHỦ TIẾP DẪN
ĐẠO SƯ A DI ĐÀ PHẬT**

Hội Đồng Điều Hành Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam
Thống Nhất Âu Châu vừa nhận được ai tin:

**Đức Trưởng Lão Hòa Thượng
thượng TÂM hạ CHÂU**

- Thượng Thủ Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Trên Thế Giới.
- Nguyên Viện Trưởng Viện Hóa Đạo Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất.
- Viện Chủ Tổ Đình Từ Quang, Tu Viện Viên Quang, Tu Viện Thanh Quang.

không theo thể tình, trị quốc bình thiên hạ, dùng quân sự chính trị. Mà dẫn thân bằng nguyện;

*Từ bỏ mẹ cha,
Xa rời thân quyến,
Ý muốn cao siêu,
Tâm hình khác tục,
Hưng thịnh giống Thánh,
Nhiếp phục chúng ma,
Mong đến bốn ân,
Cứu thoát ba cõi,
Ra khỏi biển lửa,
Ái dục sân si,
Trở về bản nguyên,
Tịch tịnh an lạc.*

Với chí nguyện cao xa, ấu nhi mười một tuổi, Ngài nhập đạo xuất thế. Vốn thông minh tuyệt đỉnh, sách kinh nội ngoại điển, xem qua đà hiểu thấu. Triết lý Phật cao sâu, tâm khế ngộ chơn như, cửa huyền cơ tung mở, một phen tâm ý rộng, đem giáo pháp tuyên dương, trên quê hương thời bình, cho dân lành yên ổn, vui thú cảnh điền viên. Khi đất nước chia đôi, chính quyền Bắc độc tài, Ngài theo dân lành mình, cùng làn sóng tỵ nạn, vào miền Nam đất Việt, kết nối bậc Long Tượng, xiển dương đạo pháp mâu, tranh đấu quyền tự do, cho đất nước quê mình. Đối đầu nhiều nhân vật, chính trị gia các phía, lẫn ngoại giao cao cấp, nhà Trắng của Hoa Kỳ. Hai thập niên khổ đốn, vận nước và Giáo Hội, nhưng Ngài vẫn hiên ngang, như Bắc đẩu Thái sơn, quyết chí không lùi bước. Thêm một lần vận nước, rẽ sang trang sử mới, xuân một chín bảy năm, làn sóng tìm tự do, ồ ạt như thác lũ, muôn dân Việt đau khổ, bất chấp chuyện tử sinh, miễn thoát khỏi gọng kiềm, độc tài Cộng cuồng si, cảnh đen tối phủ dày, trên quê hương đất Việt, gần hai thập niên tiếp. Ngài thương dân nước Mẹ, lạc loài tha hương khắp, xứ người lạ cầu thực, tìm hơi thở tự do. Nên Ngài cũng len lỏi, trong số dân bất hạnh, đặt chân lên đất Pháp, trụ Hồng Hiên cảnh tự, cờ Phật pháp tung bay, trên xứ người tự do. Từ Quang tại Montreal, thành Tổ Đình đạo ấy. Bảy Chín tại Bắc Mỹ, Thủ Đô Hoa Thịnh Đốn, triệu tập tăng ni chúng, Giác Hoàng được thành lập, Giáo Hội Tăng Già, Việt Nam Hải Ngoại, lãnh đạo tinh thần, cộng đồng Phật Giáo, khắp nơi thế giới. Một chín tám tư, danh xưng chính thức, Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam trên Thế Giới, với vai trò Thượng Thủ, được suy tôn từ ấy. Ngài luôn luôn thao thức, tiền đồ của Phật Pháp, vận mệnh của dân tộc. Tuy thân già niên cao, nhưng bất cứ đâu thỉnh, Ngài đều từ bi nhận, quang lâm ban Đạo Từ, từng chữ nghĩa câu cú, không thiếu cũng không thừa. Đạo vị và tình đời, song vận cả trí bi. Từ Bắc Mỹ đến Âu, sang địa Nam xứ Úc, không quản ngại đường dài, dù tuổi hơn chín chục, âm thanh đều rõ ràng, tiếng vang bay khắp chốn, như sương ẩm đông lạnh, hoặc mùa hè gió mát. Nhưng dù chí kiên cường, tâm từ lòng quảng đại, cũng theo luật Vô Thường, thị hiện đúng Lý Chân, tuổi cao chín mươi lăm, tứ đại phải bất hòa. Tuy lòng Ngài đã hứa, quang lâm xứ Âu Châu,

trong ngôi vị Chứng Minh, Lạc Thành ngôi Phạm Vũ, Khánh Anh vững một trời, mừng vui và chia sẻ, cùng môn đồ tưởng niệm, Hòa Thượng Thích Minh Tâm, sau hai năm thị tịch. Nhưng với tuổi chín lăm, Ngài đành viết cáo thư, thân xác đã mỏi mòn, không cách nào đến được, với đường dài vạn dặm, hải dương nghìn trùng cách. Chỉ xin được từ xa, hưởng vọng về Paris, thủ đô ánh sáng rực, kính nguyện Giác Linh người, [Niết Bàn như tại, Phật Giáo Việt Nam hòa hợp, trường tồn, đại chúng tinh tấn, pháp giới chúng sinh đồng thành Phật đạo]. Cùng chúc phúc chư tôn, tăng ni và Phật tử, cả Giáo Hội Âu Châu, luôn được sống an hòa. Nhưng ôi thôi thế sự! Thủ bút Ngài còn đó, nét mực vẫn tinh nguyên, Thích Tâm Châu chữ ký, hiển hiện nét rõ ràng. Sau Đại Lễ Khánh Anh, thu vén việc chưa hoàn, thì hung tin đưa đến, như sét đánh ngang tai. Ngài Thượng Thủ đã đi, lòng chấn động vô vàn, khắp Giáo Hội Âu Châu, không ngờ cáo thư ấy, là dòng chữ cuối cùng, của đấng Chúng Trung Tôn, thời pháp nhược ma cường. Ngài ra đi để lại, muôn trùng hình ảnh kính, cho Tăng Ni Tín Đồ, của Phật Giáo Việt Nam.

*Tòng lâm thạch trụ
Đã đổ về Tây
Bóng mát cây cao
Xê dịch khỏi chốn
Ta bà một thuở
Nương bóng tử bi.
Phật Giáo Việt Nam
Ẩn đi báu vật
Viên ngọc trí tuệ
Sáng chói một đời
Bảy mươi lăm hạ.
Kính Ngài tử bi
Thương cõi Ta Bà
Hóa hiện lần nữa
Giúp cho đất Việt
Nhân loại an hưởng
Giáo Pháp Như Lai
Khắp cả chúng sanh
Đồng thành Phật Đạo.*

KHẾ THỦ

14 Av Henri Barbusse. 92220 Bagneux (FRANCE)
Tél : 01 46 55 84 44. Fax: 01 47 35 59 08.
E-mail : khanhanh@free.fr

Bhàvanà Thiền Phật Giáo toát yếu (Phần Ba)

Tác giả: **Bhikkhu T. Seelananda**

Chuyển ngữ: **Liễu Pháp**

(tiếp theo VG 208)

Rãi Tâm Từ khắp Chúng Sinh

(Metta Bhàvanà – Thiền Tâm Từ)

Đối với đa số hành giả, Thiền Tâm Từ được phổ biến nhất. Đây là sự thiền tập rất mạnh mẽ, một thuốc giải độc cho lòng sân hận. Bậc Chánh Giác có lần đã dạy:

“Sân Hận chẳng bao giờ được xoa dịu bởi Sân Hận mà chỉ có Tâm Từ Bi mới diệt được Sân Hận” (*Kính Pháp Cú, câu số 5*).

Đây là cách người Phật tử rải tâm từ cho mọi chúng sanh không phân biệt loại gì: **“Câu mong tất cả chúng sanh được mạnh khỏe, hạnh phúc và an bình”**. Để hành Thiền Tâm Từ, có nhiều phương pháp. Tuy nhiên, chúng tôi muốn chia sẻ với bạn phương pháp mà bậc Chánh Giác đã giảng dạy trong các kinh nguyên thủy.

Trong kinh Karaniyametta Sutta (*Sutta Nipata 1.8 Sutta*) và nhiều kinh khác, bậc Chánh Giác chỉ rõ cách rải tâm từ cho mọi chúng sanh ở nhiều phương hướng khác nhau trên thế giới, như là hướng trước, hướng sau, hướng phải, hướng trái, hướng trên và hướng dưới.

Trong kinh Karaniyametta, bậc Chánh Giác đã dạy: *“Uddham ado ca tiriyan ca asambàdham averam asapattam tittham caram nisinno và sayàno và yava tassa vigatamidhho etam satim adhittheya”*. Lời này có nghĩa là rải tỏa tâm từ khắp toàn thể thế giới – bên trên, bên dưới, xuyên ngang – không bị cản trở, với một tâm trong sạch, không thù nghịch. Và bậc Chánh Giác còn hướng dẫn phải thực tập tình thương này khi đang đứng, đang đi, đang ngồi hay đang dựa, miễn là bạn phải tỉnh thức. Hành thiền tâm từ này được gọi là **‘Sống cao thượng’**.

Để rải tâm từ, bạn trước hết nên phát triển tâm từ chính trong bản thân mình. Đó là phát sinh tâm từ. Để đạt mục đích này, bạn phải chú ý đến bản thân mình và tự nhủ **“Câu mong cho tôi được mạnh khỏe, hạnh phúc và an bình”** và điều này phải được lặp đi lặp lại trong khi quan sát bản thân. Một khi mà tâm từ được phát triển đầy đủ trong bản thân, bạn có thể rải tỏa tình thương vô hạn này cho mọi

chúng sanh trên thế giới. Phát triển tâm từ trong chính mình thực là quan trọng, vì nếu không làm như thế thì bạn không thể rải tâm từ. Một khi đã được phát triển, tâm từ trở nên như là một luồng ánh sáng. Bậc Chánh Giác đã khuyên là nên cho tràn ngập tâm từ đến mọi chúng sanh đồng đều và không có sự phân biệt nào.

Trong kinh Majjhima Nikaya, Số 7 (*Trung Bộ Kinh, kinh “Ví Dụ Tấm Vải”*), có sự giảng giải như sau:

“Ngài tiếp tục cho tâm từ tràn ngập một phương của thế giới, cũng như thế phương thứ hai, rồi phương thứ ba, thứ tư, và cũng như thế bên trên, bên dưới, chung quanh, tất cả mọi nơi, và cho tất cả chúng sanh cũng như cho chính mình. Ngài tiếp tục cho tâm từ tràn ngập toàn thể vũ trụ, với một tâm cao quý, vô hạn, không thù nghịch, không xấu xa”.

Hành Thiền Tâm Từ như thế nào

1. Ngồi thoải mái (xếp bằng nếu có thể được) hoặc ngồi cách gì cũng được, miễn là thoải mái.

2. Giữ phần thân trên ngay thẳng.

3. Để hai bàn tay nghỉ trên đùi (hoặc đặt bàn tay phải trên lòng bàn tay trái).

4. Nhắm mắt nhẹ nhàng.

(Hãy hiểu rõ những hành động của sự định tâm sau đây)

5. Bây giờ hãy chú tâm vào đỉnh đầu và quan sát khoảng chừng 2 phút.

6. Trong khi quan sát đỉnh đầu, hãy tự nhủ và hiểu rõ câu **“Mong cho tôi được mạnh khỏe, hạnh phúc và an bình”** (3 lần).

7. Rồi thì quan sát toàn thể cái đầu, từng nơi một và tự nhủ **“Mong cho tôi được mạnh khỏe, hạnh phúc và an bình”** (3 lần ở mỗi nơi).

8. Bây giờ, từ đỉnh đầu cho đến tận đầu những ngón chân từ từ (đi xuống), theo thứ tự, kiên nhẫn và an bình, bạn hãy giữ cho thân của bạn yên tĩnh và quan sát mỗi bộ phận của thân thể với một tâm cân bằng. Rồi thì bạn hãy lặp đi lặp lại câu **“Mong cho tôi được mạnh khỏe, hạnh phúc và an bình”**.

(Đây là cách làm phát sinh tâm từ trong thân tâm của bạn).

9. Khi bạn đã phát triển tâm từ trong bạn, bây giờ bạn có thể rải tâm từ cho mọi chúng sanh trên thế giới.

10. Bây giờ bạn hãy rải tỏa tâm từ cho mọi chúng sanh ở các phương hướng khác nhau.

11. Bạn phải rải tâm từ sáng chói rạng rỡ đến mọi chúng sanh một cách đồng đều.

12. Đầu tiên, hướng về mọi chúng sanh ở hướng phía trước, rải tâm từ rạng rỡ đến họ bằng cách nhủ thầm **“Mong cho mọi chúng sanh ở hướng phía trước được mạnh khỏe, hạnh phúc và an bình”** (3 lần).

13. Bây giờ hãy làm như thế, đến cho mọi chúng sanh ở mỗi hướng và nói thầm (3 lần) như sau:

- Mong cho mọi chúng sanh ở hướng phía sau được mạnh khỏe, hạnh phúc và an bình!

- Mong cho mọi chúng sanh ở hướng bên phải được mạnh khỏe, hạnh phúc và an bình!
- Mong cho mọi chúng sanh ở hướng bên trái được mạnh khỏe, hạnh phúc và an bình!
- Mong cho mọi chúng sanh ở hướng bên trên được mạnh khỏe, hạnh phúc và an bình!
- Mong cho mọi chúng sanh ở hướng bên dưới được mạnh khỏe, hạnh phúc và an bình!
- Mong cho mọi chúng sanh trong thế giới này được mạnh khỏe, hạnh phúc và an bình!
- Mong cho mọi chúng sanh trong vũ trụ này được mạnh khỏe và an bình!

Cuối cùng hãy nói:

Mong cho mọi chúng sanh được mạnh khỏe, hạnh phúc và an bình... và lặp đi lặp lại một lúc; khi bạn muốn kết thúc thời thiền, hãy chấp tay lại trước ngực hay trên trán và nói 'Lành Thay! Lành Thay' (Sadhu! Sadhu!). Rồi mở mắt, đứng dậy.

Thiền "Ghê Tởm Thân Xác"

(Asubha Bhàvanà)

Khi thực tập thiền quán tưởng sự ghê tởm thân xác, hành giả được hướng dẫn quan sát thân thể của chính mình và hiểu thân xác đáng ghê tởm. Mục đích là để hiểu được bản chất của Thân. Trong thân thể này, chẳng có gì là thường còn, chẳng có gì là đáng bầu víu vào như là một cái gì trong sạch, tươi mát, có giá trị hay vĩnh viễn.

Chúng ta hiểu rằng có người không thích nghe và hiểu về phương pháp thiền này, lý do chính yếu là họ không muốn thấy sự đáng ghê tởm của thân xác. Tuy nhiên, trên thực tế, dù họ có muốn thấy sự thực hay không, thân thể này cũng trở nên già yếu và cuối cùng bị tan hoại và chết.

Thiền tập "ghê tởm thân xác" như thế nào

Khi thực tập thiền này, hành giả phải quan sát thân thể của chính mình và hiểu bản chất thực sự của các bộ phận của thân thể. Với mục đích này, bậc Chánh Giác đã chia thân ra làm 32 phần (*còn gọi là 32 phần bất tịnh của thân*). Sự phân tích này có thể thấy trong kinh Đại Niệm Xứ (Mahà Satipatthàna Sutta) và ở các kinh khác nữa.

32 bộ phận như sau:

1. Tóc (kesa) 2. Lông (loma) 3. Móng (nakha) 4. Răng (danta) 5. Da (taco) 6. Thịt (mansam) 7. Gân (naharu) 8. Xương (atthi) 9. Tủy (atthininja) 10. Thận (vakkam) 11. Tim (hadayam) 12. Mật (yakaham) 13. Cách mô (kilomakam) 14. Lá lách (pihakam) 15. Phổi (papphasam) 16. Ruột (antam) 17. Màng ruột (antagunam) 18. Bao tử (udariyam) 19. Phẩn (karisam) 20. Mật (pittam) 21. Đàm (semham) 22. Mủ (pubbo) 23. Máu (lohitam) 24. Mồ hôi (sedo) 25. Mỡ (medo) 26. Nước mắt (assu) 27. Chắt dầu (vasa) 28. Nước miếng (kelo) 29. Nước đờm dãi béo (singanika) 30. Chắt nhờn ở khớp xương (lasika) 31. Nước tiểu (muttam) 32. Chắt lỏng trong não (mattalungam).

Trước tiên, những bộ phận này của thân phải được hiểu rõ. Khi thực tập, hành giả nên chú ý đến

các bộ phận này và hiểu rõ bản chất của mỗi bộ phận. Nên chú ý và cố gắng hiểu màu sắc và hình dáng của từng bộ phận. Quán tưởng màu sắc và hình dáng giúp rất nhiều trong sự giữ tâm trên đề mục.

Để hiểu các bộ phận này và quán tốt hơn, bậc Chánh Giác cho một ví dụ. Đó là ví dụ về cái bao có hai lỗ hổng. Ngài nói rằng: "Giả sử có một cái bao gạo có lỗ hổng ở hai đầu bao và đựng đầy nhiều thứ gạo và đậu như gạo trắng, gạo đỏ... đậu nành, hạt kê... Một người có mắt tốt theo dõi gạo và đậu tuôn ra và nói: 'Đây là gạo trắng, đây là hạt kê'... Cũng như thế, hành giả quan sát thân mình từ những ngón chân lên đến tóc trên đầu rồi từ tóc đi xuống đến ngón chân, kể cả các thứ bao bọc bên trong da, sẽ thấy đầy rẫy nhiều thứ không trong sạch".

Để thực tập thiền này:

1. Hãy tìm một nơi thích hợp và ít bị quấy rầy
2. Ngồi xếp bằng, giữ thân ngay thẳng và ngồi yên
3. Đặt hai tay vào lòng hay trên hai đầu gối
4. Bây giờ hãy hoàn toàn chú ý vào thân của bạn và quan sát màu sắc, hình dáng của mỗi bộ phận, những gì mà bạn thấy bây giờ. Những gì khác mà bạn chưa thấy rõ thì sẽ hiển lộ về sau.
5. Chú tâm hoàn toàn, bạn bây giờ hiểu được sự kinh tởm những bộ phận của thân xác. Hãy quan sát các bộ phận từ đầu đến chân và tiếp tục thực tập như thế. Hãy thấy những sự bất tịnh, tan hoại và tiêu diệt cũng như bản chất vô thường, khổ và vô ngã.

Quán về sự chết

(Maranànussati Bhàvanà)

"Này các tỳ kheo, chánh niệm trên sự chết, nếu được phát triển và vun bồi, đem lại kết quả lợi ích, sẽ không còn sinh tử, chấm dứt trong sự Vô Sanh. Vì thế các vị tỳ kheo nên phát triển chánh niệm trên sự chết".

Thiền này là để quán về sự chết của chính mình. Bậc Chánh Giác có lần đã dạy rằng sự chết của chính mình là một cái gì phải được quán nhiều lần (abhiham paccavekkhitabbam). Trong một lần khác, bậc Chánh Giác nói rằng chẳng có chỗ nào trong vũ trụ mà chúng sanh thoát khỏi sự chết. Kinh Pháp Cú có nói: **"Không ở trên trời, không giữa biển khơi, không ở trong núi non hang động, chẳng tìm được một nơi nào mà chúng sanh vượt qua được sự chết"**. Vào thời Đức Phật, có tục lệ mang xác chết đến bãi hài cốt cho các súc vật đến ngấu nghiến nhiều ngày. Ngài khuyên bảo các đệ tử thỉnh thoảng đến đó để quan sát sự tan hoại từng giai đoạn của xác chết, so sánh với chính cơ thể của họ và hiểu được bản chất của sự tan hoại và sự chết. Ngày nay thì chúng ta không có cơ hội như thế nữa vì xác chết không còn bị vất ở nơi công cộng.

Như thế, để thực tập quán về sự chết, như là để tập thiền định hay là thiền vắng lặng, chúng tôi xin chia sẻ với bạn hai phương pháp thiền theo truyền thống. Đây là hai phương pháp thực tập có tác dụng mạnh. Nếu bạn có thể thực tập một trong hai phương pháp này một thời gian, rồi thực tập thiền chánh niệm

hơi thở, thì sự thiền tập của bạn sẽ tiến bộ nhanh chóng và có kết quả tốt.

Phương pháp thứ nhất:

1. Hãy ngồi thoải mái ở một nơi thích hợp cho thiền tập, ngồi xếp bằng (nếu có thể được) để hai tay trong lòng hoặc trên đầu gối

2. Hãy chú ý hoàn toàn vào thân của bạn, quan sát thân từ đỉnh đầu đến chân, để toàn thể thân thư giãn và không động đậy

3. Bây giờ hãy quán bản chất của sự chết, nghĩ rằng bất cứ ai sinh ra trong thế giới này đều sẽ chết. Bất cứ loài động vật hoặc vô tri có sinh khởi thì cuối cùng cũng hoại diệt

4. Bây giờ bắt đầu từ Đức Phật, hãy nghĩ đến những vị vĩ đại đã khuất trong quá khứ, rồi hãy nghĩ đến người mà bạn biết từng có những đóng góp to lớn cho thế giới này và đã quá vắng, như những nhà đạo đức, những triết gia, vua chúa, chính trị gia, bạn bè, người thân, hãy nghĩ đến ngay cả những người mới chết rất gần đây, và cuối cùng hãy nghĩ tới cái chết của chính mình (hãy hình dung đám ma của chính mình). Hãy nghĩ như sau: **"Điều này cũng sẽ xảy ra cho chính tôi, đây là bản chất của đời sống. Cái chết không thể tránh khỏi, không thể tiên đoán được. Tất cả chúng ta đều phải chết, đời sống không có gì chắc chắn, cái chết là chắc chắn..."**. Lặp lại như thế và tiếp tục.

Phương pháp thứ hai:

1. Hãy tìm nơi thích hợp, ngồi xếp bằng (nếu có thể được) và nhắm mắt lại, để hai tay trong lòng hay trên hai đầu gối

2. Hãy chú ý hoàn toàn vào thân của bạn và quan sát thân mình từ đầu đến chân

3. Hãy để thân yên tĩnh và thư giãn

4. Bây giờ hãy quán cái chết của chính mình và niệm thầm như sau:

5. "Trong vòng 10 năm, tôi có thể chết, đời sống tôi không có gì chắc chắn, cái chết thì chắc chắn. Trong vòng 9 năm, tôi có thể chết, đời sống tôi không có gì chắc chắn, cái chết thì chắc chắn. Trong vòng 8 năm... 7 năm... 6 năm... 5 năm... 4 năm... 3 năm... 2 năm... 1 năm, tôi có thể chết, đời sống tôi không có gì chắc chắn, cái chết thì chắc chắn.

Bây giờ bắt đầu với tháng: trong vòng 11 tháng, tôi có thể chết, đời sống tôi không có gì chắc chắn, cái chết thì chắc chắn. Trong vòng 10 tháng... 9 tháng... 8 tháng... 7 tháng... 6 tháng... 5 tháng... 4 tháng... 3 tháng... 2 tháng... Trong vòng 1 tháng...

Bây giờ bắt đầu với ngày... rồi đến giờ, phút và xuống đến cả giây (nếu có thể được) và quán về cái chết của chính mình, lặp đi lặp lại "Đời sống tôi không có gì chắc chắn, cái chết thì chắc chắn! Tôi có thể chết ngay giây phút này. Chết..., chết..., chết..., cái chết là chắc chắn! hãy thấy cái xác chết của bạn bây giờ.

(còn tiếp)

(Những chú thích, chữ nghiêng trong dấu ngoặc là do dịch giả thêm vào)

Tâm bao la như đại dương

Thiền sư MORIYAMA
Hoang Phong chuyển ngữ

Sanshin: là ba thể dạng tâm hiện lên với một người khi bước vào Con Đường [Đạo Pháp]

Đó là:

DAISHIN : Tâm tỏa rộng

KISHIN : Tâm vui sướng

ROSHIN : Tâm thương yêu

Bài giảng của Thiền sư Moriyama dựa theo **"Những lời giáo huấn Tenzo"** của Đạo Nguyên (Dogen)

Thiền sư *Moriyama Roshi*
(1938-2011)

Lời giới thiệu của người dịch:

Các thuật ngữ Shanshin, Daishin, Kishin, Roshin, Tenzo... trên đây là tiếng Nhật gốc Hán ngữ và đã được giữ nguyên trong bản gốc tiếng Pháp. Chữ Tenzo (nơi tựa bài giảng của Đạo Nguyên) là danh hiệu dùng để gọi người đầu bếp trong một ngôi chùa. Nói chung chữ "Tâm" (Shin) là một thuật ngữ chủ yếu và vô cùng quan trọng đối với Thiền Học nói riêng và Phật Giáo Đại Thừa nói chung, đặc

biệt là ở các nước Á Châu như Trung Quốc, Nhật Bản, Hàn Quốc và Việt Nam, thế nhưng lại là một thuật ngữ khá "mơ hồ" vì rất khó xác định.

Chữ tâm nguyên nghĩa của nó là con tim, quả tim hay trái tim, đây chẳng qua là vì người Phương Đông - ít ra là trên phương diện từ nguyên và thuộc nền văn hóa của một số quốc gia kể trên - "nghĩ" rằng sự suy nghĩ phát sinh từ quả tim trong lồng ngực, trong khi đó thì người Tây Phương lại cho rằng sự suy nghĩ phát sinh từ não bộ. Chính vì thế mà các chữ như "tâm thức" (esprit/spirit) và "tri thức" (conscience/consciousness) của người Tây Phương có vẻ chính xác hơn trên phương diện khoa học, tuy nhiên không phải vì thế mà chữ "tâm" của người Á Đông thiếu "chính xác" hơn nếu nhìn dưới một khía cạnh nào đó. Một thiếu nữ e thẹn thì đôi má đỏ hồng, hai mắt chớp chớp, một người giận dữ thì gương mặt nhăn nhú và đỏ gay hay tím ngắt và tay chân thì run

rấy, một người buồn khổ thì đôi mắt ngơ ngác, tay chân bủn rủn, v.v... Trong tất cả các trường hợp đó thật hết sức rõ ràng là quả tim giữ một vai trò chủ yếu vì nó sẽ đập nhanh hay chậm hơn so với bình thường, sự tuần hoàn của máu huyết do đó sẽ không được bình thường và cơ thể sẽ tiết ra các chất kích thích tố (hormone) "thuận lợi" hay "bất lợi" tương ứng với các thể dạng xúc cảm ấy.

Chữ "tâm" của Đông Phương nói lên một sự kết hợp giữa sự vận hành của tri thức trong não bộ và nhịp đập của quả tim trong lồng ngực cũng như các kích thích tố trong cơ thể, do đó chữ tâm trong trường hợp này phản ảnh toàn bộ sự sống của một cá thể. Các tôn giáo độc thần chia cắt sự sống ra thành hai thành phần khác biệt nhau gọi là "phần hồn" và "phần xác", trong khi đó Phật Giáo quan niệm sự sống là một tổng thể phức tạp do nhiều điều kiện mà có, cái tổng thể ấy vận hành liên kết và tùy thuộc vào các điều kiện làm phát sinh ra nó và đồng thời tương kết và liên đới với vô số các điều kiện khác nữa thuộc môi trường bên ngoài. Tâm thức và thân xác chỉ là hai khía cạnh của một sự vận hành chung gọi là sự sống. Đối với Phật Giáo không có cái tôi nào gọi là "phần hồn" được xác định một cách cá thể, trường tồn và bất biến, và "thân xác" - cũng như "phần hồn" - cũng chỉ là một thể dạng cấu hợp liên kết chặt chẽ với tâm thức qua các phản ứng xúc cảm. Cũng xin nhắc thêm là đối với Phật Giáo Theravada cũng như Phật Giáo Tây Tạng - chẳng hạn như qua các bài giảng của Đức Đạt Lai Lạt Ma - thì chữ "tâm" mang ý nghĩa rất gần với các chữ "tâm thức" và "tri thức" của người Tây Phương, tức là gần hơn với Tâm Lý Học và Khoa Học nói chung, trong khi đó thì ý nghĩa của chữ "tâm" trong Phật Giáo Đại Thừa và đặc biệt là Thiền Học thì gần với sự vận hành của xúc cảm hơn, tức là liên đới trực tiếp hơn với sự sống qua tổng thể của nó như đã được nói đến trên đây.

Ngoài ra với mục đích mở rộng vấn đề, cũng xin nhắc lại câu đầu tiên trong kinh Pháp Cú - là *Manopubbangama dhamma* - thường được dịch sang tiếng Hán và tiếng Việt là: "**Tâm** dẫn đầu các Pháp", cách dịch này có thể bị hiểu sai lạc. Trước hết chữ Pháp (dhamma/dharma) trong trường hợp này chỉ có nghĩa là hiện tượng (phenomenon), không có nghĩa là Đạo Pháp (Dhamma/Dharma), và đối với chữ tâm (mana/mano) thì nên hiểu và nên dịch là "tâm thức" hay "tri thức" thì chính xác hơn (cũng xin ghi chú thêm là chữ *mana* trong tiếng Phạn có nghĩa là tâm thức/mind, thế nhưng trong tiếng Pa-li thì có đến hai nghĩa: quả tim và tâm thức).

Sở dĩ mạn phép dài dòng như trên đây là với mục đích mong rằng có thể giúp người đọc theo dõi bài giảng của Thiền sư Moriyama được dễ dàng hơn chăng? Thật vậy các bài giảng của Thiền Học nói chung thường ngắn gọn, xúc tích và rất trực tiếp, tức là thường dựa vào các cảm nhận bằng "trực giác" của con tim hơn là sự "lý luận" của khối óc. Dưới đây là bài giảng của Thiền sư Moriyama trong một tu viện nhỏ của hội thiền "Nơi An Trú Vô Biên" (Demeure

sans Limites) tại Ardèche, một vùng cao nguyên khô cằn và thưa dân thuộc miền cận nam nước Pháp.

Bài giảng của Thiền sư Moriyama

Daishin (Đại Tâm): là một Tâm Thức mênh mông như đại dương: tâm thức ấy tiếp nhận nước đổ ra từ tất cả sông ngòi, không loại trừ một dòng nước nào cả. Đây là tâm thức của những người biết tiếp xúc với các cảnh huống qua một tâm nhìn mở rộng, và không hề xem mình là một điểm chuẩn. Mỗi khi nhìn vào chính mình thì chúng ta thường phản ứng bằng cách: tôi thích cái này, tôi không thích cái kia. Chính vì thế nên chúng ta luôn nhận thấy thế giới thuộc bên ngoài chính mình nhằm để xác định nó là tốt hay không tốt, tùy theo thế giới ấy [hiện ra] có phù hợp hay không đối với với sự mong muốn (*desires/duch vọng, sự thèm khát, đam mê...*) của chính mình.

Chúng ta luôn có cảm tưởng mình là trung tâm [của tất cả], mọi sự vật và con người đều quay chung quanh, và mình thì tìm đủ mọi cách để hoặc xô bỏ các thứ ấy ra, hoặc lôi chúng vào với mình. Đây là một thái độ vô cùng mỗi mết, làm tiêu hao không biết bao nhiêu sinh lực.

Đại sư Đạo Nguyên có nói rằng: "*Dù ở đâu và trong bất cứ hoàn cảnh nào, chúng ta phải luôn phát lộ được sự sống của chính mình. Người dẫn độn nhìn cuộc sống của mình cứ như là cuộc sống của một người khác vậy (tức là qua các hình thức bám víu và níu kéo nào đó), chỉ có kẻ hiền nhân mới hiểu được là dù phải liên hệ với kẻ khác thì mình vẫn có thể phát lộ được sự sống của chính mình xuyên qua các mối dây liên hệ ấy (ý nghĩa của câu "phải luôn phát lộ được sự sống của chính mình" nói lên một sự "trở về với chính mình" và nhất thiết không có nghĩa là "biểu lộ cái tôi" của mình. Sự trở về ấy là sự quán thấy sự sống đích thật của chính mình, dù là mình đang tương kết với bối cảnh bên ngoài và các sự sinh hoạt trong xã hội. Sống bằng cách phóng nhìn vào kẻ khác và nhận thấy mình xuyên qua các mối tương giao với kẻ khác trong xã hội - để cảm thấy mình là đang sống - thật ra chỉ là một sự xao lãng và mất định hướng, và đây là cách đánh mất chính mình và phung phí sự sống của chính mình).*

"*Tâm tỏa rộng là tâm không còn cái tôi và không còn bám víu, và mình sẽ không còn tự nhận diện mình qua một Cái Tôi chính xác nào nữa cả, tức là một cái tôi yêu thích cái này hay ghét bỏ cái kia, và cũng nhờ đó mà mình biết sống hài hòa với tất cả những gì hiện ra với mình. Mình sẽ không còn đánh giá mọi sự vật (là tốt hay xấu) nữa, hầu giúp mình sống thật hài hòa với bất cứ cảnh huống nào xảy ra (xin lưu ý là cách hành xử đó không phải là một thái độ nhu nhược, ba phải hay bỏ qua mà là một sự hòa nhập với hiện thực, một sự buông xả từ bên trong nội tâm mình). Tất cả đều trở thành cội nguồn mang lại an vui và các kinh nghiệm sống cho chính mình".*

Hãy hình dung trường hợp một người chỉ thích toàn của ngọt..., sau một thời gian người ấy sẽ không sao tránh khỏi sự chán ngấy! Tại sao lại phải gặt bỏ

tất cả các hương vị [khác] của sự sống, [dù là] cay đắng hay dịu dàng, thô bạo hay ngọt ngào.

Tâm tởa rộng không hề bị các hoàn cảnh quấy nhiễu. Đại sư Đạo Nguyên còn nói thêm rằng: "*Không nên để mình bị mê hoặc bởi âm thanh của mùa xuân, cũng không để cho con tìm mình phải trĩu nặng vì màu sắc của mùa thu!*". Nếu không thì cuộc sống của mình cũng sẽ trở nên khi thì thế này khi thì thế khác, lúc thì bị kích động lúc thì rơi vào sự trầm cảm, cứ như là con yô-yô! Tâm tởa rộng vững vàng như một trái núi, tương tự như tư thế ngồi thiền, đó là sự rộng lớn, lòng khoan dung.

Khi nào tâm không còn bị "cái tôi" gây ra các thứ chướng ngại cũng như mọi sự phân biệt và các định kiến, và nhất là khi nào chúng ta không còn tìm cách bám víu vào thế giới để tìm kiếm lợi lộc nữa, thì khi đó **Kishin (Tâm vui sướng)** mới có thể hiện lên với mình được. Sự vui sướng ấy rất sâu xa, phát sinh từ thế dạng Nhất Thế (Unity) bên trong nội tâm mình, [với thế dạng Nhất Thế ấy] sẽ không còn [xảy ra] một sự giằng co hay một cuộc chiến nào nữa cả, đó là thế dạng Nhất Thế đối với bên ngoài (*thế giới*) và cả bên trong (*nội tâm*). Sự vui sướng đó không phải là một sự vui sướng cuồng nhiệt, chẳng hạn như đạt được một cái gì đó đúng với sự thèm muốn của mình, mà đúng hơn là một thế dạng hiện hữu thật tròn đầy, một sự hài hòa sinh động, ăn nhịp với từng giây phút trong cuộc sống của mình (tương tự như lên dây đàn cho đúng với từng nốt nhạc).

Niềm vui sướng đó hiển lộ từ bản chất sâu kín của mình, tức là bản thể của Phật (tức là Phật Tính), một bản thể trống không về tất cả mọi ảo giác.

Đây là tiếng hát của sông suối, tiếng reo của gió trên các ngọn thông, tiếng nhạc của chim trời. Niềm vui sướng ấy thật linh động, tởa rộng và thấm sâu vào từng sự vật. Khi nào hiểu biết được một cách sâu xa thế nào là sự sống và cái chết, hạnh phúc và khổ đau - và chấp nhận chúng - thì sự vui sướng ấy mới có thể hiện ra, tởa rộng

chung quanh mình hầu mang lại lợi ích cho tất cả chúng sinh.

Thật vậy, nếu không thực hiện được tâm tởa rộng và tâm vui sướng, thì **Koshin (Tâm yêu thương)** - tức là sự phát lộ của lòng từ bi - sẽ không sao có thể hiển hiện được. [Tu tập] không phải là cách biến mình trở thành vô cảm, tương tự như một khối đá, cũng không phải như "một kẻ ngô nghê cảm thấy mình hạnh phúc", mà là cách thực thi thật tròn đầy các mối dây tương liên và tương tác (interdependence/lý duyên khởi) giữa mình và thế giới: sở dĩ chúng ta hiện hữu ấy là nhờ vào tất cả các chúng sinh khác cũng như mọi sự vật khác cùng hiện hữu với mình.

Không có bất cứ một hạt bụi nhỏ nhoi nào trong thế giới mà lại không góp phần vào sự hiện hữu của chúng ta.

[Vậy thì] nếu muốn phân biệt giữa mình và kẻ khác thì phải làm thế nào? Đại sư Đạo Nguyên có nói rằng: "*Trên dòng luân lưu của thời gian, [một lúc nào đó] chúng ta sẽ trở thành kẻ khác, và kẻ khác sẽ trở thành chúng ta. Vậy tại sao lại [khước từ mà] không chia sẻ với họ những niềm hân hoan cũng như những khổ đau của họ? Chỉ có những kẻ ngu đần mới nghĩ rằng chăm lo cho kẻ khác là cách mang lại mọi thứ thiệt thòi cho chính mình!*".

Mỗi một cử chỉ thân thiện và thương yêu (dù thật nhỏ nhoi) đều sẽ tởa rộng trong toàn thể vũ trụ này.

Tâm tởa rộng, tâm vui sướng và tâm thương yêu là các thế dạng tâm thần của một môn đệ của Đức Phật. Nếu muốn vượt thoát ra khỏi thế giới của dục vọng và hình tướng, chúng ta phải biết tu tập bằng cách buông bỏ chính mình. Xuyên qua sự tu tập ấy của mình chúng ta sẽ trông thấy được sự hiện hữu của chư Phật, và đây là Con Đường Rộng Lớn đưa mình đến gần với họ.

Ngưỡng mong chính chúng ta và tất chúng sinh đều đạt được Giác Ngộ.

Thiền sư Moriyama thuyết giảng những lời trên đây tại thiền viện "Nơi An Trú Vô Biên" (La Demeure Sans Limites) ngày 20 tháng 6 năm 1993, nhân dịp kỷ niệm một năm ngày thành lập của tu viện này, và sau đó còn nói thêm một vài lời với cử tọa như sau:

Cách nay một năm tại "Nơi An Trú Vô Biên" này, một hạt giống đã được gieo trồng, đó là hạt giống Dharma (Đạo Pháp).

Phát sinh từ những ước vọng trong sáng và quyết tâm của các Vị Thầy [tiền bối], hạt giống ấy đã bắt rễ [ở nơi này], và năm nay chúng ta được trông thấy nhú lên những chồi đầu tiên. Vậy chúng ta hãy cùng nhau vui hưởng sự hiển lộ đó của Giáo Huấn Đức Phật.

Đại sư Đạo Nguyên có viết một câu như sau: "*Âm thanh của sông suối chính là những lời kinh và tiếng nói của Phật, vóc dáng của núi đồi là thân xác tuyệt vời của Phật...*".

Từ Ấn Độ đến Trung Quốc, từ Nhật Bản đến Âu Châu, ở bất cứ nơi nào đất cũng luôn là thân xác của Phật. Dù là ở Phương Đông hay Phương Tây, Dharma (Đạo Pháp) luôn hiển hiện trong từng âm thanh, từng màu sắc và từng khoảnh khắc của thực tại.

Dharma đang hiển hiện tại nơi này, trên đất Pháp này.

[Hãy cứ để cho] Thân và Tâm hòa mình trong niềm vui sướng và trí tuệ của Phật.

Câu mong Cội Bồ Đề luôn lớn mạnh hầu che chở cho tất cả chúng sinh!

Thiền sư Moriyama
La Demeure Sans Limites (Nơi An Trú Vô Biên)

Riou la Selle
07320 St Agrève - FRANCE
(Larbredeleveil.org)

Vài lời ghi chú của người dịch

Tâm tỏa rộng, tâm vui sướng và tâm thương yêu là ba thể dạng tâm thức của một người bước theo vết chân của Đức Phật. Ba thể dạng ấy thật hết sức cần thiết góp phần mang lại thể dạng Nhất Thể (Unity/One) trong sự sống của mỗi cá thể hầu giúp cho cá thể ấy trở thành MỘT với thực tại. Thực hiện thể dạng Nhất Thể không phải là cách chối bỏ sự sống cá nhân của mình mà đúng hơn là cách hóa giải sức mạnh thúc đẩy của các bản năng sinh tồn, truyền giống và sợ chết chi phối mình và tách mình ra khỏi thiên nhiên và vũ trụ, hầu giúp mình tìm thấy một sự sống đích thật và hài hòa, phù hợp với những gì sâu kín nhất trong nội tâm mình.

Vậy chúng ta hãy thử nhìn vào tâm của mình xem sao. Có phải là cái tâm ấy hiện lên với mình lúc thì hớn hở, lúc thì khổ đau. Muôn nghìn thể dạng xúc cảm tiếp nối nhau hiện ra với nó, nào là giận hờn, yêu thương, ham muốn, ghét bỏ, oán hận, mưu mô, tính toán, hy vọng, lo sợ, buồn bực, tiếc nuối, v.v... khiến nó lúc thì quay về quá khứ, lúc thì hướng vào tương lai. Các ngọn gió ào ạt và lồng lộn đó của bản năng thúc đẩy "tâm" mình quay tít như chong chóng, và mình thì cứ khư khư và quả quyết cho đấy là sự sống của mình, và đồng thời nghĩ rằng mình phải bảo vệ nó và mang lại hạnh phúc cho nó. Thế nhưng càng bảo vệ nó và tìm kiếm hạnh phúc cho nó thì mình lại càng mang lại thêm khổ đau cho nó mà thôi.

Dưới một góc nhìn cụ thể hơn thì tâm mình cũng chẳng khác gì như một tấm gương ném xuống đất và bị vỡ tan, mỗi mảnh phản chiếu một vài hình ảnh cắt xén và nát vụn của hiện thực. Tâm Nhất thể là một tấm gương nguyên vẹn phản ảnh trung thực thể dạng tròn đầy của sự sống, nói lên một sự hội nhập hài hòa giữa vũ trụ và Phật Tính trong nội tâm mình. Tâm tỏa rộng, tâm vui sướng và tâm thương yêu là ba bước đầu mà người tu tập phải thực hiện bằng được trên Con Đường hầu giúp mình giữ cho tấm gương Nhất Thể của nội tâm được nguyên vẹn. Hình ảnh phản chiếu bên trong tấm gương và vũ trụ bên ngoài đều giống như nhau và tất cả đều trở thành MỘT.

Sau đây cũng xin mạn phép nêu lên vài dòng về tiểu sử của Thiền sư Moriyama Rhoshi. Ông sinh năm 1938 trên đảo Sakhaline ở miền cực bắc nước Nhật, hòn đảo này hiện vẫn còn bị nước Nga chiếm giữ từ sau Thế Chiến thứ II. Năm 22 tuổi ông tốt nghiệp triết học tại một đại học ở Tokyo, và trong dịp này ông gặp được một vị thầy nổi tiếng là Hakusan Kojun Roshi (các vị thiền sư uyên bác thường được mang thêm danh hiệu *Roshi*, có nghĩa là một vị Thầy lão luyện, đáng kính, tương tự như trường hợp các vị Lạt-ma Tây Tạng được mang thêm danh hiệu là *Rinpoche*) và sau đó ông đã xin xuất gia. Ông tu học rất chuyên cần và được thụ phong Tỳ kheo năm 24 tuổi. Ngoài các vị thầy của mình ông còn được thụ giáo với nhiều vị thiền sư uyên bác khác tại nhiều ngôi chùa danh tiếng ở Nhật. Vào cuối thập niên 1960 ông được gửi đi Mỹ trụ trì một ngôi chùa ở San Francisco thay cho nhà sư Shunryu Suzuki Roshi phải

Ước Mơ

(Một thoáng xúc cảm vào dịp lễ Vu Lan,
kính dâng Cha Mẹ)

«Tất cả đều trở về nguồn, tương tự như một
người con quay về với mẹ»
Thiền sư Sekito Kisen

*Mong sao chớ hóa thành mây,
Lang thang mấy nẻo đường bay cuối trời.
Chỉ mơ hóa kiếp con người,
Ngả vào tay mẹ thuở ngày ấu thơ.
Lớn khôn biết tự bao giờ?
Cho tôi thấp nén hương hờ mộ cha.
Ước mơ làm một nụ hoa,
Thương sâu, thương lá nở ra tình người,
Tỏa hương gọi bướm, quện mây.
Ô kìa, nở rộ nụ này trong tôi!*

Hoang Phong

Saint Génies de Malgoirès
(một ngôi làng nhỏ miền nam nước Pháp)
13.08.2015

rời chùa để thành lập Trung Tâm Thiền Zen (Zen Center) với các sinh hoạt rộng lớn hơn.

Ba năm sau đó ông lại trở về Nhật để giảng dạy và có dịp học hỏi thêm. Năm 1992 vị thầy mới của ông sau này là Niwa Roshi để cử ông đi Nam Mỹ trụ trì một ngôi chùa ở Sao Paulo, nơi có nhiều người Nhật lánh nạn sau Thế Chiến thứ II. Trong dịp này ông thành lập thêm nhiều hội thiền khác cho người bản xứ ở Sao Paulo và các thành phố khác ở Brazil. Sau đó ông cử một nữ đệ tử gốc người Pháp là Ni sư Joshin Sensei tu tập với ông ở Brazil đến các nước khác như Argentina, Uruguay và Chili để thành lập các hội thiền ở các nơi này. Sau khi ông qua đời năm 2011, thì Ni sư Joshin Sensei trở về quê hương trụ trì tu viện Nơi An Trú Vô Biên do chính ông thành lập. Mọi người đều có thể đến viếng nơi này.

Bures-Sur-Yvette, 12.06.15

Hoang Phong chuyển ngữ

Độc giả có thể xem bản gốc tiếng Pháp của bài này trên trang mạng của tu viện Nơi An Trú Vô Biên, hoặc trên một số các trang mạng khác như:

Buddhaline: <http://www.buddhaline.net/L-esprit-vaste-est-comme-l-ocean>

Buddhachannel:

<http://www.buddhachannel.tv/portail/spip.php?article1955>

Hạnh nguyện cuộc đời Hòa Thượng Khánh Anh và phong trào chấn hưng Phật Giáo

(Thuyết trình trong Lễ Hiệp Kỳ Lịch Đại Tổ Sư (Ngày Về Nguồn 9) tại chùa Khánh Anh, Paris-Pháp, vào Thứ Bảy ngày 15 tháng 8 năm 2015 của **Hòa Thượng Thích Bảo Lạc**)

Nam Mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật

Kính bạch chư tôn đức Tăng Ni
Kính thưa toàn thể quý vị đại biểu cùng hội chúng

Thế kỷ 20 Phật Giáo Việt Nam trong thế chuyển mình đã xảy ra hai sự kiện lớn, ảnh hưởng lâu dài đến sứ mệnh tuyên dương giáo pháp Phật Đà của người con Phật hai giới xuất gia và tại gia ở quốc nội cũng như tại hải ngoại hiện tại.

Đó là, thứ nhất: Phong trào chấn hưng Phật Giáo vào đầu thế kỷ mà các bậc tiền bối đã dày công đóng góp hình thành; và thứ nhì: Làn sóng người tỵ nạn Cộng sản của hàng Tăng già và giới Cư sĩ Phật tử vào thập niên 80 của cuối thế kỷ trước, mang dấu ấn sâu đậm đối với Phật Giáo Việt Nam thêm đa dạng, được nhiều người biết tới, nhất là giới nghiên cứu Phật Giáo rất quan tâm. Tuy còn một số hạn chế nhất định, chúng ta chưa đáng lấy làm tự hào, lạc quan về trào lưu tự phát này mà cần phải khắc phục, chỉnh đốn để Phật Giáo Việt Nam mới có thể hội nhập vào được môi trường của các xã hội tân tiến hiện đại, như công cuộc phục hoạt của tiền nhân trong 9 thập niên qua.

I. Kết hợp Đạo tình giữa Tăng già và Cư sĩ

Có thể nói phong trào chấn hưng Phật Giáo Việt Nam đầu thế kỷ 20 khởi đầu trong sự trăn trở của một số các bậc trưởng tử Như Lai, đã chịu thương chịu khó, lặn lội từ thành thị đến vùng quê vận động, thuyết phục, kết nạp nên mối đạo tình giữa Tăng già và hàng Cư sĩ Phật tử trí thức trong Phật sự chung.

Phong trào phát xuất từ miền Nam Việt Nam trong thập niên 20 do các Ngài Khánh Hòa – Chùa Tuyên Linh tỉnh Bến Tre, Hòa Thượng Chí Thiên chùa Phi Lai tại Châu Đốc, Hòa Thượng Khánh Anh – chùa Long An, Trà Ôn tại Cần Thơ, Hội Nam Kỳ nghiên cứu Phật học – chùa Linh Sơn – Sài Gòn, Liên Đoàn Học Xã là một học đường lưu động vào năm 1933, Hội Phật Học Lương Xuyên, 1935 tại Trà Vinh.

Miền Trung có các bậc Tăng già thạc đức như: Quốc sư Phước Huệ - chùa Thập Tháp tại Bình Định, Hòa Thượng Giác Tiên thành lập Phật học đường Trúc Lâm - Huế, Phật học đường Báo Quốc (1935), Hội An Nam Phật Học đặt tại chùa Từ Đàm - Huế. Phật học đường Tây Thiên - Huế, Phật học đường Diệu Đức đào tạo Ni chúng tại Huế. Bác sĩ Tâm Minh Lê Đình Thám là nhân tố hàng đầu trong giới Phật tử trí thức

miền Trung, đã sát cánh cùng sơn môn tích cực dẫn thân phục vụ đạo pháp, đưa cao trào Phật giáo Miền Trung trên đà tiến triển vô cùng thuận lợi. Uy tín của Phật Giáo bắt đầu phục hồi, và các phong trào học Phật của thanh thiếu niên ra đời; rồi dần tiến tới thành lập Gia Đình Phật Tử.

Miền Bắc có các cơ sở và các bậc tôn đức như:

- Bắc Kỳ Phật Giáo Tổng Hội đặt tại chùa Quán Sứ, Hà Nội.
- Chùa Bồ Đề đào tạo Ni chúng.
- Chùa Bát Tháp đào tạo Ni chúng.

Hòa Thượng Thanh Hanh tức tổ Vĩnh Nghiêm, HT Tuệ Tạng, HT Mật Ứng, HT Thanh Ất, HT Trung Thứ, HT Doãn Hà, HT Mật Thế... là những nhân tố đầu tiên tích cực của Phong trào.

II- Các cơ quan ngôn luận

Truyền thông là phương tiện truyền bá Phật Pháp hữu hiệu trong mọi thời đại, nhất là thời hiện đại của thế kỷ 20 này.

1. Tạp chí Pháp Âm do HT Khánh Anh chủ xướng 1920.
2. Phật hóa tân Thanh niên nhằm cổ võ giới thanh niên Tăng Ni và Phật tử học Phật.
3. Tạp chí Bát Nhã Âm do HT Huệ Đăng chùa Thiên Thai thành lập năm 1931.
4. Tạp chí Từ Bi Âm do Nội Nam Kỳ Nghiên Cứu Phật Học chủ trương, số ra mắt ngày 1.1.1932 tại Sài Gòn.
5. Tạp chí Duy Tâm Phật Học do Hội Lương Xuyên Phật Học chủ xướng năm 1934.
6. Tạp chí Viên Âm do Hội An Nam Phật Học chủ trương năm 1934, do Bác sĩ Tâm Minh Lê Đình Thám, chủ nhiệm kiêm chủ bút.
7. Tạp chí Đuốc Tuệ do Bắc Kỳ Phật Giáo Tổng Hội chủ trương xuất bản số đầu tiên 10.12.1935.
8. Tạp chí Bồ Đề Tân Thanh.
9. Tạp chí Tiếng Chuông Sớm ...

Từ 1920 đến 1935 có hàng chục tờ tạp chí – cơ quan ngôn luận của Phật Giáo trên toàn cõi Việt Nam. Nhờ đó, người Phật tử có cơ duyên học Phật và đến với đạo tự nhiên mà không cảm thấy xa lạ, cách biệt như trước nữa. Trong số đó, Từ Bi Âm, Duy Tâm và Đuốc Tuệ là 3 tờ báo đại diện của 3 miền Nam-Trung-Bắc duy trì liên tục đến hàng chục năm rất có uy tín, nên được các nhà nghiên cứu Phật học và giới trí thức lưu tâm tìm đọc, cộng tác viết bài. Đặc biệt chúng tôi còn lưu trữ đủ bộ Từ Bi Âm từ số phát hành đầu tiên 1.1.1932 đến số 121 ấn bản 1.1.1937. Người sáng lập là Cư sĩ Phạm Ngọc Vinh; chủ nhiệm HT Chánh Tâm và Chánh Phó chủ bút HT Bích Liên và HT Liên Tôn.

III. Cuộc đời HT Khánh Anh (1895-1961) gắn liền với phong trào chấn hưng Phật giáo

Hòa Thượng họ Võ tên Hóa, pháp danh Chơn Quý, hiệu Khánh Anh, người làng Phổ Nhì, huyện Mộ Đức, tỉnh Quảng Ngãi.

Ngài xuất gia năm 21 tuổi (1916) với Hòa Thượng Ấn Tịnh, hiệu Hoảng Thanh ở chùa Cảnh Tiên tại

Quảng Ngãi, thuộc Lâm Tế Chúc Thánh đời thứ 39 thế hệ thứ 6. Năm 1917, Ngài nhập chúng tu học ở chùa Quang Lộc trong tỉnh và thọ Sa Di cùng năm với pháp tự Đạo Trân. Vốn sẵn cơ bản Hán học nên Ngài học Phật học rất mau chóng và nổi tiếng lúc còn là thanh niên tăng.

Do vậy, năm 1927 Ngài được mời vào Nam dạy lớp gia giáo tại chùa Giác Hoa tỉnh Bạc Liêu. Sau đó, Ngài dạy tại các chùa Hiền Long (Vĩnh Long năm 1928) chùa Thiên Phước (Tân An), Linh Phong (Tân Hiệp), Long Hòa (Trà Vinh). Năm 1931, Ngài nhận trụ trì chùa Long An tại Cần Thơ. Năm 1941, HT được mời về trụ trì chùa Phước Hậu tại Trà Ôn, nơi đây Ngài cùng các vị HT Khánh Hòa, Huệ Quang và Pháp Hải thành lập Liên Đoàn Học Xã giảng dạy ở Phật học đường Lương Xuyên tại Trà Vinh.

Ngài cũng là cây bút chủ lực của tạp chí Duy Tâm với nhiều bài về Phật học được nhiều độc giả thích tham khảo. Sau khi đã về trụ trì chùa Phước Hậu, Ngài vẫn phụ trách giảng dạy nhiều lớp Phật học khắp các tỉnh miền Nam. Sau năm 1945, Ngài lui về nhập thất ẩn tu suốt 10 năm tại chùa Phước Hậu, chuyên tâm phiên dịch kinh điển và soạn thảo bài giảng giáo lý. Những dịch và tác phẩm của Ngài như:

- Khánh Anh văn sao 3 tập do Ngài sáng tác
- Hoa Nghiêm nguyên nhân luận
- Nhị khóa hiệp giải
- Duy thức triết học
- Quy nguyên trực chỉ
- 25 bài thuyết pháp của Thái Hư Đại Sư v.v...

Năm 1955, Ngài được cung thỉnh chứng minh đạo sư của Hội Phật Học Nam Việt, rồi được suy tôn lên ngôi Pháp Chủ, Giáo Hội Tăng Già Nam Việt Nam năm 1957 để lãnh đạo Phật Giáo Miền Nam. Năm 1959, Ngài được Giáo Hội Tăng Già toàn quốc kỳ 2 đại hội tại chùa Ấn Quang, suy tôn lên ngôi Thượng Thủ nắm cương lĩnh cầm vận mạng Phật Giáo Việt Nam. Từ đó, Ngài về ở Phật học đường Ấn Quang để cầm cương lãnh đạo cuộc hoằng pháp và tiếp tục sự nghiệp văn hóa cho đến cuối đời.

Năm 1961, biết cơ duyên nhiếp hóa đồ chúng sắp mãn, Ngài về thăm lại chùa Long An xưa, và rồi viên tịch ở đây vào ngày 16.4.1961, thọ 66 tuổi và 45 tuổi đạo. Cuộc đời của Hòa Thượng là một tấm gương sáng để bốn chúng Phật tử học hỏi noi theo công hạnh hoằng pháp, nhất là phong trào chấn hưng Phật Giáo tại Miền Nam Việt Nam trong thập niên 1930. Ngài là một trong số 6 cột trụ của Liên Đoàn học xã như Tổ Khánh Hòa (Bến Tre), Tổ Huệ Quang (Tiểu Cần), Tổ Pháp Hải (Vĩnh Long), Tổ Chánh Tâm (Trà Ôn), Tổ Viên Giác (Bến Tre)... và Phật tử bốn đạo của các chùa trên. Nhờ công đức của Ngài làm nhân tố tích cực đẩy mạnh phong trào học Phật đi lên, và chính các Ngài lèo lái con thuyền Phật pháp tới bến thanh lương. Nổi chí Thầy Tổ, vào thập niên 1950, một nhân vật hoằng pháp sáng giá lúc bấy giờ Hòa Thượng Thiện Hoa cũng nỗ lực dẫn thân đem đạo vào

đời mà sự nghiệp đồ sộ qua công trình hoằng pháp vô cùng sâu rộng và lợi lạc của Ngài. Nay còn lưu lại bộ Phật Học Phổ Thông làm kim chỉ Nam cho người học Phật vậy.

IV. Phong trào chấn hưng Phật Giáo 50 năm (1920-1970)

Sách 50 năm chấn hưng Phật Giáo Việt Nam, ở phần đầu HT Thích Thiện Hoa viết như sau:

„Vì thấy sự suy đồi xuống dốc tột mức của Phật Giáo Việt Nam mà đau lòng, đồng thời nhờ ảnh hưởng phong trào chấn hưng Phật giáo ở Trung Hoa, do báo Hải Triều Âm cổ xúy, nên bắt đầu từ năm 1920, chư tôn Hòa Thượng Trưởng Lão, chư Thượng Tọa, Đại Đức hợp lực cùng một số Phật tử Cư sĩ nhiệt tâm với đạo, bắt đầu lo việc chấn hưng Phật giáo, như mở các trường gia giáo để đào tạo tăng tài và giảng diễn pháp cho tín đồ Phật tử tại gia“.

Những nhân vật chủ yếu sáng lập Hội Nam Kỳ Nghiên Cứu Phật Học gồm chư vị Hòa Thượng: Khánh Hòa, HT Trí Thiên, HT Từ Phong, HT Huệ Quang, HT Chánh Quả, HT Thiện Dư. Và những Cư sĩ hàng đầu như: Ông Trần Nguyên Chấn, ông Nguyễn Văn Căn, ông Huỳnh Văn Huyền, ông Trần Văn Khuê, ông Phạm Ngọc Vinh, ông Nguyễn Văn Nhơn, ông Lê Văn Phổ.

Những nhân vật hàng đầu của hội Lương Xuyên Phật Học Trà Vinh năm 1935 như: HT Huệ Quang, Chánh Tổng Lý, HT Từ Phong Đại Đạo Sư, HT An Lạc chánh Hội trưởng, HT Khánh Anh, Pháp sư hay Giáo Thọ sư, HT Pháp Hải Vĩnh Long, HT Liên Trì, Viên Giác - Bến Tre, HT Kim Huệ, Vạn An, Bửu Chung - Sa Đéc, HT Giác Hải - Chợ Lớn. Về phía Cư sĩ có quý ông: Huỳnh Thái Cửu, Ngô Trung Tín, Trần Văn Giác, Phạm Văn Liễu, Thái Phước, Thái Khánh, Lữ Long Giao, Nguyễn Văn Khỏe, Phạm Văn Luông, Trần Thèn, Nguyễn Văn Nhơn, Nguyễn Văn Thọ, Trần Huỳnh (Chủ bút tạp chí Duy Tâm tại Sa Đéc). Tại Sài Gòn, ông Đoàn Trung Còn cũng chủ trương phiên dịch, sáng tác xuất bản kinh sách Phật một số đáng kể.

Miền Trung, Hội An Nam Phật Học đặt tại chùa Từ Đàm năm 1932 tại Huế, những vị sáng lập như: Tổ Giác Tiên, chùa Trúc Lâm, Bác sĩ Tâm Minh Lê Đình Thám. Về sau có Hội Phật Học Trung Việt (1934). Hội thành lập Gia Đình Phật hóa Phổ đầu tiên - là tiền thân của Gia Đình Phật Tử, và cũng lập trường Bồ Đề trước nhất so với các tỉnh trong toàn quốc. Bên Tăng già còn có các Ngài: Quốc sư Phước Huệ, Pháp sư Phổ Huệ, HT Tịnh Khiết, Thiên Tôn, Trúc Lâm, Tây Thiên, Từ Hiếu, Trà Am, Mật Kế, Quy Thiện, Đôn Hậu, Mật Nguyên, Mật Hiển, Trí Thủ, Mật Thế. Phía Cư sĩ còn những vị nhiệt tâm như: Trí Độ, cụ Chơn An Lê Văn Định, Tôn Thất Tùng, Nguyễn Khoa Toàn, Hoàng Mộng Lương, Võ Đình Dung, Võ Đình Thụy, Nguyễn Văn Tiếng, bà Cao Xuân San tức sau này là Sư bà Diệu Không, bà Ứng Úy v.v...

Phật giáo tại Bình Định và Đà Nẵng có những bậc thạch trụ: Quốc sư Phước Huệ chùa Thập Tháp (1920-1945), Pháp sư Phổ Huệ (1920-1935), Pháp sư Bích Liên, Liên Tôn, Trí Độ (1930-1950), HT Vĩnh Khánh (san bản và ấn hành các kinh điển nghiên cứu Phật học). Ngoài ra, cũng có những Cư sĩ hữu công như các ông: Nguyễn Mạnh Trường, Phan Thanh Khuyển, Lê Tú Oanh v.v...

Miền Bắc, Bắc Kỳ Phật Giáo Tổng Hội thành lập năm 1934 tại chùa Quán Sứ - Hà Nội gồm có các nhân vật hàng đầu: Tổ Vĩnh Nghiêm, HT Tuệ Tạng, Thượng thủ Giáo Hội Tăng Già toàn quốc nhiệm kỳ thứ nhất, HT Mật Ứng, Pháp chủ Phật Giáo Bắc Việt, HT Thanh Ất, HT Trung Thứ, HT Doãn Hà v.v... Phía Cư sĩ có các ông: Hoàng Trọng Phu, Nguyễn Năng Quốc, Thiều Chửu, Bùi Kỳ, Dương Bá Trạc, Trần Trọng Kim (Lê Thần), Nguyễn Can Mộng, Nguyễn Trọng Thuật, Phan Kế Bính, Lê Toại, Bùi Thiện Căn, Bùi Thiện Cơ, Văn Quang Thùy, Nguyễn Xuân Chử, Nguyễn Huy Xương, Nguyễn Gia Tường v.v... và hàng trăm những nhà trí thức văn sĩ, học giả, sử gia, kiến trúc sư, nhạc sĩ, thi sĩ... đã tích cực đóng góp cho phong trào chấn hưng Phật Giáo Việt Nam nhiều thập niên qua.

V. Phật Giáo Việt Nam Hải Ngoại

Sau khi Cộng sản Bắc Việt cưỡng chiếm miền Nam ngày 30.4.1975, làn sóng người Việt tỵ nạn ra hải ngoại lên tới hơn 2 triệu người. Trong số đó đa phần là Phật tử đã có mặt tại hầu khắp các quốc gia tự do trên thế giới. Tính tới nay sau gần 4 thập niên, số Tăng Ni ra nước ngoài độ 700 vị và khoảng hơn 1 triệu 500 ngàn tín đồ Phật giáo định cư khắp 5 châu trong thế giới tự do.

Đây là cơ hội tốt nhất để giới Tăng già học hỏi văn minh của thời đại hầu ứng dụng vào môi trường hoằng pháp được hiệu quả thích nghi. Có thể nói trong cái dở cũng có cái hay là Phật giáo vốn dĩ nghèo nay được xuất ngoại khỏi phải tốn kém như trước kia, là một lợi thế vô cùng to lớn, chúng ta phải tận dụng thật đúng mức để Phật pháp được phổ cập hay truyền bá sâu rộng vào lòng các xã hội tân tiến. Như Phật giáo Tây Tạng, Nhật Bản, Thái Lan, Tích Lan, Đài Loan... đã và đang vận dụng hết sức trong công cuộc tuyên dương giáo pháp Phật Đà, thì Phật Giáo Việt Nam hải ngoại cũng phải góp phần tích cực trong vai trò hoằng pháp này.

Hai giới Tăng già và Cư sĩ Phật giáo Việt Nam nên tích cực suy nghĩ thêm chút nữa để cho PGVN có cơ duyên hội nhập vào nước sở tại nơi chúng ta định cư. Và chúng tôi xin thử nêu lên một vài đề nghị:

1. Lập phong trào học Phật ngày cuối tuần, cũng như khuyến khích con em theo học các lớp Phật pháp cơ bản.

2. Mở viện nghiên cứu, đào tạo giảng viên Phật học độ chừng 3 trung tâm tại Âu châu, Mỹ châu và Úc

châu. Lập Ban bảo trợ, Ban giảng huấn... cho chương trình giáo dục dài hạn quan trọng này.

3. Ban phiên dịch Tam Tạng, kết nạp các học giả Phật học, thành phần trí thức có khả năng và điều kiện đóng góp nhân tài, vật lực và trí tuệ đầu tư vào lãnh vực chuyên môn này.

4. Cho Phật tử xuất gia gieo duyên ngắn hạn. Sau đó họ có thể tiến tới thực thụ xuất gia tu học để có nhân tài duy trì Phật pháp trong tương lai, khi lớp trưởng bối không còn nữa, sẽ có người tiếp nối sứ mạng kế thừa.

Vẫn biết một con én không làm nên mùa xuân, nhưng nếu chúng ta không chịu bắt tay vào Phật sự thì đến bao giờ mới thực hiện được? Nhìn lại các bậc Thầy Tổ của chúng ta gần 100 năm trước, lúc đầu đề xướng phong trào Phật học cũng gặp muôn vàn khó khăn thử thách, nếu không muốn nói có lúc quý Ngài phải hạ mình chịu đựng với sự nhần nại kiên trì. Mong rằng mỗi vị xuất gia là một cây hoằng pháp, để củng cố và phát triển ngôi nhà Phật pháp tòa rạng khắp nhân gian trong thời đại thông tin toàn cầu của thế kỷ văn minh tân tiến ngày nay.

Nhìn vào thực tế chúng ta thấy được những trở ngại trước mắt. Thứ nhất: Khả năng ngoại ngữ của chư Tăng Ni không nhiều nên việc làm đạo có phần giới hạn với người bản xứ. Thứ nhì: Chùa chiền tự do thành lập quá nhiều nên bị chi phối không ít về nhân sự và tài chánh để dốc sức vào việc phát triển Phật sự.

Kính cảm ơn chư Tôn Đức và quý vị thiện hữu tri thức đã theo dõi phần trình bày trên mà chúng tôi muốn chia sẻ với quý Ngài, cùng quý vị để ngỏ hầu tìm ra được giải pháp thích nghi. Mong thay được nhiều người ưu tư và dẫn thân vào phạm vi giáo dục, tác giả xin nguyện dâng hiến quãng đời còn lại, nếu có được sự đồng tình của những pháp hữu đồng quan điểm.

Nam Mô Hoan Hỷ Tạng Bồ Tát Ma Ha Tát

• Hòa Thượng Thích Bảo Lạc

Tài liệu tham khảo:

- Danh Tăng Việt Nam quyển 1 Thích Đồng Bổn soạn ấn hành 1996 tại Sài Gòn.
- Lịch sử truyền thừa thiền phái Lâm Tế Chúc Thánh, Thích Như Tịnh, XB Phương Đông, SG 2009.
- 50 năm chấn hưng PGVN, HT Thiện Hoa, Phật Học Viện Quốc Tế HK ấn hành năm 1987.
- Tiểu sử Tổ Khánh Anh do Tổ đình Lương Xuyên ấn hành năm 2000.
- Huệ Quang Phật học đại từ điển do HT Minh Cảnh chủ trì.
- Ấn Độ trăm mặc của Thích Bảo Lạc, Pháp Bảo xb 2010.
- Mùi trầm hương của Nguyễn Tường Bách, nxb Trẻ-Sài Gòn 2000.

Những cánh hoa rơi

• HT. Thích Như Điển

Nếu có người nào đó bảo rằng: "Tại sao Thầy viết nhiều và không chịu nghỉ ngơi, hãy để đờn viết một tác phẩm có giá trị vẫn hay hơn là những bài tạp ghi như vậy" thì tôi sẽ trả lời rằng: "Nếu viết được thì cứ viết, chứ chờ viết hay mới viết thì biết bao giờ mới viết được một bài. Có nhiều người chờ cả đời không viết, đến khi muốn viết thì không còn sức khỏe nữa". Quả cuộc đời này nó có nhiều cái khó như thế, mà chúng ta thì không tự làm chủ thời gian cũng như sức khỏe của mình được. Do vậy tôi chủ trương rằng: "Cái gì làm được trong ngày hôm nay thì hãy nên làm, chứ chờ đến ngày mai thì nhiều khi ngày mai ấy không còn ở lại với mình nữa. Dầu ta có già, có sống lâu bao nhiêu năm trên thế gian này đi nữa, rồi một ngày nào đó chúng ta cũng phải ra đi, mà thời gian thì chẳng thương tiếc gì ta, đâu ta có cổ nịt kéo nó lại. Ngay cả những người thân trong gia đình, mình cứ ngỡ rằng họ luôn ở gần mình và họ thuộc về một phần của cuộc sống mình, nhưng điều ấy ta đã lầm. Cuối cùng rồi chẳng có cái gì là của mình, ngay cả tài sản, của cải, người thân, địa vị, học thức, bằng cấp v.v... Tất cả rồi cũng chỉ còn là con số không to tướng như những cánh hoa rơi trước gió mà thôi".

Sống 67 năm trên trần thế, tôi đã chứng kiến không biết bao nhiêu là nổi biệt ly của nhiều người, ngay bản thân mình cũng có, mà cho những người thân, những bạn bè gần xa cũng không thiếu, nhất là những Phật tử qua đời mà tôi đã đến trợ niệm cho họ. Đặc biệt lần này tôi chỉ muốn ghi lại những cảm xúc của mình khi đối diện với những sự biệt ly này. Trước đây hai năm, vào ngày 8 tháng 8 năm 2013 Cổ Hòa Thượng Thích Minh Tâm, Viện Chủ chùa Khánh Anh tại Pháp, đồng thời Ngài cũng là nguyên Chủ tịch Hội Đồng Điều Hành của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Âu Châu, đã ra đi chưa một lời dặn dò với môn đồ đệ tử cũng như các thành viên của Giáo Hội và suốt hai năm qua, chúng tôi đã cùng với quý Thầy Cô trong Giáo Hội và đệ tử xuất gia cũng như tại gia của Ngài tiếp tục gánh vác con thuyền của Giáo Hội và nhất là việc xây dựng ngôi phạm vũ Khánh Anh vẫn còn trong thời kỳ dang dở. Để rồi cuối cùng Giáo Hội Âu Châu cũng đã tổ chức được các lễ quan trọng từ ngày 13 đến ngày 16 tháng 8 năm 2015 vừa qua; có cả hằng ngàn Phật tử khắp năm châu và hơn 300 Tăng Ni khắp các nơi về tham dự. Đây là một thành quả, một hãnh diện của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Âu Châu nói chung cũng như môn đồ pháp quyến của Cổ Hòa Thượng Minh Tâm nói riêng vậy.

Đại Giới Đàn Khánh Anh quy tụ hơn 40 giới tử đến từ 10 quốc gia tại Âu Châu cũng như Mỹ Châu, trong này có 10 giới tử là người Pháp, Đức, Thụy Sĩ, Ý, Đan Mạch, Scotland v.v... Giới Đàn này đã mở ra phương tiện cho những người Tây Phương, đặc biệt là nữ giới, đã xuất gia với các trường phái Phật Giáo Tây Tạng suốt trong hơn 20 năm hay hơn 30 năm vẫn chưa được thọ Thức Xoa và Tỳ Kheo Ni, kể từ sau khi Thọ giới Sa Di Ni. Chúng ta đã bắc một nhịp cầu cho những người nữ Tây Phương này, và trong tương lai, sau khi họ đã thọ giới Tỳ Kheo Ni, có đủ hạ lạp trong 5 mùa An Cư Kiết Hạ trở lên, họ có thể thọ nhận đệ tử và nếu đủ 10 vị Ni, họ có thể bắt đầu truyền các giới cho chư Ni Âu Mỹ, để họ có cơ hội tiếp cận với giáo lý của Đức Phật theo tinh thần của Tứ Phần Luật, mà chư Ni Việt Nam đang hành trì. Đây là điểm son của Giới Đàn Khánh Anh trong những ngày 13 và 14 tháng 8 năm 2015 vừa qua.

Kể đến là Lễ Hiệp Kỳ chư Lịch Đại Tổ Sư (Về Nguồn 9) được tổ chức trọng thể vào ngày 15 qua những đề tài thuyết trình về hành trạng của Tổ Khương Tăng Hội và Tổ Khánh Anh, lồng vào đó trong những ngày 13 và 14 có những đêm "trà đàm hội ngộ" cũng như "Hội luận Tăng Ni trẻ" v.v... đã làm cho không khí sinh hoạt của ngày Về Nguồn lại càng nổi sắc hơn. Một đài truyền hình đến từ Hoa Kỳ có phỏng vấn tôi rằng: "Thưa Thầy, nhiều người tại Hoa Kỳ khi nghe đến hai chữ Về Nguồn lại liên tưởng đến tổ chức này có liên hệ đến Cộng sản. Vậy xin Thầy cho biết về ý kiến của Thầy như thế nào về vấn đề này?". Tôi trả lời rằng: "Cách đây 9 năm, tại chùa Pháp Vân Toronto, Canada đã tổ chức Về Nguồn lần thứ nhất, có gần 100 Tăng Ni tham dự và sau đó bị các cơ quan truyền thông la hoảng lên là Về Nguồn, chính là về với Cộng sản, nhưng xin thưa, Cộng sản đâu có nguồn gốc dân tộc mà về. Và lại suốt trong 9 năm qua, trong gần 100 vị Tăng Ni tham dự lần đầu ấy có ai là Cộng sản đâu, xin quý vị chỉ giùm cho tôi". Đó là câu trả lời đơn giản của tôi. Ở những xứ tự do này người ta có quyền chỉ trích xây dựng, nhưng không phải để phỉ báng và chụp mũ. Nếu nói họ có, mà thiếu bằng chứng để chứng minh, thì sẽ có luật pháp hiện hành nghiêm trị. Đã có nhiều trường hợp như vậy xảy ra rồi và xin những người hay chụp mũ người khác hoặc vu cáo người khác không có bằng chứng thì hãy lấy đó làm gương. Theo tôi thì nên thấy cái hay cái đẹp của người khác, tâm mình sẽ thanh thản hơn; còn nếu chỉ thấy cái xấu cái sai của đối phương thì lúc nào tâm ta cũng khó chịu. Có lần Nguyên Đạo Văn Công Tuấn viết: "Có nhiều người chỉ muốn vạch lá tìm sâu, thì kẻ ấy chỉ thấy sâu và không bao giờ thấy lá". Xin nhớ cho rằng chúng ta là những người học hạnh Thánh để thực hành theo các Thánh như, chứ không phải chúng ta là Thánh. Do vậy con người vẫn còn có những lỗi lầm, thì cũng là chuyện bình thường thôi, không có gì để khó hiểu cả.

Đêm thứ Bảy ngày 15 tháng 8 "Tưởng niệm bậc xuất trần thượng sĩ" đã làm cho nhiều người thương cảm nhớ đến Sư Ông Minh Tâm. Những giọt nước

mắt vẫn vô tình tuôn chảy như để nhớ lại một bậc Thầy đã dày công hy hiến đời mình cho Giáo Hội cũng như những công việc chung đại sự khác. Ngày hôm sau, 16 tháng 8 năm 2015 là ngày cất bằng Khánh thành (tuy chưa được phép chính thức của chính quyền Pháp, vì còn những công trình chính chưa hoàn thiện), nhưng chư Tôn Đức cũng như đồng bào Phật tử khắp nơi đều hoan hỷ để được nhìn thấy hình ảnh này, sau 20 năm xây dựng. Lễ Hiệp Kỳ chư Lịch Đại Tổ Sư và tuyên đọc tâm niệm của Tăng Ni Hải Ngoại cũng như lễ Đại Tường của Cổ Hòa Thượng Thích Minh Tâm đã được diễn ra vô cùng trang nghiêm thành kính. Kế tiếp là phần tấn phong Trụ Trì cho Thượng Tọa Thích Quảng Đạo và Ni Sư Diệu Trạm. Thầy Quảng Đạo sẽ lo cho ngôi chùa mới ở Evry với sự cố vấn của Chư Tôn Hòa Thượng trong Giáo Hội Âu Châu cũng như môn phái Liễu Quán gần và xa. Để điều hành ngôi đại tự này Thầy Quảng Đạo phải cần sự trợ duyên của chư Thượng Tọa, Đại Đức Tăng trong các Tổng Vụ của Giáo Hội. Phần nội tự sẽ do Thượng Tọa Quảng Đạo cũng như huynh đệ tỷ muội cùng quý Phật tử tại gia đảm trách. Ni Sư Diệu Trạm cũng đã phát biểu thật là đồng mãnh và cảm động, khi Hòa Thượng Thích Tánh Thiệt trao quyền Trụ Trì ngôi chùa cũ Khánh Anh tại Bagneux mà Cổ Hòa Thượng Thích Minh Tâm đã Trụ Trì tại đó từ năm 1977 cho đến năm 2013. Đây là những hình ảnh đẹp vô cùng trong những Đại Lễ được cử hành tại chùa Khánh Anh trong những ngày này. Mặc dầu một cánh hoa đã rụng, nhưng có hai cánh hoa đã mọc lên để tiếp tục con đường của Thầy Tổ mình đã dày công vun đắp trong suốt hơn 40 năm qua. Tiếp theo là lễ cúng dường Trai Tăng cho gần 400 Tăng Ni hiện diện. Đây có lẽ là số Tăng Ni đông nhất tại Âu Châu có mặt trong những ngày này tại chùa Khánh Anh để tham dự những Đại Lễ vừa trình bày. Hẳn rằng Hòa Thượng Minh Tâm ở một nơi xa xôi nào đó, Ngài đã đoái mắt nhìn về ngôi Đại Tự Khánh Anh và mỉm cười hoan hỷ cho những việc truyền đăng tục diệu đã được kể vãng khai lai như thế.

Trong tháng 8 năm 2015 vừa qua tại Hoa Kỳ và Canada đã có ba cánh Hoa cùng rơi một lúc vào những ngày 3, ngày 18 và ngày 20. Đó là Cổ Trưởng Lão Hòa Thượng Pháp Chủ Thích Giác Nhiên, Viện Chủ Tổ Đình Minh Đăng Quang tại Westminster California, ra đi ở tuổi thượng thọ 93. Tiếp đến là Hòa Thượng Thích Viên Diệu, Trụ Trì chùa Thuyền Tôn tại Montreal, Canada ra đi ở tuổi 62 và một bậc danh Tăng thạc đức nữa, đó là Cổ Đại Lão Hòa Thượng Thượng Thủ Thích Tâm Châu, ra đi ở tuổi 95 với 84 năm hành đạo và 74 Hạ Lạp trên khắp mọi miền đất Việt và năm châu, bốn bể kể từ hơn 40 năm nay, không có nơi nào là không có hình bóng của Ngài hiện hữu. Tôi sẽ viết về ba cánh Hoa đặc biệt này của Pháp Phái Khất Sĩ, của Liễu Quán Pháp Phái và của Trúc Lâm Yên Tử Pháp Phái. Dĩ nhiên sẽ có nhiều phần khiếm khuyết, kính mong chư Tôn Đức và Quý thiện hữu tri thức bổ túc cho. Xin vô vàn đa tạ.

Phái Khất Sĩ do Ngài Minh Đăng Quang sáng lập vào tiền bán thế kỷ thứ 20 và chỉ có Việt Nam mới có, chứ trên thế giới không có Phái này, ngoại trừ chư Tăng Việt Nam sang Mỹ hay các châu lục khác đã mang truyền thống Khất Sĩ này của Việt Nam đến thành lập ra. Căn cứ theo bộ "Chơn Lý" gồm hai quyển của Ngài Minh Đăng Quang truyền lại, thì đầu tiên Ngài tu theo Đại Thừa ở Việt Nam, sau đó Ngài sang Cao Miên để tham cứu Thiền học với các Sư Nam Tông và cuối cùng Ngài về lại Việt Nam thành lập phái Khất Sĩ này. Chư Tăng Ni dưng chay, đi khất thực, tịnh hành nhất là ở miền Nam Việt Nam. Và năm 1954 thì Ngài Minh Đăng Quang vắng bóng. Kể từ đó các Môn Đồ của Ngài đi du hóa khắp nơi để thành lập Tịnh xá và giáo hóa chúng sanh theo thể loại văn thơ được sáng tác hay dịch thuật từ các Kinh điển Đại Thừa. Cổ Hòa Thượng Thích Giác Nhiên là vị Đệ tử sau cùng của Tổ Sư Minh Đăng Quang, Ngài sang Mỹ tỵ nạn Cộng sản vào đầu thập niên 80 và đã gây dựng chừng 20 Đạo Tràng, Tu Viện, Tịnh xá có liên quan đến hệ phái Khất Sĩ tại Hoa Kỳ. Bằng giảng của Ngài được gửi đi khắp các nơi, nên Phật tử có cơ duyên để nghe và hành trì. Cuối đời, Ngài bị bệnh duyên trong 9 năm và vào ngày 3 tháng 8 năm 2015 Ngài đã ra đi ở tuổi đời 93 và hơn 60 hạ Lạp. Đây là một mất mát to lớn của Giáo Đoàn Khất Sĩ Việt Nam cả trong lẫn ngoài nước. Sau đó nhục thân của Ngài được đưa về Việt Nam và hỏa thiêu tại Sài Gòn. Môn Đồ Pháp Quyển của Ngài đã cử hành những lễ nghi quan trọng để nhớ lại ân xưa của một bậc Thầy cao cả đã dày công huấn dục các tử đệ nên người.

Cách đây chừng 3 tháng Pháp Đoàn Hoảng Pháp Âu Mỹ của chúng tôi có ghé Canada và nghe tin Hòa Thượng Viên Diệu, Trụ Trì chùa Thuyền Tôn tại Montreal bệnh nặng, nên đã ghé thăm và Thầy cho biết rằng: "Bác sĩ đã chê, cho về lại chùa an nghỉ, chắc chỉ còn 3 tháng nữa sẽ đi". Tôi nghe cũng hơi đột ngột, vì tin ấy chính từ Thầy nói ra, và lại tuổi đời Thầy mới 62, chưa phải có gì bi quan lắm. Thế nhưng ngày 18 tháng 8 năm 2015 vừa qua, Thầy đã ra đi vĩnh viễn rồi. Hòa Thượng Viên Diệu thuộc Pháp Phái Liễu Quán. Phái này được thành hình tại Đàng Trong vào cuối thế kỷ thứ 17 do Ngài Nguyên Thiệu từ Trung Hoa qua giáo hóa, Tổ Liễu Quán người Sông Cầu Phú Yên ra Huế học đạo và đặc pháp với Ngài Minh Hoảng Tử Dung, khai sơn chùa Từ Đàm. Và kể từ đầu thế kỷ thứ 18 đến nay, tại Huế nói riêng cũng như khắp các miền Trung và Hải Ngoại ngày nay, nhiều chư Tôn Đức thuộc về dòng Thiền này. Ngài Liễu Quán là người Việt Nam, nên Thiền Phái này được phát triển rất mạnh khắp nơi trên thế giới ngày nay. Thầy Viên Diệu ra đi để lại 3 ngôi chùa tại Canada và chắc rằng môn phong pháp phái Liễu Quán sẽ cử người ra đảm nhiệm.

Vào ngày mùng 7 tháng 7 năm Ất Mùi, nhằm ngày 20 tháng 8 năm 2015 Ngài Thượng Thủ của GHPGVN trên Thế Giới đã viên tịch tại Montreal với tuổi thọ 95. Xuất gia tại Ninh Bình từ 11 tuổi, 21 tuổi thọ giới Tỷ

Kheo, nên Ngài đã có 74 Hạ Lạp trong Thiên Môn, là một trong những vị Trưởng Lão của Phật Giáo Việt Nam. Đó là cố Hòa Thượng Thích Tâm Châu, Ngài thuộc dòng phái Trúc Lâm Yên Tử của Điều Ngự Giác Hoàng Trần Nhân Tôn. Đến năm 1954 Ngài theo làn sóng người tỵ nạn Cộng sản, đã xa lìa miền Bắc vào Nam và Ngài đã thành lập hay chứng minh cho nhiều ngôi chùa tại miền Nam Việt Nam như: Vĩnh Nghiêm, Giác Minh, Việt Nam Quốc Tự v.v... Trong giai đoạn nhiễu loạn của Phật Giáo bị nhà Ngô đàn áp, Ngài làm Trưởng Ban Liên Phái Bảo Vệ Phật Giáo để đối thoại với chính quyền nhà Ngô và sau cuộc cách mạng thành công vào ngày 1 tháng 11 năm 1963, Ngài đã được bầu lên làm Viện Trưởng Viện Hóa Đạo đầu tiên của GHPGVNTN từ năm 1964, đến năm 1966 thì Giáo Hội tách rời làm hai thành Ấn Quang và Việt Nam Quốc Tự. Ngài giữ nhiều vai trò quan trọng trong nhiều giai đoạn khác nhau của Phật Giáo Việt Nam. Đến ngày 30 tháng 4 năm 1975 Ngài một lần nữa đi tỵ nạn Cộng sản sang Pháp. Đến Pháp, Ngài lập chùa Từ Quang, rồi Hồng Hiền và sau đó qua Hoa Kỳ cũng như Canada để cố vấn cho chùa Giác Hoàng, Liên Hoa và tiếp đến Ngài trở lại Montreal để thành lập Tổ Đình Từ Quang. Năm 1984 Ngài đã thành lập GHPGVN trên Thế Giới tại chùa Liên Hoa Brossard Canada và Ngài làm Thượng Thủ. Đến năm 2014, đúng 30 năm sau Ngài tổ chức lễ kỷ niệm 30 năm thành lập tổ chức này rất trọng thể tại Tu Viện Viên Quang ở Hoa Kỳ.

Gần một thế kỷ Ngài đã kinh qua. Do vậy có không biết bao nhiêu điều để nói, nhưng với người viết bài này xin cung kính đánh lễ Ngài như bao lần Ngài đến tham dự những lễ lộc quan trọng của chùa Viên Giác tại Hannover trong những năm 1991 (Đại Hội Ban Chấp Hành của Hội Đồng Tăng Già Thế Giới), năm 2003 (lễ truyền trao Trụ Trì) và năm 2008 (lễ được tấn phong lên Hòa Thượng). Mỗi lần chúng tôi sang Canada cũng đều xin phép đến đánh lễ Ngài và mỗi lần như thế đều được nghe những lời giáo huấn của Ngài rất chí tình về sự hòa hợp Tăng Già cũng như cố gắng phát triển Phật Giáo tại các nơi v.v... Bằng ngậm thơ và kinh sách của Ngài, tôi được nhận rất nhiều, đã nghe và đã đọc. Từng chữ, từng lời như được gợi nhớ đầu đây. Lẽ ra tôi phải sang tận nơi Tổ Đình Từ Quang tại Montreal Canada để tiễn đưa Ngài lần cuối, nhưng trong Giáo Hội Âu Châu đã có nhiều vị đại diện đến để đánh lễ kim quan Ngài rồi, và lại ngày Vu Lan quá cận kề, nên không thể đến Canada được. Như những gì Ngài đã có lần dặn dò thân mật rằng: "Thầy Như Điển đừng quên tôi nhé! "Vâng! Con sẽ không bao giờ quên Ngài cũng như những hành hoạt của Ngài trên suốt một chặng đường dài của lịch sử Việt Nam và Phật Giáo Việt Nam như thế và con sẽ đến Tổ Đình từ Quang vào những dịp sau này như hình ảnh của Ngài đã thị hiện trên bầu trời Montreal vào lúc 10 giờ đêm ngày 21 tháng 8 năm 2015 khi đưa nhục thân của Ngài đi nhà quàn vậy. Vâng! Chính những sự thị hiện của cánh Hoa vĩ đại ấy giống như "Cánh Hoa Tâm" mà Ngài đã trước tác, tạo nên những vần thơ Đạo Lý tuyệt diệu để gửi lại cho Đời vậy.

Trước sau gì rồi mọi người cũng sẽ có một ngày ra đi như vậy, nên ngay từ bây giờ chúng ta nên sẵn sàng đón nhận những niềm vui lẫn sự lo toan cho cuộc sống và hãy để như vậy cho dòng đời trôi chảy mãi đến tận vô cùng, không đợi chờ, không phủ nhận, mà hãy chấp nhận nó Như Là thì mọi việc sẽ qua đi.

Những cánh hoa rơi trên bầu trời Âu Mỹ ngày nay của thế kỷ thứ 21 đã làm cho chúng ta gợi nhớ lại những cánh hoa ngày trước, khi Đức Phật còn tại thế, mà trong Kinh Tạp A Hàm, Ngài A Nan một hôm đã bạch lên với Đức Thế Tôn rằng:

"Kính bạch Ngài, con đang nhặt được một cành hoa, khi con ngủ, mùi thơm của nó tỏa khắp, cảm thấy rất dịu dàng, thơm tho. Ngay cả cành và lá của nó cũng thơm nữa. Không những thế! bạch Ngài, cả rễ của nó con ngủ cũng cảm thấy thơm. Không biết có loài hoa nào ngược gió mà có thể bay khắp muôn phương chăng?"

Này A Nan! Có chứ. Đó là hương thơm của những người Phật tử tại gia giữ tròn 5 giới cấm. Đó là hương thơm của những người Phật tử tại gia trai giới gìn giữ cẩn thận trong sáu ngày, vào ngày mồng 8, 23, 14, rằm, 30 và mồng một. Đó là hương thơm của những người Phật tử tại gia giữ tròn Bát Quan Trai giới trong những ngày trên. Hương thơm này, dầu cho có ngược gió cũng bay khắp muôn phương. Như vậy đó, hương thơm của những người Đức Hạnh, dầu ngược gió cũng có thể bay khắp muôn phương, ngay cả hàng Cư Sĩ, Đức Phật vẫn ca ngợi tán dương như vậy. Còn ở đây, như trên chúng ta đã thấy, các bậc Đại Sư đi vào đời, mang theo biết bao nhiêu nguyện lực để phổ hóa chúng sanh, thì hương thơm của giới, của định, của tuệ, của giải thoát và giải thoát tri kiến hương ấy vẫn còn lan tỏa khắp nơi trên hoàn vũ này.

Chúng ta tưởng niệm đến các Ngài cũng có nghĩa là chúng ta muốn noi theo những hạnh nguyện của các Ngài, đi vào đời, dẫn thân vì Đạo. Dầu cho bao hiểm nguy đến tánh mạng đi chăng nữa chúng ta vẫn không lùi bước trước những nghịch cảnh thử thách lòng mình. Có như vậy mới xứng đáng là đệ tử của Phật. Ngày nay pháp nhược, ma cường nên những thế lực vô minh đang rình rập bên ta. Vậy chúng ta hãy can đảm hơn lên để đi vào đời, phải làm sao giống như lời thệ nguyện của Ngài A Nan trong Kinh Thủ Lăng Nghiêm rằng:

"Trong đời ác năm trước, con nguyện xin vào trước. Nếu có một chúng sanh nào chưa thành Phật thì con sẽ không vào Niết Bàn".

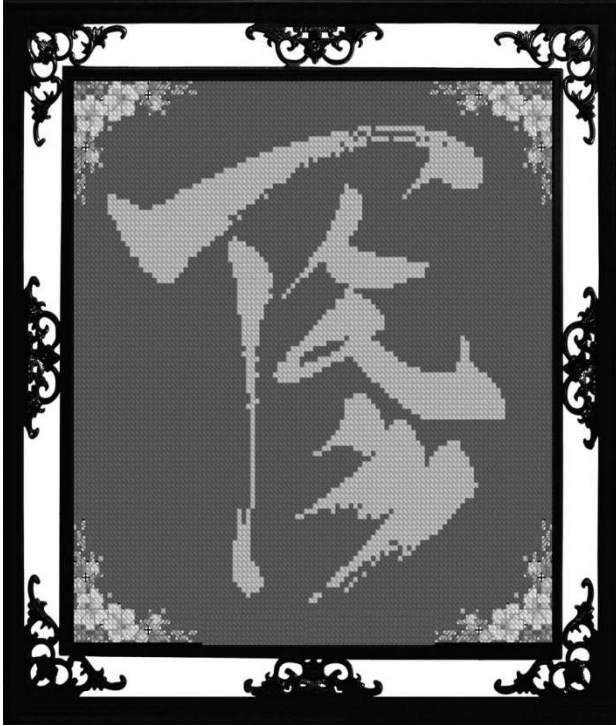
Hãy dũng mãnh và tinh tấn lên, như voi chúa xông vào trận mạc. Chúng ta phải đối diện với vô minh và chúng ta phải chuyển hóa vô minh thành trí tuệ và chuyển hóa phiền não thành Bồ Đề. Đây mới là bản phận của người tu Phật. Xin cầu nguyện cho tất cả chúng ta hãy vững lòng tin nơi Tam Bảo và nơi tự thân của mỗi người như vậy.

Thích Như Điển

*Viết xong vào mùa Vu Lan báo hiếu năm 2015
Phật Lịch 2559.*

Chữ Tâm trong văn học Việt

• Thái Công Tụng

1. Tổng quan

Trong văn học Việt, chữ **Tâm** thường có mặt, dù trong ca dao, tục ngữ hay trong các truyện Nôm như Kim Vân Kiều, Nhị Độ Mai v.v. Trong sự giao tiếp giữa người với người, ta thường chúc nhau **thân tâm an lạc**. Quả thật, thân và tâm đi liền với nhau, tạo thành một tổng thể. Thân có thể an, nhưng tâm không lạc vì bị tham sân si chi phối. Chữ Tâm là tiếng Hán-Việt, nếu nói theo chữ Việt thuần túy thì đó là **lòng người** (*Cội nguồn cũng ở lòng người mà ra... Tẻ, vui bởi tại lòng này, v.v...*)

Dân gian ta vẫn thường nói đến chữ Tâm kèm theo với vài ba chữ khác nữa, cụ thể như chữ Tâm an", "Tâm hòa", "Tâm bình", "Tâm ngay thẳng", "Tâm trong sáng", "Trực tâm" - ngược lại là những chữ "Ác tâm", "Hắc tâm", "Tà tâm", "Tâm đen tối" v.v...

Tâm ở trước các chữ như tâm thần, tâm lý, tâm cảm, tâm cảnh, tâm thức, tâm tình v.v...

Tâm ở sau các chữ như thiện tâm, vọng tâm, nội tâm, chân tâm, thành tâm, ác tâm v.v...

Trong **kinh Bát Nhã**, ta thường đọc có các chữ sắc, thọ, tưởng, hành, thức. **Sắc** chính là thân tức sự kết hợp của bốn chất gọi chung là tứ đại gồm đất, nước, gió, lửa và **tâm** nghĩa là các nhận thức, suy tưởng, tri giác, tình cảm vui, buồn, thương, ghét v.v... thì Phật học gom chúng ra 4 loại, gọi là **thọ** (feeling), **tưởng** (cognition), **hành** (mental formation), **thức** (consciousness).

Trong máy điện toán ngày nay, người ta phân biệt các bộ phận như bàn phím, con chuột, màn hình, bộ nhớ v.v... gọi chung là **phần cứng** còn các chương

trình cài đặt trong bộ nhớ gọi là **phần mềm**. Con người có **Thân** cũng tương tự như phần cứng và **Tâm** tương tự như phần mềm.

Tâm có một nội hàm rộng lớn vì bao gồm **tâm thức** (lĩnh vực nhận thức, có ý thức), **tâm cảnh** (dùng các ý về cảnh để tả tình cảm), **tâm niệm, tâm tư, tâm tính, tâm sự, tâm pháp** (mọi phương pháp tác động lên tâm lý, từ tác động lên ý thức như giáo dục và công tác tư tưởng đến tác động lên vô thức như tâm lý liệu pháp), **tâm cảm, tâm trạng, tâm hồn, tâm linh, tâm xúc, tâm bệnh v.v...** Bấy nhiêu đủ thấy tâm phức tạp, mà phức tạp cũng đúng vì tâm do hàng trăm ngàn neuron trên não bộ tác động lên nhau, v.v... và ngày nay, một môn học về thần kinh, về não bộ (neurosciences) ra đời, giúp cho **khảo học nhận thức** (cognitive sciences) tiến bộ hơn với máy chụp não bộ mạnh hơn, chính xác hơn.

Chữ **Tâm** có ngay trong trang đầu của **Kinh Pháp Cú**:

Tâm vi pháp bốn

Tâm tôn, tâm sử

mà Trần Trọng San dịch là:

Tâm là gốc mọi pháp đời

Tâm cao quý nhất, tâm sai khiến làm

Trong những kinh khác cũng nói về **Tâm**:

«*Đĩ tâm vi tông, đĩ vô môn vi pháp môn*» (Lấy tâm làm chủ, lấy cửa không làm cửa Pháp) (**Kinh Lăng Già**).

«*Tâm địa là bản nguyên của vạn pháp*» (**Kinh Lăng Nghiêm**).

Trong **kinh Viên Giác** có bài kệ:

Tội từ tâm khởi đem tâm sám

Tâm được tịnh rồi tội liền tiêu

Tội tiêu tâm tịnh, thấy đều không

Ấy mới thật là Chân Sám Hối.

Sám Hối ở đây là "**Tâm Sám**", tức là chuyển Ý nghiệp từ những tư tưởng xấu ác thành những tư tưởng lành thiện. Rồi tới Thân nghiệp là thực hiện những việc lành thiện đó. Nghiệp sẽ là nhân chi phối dòng đời, nghiệp thiện thì hưởng quả thiện, nghiệp ác thì lãnh quả báo ác, như bóng đi theo hình. Nếu biết tinh ngộ để chuyển nghiệp, từ xấu chuyển qua tốt, rồi từ tốt chuyển qua thanh tịnh, thì sẽ tiêu dung được nghiệp, ra khỏi dòng sinh tử triền miên.

2. Chữ Tâm trong ca dao Con cò mà đi ăn đêm

Trong thi ca Việt, con cò tượng trưng cho công việc lam lũ vì con cò thường đi kiếm ăn vất vả dọc bờ sông. **Nhà thơ Tú Xương** có nhắc đến công ơn của bà vợ với hai câu:

Lặn lội thân cò khi quãng vắng

Eo sèo mặt nước buổi đò đông

Ca dao ta cũng có nhắc đến thân phận con cò, trong đó đã vẽ lên hình tượng một người vợ, người mẹ giàu đức hy sinh cho chồng, cho con qua ca dao sau:

*Cái cò lặn lội bờ sông,
Gánh gạo đưa chồng tiếng khóc nỉ non
Nàng về nuôi cái cùng con
Cho anh đi trẩy nước non Cao Bằng*

Riêng trong bài ca dao sau đây:

*Con cò mà đi ăn đêm
Đậu phải cành mềm lộn cổ xuống ao
Ông ơi ông vớt tôi nao
Tôi có lòng nào, ông hãy xáo măng
Có xáo thì xáo nước trong
Đừng xáo nước đục đau lòng cò con*

Bài này mượn chuyện con cò mà ngụ ý luân lý rất cao. Con cò sa xuống nước, người ta bắt được sắp đem làm thịt, mà nó vẫn xin nấu bằng nước trong, để cho chết cũng được trong sạch.

Con cò mẹ chết mà vẫn **thương đàn con** như lời đức Phật dạy trong Kinh Từ Bi: «*Như mẹ hiền thương yêu con một, Dám hy sinh bảo vệ cho con, Với muôn loài ân cần không khác, Lòng ái tử như bé như non*».

Con cò mẹ sắp chết mà **vẫn nghĩ về con** nó. Nhưng dẫu cho "cò" có chấp nhận cái chết nhưng không hề chấp nhận để cho mình chết trong nhục nhã. Cò mẹ chết nhưng **không muốn làm "đau lòng cò con"**, không muốn phải để lại những vết nhơ cho con cái nó mà chỉ muốn giữ tiếng thơm cho con cháu đời sau. Đức hy sinh của "con cò" đã được thể hiện một cách mạnh mẽ. Con cò mẹ sắp chết mà nói với người đi săn: *Tôi có lòng nào, ông hãy xáo măng*. Nhưng vẫn can đảm là có xáo thì **xáo nước trong** để cho chết cũng được trong sạch vì xáo nước đục thì cò con đau lòng: nước trong là nước không ô nhiễm; nước đục là nước ô nhiễm. Ô nhiễm đây là ô nhiễm của tâm hồn với **nước đục là vọng tâm**, còn **nước trong là chân tâm**.

- **chân tâm** là tâm thanh tịnh, không sinh diệt, không dao động, thường vắng lặng, là tính các vị đã giác ngộ. Chân tâm là nêu lên **cách ứng xử** "đối cho sạch, rách cho thơm" cũng như đề cao "gần bùn mà chẳng hôi tanh mùi bùn" hay "thà chết trong còn hơn sống đục"

- **vọng tâm** là tâm bị ngũ uẩn làm cho mê mờ với tham ái, dục lạc, vọng tưởng. Các loại hình của vọng tâm là ác tâm, tâm đố kỵ, tâm ngạo mạn, tâm hẹp hòi.

3. Chữ Tâm kia mới bằng ba chữ Tài

Trong truyện Kiều có đoạn thơ:

*Đã mang lấy nghiệp vào thân
Cũng đừng trách lẫn trời gần trời xa
Thiện căn ở tại lòng ta,
Chữ **tâm** kia mới bằng ba chữ tài.*

Thiện căn tức khi ta làm được 3 nghiệp lành như thân nghiệp, khẩu nghiệp, ý nghiệp là ta đã gieo được một thiện căn tốt.

Chữ **Tâm** ở đây có nghĩa là thái độ sống; ngày nay, các kỹ năng mềm (soft skill) như sự hài hòa, ôn tồn, hòa đồng trong giao tiếp là những kỹ năng quan trọng trong cuộc sống. Khi phỏng vấn xin việc, họ thường để ý cách ăn nói, cách trình bày, diễn tả mục đích xem mình có thể làm chung với các bạn đồng nghiệp không. Họ ít hỏi về học ở đâu, bằng gì... vì những chi tiết đó có ghi trong tiểu sử và nếu cần họ chỉ gọi điện thoại tới trường học để biết. Ngày nay, các dự án đòi hỏi cộng tác của chuyên viên nhiều ngành học khác nhau nên cần phối hợp nhịp nhàng, cần đối thoại trong sự tương kính, cần thiện chí hợp tác, tóm tắt là cần cái **Tâm**. Không vọng ngữ, không vọng ngôn, không tranh chấp, nghĩa là có **thiện căn, thiện tâm** để dễ hòa đồng thì công việc mới tiến triển. Một xí nghiệp, một ngân hàng muốn thành công thì nhân viên phải có cả Tài lẫn Tâm. Có Tài mà không hòa đồng, hay cau có, hay nổi giận... thì không thể thành đạt. Cụ Nguyễn Du cũng nói:

*Có tài mà cậy chi tài
Chữ Tài liền với chữ tai một vần.*

4. Chữ Tâm trong Quan Âm Thị Kính

Truyện **Quan Âm Thị Kính** cốt tả đức tính nhẫn nhục và lòng từ bi của bà **Thị Kính** (nhân vật chính). Thị Kính lấy chồng còn đi học, tên là Thiện Sĩ. Một đêm chồng học quá khuya, ngủ thiếp đi, vợ ngồi khâu bên cạnh, thấy một sợi râu mọc ngược, sẵn có dao cầm tay nên toan cắt đi. Chồng giật mình tỉnh dậy, tưởng vợ muốn hại mình, liền hô hoán lên. Cha mẹ chồng chạy tới, gán cho Thị Kính tội mưu sát chồng. Nàng bị đuổi về nhà cha mẹ đẻ, vì quá buồn tủi, Thị Kính bèn **giả trai** đến tu ở chùa Vân (Vân Tự), được đặt pháp danh là **Kính Tâm**.

Trong vùng có **Thị Mầu**, con gái phú ông, vốn tính lạnh lơ đa tình. Cô này lên chùa thấy chú tiểu Kính Tâm liền đem lòng say đắm. Bị Thị Mầu nhiều lần trêu ghẹo, nhưng trước sau Kính Tâm vẫn thờ ơ. Không nén được lòng ham muốn, Thị Mầu có mang với người đầy tớ. Bị hào lý trong làng tra hỏi, Thị Mầu đổ tội cho Kính Tâm. Vì thế Kính Tâm bị sư cụ phạt bắt ra ở ngoài cổng chùa.

Ít lâu sau, Thị Mầu sinh một con trai, bèn đem tới cổng chùa giao phó cho Kính Tâm nuôi dưỡng. Được ba năm đứa bé đã khôn lớn, thì Kính Tâm mắc bệnh nặng rồi mất. Trước khi qua đời, Kính Tâm có viết một bức thư để lại cho cha mẹ. Xem thư tuyệt mệnh của tiểu Kính Tâm, người nhà mới biết tội mưu giết chồng là oan ức. Khi liệm thi hài, các sư, vải trong chùa mới rõ Kính Tâm là phụ nữ! Kính Tâm như vậy cuối cùng mới được giải oan, dù trong lúc sinh thời đã chịu bao lời đàm tiếu của thiên hạ.

Lòng **đại từ, đại bi, đại nhẫn** của Thị Kính đã được tôn vinh lên hàng Quan Âm nên đời sau, ta quen gọi là Quan Âm Thị Kính. Và trong tinh thần ấy, trong bản trường ca **Mẹ Việt Nam**, nhạc sĩ Phạm Duy có nhắc đến sự tích này với các lời hát:

Mẹ là Tiểu Kính Tâm

*Lên chùa giải oan
Ôi xót thương trẻ khóc trong vườn, trẻ con hoang
Ôi ! Mẹ tử bi
Giọt máu rơi này. Mẹ nhận là con, mẹ Việt Nam...*

như nhắc nhở từ tâm rộng lớn của Mẹ Việt Nam, 'mẹ Việt Nam không son, không phấn, mẹ Việt Nam chân lấm tay bùn'.

5. Cội nguồn cũng ở lòng người mà ra.

Truyện Kiều có đoạn thơ như sau:

*Cội nguồn cũng ở lòng người mà ra.
Có trời mà cũng tại ta,
Tu là cõi phúc, tình là dây oan.
Thúy Kiều sắc sảo khôn ngoan,
Vô duyên là phận hồng nhan đã đành*

Tu là cõi phúc là vì nếu thiếu vắng sự **an lạc nội tâm** thì con người vẫn không thể có sự bình an và hạnh phúc lâu dài. Tiền bạc không mang lại sự an bình trong nội tâm.

Đạt Lai Lạt Ma cũng từng nói rằng: "Dù cho dân số năm tỷ người hiện đang sống trên trái đất này trở thành triệu phú hết, nhưng **thiếu vắng sự an lạc nội tâm** thì con người vẫn không thể có sự bình an và hạnh phúc lâu dài" (*Live In A Better Way*). "Nếu tiền bạc, của cải, quyền lực mang đến sự an vui thì có lẽ những vị vua chúa hay các vị lãnh đạo đất nước đều đã được an vui rồi." (*Ethics For The New Millennium*).

Con người cảm thấy khổ vì không có **an lạc nội tâm** (inner peace). Thực vậy:

- nội tâm có thể là lòng tham đối với tiền tài và của cải,

- nội tâm có thể là tâm đố kỵ, tâm ngạo mạn, tâm hẹp hòi, bắt tư tưởng và quan điểm người khác phải giống mình.

Các loại tâm như vậy là **ác tâm**, nếu ta có thể vứt bỏ các loại ác tâm ấy, ta sẽ bớt khổ vì có thanh thản nội tâm. Mà muốn vậy thì phải sống với thái độ lạc quan, hòa ái để thay thế lòng tham, tính đố kỵ và ích kỷ, nhờ thế nội tâm sẽ dần chuyển hóa, dần thay đổi để thanh thản và bình an hơn. Như nàng Kiều khi ở thảo am với sư Giác Duyên, nhờ không tham ái, không chấp ngã, không vọng niệm nên sống an nhiên tự tại:

*Một nhà chung chạ sớm trưa
Gió trắng mát mặt, muối dưa chay lòng
Bốn bề bát ngát mênh mông
Triều dâng hôm sớm, mây lồng trước sau
(câu 2733-2736)*

Trong kinh điển nhà Phật, ta thường nghe **chánh báo** và **y báo**. Thế nào là chánh báo và y báo? Thân thể của chúng ta là y báo, hoàn cảnh cư trú là y báo, tướng mạo cũng là y báo. Còn chánh báo là ý niệm, là tâm của chúng ta. Tâm địa của ta tốt thì tướng mạo cũng tốt, với nụ cười, với thân thể, mọi thứ tự nhiên liền chuyển đổi. Còn tâm không tốt, ngày ngày chỉ

chuyên nghĩ chuyện lường gạt, xảo trá thì phản ánh lên tướng mạo bên ngoài. Người ta khi xem phong thủy, thường nói '**đức năng thắng số**' nghĩa là chính mình phải tu phước, hướng thiện và Phật nói với chúng ta "**y báo tử theo chánh báo chuyển**" là vậy.

6. Tẻ, vui bởi tại lòng này hay Người buồn cảnh có vui đâu bao giờ

Cả hai câu thơ trên trích trong truyện Kiều nói lên **ảnh hưởng của nội tâm trên cư xử và hành động**. Đối với khoa học thần kinh, cảm xúc vô cùng quan trọng vì là động cơ thúc đẩy hành động, và gây ảnh hưởng không nhỏ lên thông minh cảm xúc (intelligence émotionnelle).

Tiếng đàn của Thúy Kiều khi vui khi buồn cũng là tùy theo tâm trạng. Khi nàng Kiều vui thì tiếng đàn:

*Trong như tiếng hạc bay qua
Đục như nước suối mới sa nửa vờ
Tiếng khoan như gió thoảng ngoài
Tiếng mau sầm sập như trời đổ mưa*

Khi đoàn viên lại với Kim Trọng:

*Chàng rằng: 'Phở ấy tay nào?
Xưa sao sầu thảm, nay sao vui vầy ?
Tẻ, vui bởi tại lòng này,
Hay là khổ tận đến ngày cam lai ?*

Một thế giới dựa vào các giá trị như Từ, Bi, Bác Ái, như vậy thì mọi người, mọi sinh vật sống an lạc. Quan niệm Phật giáo với tâm tử bi với mọi sinh vật '*nhất thiết chúng sinh giai cộng thành Phật đạo*' là quan niệm viên dung. Chúng sinh đồng một thể, mình và người không khác, lợi người là lợi mình, giết hại kẻ khác là giết mình.

Khi tâm an và biết hướng thiện thì chẳng những mình được hạnh phúc mà còn hòa đồng được với cái tâm đại ngã của vũ trụ. Như Lão Tử nói: *Người ta sinh ra thì mềm yếu mà khi chết thì cứng lại. Thảo mộc sinh ra thì mềm dịu mà khi chết đi thì lại khô cứng. Cho nên cứng rắn, cấu giận là biểu hiện của chết, mềm yếu, khiêm nhường là dấu hiệu của sống.*

7. Chữ Tâm trong truyện thơ nôm Nhị Độ Mai (hoa mai nở hai lần)

Truyện Nhị Độ Mai cũng là một truyện Nôm khá phổ thông như truyện Kiều và truyện Lục Vân Tiên. Đây là một truyện thơ phỏng theo một chuyện bên Tàu, đời nhà Đường với nhiều nhân vật thuộc nhiều tầng lớp: vua chúa, văn thần, võ tướng, kẻ sĩ tài danh, công tử ý quyền cậy thế, sư sãi, nhà chài, đặc biệt có hình tượng nhà Nho nghĩa khí và người phụ nữ tài sắc, đức hạnh.

Nhị Độ Mai là một cuốn luân lý tiểu thuyết chủ ý khuyên người ta nên theo luân thường, nên giữ trọn những điều trung, hiếu, tiết, nghĩa. Trong truyện, bày ra một bên là những vai trung chính, dù gặp hoạn nạn cũng không đổi lòng, sau được về vang sung sướng; một bên là những vai gian ác, tuy được đắc chí một thời, sau cũng phải bị tội vạ, khổ sở, để tỏ cho người đời nhận biết cái lẽ báo ứng của trời. Đặc biệt có nhân vật trong truyện đã toan quyền sinh nhưng được nhà chùa cứu vớt:

*Sư rằng: Cửa bụt thành thành
Tòng quyền hãy tạm gửi mình ở đây
Nhà chùa công việc cũng đầy
Dấu rằng lau án, tưới cây cũng là
Vả trong ra dáng con nhà,
Sẵn nghiên bút viết một vài tờ xem.*

8. Stress hay là 4 thành tố của Stress (SUNT)

Những gì gây căng thẳng (stress) ? Để ý các chữ sau:

Sense of control: ta có cảm tưởng như mình không kiểm soát được tình hình. Ví dụ: xe cộ ồn ào, cướp bóc, mất ngủ thường xuyên, bụi khói mù đường, lũ lụt, cháy nhà.

Unpredictability: chuyện bất thường xảy ra không tiên đoán, không dự trù được. Ví dụ: tai nạn, mất việc, người thân chết v.v...

Novelty: cái mới quá chưa bao giờ gặp nên phải quá sức ra làm, đâm ra mệt mỏi. Áp lực công việc cao với các mục tiêu khó đạt được.

Threat to the ego: mất tự tin thường hay dẫn đến tự ti và cảm giác bất hạnh càng lúc càng ăn sâu vào tâm trí khiến căng thẳng lo âu càng nhiều. Chấp ngã khi ta chỉ muốn giữ lại mối tương giao nào mà cái huyền ngã của chúng ta được ái mộ, chiều chuộng, vuốt ve, những hành động của ta được tung hô vạn tuế. Bằng ngược lại, ta hờn, ta giận, ta hận đời đen bạc, than rằng sao người ta không hiểu mình, rằng sao mà mình cô đơn quá, v.v... Chấp ngã nên tâm không an lạc được.

Căng thẳng (stress) ảnh hưởng đến thân thể như cao huyết áp, hơi thở gấp gáp, mất ngủ, và cũng ảnh hưởng đến đời sống tinh thần như suy giảm trí nhớ, mất tự tin... Ngày nay căng thẳng trong đời sống là nguyên nhân chính của các bệnh do đó hiện nay, trên thế giới có nhiều nơi tổ chức các khóa tu thiền, với đi thiền, ngồi thiền hơi thở tập trung để giữ cho **thân** thanh tịnh, **khẩu** thanh tịnh, **ý** thanh tịnh, giúp làm thay đổi cái cảm thọ của chính ta. Thân khẩu ý thanh tịnh nghĩa là **tâm không chướng ngại, mà tâm không chướng ngại thì không điên đảo, đạt niết bàn** (Kinh Bát Nhã). Theo Đức Dalai Lama, sự bình yên không có nghĩa là một nơi không có tiếng ồn ào. Bình yên có nghĩa ngay chính khi ta đang trong phong ba bão táp ta vẫn cảm thấy sự yên tĩnh trong trái tim. Đó mới chính là ý nghĩa thật sự của sự bình yên.

9. Kết luận

Như vậy, không phải chỉ trong các kinh Phật giáo mà chữ Tâm cũng bàng bạc khắp trong văn học Việt. Tâm con người có thể vui, buồn, thương, nhớ, ghét, ghen, hờn giận..., thay đổi liên miên nên trong kinh kệ nhà Phật thường chúc nhau:

Tâm bồ đề kiên cố, Xa bể khổ nguồn mê, Chóng quay về bờ giác...

Xa bể khổ nguồn mê là để đi tìm hạnh phúc mà:

- **hạnh phúc** là ở đôi môi mỉm cười để với đi nỗi khắc khoải, ở những lời yêu thương tốt đẹp, không phỉ báng ai, không chê trách ai. Là con Phật, nếu không nói được những gì Phật nói, hãy **im lặng như chánh pháp**, đừng nói những lời ác, xuyên tạc, bịa đặt, vu khống, làm tổn hại kẻ khác, nếu không làm được những gì Phật làm, hãy im lặng và lắng nghe, quán sát, học hỏi những thiện tri thức, đừng vọng động, đừng vọng ngữ làm những điều thương tổn đến tha nhân. Đừng thốt ra từ miệng những lời ác độc, cho dù người ta có xấu ác với mình bao nhiêu. Càng nguyên rủa người khác, tâm bạn càng bị nhiễm ô.

- **hạnh phúc** khi ta đừng đòi hỏi điều gì khi bản thân không làm được. Sự huyệt hắng khi điều mình muốn không được đáp lại rất dễ đẩy ta vào hố sâu của thất vọng. Khi đang vui, bạn nên nghĩ rằng niềm vui này không vĩnh hằng. Khi đau khổ, bạn hãy nghĩ rằng nỗi đau này cũng không trường tồn.

- **hạnh phúc** nằm ở sự tha thứ. Chẳng có ai ôm trong lòng mối hận thù mà cảm thấy vui vẻ và thoải mái cả. Cuộc đời vô thường, cuộc đời ngắn quá, không nên phí vào hận thù mà tha thứ cũng là cách tự cho chính mình món quà an nhiên. Bao dung giúp thế giới trở thành một nơi tốt đẹp hơn và an toàn hơn. Khi nào bạn thật sự buông xuống thì lúc ấy bạn sẽ hết phiền não.

- **hạnh phúc** nằm ở chữ Nhẫn vì **nhẫn** giúp con người hóa giải ân oán, hận thù để từ đó thay đổi vận mệnh.

Thái Công Tụng

Danh xưng tản mạn mấy cành hoa

Chuyện sẽ không có gì để nói nếu hôm đó cô Susanne không mang mấy cành hoa vào phòng làm việc của tôi.

- Anh có muốn cắm mấy cành hoa này trong phòng không?
- Vì sao? Ở đâu cô có vậy?
- Trong phòng họp ngày hôm qua, mấy người khách họ mang đến.
- Sao tôi không thấy?
- Tại tôi dồn hai bình vào một.
- Vậy thì cứ để ở phòng của cô đi. Mấy cành hoa sẽ vui hơn khi nó ở trong phòng cô chứ?
- Mới đầu tôi cũng nghĩ thế, nhưng ngày mai tôi bắt đầu đi nghỉ hè rồi.
- Ừ thì cũng được, tùy cô. Nhưng cô nghĩ nên để ở đâu?
- Trên bàn làm việc của anh, kế bên hình ông Phật đó.
- Không được. Cô biết, hoa cũ và không tươi chúng tôi không mang cúng Phật đâu.
- Thế anh muốn để đâu?
- Ừ... để suy nghĩ!

Loay hoay một hồi, cô Susanne đề nghị tôi để bình hoa ở góc phòng, nơi tôi có chiếc bàn nhỏ để pha trà, pha cà phê và chiếc radio nhỏ.

Chiếc bình hoa khá đẹp có in tên và logo của nhóm nghiên cứu một công ty mà họ muốn làm việc chung với chúng tôi, bởi thế với họ mới chia làm hai bình, vì cái bình quan trọng hơn những cành hoa. Cô Susanne cũng đã khéo cắt tỉa nên bình hoa nhỏ chỉ còn hai cành: một cành có hai hoa cúc trắng và một cành hoa hồng vàng. Phải thật tâm mà nói thì hai cành hoa khá đẹp, nhưng cô thư ký gom nó từ hai bình lại nên nhìn có gì đó không ổn lắm. Kể cả việc, tự đứng phòng tôi có thêm mấy cành hoa cũng đã không ổn. Mà nó lại nằm kế bàn nước nên tôi phải dòm nó hoài mỗi khi đến lấy nước, hay trà cà phê uống. Và màn bi kịch bắt đầu từ đó. Bạn có kinh nghiệm này không? Ngồi làm việc, lúc căng thẳng hay mệt thì mình hay đứng dậy, đến góc phòng uống một ly nước lạnh hay pha một ly trà, ly cà phê. Những lúc như thế đầu óc thường vẫn còn lảng vảng ở đâu đó,

mơ hồ vừa công việc vừa bước đi trong mộng. Trong trạng thái như thế, tôi đã lơ mơ nghe cô Hoa Hồng khoe sắc tươi của mình và nói mình là đẹp nhất (mà cũng đẹp thật). Hoa Hồng nói:

- Hai bạn chưa biết đâu. Mình là hiện thân của nàng Elisa đấy, Elisa đẹp tuyệt trần!

- Hí hí Elisa là gì, phải kem thoa mặt không, hay tên của hãng nước hoa, hoặc may đồ lót? Cô Cúc em nhanh miệng đáp.

- Ê, không biết thì im miệng lại, đừng nói bậy bạ. Elisa chính con gái của Thần Zeus cổ Hy Lạp, là ánh sáng của loài người. Cô Hoa Hồng trả đũa ngay.

Cô Cúc chị khôn ngoan và đánh đá hơn:

- Ánh sáng! Ha ha. Chuyện đó xưa như trái đất, ha ha, chuyện cổ tích. Chỉ có hoa cúc chúng em mới xứng đáng vì chúng em là biểu tượng cho lòng hiếu thảo, mà hiếu thảo là đạo đức đầu tiên của nhân loại. Chuyện cổ Hy Lạp chỉ là chuyện để trong Viện Bảo Tàng hay Thư Viện thôi, ha ha ha!

Rồi cô Hoa Hồng lại nói qua, chị em cô Cúc cũng chẳng vừa chi cũng đáp lại. Họ còn cãi nhau, tên Hồng đẹp hơn tên Cúc, rồi lại tên Cúc thanh cao hơn tên Hồng...

Tôi chóng mặt vì những lời qua tiếng lại không tưởng ấy...

Tuần lễ ấy rồi cũng qua đi nhanh chóng. Tôi cũng bận bịu công việc nên cũng ít có mặt trong phòng. Chỉ thỉnh thoảng lúc lấy nước uống mới nhìn vào bình hoa nhỏ ở góc phòng.

Rồi cuối tuần đến.

Sáng thứ hai vào lại văn phòng, bình hoa đã khô queo, cả mấy cô đều gục đầu chung tựa sát vào nhau. Hoa hồng, hoa cúc bây giờ đều giống như nhau - chỉ còn là những cành khô. Cuối tuần vừa rồi trời nắng quá. Tôi cầm mấy cành cây khô trên tay, lưỡng lự một phút rồi cũng phải ném cả vào thùng rác để lát nữa mấy người dọn dẹp kịp mang đi, lòng nao nao tràn đầy xao xuyến. Tôi đứng tần ngần bên bàn nước rất lâu, suy nghĩ miên man về quá trình sinh diệt của cuộc đời. Mấy cành hoa tuần trước còn xinh đẹp nay đã biến thành rác. Những cánh hoa hồng, hoa cúc trong phòng tôi đã yên lặng ra đi để tự biến thành những phân bón cho những cành hoa khác ra đời. Còn gì đâu cái tên Hồng, tên Cúc kia. Một kiếp hoa, một kiếp người, một kiếp phù sinh... Tôi bỗng nhớ đến một câu thơ tuyệt diệu của Shakespeare:

*What's in a name? that which we call a rose
By any other name would smell as sweet
(W. Shakespeare: Romeo and Juliet)*

*Sá gì trong một danh xưng
Thế mà thiên hạ kẻ mừng người đau
Hoa hồng dù gọi thế nào
Thì hương vị vẫn ngọt ngào xưa nay
(Đ.N.C. dịch)*

(Bản dịch của bài thơ này tôi ghi lại theo bài viết của Hòa Thượng Phước An về Mùa Thu. ĐNC là giáo sư Đặng Ngọc Chúc, người đã dịch tuyệt vời bài thơ

ấy và để tặng Thầy. GS Đặng Ngọc Chúc đã mất vào năm 2013 trong một tai nạn xe).

[Hai] Cũng chỉ là danh, là tướng

Kinh Pháp Hoa, phẩm Phổ Môn nói về các biến tướng của Bồ Tát Quán Thế Âm, vị Bồ Tát của tình thương yêu. Chúng sanh có quá nhiều chấp cố nên Bồ Tát phải từ bi hóa hiện bao nhiêu thân tướng khác nhau tùy căn cơ chúng sanh mà đến gần để cứu độ: thân trưởng giả, thân tế tướng, thân Bà La Môn, thân nam, thân nữ...

Ấy là cung cách bậc Bồ Tát. Thế gian ta nhìn khác, ta gặp nhan nhản hằng ngày những định kiến. Ai mà chẳng vin vào những cái rất tạm mình có: địa vị, tiền bạc, gia đình và thậm chí cả cái tên, xem cái tên đó chính là mình (kiếm luôn cả cái chức vụ tạm bợ gắn phía trước). Có ông Klaus Wowereit ở Đức, từng liên tục suốt 13 năm dài làm Thị Trưởng thủ đô Berlin nói đùa một câu rất chí lý. Khi được phỏng vấn trên truyền hình, ông nói rằng suốt 13 năm trời đi đâu người ta cũng gọi ông ta là Ông-Thị-Trưởng-Berlin, làm như là ông ta không có tên vậy. Đến khi ông từ chức này thì ông mới nghe người ta gọi tên thật của ông và ông vui sướng lắm. Thật vậy, cái tên có được do cuộc đời gán cho ta. Có thể do cha mẹ (tên cúng cơm), do thầy (pháp danh), do bạn bè (tên gọi) hay do chính ta tự đặt tên Âu Mỹ khi xin nhập quốc tịch, vân vân và vân vân. Ta thường đồng hóa cái tên đó là ta. Ta làm như các tên đó mất thì ta cũng mất theo. Trong cuộc sống có khi người ta chém giết nhau vì một cái tên gọi.

Thật ra, chỉ do mình nghĩ như thế thôi. Tôi có biết một trường hợp có thật, cái tên không duyên cứ bị mất đi mà chẳng tạo ra cảm giác mất mát gì lớn đến người mang tên. Đây là một trường hợp khá vui về việc khai hộ tịch ở Việt Nam.

Có một anh chàng kia ở cùng tỉnh với tôi. Ở nhà ngày xưa gọi anh là Tuấn. Làng xóm gọi anh tên như thế, thì tên của anh đích thị là Tuấn. Đến lúc năm tuổi phải khai Giấy Khai Sinh để nộp cho trường tiểu học, mẹ anh dẫn anh đến Ủy Ban Xã. Ông nhân viên hộ tịch vốn ít chữ, hỏi anh tên họ gì? Mẹ anh nói anh họ Nguyễn, lót chữ Thành, tên Tuấn. Ông nhân viên khi vào sổ bộ, cấp Giấy Khai Sinh, đóng dấu đỏ chói và ký tên dài thòng hẳn hoi. Chuyện ở quê thường nhanh chóng và đơn giản. Hai mẹ con về nhà cắt giấy Khai sinh vào rương và chờ đến ngày anh đi học lại sẽ nộp cho nhà trường. Hết hè đi học lại, anh Tuấn nhà ta hí hửng mang Giấy Khai Sinh nộp cho văn phòng trường, lúc ấy mới chứng hửng ra là trong Giấy Khai Sinh ghi tên anh là Nguyễn Thành Tua. Ngẫm ra mới biết là anh thư ký nọ ít học, từng mẫu tự viết lớn như quả trứng gà, mà cái tên Nguyễn Thành Tuấn lại hơi dài so với khả năng viết của anh nên mẫu giấy không còn đủ chỗ để anh viết hết mẫu tự "n" cuối cùng. Ráng lắm anh mới viết được mẫu tự "a" nhỏ xíu cuối biên tờ giấy nên đầu còn chỗ để ghi dấu mũ và dấu sắc vào

cho đầy đủ chữ "ã". Do vậy mà anh bạn tôi phải mang tên Tua suốt hơn bốn mươi năm qua. Nhưng được cái là anh không hề buồn vì mất cái tên Tuấn kia, anh còn khôi hài nói là: "tên Tua này ở ngoại quốc vậy mà tiện lợi đủ điều, viết không cần bỏ dấu và người ngoại quốc dễ kêu! Chỉ thỉnh thoảng gặp mặt bạn bè Việt ăn uống xin lên tụi nó mới gọi mình là "thằng te tua" thôi. Còn khi gọi điện thoại về Việt Nam má tôi vẫn kêu tôi bằng tên cúng cơm là thằng Tuấn (giọng Nam bộ rặc nên anh nói là: má tui kiu tui là thằng Túng). Tôi thấy anh Tua hồn nhiên và sung sướng lắm. Sá chi chuyện cái tên ấy! Ừ, nếu chịu khó tu tập thêm chút ít có thể anh thành Thiên sư đó, anh Tuấn - à quên, anh Tua ơi. Người không chấp như anh ít có lắm. Phải chi hôm đó ông nhân viên hộ tịch bỏ thêm một chữ "a" nữa thành tên Tu có thể bây giờ anh đã ở Chùa chứ không cưới vợ sinh con cái đùm đê đầu, biết đâu được!

[Ba] Có những cái gọi là chúng sanh

Chuyện đời thì lắm chuyện, nói bao giờ cho hết. Tôi mạn phép trích ở đây một đoạn trong Kinh Na Tiên Tỳ Kheo (bản dịch của cụ Cao Hữu Đính). Không biết anh bạn Tua của tôi có bao giờ đọc hay nghe giảng về Kinh này chưa. Tôi thấy hay quá nên xin chép vào đây để bà con cùng đọc.

Theo giáo sư Cao Hữu Đính thì kinh xuất hiện vào tiền bán thế kỷ thứ hai trước Tây lịch. Kinh có một cấu trúc mới lạ, ghi lại những mẫu đối thoại rất sinh động và độc đáo giữa Đại Đức Na Tiên (Nagasena) và đức vua Millinda. Vua Millinda là người gốc Hy Lạp, từng trị vì một bờ cõi rộng lớn, trục đông tây kéo dài từ sông Hằng đến Ba Tư, trục nam bắc từ Ấn Độ đến A Phú Hãn. Tên Vua cũng có khi ghi khác do cách phát âm, ví dụ trên đồng tiền vàng đúc thời đó ghi là Menendra, bia ký ghi là Minapra v.v... (*xin xem thêm ở nguồn tài liệu ghi bên dưới*). Kinh ghi lại như sau:

Vua Di Lan Đà (Millinda) ngự đến chùa San khế đa (Sankheyya), chỗ Đại Đức Na Tiên (Nagasena) bây giờ đang tạm trú với tám chục tỳ kheo, ông tiến đến trước mặt Đại Đức và cung kính vái chào. Đại Đức đáp lễ. Sau lễ tương kiến, nhà vua cung kính ngồi né một bên.

Đoạn, vua khởi chuyện hỏi rằng:

- Kính bạch Đại Đức, trẫm muốn hỏi ngài ít câu có được không?

- Xin Đại vương cứ phán hỏi, bản tăng xin nghe.

- Bạch Đại Đức, quý danh là gì?

- Người ta gọi bản tăng là Na Tiên. Các pháp hữu của bản tăng cũng gọi bản tăng bằng tên ấy. Nhưng dù cho cha mẹ bản tăng có đặt cho bản tăng tên Na Tiên (Nagasena) hay một tên nào khác, chẳng hạn như Duy Tiên (Viranasena), Thủ La Tiên (Surasena) hoặc Duy Ca Tiên (Sihasesena)..., thì chẳng qua cũng chỉ là những tên suông, đặt ra để phân biệt người nọ với người kia mà thôi. Trong những cái tên đó không hề có cái "ta" hay cái "của ta" như tà kiến và ngã chấp thường lầm nhận.

Nhà vua kinh ngạc quay sang đám tùy tùng hộ vệ và chư vị tỳ kheo trong chùa để phân bua:

- Nay năm trăm quan chúc và tám chục tỳ kheo! Tất cả quý vị hãy ghi nhớ lời nói của Đại Đức Na Tiên hôm nay. Ngài nói: Tên là do cha mẹ đặt ra và bạn hữu dùng để gọi, chứ trong đó không có cái "ta". Như vậy trăm có thể tin được lời ngài chăng?

Phân bua xong, nhà vua quay lại hỏi Đại Đức Na Tiên rằng:

- Bạch Đại Đức! Nếu không có cái "ta" trong đó thì khi tín thí cúng dường y bát, vật thực, phòng xá, thuốc men, dụng cụ..., ai thấu nhận các món cúng dường ấy? Ai bảo tồn luân lý, đạo nghĩa? Ai tham thiền nhập định? Ai hành đạo, đắc quả và nhập niết bàn? Nếu không có cái "ta" trong người thì ai giữ giới? Ai phạm giới? Ai sát sanh? Ai trộm cướp? Ai hành dâm? Ai nói dối? Ai say sưa? Nếu quả như vậy thì không ai tạo nghiệp lành, cũng chẳng ai tạo nghiệp dữ. Luôn cả nghiệp lành dữ cũng không có. Những việc làm lành hay làm dữ không có quả báo gì hết. Bạch Đại Đức, như thế thì nếu có kẻ giết Đại Đức cũng không phạm tội sát sanh chăng? Và trong chư tăng, không có ai là giáo thọ giảng dạy, chẳng có ai là Hòa Thượng truyền giới thu nhận đệ tử tu lên bậc trên? Ngay các pháp hữu của Đại Đức gọi Đại Đức là Na Tiên cũng không có nốt? Và cái tên Na Tiên đó là ai? Kính mong Đại Đức giải cho trẫm được biết. Thưa Đại Đức đã nghe rõ rồi chứ?

- Tâu Đại vương, bần tăng đã nghe rõ rồi.

- Người nghe đó có phải là Na Tiên không?

- Tâu Đại vương, không phải đâu.

- Thế thì ai là Na Tiên? Cái gì là Na Tiên? Tóc trên đầu là Na Tiên chăng?

- Tâu Đại vương, không phải.

- Lông là Na Tiên chăng?

- Tâu Đại vương, không phải.

(Tiếp tục các câu hỏi về móng, hay răng, da, thịt, tủy, gân..., rồi sắc, thọ, tưởng, hành, thức; rồi nhãn căn, hay nhĩ căn, tỳ căn, thiệt căn, thân căn hoặc ý căn. Các câu trả lời đều là không phải – Ghi chú của Nguyên Đạo để rút gọn phần trích đoạn Kinh. Sau đó lại tiếp tục hỏi và đáp)

- Hay tất cả năm uẩn Sắc, Thọ, Tưởng, Hành, Thức hợp lại là Na Tiên chăng?

- Tâu Đại vương, không phải.

- Hay ngoài năm uẩn ra còn có cái gì đó là Na Tiên chăng?

- Tâu Đại vương, cũng không phải nốt.

- Bạch Đại Đức, này giờ trẫm gạn hỏi tường tận về 32 thể trước, 5 uẩn và 18 giới có phải là Na Tiên không, hết thảy đều bị Đại Đức phủ nhận. Theo lời dạy bảo của Đại Đức, Trẫm quán tưởng cũng thấy rằng trong từng cái nêu hỏi đều không có Na Tiên, và Na Tiên cũng không có trong tất cả những cái đó hợp lại, Na Tiên chỉ là cái danh suông. Như vậy trong đoạn trước, Đại Đức bảo với Trẫm rằng người ta gọi Đại Đức là Na Tiên, như thế là Đại Đức đã nói dối, chứ thật ra không có Na Tiên. Nay năm trăm quan chúc và tám chục tỳ kheo! Xin các vị hãy làm chứng cho.

Bấy giờ, Đại Đức Na Tiên chậm rãi tâu lại nhà Vua rằng:

- Tâu Đại vương, Đại vương thật là một bậc đế vương thanh nhã, hưởng nhiều phúc báo an vui. Nhưng trên con đường từ hoàng cung đến chùa này, chắc hẳn vì gặp lúc khí trời oi bức, Đại vương thấy trong người khó chịu, ngọc thể bất an, nên tâm trí Đại vương có phần nóng nảy kém thanh tịnh. Chẳng hay Đại vương đến đây bằng bộ hay bằng xe?

- Bạch Đại Đức, Trẫm đến bằng xe. Chỉ khi tiến vào đây, Trẫm mới đi chân.

Nghe nhà Vua nói xong, Đại Đức Na Tiên hướng về đám tùy tùng hộ vệ của nhà Vua mà phân bua rằng:

- Nay năm trăm quan chúc! Xin quý vị hãy ghi nhớ lời nói của nhà Vua, Ngài bảo rằng đến đây bằng xe. Xin quý vị hãy nhớ và làm chứng cho.

Phân chứng cố xong, Na Tiên quay lại hỏi nhà Vua:

- Tâu Đại vương, Đại vương bảo rằng ngài ngự đến bằng xe. Đó là ngài nói thật chứ?

- Bạch Đại đức, Trẫm nói chắc thật.

- Vậy xin Đại vương cho bần tăng biết rõ về cái xe. Gọng có phải là xe không?

- Thưa, không phải.

- Trục có phải là xe không?

- Thưa, không phải.

(Tiếp tục hỏi đến bánh xe, cãm, thùng, ách, chổ gác chân, mui, cây roi. Các câu trả lời đều là không phải – Ghi chú của Nguyên Đạo để rút gọn phần trích đoạn Kinh. Sau đó lại tiếp tục hỏi và đáp)

- Hay tất cả các món ấy hợp lại và buộc chung với nhau là xe?

- Thưa, không phải.

- Hay ngoài các món ấy ra còn có một món nào khác gọi là xe?

- Thưa cũng không phải.

- Hay tiếng khua động là xe?

- Thưa, cũng không phải nốt.

- Vậy chớ xe là cái gì?

Nhà Vua lặng thinh, không trả lời.

Đại Đức Na Tiên dừng nghỉ một lát, rồi tâu rằng:

- Tâu Đại vương! Này giờ bần tăng đã gạn hỏi tường tận về từng món một như gọng, mui, thùng... có phải là xe không, hết thảy đều bị Đại vương phủ nhận. Theo lời phán bảo của Đại vương, bần tăng quả thật cũng thấy rằng trong từng món nêu hỏi đều không có xe, và xe cũng không có trong tất cả những món đó hợp lại; xe chỉ là cái danh suông. Như vậy, khi Đại vương nói với bần tăng rằng Đại vương đến đây bằng xe, điều đó tưởng e đáng ngờ vực lắm. Đại vương là một vị Đại Hoàng Đế cao cả, làm chủ một vùng đất nước mệnh mông, thật hẳn không đáng lại đây để nói những lời luống dối như thế. Nay năm trăm quan chúc! Xin quý vị hãy làm chứng cho.

Thấy nhà Vua ngồi câm nín và các quan chúc thì tỏ lòng tán dương bằng nhiều cách khác nhau, Đại đức Na Tiên bèn từ hòa tâu với nhà Vua rằng:

- Trong kinh, Phật có dạy như vậy: "Hiệp các món gọng, thùng, bánh, mui... theo một mẫu mực nào đó

thì thành một cái mà người ta tạm gọi là xe. Cũng như thế, hiệp tất cả đầu, mặt, tay, chân, hơi thở, lời nói, sự khổ, sự vui, điều lành, điều dữ... thì cũng thành một đơn vị mà người ta tạm gọi là cái "ta" để tiện bề phân biệt. Chứ thật ra thì không có cái "ta" chơn thật nào cả! Đúng như lời của nữ tôn giả Hoa Sĩ Ra (Vajirā) đã bạch với Đức Thế Tôn khi Ngài còn tại thế: "Danh xưng xe sở dĩ có là do nhiều món đồ hợp lại là vẽ thành. Nhiều món cơ thể vẽ thành một vật mệnh danh là chúng sanh".

Vua Di Lan Đà nghe đến đây, lấy làm hoan hỷ, vô cùng tán thán Đại Đức Na Tiên:

- Hay thay! Hay thay! Chớ chi Đức Phật còn tại thế thì hẳn Ngài phải khen ngợi Đại Đức lắm.

(Đọc đây đủ bản kinh này ở:

<http://www.budsas.org/uni/u-natien/natien01.htm>)

[Bốn] Tấm thân tứ đại

Danh xưng xe sở dĩ có là do nhiều món đồ hợp lại là vẽ thành. Nhiều món cơ thể vẽ thành một vật mệnh danh là chúng sanh.

Vậy cái danh xưng mà tôi và bạn đang mang cũng thế thôi, chỉ là cái tên gọi cho tấm thân tứ đại nhỏ bé này. Địa đại, thủy đại, phong đại và hỏa đại - đất, nước, gió, lửa. Ta đứng ngắm vườn hoa đẹp thì xin đừng nói là mấy hoa hồng, hoa cúc ấy từ đất sinh ra. Nói thế thì nước sẽ rất buồn, vì không có nước cây hoa kia đã khô héo từ mấy mươi đời rồi. Rồi bất chợt gió mây cũng sẽ lên tiếng với ta, không có mây gió thì làm sao có những đám mưa. Nghe đến đây lửa này giờ lặng yên cũng lên giọng tăng hăng, bởi không có anh ta thì làm sao có sức ấm để nước bốc nên hơi, để khí lưu chuyển. Mấy yếu tố ấy hòa hợp cùng vũ trụ thì còn có bạn, còn có tôi. Mấy món ấy mà tan rã thì có nghĩa là cả tôi lẫn bạn đã vừa bước đi xong đoạn đường của đời mình.

Chỉ thế thôi. Còn chẳng là một lời hẹn cho cuộc tương phùng. Hẹn rằng, có duyên thì có khi còn tụ lại, còn thấy nhau.

Tôi nghe văng vẳng lời thơ, hay là lời nhắc nhở của một người bạn đạo.

[...]

Hoa kia có đẹp cũng tàn
Người xinh cũng thế, thời gian cũng già
Giàu nghèo phân biệt bởi ta
Ai xuôi tay xuống cũng là tay không

Lời kinh Bát Nhã nên thông
Tấm thân ngũ uẩn là không của mình
Tứ đại hòa hợp thì sinh
Thiếu đi một cái thì mình tử ngay ...

(Thanh Phi: *Lời Kinh Bát Nhã*. Trang nhà Quảng Đức)

Đức Quốc
Nguyễn Đạo Văn Công Tuấn
www.vancong.com

Mai này

Thơ tôi chết biến làm thân rác mục
Đốt thành tro bón lại cỏ bên đường
Để ngày ngày tro quện với hơi sương
Cho cỏ tốt dưới chân đi của bạn

Nếu may ra người ta đem đi bón
Ruộng lúa xanh là hả dạ lắm rồi
Để mai này tôi sẽ thấy thơ tôi
Không vô ích vì cho đời lúa tốt

Nếu diễm phúc được bón vào nếp một
Nếp thành xôi càng hữu ích cho đời
Bạn đường ơi xin đừng ghét bỏ tôi
Xin hãy bón vào vườn hoa cỏ dại

Có những lúc tôi rùng mình tê tái
Hoa cỏ chê không cần đến tro tôi
Sẽ có người đem nó vứt xa xôi
Là nơi ấy chắc hoa rừng sẽ mọc

Sẽ có lúc đời đưa chen một óc
Tìm lên rừng để tiêu khiển giải khuây
Biết đâu chừng hoa ấy được cầm tay
Dem về tặng người yêu là mãn nguyện

Nếu có thương thì bón gốc hương dương
Tro thành nhựa sẽ nuôi cây định hướng
Tôi diễm phúc sẽ thành hoa ánh sáng
Hương về tây theo lối mặt trời đi

Nếu tắt cả cỏ hoa và thực vật
Không cần tro, tro sẽ mãi xuôi dòng
Giữa trùng khơi thành hơi nước biển đông
Vào không khí để luân lưu khắp nẻo

Bay về quê thăm mẹ cha mộ chí
Rồi hóa thân chuyển thoát kiếp luân hồi

• Lâm Như Tạng

Đề cao lòng hiếu đạo, từ nền tảng đạo đức thực có của Phật Giáo

• Dương Kinh Thành

Từ hơn mười năm qua, cũng có thể là xa hơn chút nữa, ngày lễ Vu Lan Báo Hiếu hằng năm, đặc biệt là lễ cài hoa hồng, đã có sức lan tỏa mạnh mẽ ra ngoài khỏi khuôn viên những mái chùa Phật giáo, mặc dù cho một số ít người tự phong cho mình có tinh thần "cầu tiến" hay "hội nhập"... chấp nhận và hưởng ứng những Ngày của Cha (Father's Day), Ngày của Mẹ (Mother's day) hoặc Ngày Quốc Tế Phụ Nữ (Ngày Liên Hiệp Quốc vì Nữ Quyền và Hòa Bình Quốc Tế) v.v... cũng được ồn ào râm ran chúc tụng nhau với người mẹ mình như là một ngày "Vu Lan phương Tây" xâm nhập, bất chấp ý nghĩa duyên khởi của từng ngày lễ đó.

Một người quen của người viết thuộc môtip "ba phải" thì cho rằng đây là hiện tượng tốt; rất tốt vì dù sao họ cũng tôn vinh một nghĩa cử đạo đức trong xã hội! Một người quen khác tuy cũng thuộc giới này nhưng có tư duy đôi chút cho rằng hãy xem những sự dễ dãi chấp nhận đó như là ngày Vu Lan Báo Hiếu của Phật giáo được hóa thân xa rộng!

Nhìn sang một người khác tín ngưỡng, người này cho rằng tôn giáo anh cũng có đề cao chữ Hiếu và trưng dẫn ra điều răn thứ tư "Thảo kính Cha Mẹ". Nghe qua cũng cảm thấy an lòng vì chữ Hiếu không chỉ có mỗi Phật giáo mới có.

Loài người là động vật cao cấp vì có một bộ óc để tư duy, phán đoán, giúp ích cho đồng loại để cùng nhau sinh tồn trong môi thiết lập tương quan cộng đồng, tương thân tương ái. Từ đó, theo điều kiện mỗi quốc độ, mỗi khả năng thích ứng, mỗi nơi dần dà hình thành nếp sống, lối sống riêng của mình, bây giờ ta hay gọi là có một nền văn hóa riêng. Chúng ta đều biết Liên Hiệp Quốc hiện đang ủng hộ nét đa văn hóa, cổ vũ rất nhiều văn hóa riêng của từng quốc gia. Trong bài thơ "Vu Lan Tình Mẹ" nhà thơ Huyền Lan đã rất khéo khi viết rằng "Từ trong tiềm thức thiêng liêng/ Tim con réo gọi ân tình Tổ Tiên/ Chắp tay lễ Mực Kiên Liên/ Tắm thân hiếu tử đẹp miền Đông Phương".

Vì vậy, nhiều quốc gia phương đông, nhất là Trung Quốc, Nhật Bản vẫn có Ngày Tinh Nhân riêng, đó là ngày 7 tháng 7 âm lịch (thất tịch). Đó là ngày dãy Ngân Hà nhìn được rõ nhất cùng với hai chòm sao Chức Nữ (Vega), Ngưu Lang (Altair), đã hình thành nên câu chuyện Ngưu Lang Chức Nữ gặp nhau bên cầu (Ngân Hà tảo thành) và ngày đó mưa ngâu rơi lớt phớt đượm buồn.

Ngày Lễ Vu Lan Báo Hiếu, cũng còn được gọi là Rằm tháng Bảy hay Ngày xá tội vong nhân (nên mới có tục cúng thí cô hồn. Trong văn học thì có áng thơ

"Văn Tế Thập Loại Chúng Sinh" của đại thi hào Nguyễn Du (1766 – 1820) của chúng ta cũng xuất phát từ điển tích có nhiều dấu ấn mang đậm dân tộc tính lẫn kinh điển Phật giáo. Trong ca dao Việt Nam từng chứng minh rằng "Tháng sáu buồn nhân bán trâm/ Tháng bảy ngày rằm xá tội vong nhân".

Nếu nói rằng Ngày Vu Lan Báo Hiếu - Rằm tháng bảy của Phật giáo được "hóa thân" và lan tỏa qua hình thức các ngày lễ có xuất xứ từ phương Tây kia mà ý nghĩa nguyên khởi kém thuyết phục... là cách nói ăn theo và nguy hiểm. Đem một bản lý lịch rõ ràng, minh bạch để đi so sánh với bản lý lịch được hình thành do tư duy tùy tiện mà có, nhớ đâu ghi đó là việc làm bất cập, rất dở! Trong khi đó, mùa Vu Lan Báo Hiếu – ngày Rằm Tháng Bảy còn là một nét văn hóa truyền thống của Phật giáo, của dân tộc. Đó là một ân tình Tổ Tiên như nhà thơ Huyền Lan vừa được trích dẫn trên. Đem bán rẻ ân tình dân tộc để mua lấy danh xưng hời hợt "văn minh" thời thượng, "hòa nhập" sẽ để lại di hận tới nhiều thế hệ mai sau bằng một mặt bằng hòa tan mất gốc.

Đến đây, nhìn lại, để nghe hai người quen kia ra về với lý do còn bận tới chùa ăn chay mừng... Vu Lan!

Còn lại người quen khác tín ngưỡng này, tuy không muốn uống tiếp ly cà phê nguội lạnh và đặc quánh vì đường ngọt để quá lâu. Bất chợt lại nghĩ thứ đường đặc quánh nguội lạnh ấy rất dễ dụ mấy đàn kiến ham ngọt bu vào và không có đường thối lui. Tư duy mình cũng như thế nếu không mạnh dạng bước ra khỏi các thứ quyền rũ, quyền lợi vật chất, và tác động tư duy tái sinh thì uống lắm một đời sinh vật cao cấp sống mấy mươi năm ngắn ngủi trong thế gian này.

Chữ Hiếu trong Phật giáo được trải rộng lớn ra rất nhiều trong Tứ Đại Trọng Ân mà hiếu với cha mẹ là một trong ba khái niệm còn lại. Những cái Ân này khó có cơ hội đền đáp nên mới thành trọng đại.

Riêng chữ Hiếu với cha mẹ; khi đức Phật đề cao sự hiếu thảo với hai đấng sinh thành, đó không phải là một khẩu hiệu trang trí cho đẹp mặt bằng giáo lý của mình, mà hơn thế rất nhiều, thậm chí còn là sự tôn vinh ngang bằng quả vị Phật như "Gặp thời không có Phật, thờ cha mẹ tức thờ Phật" (Kinh Đại Tập). Do đó Ngài khẳng định "Điều thiện tối cao không gì hơn hiếu/ Điều ác tội cùng không gì hơn bất hiếu" (Kinh Nhẫn Nhục). Nếu nói "khẩu hiệu" thì Phật giáo có nhiều, nhiều lắm những khẩu hiệu rất hay, rất thâm thúy như thế mà dường như chưa thấy có vị giáo chủ tôn giáo nào nâng lòng hiếu kính lên đến cao vội như vậy. Tuy nhiên, vấn đề đáng nói ở đây là (cũng như trong các mặt tu học khác) khi đức Phật nói về lòng hiếu thảo, Ngài không chỉ nói một câu đơn thuần như thế mà Ngài luôn là một vị lương y tận tâm, tuần tự qua ba bước định bệnh, phòng bệnh và chữa bệnh. Cụ thể: Tại sao phải hiếu? Làm sao để thực thi lòng hiếu và hiếu như thế nào mới là hiếu thật sự? Xem trong kho tàng kinh điển sẽ rất dễ dàng gặp những lời vàng ngọc của đức Phật về lòng hiếu hạnh này. Thí dụ như kinh: Đại Tập, kinh Tứ Thập Nhị Chương, kinh

Tăng Chi II A, kinh Nhẫn Nhục, kinh Tập Bảo Tạng,
kinh Trường A Hàm, kinh Trung Bộ, kinh Tăng Chi Bộ,
Cảnh Sách v.v...

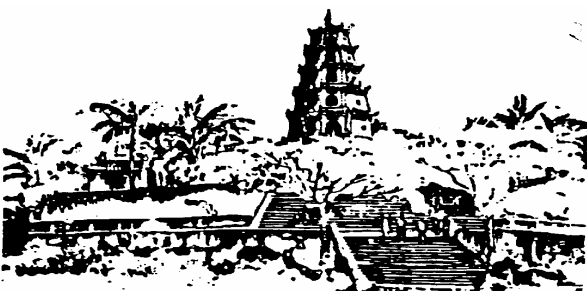
Không có vị Phật nào ban bố cho chúng ta lòng
hiếu thảo ấy và nếu có ca ngợi thì chỉ cảm ơn chư
Phật đã khai mở cho chúng ta lòng hiếu thảo ấy.
Chuyện xưa Ngài từng bắt lực nhìn người đệ tử của
mình là tôn giả Mục Kiền Liên không cứu được mẹ
mình, mà trước hết phải dựa vào công năng tu tập
của chính tôn giả mới có thể "cầu viện" công hạnh
của đại chúng. Đức Phật chỉ có thể giúp bằng cách chỉ
dạy như thế.

Chính vì thế, chúng ta có quyền tự hào lời dạy về
lòng hiếu thảo với cha mẹ của đức Bổn Sư Thích Ca
Mâu Ni Phật bằng cả một nền tảng đạo đức to lớn và
thực tiễn nhất, chứ không đơn điệu và rỗng không
trong từng câu nói, lời dạy. May mắn cho dân tộc
Việt Nam chúng ta đã thấm nhuần nền tảng này từ
hơn hai ngàn năm qua, để tạo thành thể thống nhất
cho một nền giá trị đạo đức phương đông.

Người quen khác tín ngưỡng kia sao không ưỡn
nốt phần cà phê còn lại mà ngồi trầm ngâm? Anh có ý
kiến gì không về những câu "khẩu hiệu" của Phật
giáo?

Là người cũng đồng thời hoạt động trong lãnh vực
nghệ thuật, nhận thấy những tác phẩm, đặc biệt là
âm nhạc, ca ngợi về sự hiếu thảo cha mẹ rất xuyên
suốt, không chen lẫn giữa ca ngợi "ơn trên" một cách
thô thiển. Có nghĩa là mình đang bày tỏ lòng hiếu
kính, thương tiếc cha mẹ mình rồi tiếp theo đó lại ca
ngợi và cảm ơn "ơn trên" đã ban cho mình cái trí
khôn đó! Cảm ơn các bạn văn nghệ sĩ Phật giáo,
(ngoại trừ những vị thời cơ đang chen lấn phá hoại)
đã có những tác phẩm về mẹ rất hay. Riêng các tác
phẩm chuyển thể từ Kinh Điển chính thống cũng thế,
các bạn có sự sáng tạo đáng khen, dù ít nhiều cũng
còn có đôi điều cần lưu ý. Chúng ta không nên khiên
cưỡng cho đó là "Phật Ca", "Bồ Tát ca" mà hãy cứ như
thể mà ung dung, tự tại tung hoành sở học của mình
cống hiến cho nghệ thuật Phật giáo. Phật không có
ban cho mình lòng hiếu thảo (trí khôn con người) cho
nên không cần phải cảm ơn Phật (!) điều quan trọng
là chúng ta đã và đang sống trên nền tảng Hiếu Đạo
thực có của Phật giáo từ hơn hai ngàn năm qua, ca
ngợi nền tảng đó cũng tức là báo đền công ơn chư
Phật vậy.

Mùa Vu Lan Hiếu Hạnh 2559
Dương Kinh Thành

Xóm Cỏ tình quê

*Áo xưa Xóm Cỏ chiều phai nắng
Em bước tan trường gió tiễn chân
Thướt tha tà lụa màu trinh trắng
Đèn sách tròn trăng rất chuyên cần!*

*Vầng vật trắng rằm tỏa sáng mơ
Lòng em chưa biết chuyện thương chờ
Hái hoa bắt bướm vô tư lắm
Bên bạn bên thầy đẹp tuổi thơ!*

*Tờ giấy trinh nguyên ngày mới lớn
Không còn trong trắng ý vô tư
Đã có vết in vài dấu mực
Hình như cô bé biết mộng mơ!!*

*Đường về Xóm Cỏ chiều xưa vắng
Nay buổi tan trường rộn bước ai
Vẫn áo học trò màu trinh trắng
Duyên dáng làm sao chiếc áo dài!*

*Có những tờ thư ai lén chuyển
Thẹn thùa em nhận vội bước đi
Chữ yêu nắn nét tình lưu luyến
Má ửng hồng lên em nghĩ gì?!*

*Một sáng trời trong hồng nắng ấm
Ai buồn đứng nép dưới hàng cây
Tiếng pháo treu đời buồn tiếc lắm
Xe đón dâu, mờ mịt bụi bay...*

*Chiều nắng mơ phai về Xóm Cỏ
Có người trở lại lối quen xưa
Dấu chân kỷ niệm ngày thơ đó
Năm tháng phai mờ theo gió mưa...!*

*Sương tuyết xứ người pha trắng tóc
Bên chồng trọn vẹn nghĩa phu thê
Những người năm cũ ai còn nhớ
Xóm Cỏ hôm nay đón em về...*

• thylanthảo

Mẹ tôi, những nải chuối và người sĩ quan quân đội Mỹ

• **Tùy bút Lưu An Vũ Ngọc Ruấn**
(Viết dành riêng cho mẹ dịp lễ Vu Lan)

Mẹ tôi là một người rất biết tính toán trong việc chi tiêu nhưng với số lương ít ỏi của bố tôi, một ông Trung Sĩ trong quân đội VNCH vào những năm của thập niên 60, 70 tại Sài Gòn. Mẹ tôi không thể nào trang trải cho cuộc sống gia đình, dù ở mức tối thiểu được. Trong khó khăn, thiếu thốn triền miên đó mẹ tôi đã nhờ một người quen chỉ dẫn lên chợ Cầu Ông Lãnh lấy chuối từ các vợ rồi đem ra bán lẻ trên lề đường chung quanh chợ Chí Hòa, gần nơi gia đình tôi sinh sống.

Trong suốt hơn 12 năm tàn tảo kiếm sống đó, mẹ con chúng tôi có biết bao nhiêu chuyện vui, chuyện buồn để nhớ, để kể lại cho bạn bè, người quen và cho cả chính mình nghe vào những lúc thư nhàn. Một dạng thức tìm vui, hoài nhớ về quá khứ nhọc mệt, thấm ướt mồ hôi, nhưng đôi lần vẫn có những cảm xúc rất đẹp, đáng nhớ từ những giao tiếp với những người mà mình mến thương, cảm phục.

Tôi còn nhớ vào khoảng năm 1967 khi tôi vừa bước vào Đại học được vài năm. Lúc đó mẹ tôi bán chuối ở trước cửa tiệm vàng Đồng Vinh và tiệm gạo Thanh Sơn trên đường Tô Hiến Thành, đối diện mặt trước của chợ Chí Hòa (sau này, chợ mở rộng hơn, mặt chợ chuyển sang phía đường Lê Văn Duyệt hay Cách Mạng Tháng 8 ngày nay). Nơi đây chúng tôi đã có một kỷ niệm đáng nhớ với một khách mua chuối khá đặc biệt và tốt bụng. Ông là sĩ quan, cấp Đại úy trong quân đội Mỹ mà chúng tôi hoàn toàn không biết tên của ông. Câu chuyện giữa ông và mẹ con chúng tôi rất đơn giản nhưng đã ghi sâu vào ký ức chúng tôi một cảm giác rất xúc động, mỗi khi chúng tôi nhớ lại hay có dịp kể lể cho nhau nghe về ông vào những lúc nhàn rỗi. Thời gian của câu chuyện đã qua rất xa vào dĩ vãng, gần 50 năm rồi. Tôi không biết người sĩ quan Mỹ đó ra sao, còn hay mất, mẹ tôi thì đã mất từ lâu, nhưng tôi còn nhớ như in về câu chuyện đơn sơ, nhưng đậm sắc tình người này.

Buổi tối hôm đó, khi tôi từ trường học về nhà, vừa dựng xong chiếc xe, chưa kịp bước qua ngưỡng cửa. Với khuôn mặt vui mừng, mẹ tôi lấy trong túi ra một tờ giấy bạc 1 dollar Mỹ, đưa tận tay tôi và nói:

- Con thử xem có phải là tiền Mỹ hay không? Bà Sáu bán rau bên cạnh cho biết nó có giá gấp cả trăm đồng tiền Việt Nam đó! Không biết có thật không như lời bà ta nói không?

Tôi cầm tờ giấy bạc, lật qua lật lại xem, rồi với chút ngạc nhiên, tôi hỏi mẹ:

- Một dollar, nhưng đâu mà mẹ có vậy? Con cũng không biết chính xác nó giá bao nhiêu, nhưng có lẽ trên thị trường chợ đen nó khoảng hơn 400 đồng thì phải? (tôi nhớ mang máng là nhờ vài người bạn đi du học cho biết!).

Mẹ cầm lại tờ giấy bạc trên tay tôi, xoay qua, xoay lại ra vẻ tò mò khi biết giá trị của nó và chậm rãi nói với tôi:

- Đúng là mình bán cho người ta mất quá! Với tờ giấy bạc này, chính ra mẹ phải đưa cho người ta 10 nải chuối mới đúng !

Cuối cùng qua lời kể của mẹ, tôi mới hiểu rõ sự việc. Sáng hôm đó vào khoảng gần trưa, thỉnh linh có một người lính Mỹ, lái chiếc xe díp dừng ngay trước thảm bán chuối của mẹ. Ông ta vẫn ngồi nơi tay lái, đưa tay chỉ vào những nải chuối và nói với mẹ tôi câu gì đó mà mẹ tôi hoàn toàn không hiểu. Nhưng mẹ chỉ đoán là ông ta muốn mua chuối. Có lẽ vì sợ hay ngượng ngùng vì chưa bao giờ tiếp xúc với người ngoại quốc nên mẹ tôi cũng chỉ ngược mắt nhìn ông ta, lắc đầu không hiểu! Hình như cảm thông với vẻ "ngớ ngẩn" của bà bán hàng nhà quê, ông Mỹ bước xuống xe, tay chỉ, tay cầm lấy một nải chuối to và đẹp nhất trên thảm chuối rồi móc túi đưa cho mẹ tôi một tờ tiền Mỹ.

Dù biết là ông ta trả tiền cho nải chuối, nhưng mẹ tôi cũng chẳng biết giá trị tờ giấy bạc mà ông ta đưa cho mình là bao nhiêu, có chính xác hay có thể tiêu dùng được không?... nên tỏ vẻ đắn đo rồi lắc đầu ra vẻ không hiểu, đưa trả lại ông ta tờ giấy bạc và nói (dĩ nhiên bằng tiếng Việt):

- Tôi không biết gì về đồng tiền này, ông có tiền Việt Nam không trả cho tôi đi!

Dĩ nhiên ông Mỹ cũng chẳng hiểu mẹ tôi nói gì, có lẽ ông ta tưởng mẹ tôi không muốn bán. Với tí chút lưỡng lự, hơi chau mày, ông ta đang định bỏ nải chuối xuống không mua nữa. Đúng lúc đó bà Sáu bán rau bên cạnh nói to với mẹ tôi:

- Tờ tiền Mỹ đó, giá trị gấp cả trăm tiền Việt Nam, lời nhiều như vậy mà bà không bán cho người ta còn chờ gì nữa hả?!

Nghe bà bạn nói, mẹ tôi yên tâm không nghi ngờ đắn đo gì nữa, cầm lại tờ giấy bạc rồi gật đầu lia lịa, miệng lặp đi lặp lại những câu cảm ơn (dĩ nhiên bằng tiếng Việt!). Ông Mỹ quay nhìn bà Sáu ra vẻ cảm ơn rồi có vẻ thích thú vì chuyện mua bán đã xong. Trước khi xách nải chuối quay ra xe, ông ta còn gật đầu nói với mẹ tôi một tràng tiếng Mỹ mà mẹ tôi cũng chỉ ngơ ngác nhìn theo cho đến khi chiếc xe lăn bánh.

Câu chuyện bán nải chuối giá gấp cả chục lần cho ông lính Mỹ (mẹ tôi thường nói về ông ta như vậy mỗi khi nhắc đến câu chuyện) như một khách qua đường, tưởng chỉ có vậy, nó qua đi như với hàng ngàn người khách mua chuối khác, chẳng có gì để nhớ. Nhưng

khoảng 3 ngày sau, buổi chiều tối, khi tôi đi học về, mẹ lại đưa cho tôi xem một tờ tiền Mỹ, nhưng không phải là 1 dollar mà là tờ 2 dollars! Với chút ngạc nhiên tôi nhìn mẹ với vẻ đũa giỡn:

- Ông Mỹ lại đến mua chuối nữa phải không? Có lẽ lần này ông ta mua tất cả lô chuối của mẹ nên mới trả cho mẹ 2 Dollars, đúng không?

Không tỏ ra vui mừng, giọng nói nhẹ nhàng hơi buồn, mang theo cảm giác ân hận, mẹ ngập ngừng nói với tôi:

- Nếu ông ta lấy cả hàng chuối của mẹ, có lẽ mẹ đỡ áy náy hơn! Đàng này ông ta cũng chỉ xách lấy có một nải rồi quay ra xe! Mẹ cũng đâu có biết tờ giấy bạc ông ta đưa cho mẹ là 1 hay 2 dollars, nhưng thấy kỳ kỳ vì lần trước đã bán cho người ta quá mất nên mẹ vội vàng xách lấy 3 nải chuối nữa đem ra tận xe dúi vào tay ông ta. Ông ta xoa tay nhất định không chịu nhận, miệng cười cười và nói một tràng tiếng Mỹ mẹ chẳng hiểu mô tê gì cả !....

Tôi vội ngắt lời mẹ:

- Chắc người ta thấy mẹ đem cả đống chuối lên chiếc xe, quá sợ mà từ chối đó. Theo con, nếu mẹ chỉ mang cho họ thêm một nải, có lẽ họ sẽ vui lòng mà nhận đó...

Nghe tôi nói vậy mẹ vội vàng ngắt lời:

- Đúng! Con nói đúng! Khi thấy mẹ đang định bỏ cả 3 nải chuối vào xe, ông ta chỉ cầm lấy một nải, xoa tay và nói một tràng tiếng Mỹ. Mẹ không hiểu nhưng cũng đoán ông ta cảm ơn và chỉ vui lòng nhận thêm một nải mà thôi. Khi ông ta lái xe đi, bà Sáu xem lại tờ giấy bạc và cho mẹ biết đó là tờ 2 dollars chứ không phải là 1 dolar như lần trước.

Nói xong, mẹ thở dài ra về áy náy vì bán cho người ta quá mất:

- Đồng tiền Mỹ có giá trị to thật! Với giá 2 dollars, tính ra hơn 800 đồng Việt Nam, có lẽ người ta mua được cả xe ba gác chuối mới đúng!

Mẹ chép miệng, buông xuôi một câu:

- Tội nghiệp ông ta thật. Chẳng biết lương tháng có bao nhiêu mà tiêu hoang phí như vậy nhỉ?

Nghe mẹ nói, tôi cười to vì vẻ thật thà đến nỗi đáng thương của mẹ:

- Mẹ ơi! Mẹ nghĩ vớ vẩn rồi, một tháng lương của ông ta có thể mua được một căn nhà khang trang ở Việt Nam chứ nói gì đến cái đống chuối "cỏ rác" của mẹ. Thôi, chuyện đó xin mẹ khỏi lo cho mệt! Họ trả tiền cho mẹ thì mẹ cứ lấy, nói với người ta lời cảm ơn thế là xong, rắc rối gì cho khổ hả mẹ?

Rồi, suốt gần 2 tháng trời sau đó, cứ cách khoảng 3, 4 ngày, mỗi buổi chiều tối khi đi học về nhà, tôi lại được nghe được những câu chuyện vui bán chuối cho ông lính Mỹ. Việc mua bán đã trở nên quen thuộc, ông lính Mỹ chẳng cần phải chỉ chỗ gì như lần đầu tiên, nhưng vẫn nhận được 2 nải chuối to nhất, ngon nhất mà mẹ đã lựa chọn, để riêng ra, không bán cho ai từ "núi" chuối của mẹ. Nải chuối còn được mẹ thắt dây lạt vào cuống để dễ dàng xách mà không lo bị nhựa chuối dính vào tay. Còn mẹ thì cũng hả hê, không thắc mắc khi nhận từ tay ông ta tờ giấy 2 dollars tiền Mỹ rồi cúi đầu nói vài câu cảm ơn (đĩ

nhien bằng tiếng Việt). Ông lính Mỹ, đưa tiền, nhận 2 nải chuối, cũng chẳng cần biết người bán nói gì, nhưng ông ta cũng xả ra một tràng tiếng Mỹ kèm theo nụ cười thích thú, dù biết chắc chắn người đổi tiền cũng mù tịt, chẳng hiểu mình nói gì! Tóm lại giữa mẹ tôi, người bán và ông lính Mỹ, người mua, ai nói thì người ấy nghe nhưng mọi việc "giao dịch" vẫn trôi chảy trong vui vẻ!

Một hôm vào buổi chiều, tôi được nghỉ 2 giờ sau, việc thi cử cuối năm cũng tạm xong không biết làm gì nên tôi đạp xe tạt vào chỗ mẹ bán hàng coi có gì để giúp đỡ. Từ xa tôi nhìn thấy chiếc xe Jeep đậu bên đường trước chỗ bán chuối của mẹ. Một người quân nhân Mỹ và một người lính Việt Nam. Hai người đứng đối diện với mẹ, hình như đang có điều gì chưa thông suốt giữa mẹ tôi và họ thì phải? Khi tôi vừa đến, chưa kịp dựng chiếc xe. Nhìn thấy tôi, mẹ mừng ra mặt, trong tay mẹ cầm tờ giấy 20 dollars đưa ra phía tôi, phân bua:

- Con đến đây mau giúp mẹ một tí! Qua chú thông ngôn này thì hình như ông Mỹ sẽ phải đi xa, hôm nay ông ta không mua chuối mà đến từ giã mẹ và còn cho mẹ món tiền quá to này, mẹ thấy kỳ cục nên không muốn nhận!

Nghe mẹ tôi nói, người thông dịch viên quay ra nhìn tôi và hỏi mẹ:

- Đó là con trai của thím sao ?

- Vâng, con trai lớn của tôi đó, cháu nó đang là sinh viên.

Người thông dịch quay sang người Mỹ nói với ông ta điều gì đó, rồi bước đến gần tôi anh ta nói:

- Anh là thông dịch viên cho ông Đại úy Mỹ này, người mà mấy tháng qua vẫn đến mua chuối của mẹ em. Ông ta rất quý mến sự ngay thẳng, chân thật của mẹ em. Hôm nay ông ta đến đây cùng với anh không phải mua chuối mà muốn từ giã mẹ em và tặng bà tí chút tiền làm quà. Sáng sớm ngày mai ông ta sẽ phải rời Sài Gòn ra miền Trung công tác, chắc không còn dịp trở lại mua chuối của mẹ em như mấy tháng vừa rồi nữa. Anh đã nói rõ lý do với mẹ em, nhưng hình như bà vẫn áy náy và không muốn nhận quà của ông ta thì phải?

Nói xong anh thông dịch hơi nhíu mày với tí lưỡng lự nhìn tôi, anh ta hỏi:

- Em là sinh viên, chắc cũng nói được tí tiếng Anh nào không? Nếu được em cứ nói trực tiếp với ông ta vài câu cho thân tình.

Chẳng cần câu trả lời của tôi, anh ta quay sang người sĩ quan Mỹ nói một tràng, tôi cố lắng nghe nhưng có lẽ âm thanh quá nhẹ và nhanh nên gần như chẳng biết anh ta nói gì! Nhưng tôi đoán anh ta đang giới thiệu về tôi với vị sĩ quan Mỹ thì phải?

Người Mỹ hướng về tôi gật đầu rồi thân thiện, bước đến gần tôi, ông ta nói rất rõ ràng và chậm rãi:

- Em là sinh viên hả? Có thể nói tiếng Anh với tôi được không?

Tôi hiểu rất chính xác lời nói của ông ta vì là những câu nói quá đơn sơ, cần bản nên trả lời ông ta:

- Vàng tôi đang là sinh viên của Đại học Sài Gòn. Tôi sẽ cố gắng nếu ông nói chậm và không dùng những chữ khó!

Người sĩ quan Mỹ, gơ tay vỗ nhẹ vai tôi, tỏ ra rất vui mừng nghe câu đối thoại rất sách vở của tôi:

- Thế là quá tốt rồi! Hôm nay tôi đến đây để giả biệt mẹ của em và muốn tặng bà tí tiền làm quà. Bà là một người rất tốt, rất chân thật đã làm tôi cảm động trong những lần tôi mua chuối của bà vừa qua. Ngày mai tôi sẽ rời xa Sài Gòn và không biết trong tương lai còn có dịp trở lại đây mua chuối của bà nữa hay không?

Nghe ông ta nói, tôi không giấu được cảm động với những lời tốt đẹp mà ông dành cho mẹ tôi. Dù vốn Anh ngữ yếu kém nhưng tôi cũng cố gắng nói những câu rất đơn giản diễn tả sự cảm ơn và áy náy của mẹ tôi trong suốt thời gian qua vì đã bán cho ông những nải chuối với giá đắt gấp 10 lần giá thực của nó! Tôi cũng không quên nói cho ông nghe cái lăm lăm cảm nức cười của mẹ tôi khi bà lo lắng cho sự hao hụt tiền lương của ông, chỉ vì sự hào phóng mà ông đã trả cho mẹ tôi mỗi khi mua chuối! Tôi có cảm tưởng, người sĩ quan Mỹ có chút đắn đo, cảm động khi nghe tôi nói điều mà ông ta không bao giờ ngờ được. Với vẻ vui tươi lộ rõ trên khuôn mặt, ông Mỹ lại đưa tay lên vỗ nhẹ vài cái lên vai tôi, gật gù, chậm rãi nói:

- Em có một bà mẹ tuyệt vời, một bà mẹ rất chân thật và đầy lòng nhân ái. Hãy biết thương yêu người mẹ quá tốt đó.

Tôi cảm ơn ông ta, rồi quay sang mẹ, tôi lược thảo sơ sài sự việc cho mẹ tôi hiểu. Mẹ cúi xuống xách lên 2 nải chuối đã cột dây từ trước, ân cần đưa tận tay ông Mỹ. Nhưng ông ta xua tay, có ý không nhận và quay sang người thông dịch nói một tràng. Tôi chú ý nghe nhưng cũng chỉ loáng thoáng hiểu là ông ta không muốn nhận quà vì ngày mai phải đi sớm rồi. Cuối cùng người thông dịch viên phải quay sang mẹ tôi, anh ta nói:

- Ông ta cảm ơn thím rất nhiều, ngày mai ông ta phải đi miền Trung rất sớm nên không thể nhận được. Ông ta quý mến lòng ngay thẳng và chân tình của thím trong suốt 2 tháng qua mà dành thời gian đến đây từ giả thím với tí tiền nhỏ nhoi giúp đỡ thím mà thôi. Thím cứ vui vẻ nhận cho người ta vui rồi nhờ cháu nói trực tiếp với ông ta vài lời cảm ơn thế là họ vui lắm rồi.

Nói xong với mẹ tôi, người thông dịch quay sang vị sĩ quan Mỹ phân bua điều gì đó rồi đưa mắt nhìn tôi ra vẻ chờ đợi sự can đảm của tôi. Hiểu ý, tôi đến trước mặt người sĩ quan, cúi nhẹ đầu và cố gò nắn vài câu tiếng Anh rất căn bản diễn tả sự cảm ơn của mẹ con chúng tôi với lòng tốt và rất thân thiện của ông ta. Vị sĩ quan lại vỗ nhẹ lên vai tôi ra chiều thân thiết, chậm rãi ông ta nói:

- Chẳng có gì để đáng để nói đến chữ cảm ơn cả. Em hãy chăm chỉ học hành và luôn luôn nhớ rằng em đang hạnh phúc vì có một người mẹ tuyệt vời đó.

Nói xong ông ta gơ ngón tay cái hướng lên trên trời. Khuôn mặt vui tươi gật gù ra chiều rất vui và vừa lòng với cuộc gặp mặt hôm nay, rồi cùng với người

thông dịch viên, ông ta vẫy tay từ giả chúng tôi quay ra chỗ xe đậu, trong khi chúng tôi vẫn chưa hết ngỡ ngác đứng nhìn theo họ cho đến khi cả hai người ngồi lên xe chuẩn bị rời xa.

Có lẽ mọi chuyện đã chấm dứt khi chiếc xe lăn bánh. Nhưng qua cánh cửa của chiếc xe díp quân sự, tôi thấy họ không khởi động máy xe mà quay lại trao đổi với nhau điều gì đó khoảng vài ba phút rồi người thông dịch viên bỏ tay lái bước ra khỏi xe. Anh ta tươi cười tiến gần đến chỗ mẹ con chúng tôi đang đứng. Tay anh ta cầm một tờ giấy 50 Dollars, anh ta đưa cho tôi và nói:

- Ông Đại Úy rất quý mến em, nên có chút quà tặng riêng cho em đó.

Ngạc nhiên đến thần thờ, tôi bước lùi lại phía sau, đưa tay lên ra ý không dám chấp nhận:

- Không! Không! Em không dám nhận và chẳng có lý do nào nhận món quà quá lớn của ông ta cả. Với món quà 20 Dollars mà ông ta cho mẹ em đã là quá đủ, quá to, đã làm cho mẹ con em cảm động lắm rồi!

- Em à, với món quà năm, bảy chục dollars chẳng có gì to lớn đối với người ta đâu, em đừng có lo cho rắc rối. Hầy...

Không để cho anh thông dịch viên nói tiếp, tôi ngắt lời:

- Với 70 dollars mà anh nói là không lớn sao? Anh có biết với món tiền đó, đổi ra tiền Việt, gia đình em có thể sống được 2, 3 tháng trời! Nó nhiều hơn 3 lần tháng lương Trung Sĩ của bố em trong quân đội đó!

Nghe tôi nói, người thông dịch viên có chút ngần ngại. Anh ta quay sang người Đại Úy Mỹ nói một tràng. (Ông sĩ quan Mỹ xuống xe và đến chỗ chúng tôi lúc nào mà tôi không biết). Khả năng Anh ngữ ẻo uột của tôi không đủ cho tôi hiểu họ nói gì với nhau, nhưng nhìn dạng điệu của 2 người lúc nói chuyện, tôi đoán là người thông ngôn đã thông dịch trọn vẹn lý do từ chối của tôi cho ông Mỹ nghe. Có lẽ sự so sánh quá thực tế, pha chút chua cay của tôi giữa món tiền 70 dollars và đồng lương của bố tôi đã làm cho ông sĩ quan Mỹ cảm xúc, ngần ngại. Ông ta châu mày chuyển ánh mắt sang nhìn mẹ con chúng tôi với ánh nhìn khác lạ! Rồi 2 người lại quay lại nói chuyện với nhau, tôi cũng chẳng hiểu họ nói gì vì âm thanh quá nhanh và nhẹ. Cuối cùng, anh thông dịch viên quay sang chúng tôi với lời nói rất chậm rãi, rõ ràng:

- Ông Đại Úy rất cảm động và ngạc nhiên vì sự ngay thẳng và tự trọng của thím và chú em. Ông ta cho biết, với món tiền 70 dollar bé nhỏ đó chẳng là gì với ông ta cả. Nhưng ông ta biết chắc chắn sự giúp đỡ cho mẹ con thím là sự tiêu dùng rất chính đáng, không nhằm lẫn. Không những thế, nó còn mang đến cho ông ta một niềm vui, đó là ông ta vừa tìm thêm được một người Việt Nam mà ông ta quý mến. Ông ta hứa nếu có dịp về Sài Gòn ông ta sẽ tìm đến gặp và thăm mẹ con thím.

Nói xong người thông dịch viên thân thiện nắm nhẹ tay tôi và nói:

- Thoải vui vẻ nhận quà của người ta đi, đừng lằng nhằng làm mất thời gian và làm buồn lòng người ta nữa!

Nói xong anh ta nhét vội tờ giấy bạc và túi áo của tôi. Chẳng để ý đến thái độ ngẩn ngơ của chúng tôi, rồi hai người cùng lên xe và chiếc xe lăn bánh.

Đúng như vậy, nhiều năm sau đó, mẹ tôi vẫn bán chuối ở đó, nhưng người sĩ quan Mỹ không bao giờ đến mua chuối của mẹ tôi nữa. Đôi khi trong những lúc rảnh rỗi khi ngồi chờ lấy chuối ở chợ Cầu Ông Lãnh hay gặp những ngày chợ ế, không có người mua, tôi và mẹ vẫn thường nhắc đến người sĩ quan Mỹ tốt bụng đó. Chúng tôi luôn cầu mong sự an toàn và may mắn đến với ông ta. Nhất là vào những thời điểm mà cuộc chiến tranh Việt Nam sôi động với những chiến trận kinh hoàng như Khe Sanh (1968), Mậu Thân (1968) Hạ Lào (1971) hay Mùa hè đỏ lửa, cố thành Quảng Trị (1972) v.v...

Cuối cùng thì cuộc chiến tranh cũng chấm dứt vào năm 1975. Mẹ tôi cũng vĩnh viễn ra đi sau đó vài năm vì bệnh tật! Thay đổi của thời cuộc đem tôi đến với Thụy Sĩ, xứ sở hiền hòa, đẹp đẽ của Âu châu. Cuộc sống của tôi tại Thụy Sĩ được an định dần theo năm tháng. Việt Nam vẫn là nơi chốn tôi thăm viếng hàng năm, tôi về để sống lại với bao nhiêu hoài nhớ của thuở ấu thơ, thời trai trẻ của mình, dù ngày đó cực nhọc, đói nghèo nhưng vẫn khắc ghi trong lòng tôi những dấu ấn tuyệt vời ấm cúng của kỷ niệm. Đôi lần, tôi cũng dành thời gian chậm rãi đi thăm lại con đường Tô hiến Thành, Lê văn Duyệt... là nơi chốn ngày xưa, mẹ và tôi đã từng thăm ướm mồ hôi và bụi đường với những nải chuối mới cắt còn bày nhầy nhựa xanh được chúng tôi bày bán trên lề đường. Mục đích chỉ mong có được vài đồng bạc nhỏ nhoi cung ứng cho sự sống của gia đình chúng tôi ngày đó. Mỗi lần trở lại đó, hình ảnh người Đại Úy Hoa Kỳ tốt bụng lại trở về trong trí nhớ của tôi. Đôi khi tôi tự hỏi, vì một lý do nào đó ông ta đã không trở lại thăm chúng tôi như đã hứa. Nhưng tôi vẫn cầu mong ông ta có được bình yên trở về Mỹ để sống với gia đình, vợ con hay cha mẹ của ông ta sau khi cuộc chiến tranh chấm dứt. Ông ta không đến thăm chúng tôi chỉ vì không thuận lợi hay vì một bận rộn nào đó mà quên đi lời hứa hẹn băng quơ, thì cũng chẳng có gì đáng trách.

Đi xa hơn nữa trong tưởng tượng, tôi lại nghĩ đến sự giao thương thân cận của Mỹ và Việt Nam hiện tại. Tôi hình dung ra cảnh người sĩ quan Hoa Kỳ tốt bụng ngày xưa đó. Với mái đầu bạc trắng đã có lần, ông ta theo đoàn cứu chiến binh Hoa Kỳ đến viếng thăm Việt Nam, mong nhìn lại những dấu tích, địa danh của cuộc chiến tranh kinh hoàng mà ông ta đã cố gắng hiến cho nó gần hết tuổi trẻ của mình. Cũng trong cuộc du hành đó, biết đâu ông ta lại dành tí chút thời gian đi lại con đường Tô Hiến Thành để nhớ lại mẹ con người phụ nữ bán chuối trên lề đường. Họ đã bao lần dành riêng cho ông những nải chuối ngon nhất và họ đã ghi sâu vào ký ức ông sự cảm mến vì sự chân thật và nồng ấm của mẹ con họ dành cho ông lúc chia tay.

Rồi một lần, có dịp sang Mỹ công tác, tôi đã dành thời gian đi thăm viếng "Đài tưởng niệm tử sĩ trong chiến tranh Việt Nam" (Vietnam Veterans Memorial) tại

Mắc làm

*Hài nhi vừa mới chào đời
Oa oa tiếng khóc thay lời phân bua
Mai nầy bé lặn hơn thua
Ai người cho góp một vài tiếng than
Than thâm? Than thi? Kêu van
Than thân trách phận? Đối gian? Lọc lừa
Được khen cứ tưởng người ưa
Bị chê đâu phải ai ai tán đồng
Ngoài đời trong đạo cái vòng
Đeo mang mắc dính nào mong gỡ lìa
Thoát vòng nợ, dính vòng kia
Kim cô bám chặt mặt thìa lọ lem
Chừng trông hồ để đẹp xinh
Nhu hoa nở nhụy lụy hình bướm ong
Dính vào có nước đi đoong
Rồi đời hóa kiếp chốc mòng bỏ thân
Thôi thôi dừng lại nơi đây
Đừng xông xáo nữa họa vay khó lường
Luôn luôn mơ trong hảo tướng
Tự cho rằng người tướng thưởng khen mình
Chao ôi! mỹ ngữ gọi hình
Lồng trong câu móc thấy mình lên cao
Thế là dốc cạn công lao
Mười phương, tám hướng phá vào hư không...*

Đa Bảo 18 tháng 5 năm 2015

Sông Thu

trung tâm thủ đô Washington DC. Đứng trước phiến đá vĩ đại màu đen khắc tên của gần 60 ngàn quân nhân Mỹ tử trận trong chiến tranh Việt Nam. Dù không biết tên người sĩ quan tốt bụng, quen biết thoáng qua của hơn 40 năm về trước, nhưng tôi vẫn đưa mắt chậm rãi rà soát danh sách trên phiến đá. Tôi cầu mong không có tên ông ta trên đó. Nhưng không biết tại sao, ngay lúc đó mắt tôi như bị lừa, tim đập mạnh trong lòng tôi phát sinh một cảm giác là lạ. Một cảm giác hình như pha trộn sự buồn đau và thương nhớ, nó làm cho tôi thờ thẩn không vui. Trong tâm trạng lạ kỳ đó, tự nhiên tôi buông tiếng thở dài với câu nói rất nhẹ: God Bless You !

Zürich, September, 2015

Lưu An Vũ Ngọc Ruần

Câu chuyện bí mật của mỗi liên hệ không thể tránh khỏi

**ATHEN và EURO, đó là một câu chuyện
20 năm hèn nhát, khiếp nhược, dối trá,
biến đổi bất ngờ, đầy kịch tính.**

• Phan Ngọc

Theo tiếng Hy Lạp, „EURO“ được đọc như „urine“ (nước tiểu). Ngày 16.12.1995, các cộng sự của Ủy viên Âu Châu đặc trách tiền tệ, De Silguy, cười gòn khi họ biết báo chí Hy Lạp đồng thanh phản đối. Ngày hôm trước, tại Madrid, những nhà lãnh đạo Âu Châu cuối cùng đồng ý về Euro, tiền tệ duy nhất của Âu Châu. Cần phải bỏ ra hàng giờ để đồng ý về tiếng EURO giữa Pháp và bảo vệ „ECU“ và Đức không muốn bởi nó quá giống „die Kuh“ (con bò). Hy Lạp đã xen vào. Không sao, „lúc ấy tưởng tượng Hy Lạp nằm trong vùng Euro gần như là khoa học giả tưởng“.

Vài tháng sau, vào mùa xuân 1996, Bộ Trưởng Kinh tế Tài chính Pháp, Jean Arthuis, bí mật gặp Bộ Trưởng Tài chính Đức, Theo Waigel, tại phi trường Frankfurt „để thảo luận về hiệp ước ổn định“. Giám Đốc Ngân Hàng Trung Ương Đức, Hans Tiet Meyer đến tham dự cuộc thảo luận và biện hộ cho những trừng phạt nặng nề tự động nếu nước nào thuộc vùng Euro không tôn trọng thể thức chi phối thiếu hụt ngân sách: „người ta làm sao biết được, giám đốc rỉ tai, thử tưởng tượng ngày nào đó Hy Lạp gia nhập vùng Euro“.

Hy Lạp bước vào vùng Euro ngày 1.1.2001 mà không ai để ý, 2 năm sau khi đồng Euro ra đời. Trong vòng 20 năm, đất nước của 11 triệu dân này, với nền kinh tế hết sức yếu kém, dần dà trở thành chất độc ngấm ngấm đe dọa toàn thể cơ cấu Âu Châu. Đây là câu chuyện.

13.12.1996 - Tổng Thống Pháp Chirac áp đặt in chữ Hy Lạp trên giấy bạc.

Các ống kính bủa vây Alexandre Lamfalussy. Trong tay, Giám Đốc Viện Tiền tệ Âu Châu, tiền thân của Ngân hàng Trung ương Liên Âu, nắm một tấm bản nhỏ trên đó có mặt 7 tấm giấy bạc. Chính thức, Ngân hàng Trung Ương và chỉ Ngân hàng Trung Ương chọn lựa Design giấy bạc - bởi Ngân hàng xem như độc lập. Trừ phi sau hậu trường, Giám Đốc phải nuốt nhục và nhất là sự có mặt của tiếng Euro viết bằng mẫu tự Hy Lạp nằm dưới tiếng La Tinh. Một đòi hỏi của Chirac, ông ấy chiến đấu với Helmut Kohl trong vòng 20 phút. Một lần, hai lần, ông lại nài nỉ trước khi Thủ Tướng Đức rút lui. Đối với Chirac, đó là vấn đề nguyên tắc: „Hy Lạp là cái nôi của tất cả chúng ta“. Chirac đồng ý với Valery Giscard D'Estaing (VGE). Sở

dĩ Hy Lạp trở thành hội viên thứ 10 của Cộng đồng Kinh tế Âu Châu (1.1998) là vì Paris vận động tích cực cho Hy Lạp. Điệu hát của VGE, lúc ấy là Tổng Thống Pháp là „người ta không thể để cho nhà hiền triết Platon đứng ngoài cửa Âu Châu“.

19.6.2000 - Bẻ khóa bước vào

Trong thông cáo chung của Hội đồng Âu Châu nhóm họp tại Santa Maria Da Feira ngày 18 và 19.6.2000, các Quốc Trưởng và Thủ Tướng chào mừng „đường lối kinh tế và tài chính đúng đắn“ của Hy Lạp và bật đèn xanh cho Hy Lạp gia nhập vùng Euro tháng 1 năm 2000. Người ta khinh suất lao tới, dù chỉ trong vòng gần 3 tháng, Hy Lạp tôn trọng thể thức do Hiệp ước Masstricht đề ra ấn định lạm phát và nhân tiện che khuất mức nợ công cộng, cao hơn mức nợ mà “quy tắc đồng nhất đòi hỏi”. Người ta lao tới nhanh như nền kinh tế Hy Lạp biến đổi. Từ một học trò lười biếng, Hy Lạp trở thành một học trò giỏi. Tỷ lệ lạm phát năm 1996 đạt 7,9%, xuống còn 2% (đầu năm 2000); thiếu hụt ngân sách 10,2% của tổng sản lượng nội địa năm 1995, xuống còn 1,3%. Thật sự người ta ngụy tạo con số, nhưng không ai thắc mắc. Người ta ưa thích nghị luận về “chiến lược Lisbonne”, một kế hoạch lớn có tham vọng làm Âu Châu trở thành một “nền kinh tế tri thức” nhất thế giới từ đây đến năm 2010, năm mà sự gian trá của Hy Lạp lần đầu tiên làm cho vùng Euro nghiêng ngã.

17.11.2004 – S X P báo động

Moritz Kraemer là nhà kinh tế Đức làm việc cho văn phòng phê điểm Standard X Poor (SxP) có nghĩa là ông không bao giờ lưỡng lự khi ông tố cáo một quốc gia phù phiếm. Ngày 17.11.2004, ông đồng ý ký tên một bài phân tích tình trạng kế toán công cộng Hy Lạp, Hy Lạp mất điểm tức khắc. Tên ông làm nhiều quốc gia run sợ và ông trở thành gương mặt đáng phi nhổ của “độc tài thị trường tài chính vô hình”. Nhưng không ai nghe ông: nhà băng, công ty bảo hiểm, vốn đầu tư tiếp tục cho Hy Lạp mượn tiền với lãi suất gần như ngang bằng lãi suất cho những nước mạnh nhất vùng Euro. Đó là điều thần diệu của tiền tệ chung, phép lạ của sự đồng nhất: Các nước có giá trị như nhau, không một nước nào có thể tự động bị thị trường trừng phạt nếu đi lệch đường. Nói rõ ràng hơn, người ta có thể làm bất cứ điều gì mà không bị phạt. Hơn nữa, hình ảnh của Hy Lạp đã thay đổi: tổ chức tốt đẹp Thế Vận Hội, đội bóng tròn quốc gia đoạt giải vô địch Âu Châu 2004.

Nhưng trên lãnh vực ngân sách, kết quả quá lu mờ và phương pháp gây nhiều tai tiếng. Để bước vào vùng Euro, Hy Lạp ngụy tạo kế toán và hóa trang đều đều mỗi năm.

19.6.2009 – Hy Lạp gian lận

Tại Luxembourg, Jean Claude Juncker, Chủ Tịch nhóm Euro diên tiết: “Phải ngưng trò chơi, phải đưa ra những thống kê chính xác”. Trước đó, Bộ Trưởng Tài chính Hy Lạp, Georges Papaconstantinou trình bày dự đoán thiếu hụt ngân sách của Hy Lạp trước

các đồng viên. Người tiền nhiệm cho con số 6% thì ông thêm lên đến 13%. Bộ Trưởng là một người nghiêm trang, ông đến xin lỗi Ngân hàng Trung ương Âu Châu. Để làm gương ông bỏ xe Mercedes, dùng xe Lada. Nhưng điều người ta không biết là ông bôi tên 3 người thân trên danh sách lậu thuế. Vì việc này, năm 2015, ông lãnh án 1 năm tù.

Ngược lại với năm 2004, lần này thị trường không tha Hy Lạp, thị trường thổi còi báo chận được thú sẵn. Người ta giả bộ như thỉnh linh người ta khám phá Hy Lạp quá lãng phí, tầm rộng lớn của nền kinh tế ngầm. Hy Lạp không có sở địa chánh, chỉ có 300/17.000 hồ tắm tại Bắc Athen khai thuế. Paris biết rõ Athen không thể chịu đựng lâu hơn nữa trong khi Berlin từ chối mọi viện trợ tài chánh. Phải nói rằng Athen hết sức tắt trách. Trong khi Paris nhắc nhở cần phải cố gắng thì Athen trả lời "đã cố gắng nhiều rồi".

8.3.2010 – Obama can dự

Cú điện thoại đến từ tòa Nhà Trắng. Obama thúc hỏi: "Phải đặt tiền nhiều hơn, nhiều hơn nữa". Sarkozy trả lời: "Tôi đồng ý, nhưng phải thuyết phục Merkel". Ngày 8.5.2010, khủng hoảng Hy Lạp trở thành khủng hoảng Euro, thậm chí khủng hoảng thế giới. Một tuần trước, Âu Châu gói kế hoạch trợ giúp 110 tỷ Euro để cứu Hy Lạp, nhưng quá trễ để ngăn cản hoảng sợ lan đến các nước khác thuộc vùng Euro, để ngăn chận thị trường sụp đổ. Trong cơn nguy biến, Âu Châu lập một Quỹ giúp đỡ những nước gặp khó khăn, số tiền phải đủ để làm nản lòng kẻ đầu cơ. Ngày thứ 7, Quỹ có 60 tỷ Euro. Mỹ nhận xét "chưa đủ".

Tất cả Bộ Trưởng Tài chánh vùng Euro gặp nhau tại Bruxelles để giải quyết bài toán kỹ thuật. Lúc 19 giờ cuộc họp đầu tiên qua điện thoại của G7 mở màn, với ở đầu dây Tim Geithner và Ben Ber Nanke (Mỹ) Tim Flaherty và Mark Car Ney (Canada). Rồi cuộc họp thứ 2, lần này người ta để Call của G7 mở trong suốt thời gian thảo luận. Gần 2 giờ sáng, Christine Lagarde thông báo cuộc họp đã tìm ra một thỏa ước.

02.11.2011 - Người diên Papandreou

Chỉ có Giám Đốc Nghi lễ điện Elyse đến đón ông. Georges Papandreou được triệu đến Cannes, nơi G20 họp, để giải thích. Hy Lạp làm thế giới rung rinh. Vì lỗi

của ông. Ông vừa loan báo sẽ tổ chức cuộc trưng cầu dân ý về kế hoạch viện trợ II cho Hy Lạp, như thế đặt một tòa nhà kém vững chắc vào vòng nguy hiểm. Một tiếng sấm sét làm Ý chao đảo. Papandreou ngồi trước Sarkozy, Merkel, Juncker, Lagarde, Barroso... ông ngượng, rất ngượng. Ông đề cập đến ông và cha ông, hai người đều là cựu Thủ Tướng. Ông nhận một thông điệp hết sức rõ ràng: Kết quả cuộc trưng cầu dân ý, nếu có trưng cầu dân ý, phải là Hy Lạp vẫn thuộc vùng Euro. Trở về Athènes, Thủ Tướng Hy Lạp từ chức. Không có trưng cầu dân ý.

06.2.2012 - Sự ra đời của GREXIT

Thỉnh thoảng những nhà kinh tế làm việc cho những ngân hàng lớn dùng cách chơi chữ nhằm tô đẹp lời chú giải gửi đến khách hàng. Ví dụ họ dùng PIGS (con heo) - chữ đầu của bộ phận yếu nhất của vùng Euro (Portugal, Irlande, Grèce, Espagne). Theo lối chơi này, Willem Buitez là người giỏi nhất. Ngày 06.2.2012, nhà kinh tế của CITI GROUP gửi lời chú giải 33 trang đầy biểu đồ về khả năng của Hy Lạp ra khỏi hay ở lại vùng Euro. Ngay từ đầu, ông chấp lại với nhau chữ GREECE và EXIT thành GREXIT. Từ này lan truyền hết sức mau lẹ.

23.8.2012 – Pháp chống Grexit

Ngày 23.8.2012, Francois Hollande đến Berlin và biết rằng ông sắp sửa chơi một ván bài lớn. Nhiệm vụ của ông là thuyết phục Merkel không nên đẩy Hy Lạp ra khỏi vùng Euro. Paris nghĩ như vậy là hợp với quyền lợi của dân Hy Lạp cũng như của Euro. Nếu một nước nào ra khỏi vùng Euro, thì nguy hiểm lớn nhất là nguy hiểm lo âu. Ai cũng tự hỏi: "đến lượt ai đây".

Trước đó, Cố vấn về Âu Châu của Merkel, người thân Pháp Nikolaus Meyer Landrut đến điện Elysée với một quả bom: Kế hoạch liên quan đến Hy Lạp ra khỏi Euro. Rằng Bộ Trưởng Tài chánh Đức muốn nhìn thấy Grexit có thể cho qua. Đàng này, là một Cố vấn thân cận của Merkel. Kế hoạch của Landrut dự kiến tất cả: kiểm soát, vốn liếng, gửi đến nhu yếu phẩm, giao cho Câu lạc bộ Paris quản lý nợ của Hy Lạp mà người cho vay tư nhân còn giữ. Kế hoạch còn đề nghị Hy Lạp có thể trở về vùng Euro 5 năm sau với một tỷ suất hối đoái thuận lợi hơn. Hollande tổ chức những cuộc họp để giết ý kiến của Đức từ trong trứng nước. Đầu tháng 8, đại diện Quỹ Tiền tệ Quốc tế tại Hy Lạp, Paul Thomsen đến Phủ Tổng thống Pháp. Người ta mời đại diện nói trước Landrut, đại diện Ngân hàng Trung Ương Âu Châu Jorg Asmussen và Christian Thimann, những đặc phái viên của Ngân khố Đức, của Ủy ban Bruxelles. Đại diện trình bày chi tiết tình hình với một thông điệp ngầm cho Đức: Đưa Hy Lạp rời khỏi Euro là một sai lầm nghiêm trọng.

Sau bữa ăn tại Phủ Thủ Tướng Đức, Hollande ra sức bảo vệ Hy Lạp. Hơn nữa, thật là hết sức tệ hại nếu châm lửa vào thị trường trong khi Mario Draghi, Giám Đốc Ngân hàng Trung ương bằng một câu nói làm tê liệt thị trường: "Làm tất cả điều cần thiết để cứu Euro. Merkel nhắc lại Hy Lạp không bao giờ tồn

trọng cam kết. Rằng từ 7 năm nay, bà bảo vệ Euro. Nhưng bà có cảm tưởng như bị cô lập giữa Âu Châu nếu bà đẩy Hy Lạp ra ngoài cửa. Chính vì thế, bà cho biết bà sẽ ủng hộ Athen.

21.5.2015 - Buổi diễn kịch chấm dứt

Chiều hôm ấy, ông hết sức tập trung, Alexis Tsipras gặp riêng Angela Merkel và Francois Hollande bên lề Hội đồng Âu Châu tại Riga. Thủ Tướng Hy Lạp ghi chú thích, ông cũng chuẩn bị câu trả lời. Từ đây người ta đề cập đến cái cách, cái cách mà Hy Lạp cam kết thực thi đánh đổi số tiền cuối cùng của kế hoạch viện trợ 2014. Người ta tranh luận, đe dọa, đưa ra các ngón bịp để cho Hy Lạp hy vọng có tiền trải qua mùa hè. Rồi một biến cố thành linh xuất hiện. Thủ Tướng Hy Lạp loan báo tổ chức cuộc trưng cầu dân ý vào ngày 05.7.2015, dù Âu Châu đe dọa. Kết quả: 60% là phiếu chống cái cách, như ông mong muốn. Một lần nữa phải bắt đầu lại. Và trước không biết bao nhiêu áp lực, trước quốc gia khánh tận, Thủ Tướng phải chấp nhận một kế hoạch cái cách khắt khe hơn để tránh một "tai họa" (theo lời ông nói) cho đất nước, nhưng đồng thời Hy Lạp mất một phần chủ quyền quốc gia.

Vấn đề trách nhiệm

Điều không thể chối cãi là trong thảm kịch Hy Lạp, mọi người đều có phần trách nhiệm. Chủ Tịch Hội đồng Âu Châu, người Ba Lan tên Donald Tusk hết sức chí lý: "trong vòng 7 năm, Âu Châu đã thất bại trong công việc giải quyết một vấn đề nhỏ bé". Với 11 triệu dân, Hy Lạp đại diện 2,2% dân số Âu Châu. Tổng sản lượng nội địa Hy Lạp ngang bằng 1,4% tổng sản lượng nội địa Âu Châu. Nợ của Hy Lạp – 322 tỷ Euro – không nặng bao nhiêu so với tài sản của toàn thể Âu Châu.

Sau cuộc trưng cầu dân ý 5.7.2015, Âu Châu phải chọn lựa giữa biện pháp đẩy Hy Lạp ra khỏi vùng Euro hoặc thuận cho Hy Lạp ở lại với một kế hoạch viện trợ tài chánh giúp Hy Lạp khỏi phá sản (86 tỷ Euro). Chọn lựa 1 là không biết đi về đâu, chọn lựa 2 là gặp nguy hiểm nguyên trạng. Trong 2 trường hợp, đó là kết quả của một căn bệnh tâm thần có tên chối bỏ thực tế. Khi căn bệnh chạm đến người nhận tiền, nó dẫn đến một thất bại tập thể to lớn.

Tại Hy Lạp, căn bệnh nặng nhất là đảm nhận bằng cấp dân chủ cao hơn bằng cấp dân chủ của 18 nước vùng Euro. Các nhà lãnh đạo Hy Lạp xem các nhà lãnh đạo kia là bảo thủ già cỗi hoặc "khủng bố". Từ khi gia nhập Cộng đồng Âu Châu năm 1981, Hy Lạp nhận hàng chục tỷ Euro có lợi cho mình, nhưng Hy Lạp ăn xài phung phí. Hy Lạp chưa ra khỏi hệ thống chính trị kinh tế như một hỗn hợp thế giới thứ 3 và đầu xỏ kiểu Nga. Một quốc gia không có khả năng thu thuế, với chi phí quân sự kinh dị, một nền hành chánh mập béo, trên nền phong tham nhũng và gia đình trị. Nếu tin vào Thủ Tướng Hy Lạp, thì thống khổ mà đất nước phải chịu đựng là vì người cho mượn tiền đần độn, vì Quỹ Tiền tệ Quốc tế và các thiết chế Âu Châu rối loạn. Còn họ là người không biết sợ hãi là gì,

không cà-vạt, những hiệp sĩ, những Robin des Bois xung phong tấn công thành trì tài phiệt bất nhân, bỏ đói dân Hy Lạp. Bây giờ, trở về với thực tế, Hy Lạp chắc phải "tự kiểm tự phê bình" nhận lỗi.

Đối diện, trách nhiệm cũng không phải nhỏ. Bỏ qua một bên quyết định hết sức khinh suất nhận Hy Lạp chưa sẵn sàng vào vùng Euro chưa vững chắc vì kém tổ chức. Ngay từ năm 2000, Ủy ban Bruxelles cho biết những vụ hóa trang kế toán để thổi phồng số thu thuế và tổng sản lượng nội địa. Nhưng người ta làm ngơ. Trong hiện tại, không thể không chia xẻ ý kiến của nhiều nhà kinh tế, liều thuốc Berlin dùng để chữa cơn khủng hoảng nợ Hy Lạp dù sao cũng có phần trách nhiệm: 5 năm đình trệ, tổng sản lượng nội địa Hy Lạp trở lại mức 2002, thất nghiệp bùng nổ kèm theo những vụ tự sát. Cho nên người ta nhận định Hy Lạp thuộc phạm vi "State Building" (trợ giúp xây dựng một quốc gia hiện đại) và viện trợ tài chánh cho một quốc gia vỡ nợ. Tóm lại, Ngân hàng Thế giới hơn là Quỹ Tiền tệ Quốc tế.

Ở cuối đường xoắn thất bại là sự đặc cử của đảng Syria cực tả và viễn tượng Grexit cụ thể hơn bao giờ hết. Mọi người đều biết từ thế kỷ 19, năm 1830, khi Hy Lạp giành độc lập từ tay Đế quốc Thổ Nhĩ Kỳ, Hy Lạp là một quốc gia hoạt động không đúng cách. Nhưng từ khi Hy Lạp gia nhập Liên Âu, Liên Âu không hề cố gắng giúp Hy Lạp hiện đại hóa. Bây giờ, bỏ rơi Hy Lạp tỷ như một đôi vợ chồng xin một đứa con nuôi tàn tật, rồi quyết định xa nó như người ta quăng một cục pin phế thải (nhà chính trị học Robert Dujarric). "Trên lãnh vực tinh thần, Grexit gây thiệt hại vô biên cho Đức. Đức sẽ bị người ta trách vì không dự đoán cuộc ly dị giữa dân, công luận và chính quyền miền Nam và miền Bắc Âu Châu, hoặc không muốn vì sợ làm phật lòng một phần cử tri và chính giới của mình". (Hans Stark, Viện Nghiên cứu Quan hệ Quốc tế Pháp).

Grexit có một giá chính trị và chiến lược cực kỳ đắt. Ít nhất trong những năm đầu, sự trở lại đồng Drachme dù với sự giúp đỡ của Âu Châu, sẽ thể hiện bằng sự thụt lùi về mặt xã hội hết sức nguy hại. Vấn đề Hy Lạp đang hồi vỡ nợ là biến đổi Hy Lạp thành một Venezuela của Hugo Chavez. Liên Âu sẽ phải quản lý trong lòng của mình một quốc gia phá sản, hội viên NATO ở biên giới phía Nam của mình, điểm di dân then chốt, nằm kề các nước vùng Balkan còn bấp bênh.

Tình thế không dám ước mong vì nó hiện ra trong lúc Liên Âu căng thẳng với Nga, chiến tranh Ukraine tiếp diễn trong khi sân sau của Âu Châu, vùng Trung Đông sa vào vòng hỗn độn.

Ra khỏi vùng Euro, nếu có thể xảy ra, hoặc giúp đỡ Hy Lạp với những cưỡng ép khắt khe hơn, tất cả đều có giá như nhau, giá của một "thất bại tập thể vô cùng to lớn" (Grumtram B – Wolff, Giám Đốc Viện Nghiên cứu Bruegel, Bỉ).

• Phan Ngọc

Làn sóng người tỵ nạn đến Đức

• Nguyễn Quý Đại

Hàng ngàn người tỵ nạn ở nhà ga xe lửa München

Trong thời gian qua Liên Minh Âu Châu phải nhức đầu về vấn đề khủng hoảng kinh tế Hy Lạp. Bộ trưởng Tài chính các nước khu vực sử dụng đồng Euro. Ngân hàng Trung ương Châu Âu (ECB), Quỹ Tiền tệ Quốc tế hoàn tất dự thảo thỏa thuận về gói cứu trợ thứ ba trị giá 86 tỷ Euro (94 tỷ USD) trong vòng ba năm, trước khi Hy Lạp đến hạn thanh toán 3,4 tỷ Euro cho ECB vào ngày 20/8. Vấn đề cứu trợ này tránh cho Hy Lạp bị phá sản, tạm ổn định, đồng Euro không bị mất giá. Trong khi cuộc khủng hoảng kinh tế mới chỉ tạm lắng, nợ Hy Lạp còn đang phải tháo gỡ, thì xảy ra làn sóng di dân, tỵ nạn đến Châu Âu khiến gánh nặng kinh tế - xã hội của khu vực càng gia tăng.

Những bước leo thang ngày càng nghiêm trọng, con số người tỵ nạn liên tục tăng lên theo cấp số nhân. Dòng người tỵ nạn tràn qua biên giới đã khiến nhiều quốc gia bất lực và EU thực sự đang "bối rối", không biết nên giải quyết vấn đề như thế nào? Theo thống kê của Cao Ủy Tỵ Nạn cuộc nội chiến của Syria giết chết 250.000 người hàng triệu người bị thương. Khoảng 11 triệu người đang chạy trốn chiến tranh: 1,5 triệu người đến Libanon; 750.000 đến Jordanien; 2 triệu đến Turkey; 2 triệu ở Saudi Arabia... Người tỵ nạn đến Âu Châu chỉ muốn tới Đức xin định cư. Riêng tại Đức đã có ba nhóm người nhập cư khác:

- Người di cư có nghề làm việc tại Đức: từ Ba Lan, Thụy Điển hoặc Tây Ban Nha.
- Người di cư nghèo từ: Bulgaria và Romania.
- Người tỵ nạn chiến tranh từ Syria, Iraq, Afghanistan... và một số người lợi dụng làn sóng đó cũng chạy đến Âu Châu xin tỵ nạn như: Kosovo, Niger, Somalia, Serbia, Albania, Macedonia, Eritrea, Guinea... Dù được công nhận tỵ nạn hay không, họ

đến Đức tạm thời để có được: ăn, ở, quần áo, chăm sóc y tế và người độc thân được phát mỗi tháng 143€ tiền mặt, vợ chồng mỗi người 129€, trẻ em tùy theo tuổi từ 84€ - 92€. Người được tỵ nạn lãnh tiền 346€ hàng tháng. Từ năm 2014 người Romania và Bulgaria di dân đến Đức được hưởng Hartz IV là tiền trợ cấp xã Hội và tiền Kindergeld cho trẻ em (con đầu 188€, thứ hai 194€, thứ ba trở đi 219€, năm 2016 tăng thêm 20€). Dù nước Đức có nền kinh tế mạnh nhất Âu Châu, nhưng xã hội bị xáo trộn vì nhiều người thuộc khối Đông Âu thời cộng sản cũ tới ăn xin, xảy ra những tệ nạn xấu như móc túi, mại dâm.

Nước Đức chấp nhận cứu xét cho những người Syria đang ở Đức xin tỵ nạn, chính phủ dự trù bỏ ra hàng chục tỷ Euro cho họ định cư, 8 tháng đầu của năm 2015 Đức phải nhận 413.000 người xin tỵ nạn. Đầu tháng 9 Thủ tướng Angela Merkel (CDU) và Thủ tướng Áo ông Werner Faymann cùng đồng ý những người tỵ nạn bị kẹt tại Budapest ở Hungary được phép đến Áo và Đức không qua thủ tục làm đơn xin nhập cảnh.

Thủ tướng Orban Hungary kêu gọi Áo và Đức đóng cửa biên giới nếu không "vài triệu" người sẽ tiếp tục đến Âu Châu. Ở Afghanistan hàng ngày hơn 1.000 người xin thông hành để ra nước ngoài với con đường xin tỵ nạn! Hơn 100 ngàn người đã tới Đức!

Giám đốc Điều hành của đảng CSU trong Quốc Hội, ông Max Straubinger đề nghị trả những người này trở nguyên quán. "Không phải ở khắp mọi nơi ở Syria đang chiến tranh". Straubinger chỉ trích Chủ tịch đảng SPD Sigmar Gabriel, trong cuộc phỏng vấn của đài ZDF ngày 8.9.2015 đã nói rằng "Đức sẽ nhận nửa triệu người tỵ nạn mỗi năm trong một vài năm tới có thể nhiều hơn". Các chính trị gia CSU gọi nó là "một sai lầm quyết đoán". Thống Đốc tiểu bang Bayern ông Horst Seehofer (Chủ tịch CSU) phê bình chính sách tỵ nạn của Thủ Tướng Merkel là một "sai lầm". Yêu cầu của Thủ Tướng Merkel định vị rõ ràng trong vấn đề người tỵ nạn. Thị Trưởng München Dieter Reiter (SPD): cho biết từ ngày 31 tháng 8, hơn 60.000 người tỵ nạn, di dân tới nhà ga chính München. Những ngày cuối tuần, hơn 1.000 tình nguyện viên tham gia giúp đỡ, phân phối thức ăn, nước, chuối, táo... Quần áo cho những người mới đến. Chính quyền địa phương không thể tìm đủ chỗ chứa! Nhiều người đến trong đêm phải ngủ lại ở nhà ga dù thời tiết vào thu đã lạnh! Chỉ hơn 2 tuần "mở cửa biên giới" lên đến trình trạng báo động dòng người di dân, tỵ nạn tràn ngập München.

Hungary kiểm soát biên giới có hàng rào cao 4 m dài 175 km từ ngày 14/9. Croatia nói sẽ cho phép di dân đi qua nước này để đến Áo sang Đức. Dù cảnh sát Đức-Áo cùng kiểm soát biên giới nhưng hàng ngày có hơn 1 ngàn người đến tiểu bang Bayern, nhà ga München... Còn hàng ngàn người ở nhà ga Salzburg Áo muốn đến Đức đang bị ngăn chặn. Vì München quá tải chính quyền phải phân phối số người đi đến các tiểu bang khác. Chuyển tàu lửa chở 500 người đến Berlin trên đường tàu bị kéo thẳng đứng lại nhiều lần, 199 người bỏ trốn muốn ở lại Bayern!

Từ trưa thứ Bảy ngày 19.9 khai mạc lễ Hội Bier Tháng Mười (Oktoberfest) trong 2 tuần lễ hơn 6 triệu du khách tới tham dự, vấn đề an ninh kiểm soát rất nghiêm, không thể để người nhập cư tới trong thời gian này, nếu có đều bị bắt giữ!

Cảnh sát Đức kiểm soát kỹ giấy tờ của người tỵ nạn

Đảng CSU hỗ trợ đường lối cứng rắn của Thủ Tướng Viktor Orban của Hungary. Công dân các quốc gia ngoài biên giới Âu Châu theo Hiệp ước Schengen người nào muốn vào một quốc gia nào của Âu Châu phải có Visa, phải ghi danh tại quốc gia đến đầu tiên, giấy tờ hợp lệ có thể đi đến các nước trong Liên Hiệp Âu Châu.

Hàng rào kẽm gai ngăn biên giới Hungary và Serbia

Luật lệ trong hiệp ước Schengen về biên giới mở ngõ theo thỏa thuận đạt được năm 1995, và khởi sự bãi bỏ việc kiểm soát biên giới giữa các thành viên và cho phép các nước ngoài du hành trong khắp khu vực "không có biên giới" mà chỉ cần có một giấy phép thị thực. Đức nhất thời đình chỉ hiệp ước Schengen, cảnh sát đã bắt đầu tiến hành các cuộc tuần tra tại những giao điểm với Áo các quốc gia lân cận với Ba Lan, Cộng hòa Czech, Pháp, Thụy Sĩ. Cộng Hòa Czech cho biết sẽ gia tăng kiểm soát biên giới tiếp giáp với Áo. Buộc phải làm như vậy để hạn chế luồng người đến từ Syria, Afghanistan, Eritrea và các nước khác, chạy trốn bạo lực và nghèo đói. Thống Đốc tiểu bang Bayern / Bavaria ông Horst Seehofer nói trong cuộc họp báo: *"Việc kiểm soát biên giới đang hết sức cần thiết, là một giải pháp toàn diện để thiết lập trật tự"*.

Đòng người di dân, tỵ nạn chỉ mượn đường qua Áo để đến Đức, Đan Mạch, Thụy Điển. Họ không muốn ở lại Hungary hay Áo, thân phận đi tỵ nạn mà

còn kén chọn nơi đến. Người Đức cũng e ngại bọn IS khủng bố lợi dụng người theo Hồi Giáo đến nhập cư gây nên một số dư luận đáng chú ý và lo ngại. Các tiểu bang cũng từ chối không còn chỗ để nhận thêm người. Người nhập cư tăng một triệu người "Hồi Giáo" làm sao có thể giải quyết chỗ ở để họ có thể *"an cư lạc nghiệp"*. Hội nhập tốt vào xã hội Tây phương? về văn hóa, ngôn ngữ, tôn giáo phải xây bao nhiêu đền thờ cho họ cầu nguyện mỗi ngày 5 lần?

Tại München còn thiếu nhà xã hội cho dân bản xứ, nhà tư nhân nếu người không có việc làm, chủ nhà không cho thuê mướn, nhà cho thuê khoảng 70m² mỗi tháng phải trả 1.300€, nhà mới xây bán mỗi m² trên 6.000€. Các thành phố bên Đông Đức cũ nhà còn bỏ trống vì phần lớn bỏ sang phía Tây đi làm sau khi dẹp bức tường ngăn cách, những người địa phương bên đó còn kỳ thị không phải để ở, có nhà nhưng không tìm được việc làm cũng là một vấn đề! Trong khi Đức thất nghiệp 2,8 triệu người, muốn nuôi 1 triệu người tỵ nạn di dân phải tăng thuế thì đụng đến quyền lợi của người dân không thể tránh được việc chống đối. Hiện nay các nhóm cực hữu Nazi Đức (Pegida, NPD...) từng biểu tình phản đối, ném bom xăng đốt các chung cư tỵ nạn.

Bộ Trưởng Nội vụ Liên bang Thomas de Maiziere nói rằng người tỵ nạn *"không thể lựa chọn"* nước định cư và kêu gọi các quốc gia EU khác hành động nhiều hơn. Hiệp ước Dublin vẫn còn giá trị, nghĩa là di dân phải xin tỵ nạn tại nước EU đầu tiên mà họ đến. Cảnh sát Hungary đã đóng cửa tự do đi lại qua biên giới Serbia tại Röszke kể từ ngày 14.9 người nào vượt rào sẽ bị bắt bỏ tù trước khi bị trục xuất. Chính thức thông báo *"những con đường chính thức và hợp pháp để nhập cảnh vào Hungary và từ đây đến EU vẫn tồn tại. Do vậy chúng tôi yêu cầu tất cả người nhập cư phải tuân thủ luật pháp quốc tế và Âu Châu"*.

Khủng khoảng trước làn sóng di cư và tỵ nạn đến Âu Châu, gây nhiều bất đồng với các quốc gia trong Khối Liên Hiệp Âu Châu, một số nhà lãnh đạo Âu Châu đổ lỗi cho Đức mở cửa đón nhận người tỵ nạn, di dân ở Syria và những nơi khác vào. Thủ Tướng Đức Angela Merkel trong cuộc họp báo nói rằng *"vấn đề này chỉ có thể giải quyết được nếu chúng ta cùng hành động. Đây là trách nhiệm của toàn bộ EU. Đức không nhận người tỵ nạn kinh tế"*.

Hungary, Cộng hòa Séc, Ba Lan và Slovakia đã bác bỏ một kế hoạch của EU nhằm phân phối 160.000 người di dân cho tất cả các nước trong khối, nếu bắt buộc họ chỉ nhận người không theo đạo Hồi. Anh Quốc chỉ nhận 2.000 người mỗi năm.

Muốn giảm làn sóng người di dân, tỵ nạn, phải chấm dứt chiến tranh Trung Đông. Mỹ và Nga phải chịu trách nhiệm đó. Thế giới phải cứu trợ cho các nước nghèo đói tại Châu Phi.

Tin tức về người di dân và tỵ nạn thay đổi từng ngày. Phái đoàn các nước họp hội liên tục tìm mọi giải pháp nào tốt đẹp với lòng nhân đạo của các quốc gia ở Âu Châu.

Nguồn gốc chung của các dân tộc hiện sống trên lãnh thổ Việt Nam qua truyền thuyết

• Phan Hưng Nhơn

Trên lãnh thổ nước Việt Nam ngày nay, hiện có 54 tộc dân lớn nhỏ đang sống chung hòa bình với nhau khác gì anh em trong một nhà. Ngày xưa, những tộc dân này có thể vốn cùng một nguồn gốc chung từ những ngày xa xưa của lịch sử. Những tộc dân này có thể vốn là những nhánh của một cành, những cành của một cây tách ra, như người Việt với người Mường, hay người Thái với người Tày hoặc người Dao với người Mông, v.v...

Mỗi tộc dân này đều lớn hay nhỏ đều không chỉ có một tên mà trái lại có nhiều tên. Thông thường ít nhất có hai tên: một do các các tộc dân khác gọi họ, một do họ tự đặt cho họ. Do nhận thức và những mối quan hệ truyền thống lịch sử nào đó người Tày, người Thái gọi người Việt là người Giao. Người Hmong, người Dao gọi người Việt là CHEO CHÍ. Người Mường, người Thổ gọi người Việt là NHÀ LANG. Người Chăm gọi người Việt là DOAN, các tộc vùng Tây-Nguyên gọi người Việt là DAO. Nhưng phần đông người miền thượng du gọi người Việt ở đồng bằng là người KINH.

Người KINH tự gọi là dân NAM, nước mình là nước NAM (chỉ sau 1945 mới gọi là VIỆT). Người Thái tự gọi họ là CÒN TÂY. Người Mường tự gọi là MOL. Người Dao tự gọi là KIẾM MẾN. Người Khò Mu ở Nghệ An có tên là TÊN H.

Lịch sử cùng từng lưu lại rằng người Mường nguyên cùng nguồn gốc với người Việt nhưng ngày xưa vào những thời lãnh thổ nước Việt bị ngoại bang miền Bắc xâm chiếm, họ đã lên rừng chống xâm lăng và ở luôn trên đó để tránh bị ngoại bang đồng hóa.

Mường chỉ có nghĩa là LANG. Thay vì nói làng Bì, làng Vang, làng Động thì họ lại nói Mường Bì, Mường Vang, Mường Động. Nhưng lâu ngày người ta không nhắc đến những danh xưng cụ thể như Bì, Vang, Động nữa mà chỉ gọi chung là Mường.

Trước 1945, người Việt thường gọi những dân tộc thiểu số ở miền thượng du Bắc phần là MÁN cũng như những dân tộc ở thượng du Tây-Nguyên là MƠI. Danh xưng này ngày nay có ý nghĩa hơi miệt thị nhưng ngày xưa khởi đầu không có ý nghĩa miệt thị đó vì từ MƠI bắt nguồn từ từ MƠL có nghĩa là người và từ MÁN bắt nguồn từ từ MÙN cũng có nghĩa là người. MƠI BÌ có nghĩa là người ở làng Bì. Kềm Mùn có nghĩa là người rừng.

Nhưng dần được gọi như thế nào đi nữa, các tộc dân lớn nhỏ hiện cư trú trên lãnh thổ Việt Nam đều có khái niệm rằng cùng đều có chung một nguồn gốc.

Qua các đời người Kinh thường lưu truyền lại truyền thuyết:

„Ngày xưa nàng Âu Cơ lấy chàng Lạc Long sanh được một bọc bách noãn nở được nhiều con. Vì sự sinh tồn của tộc bộ, mẹ Âu Cơ đưa nửa số con từ hạ lưu sông Đà, ngược dòng sông lên miền núi non vùng Hạ Hòa để phá rừng, dọn bãi, để trồng lúa, trồng mía, trồng dâu. Cha rồng Lạc Long đưa nửa số con còn lại từ Châu Phong xuống miền Châu Hoang đắp đê giành giật đất đai với biển cả để mở rộng địa bàn trồng lúa nước cho con, cho dân“.

Dân Mường thì có truyền thuyết: „Xưa có hai anh em Chi Quyền Chấp và Chi Quyền Chỏ nguyên là tổ tiên chung của người Kinh và người Mường...“.

Nhưng truyền thuyết QUẢ BẦU mới đúng là truyền thuyết được lưu hành rộng rãi phổ biến sâu rộng trong các tộc dân. Hàng năm vào những đêm xuân bên ngọn lửa bập bùng, các người già thường kể lại cho con cháu nghe:

„Vào ngày xưa ngày xưa ở một bản nọ có một đôi trai gái mồ côi cha mẹ sống với nhau như anh em. Một hôm vào rừng bắt được một con dúi. Dúi năn nỉ xin tha và nói rằng trời sắp mưa to gió lớn, sắp làm ngập tất cả. Tha cho dúi, dúi sẽ cứu cho. Hai anh em liền tha cho dúi. Con dúi cảm tạ và khuyên hai em hãy lấy một thân cây to khoét rỗng và chuẩn bị thức ăn đủ cho bảy ngày bảy đêm. Khi thấy mưa to thì chui ngay vào thân cây đó, lấy sáp ong bịt kín miệng lại. Hết hạn thì lấy lông nhím chọc thủng sáp ong, nếu thấy không rỉ nước thì chui ra. Hai anh em làm theo lời khuyên của dúi thì quả nhiên mấy hôm sau có mưa to gió lớn ngập nước mênh mông. Hết hạn hai anh em chui ra thấy quang cảnh xung quanh thật tiêu điều. Thấy sống mãi như thế cũng buồn, hai anh em chia tay nhau đi, kẻ kiếm vợ người tìm chồng. Nhân sẵn có ống đựng trầu trong tay người anh trao nắp trầu cho em gái còn mình giữ ống làm tin để sau này để nhận ra nhau. Mỗi người đi một ngã. Đi đi mãi, nhưng vì địa cầu tròn nên họ cứ gặp lại nhau hoài và nhờ ống và nắp đựng trầu mà họ nhận ra nhau. Rồi cuộc cũng chẳng ai tìm được chồng hay tìm được vợ.

Thấy vậy chim Tgooc khuyên hai người phải lấy nhau để loài người được sinh sôi nảy nở. Nghe lời, hai người lấy nhau. Ít lâu sau người vợ có mang, sau 7 năm, 7 tháng, 7 ngày lại sanh ra được một trái bầu. Người chồng định quăng đi nhưng người vợ luyến tiếc công mang nặng đẻ đau, nên để lại trên giàn bếp.

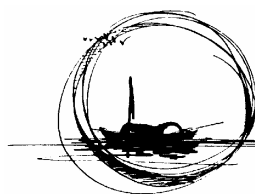
Nhiều lần hai vợ chồng đi vắng vừa về tới nhà thì nghe trong nhà có tiếng cười nói lao xao lạ lẫm. Người chồng nghi bèn trèo lên giàn bếp áp tai vào trái bầu để nghe thử, thì quả nhiên có nghe tiếng thì thầm bên trong, bèn mang quả bầu xuống lấy que nhọn dùi thành lỗ to. Lỗ vừa dùi xong thì người Khò Mu chui ra trước. Người chồng liền khoét rộng lỗ ra thì thấy người Thái, người Tày, người Lữ, người Nùng v.v... chui ra theo. Người chồng thích chí đập vỡ quả bầu thì thấy người Kinh chui ra sau chót.

Người Khò Mu ra trước nhưng vì trái bầu từ trước đến nay bị để trên giàn bếp nên người Khò Mu bị dính bụi than quá nhiều nên da ngăm ngăm đen. Người Kinh ra sau cùng nên màu da được trắng hơn nhưng vì ra sau hết đất để ở nên về sau phải đi xa xuống tận đồng bằng để dựng làng xóm sinh cơ lập nghiệp".

Truyền thuyết này thường được các cụ già thuộc mọi tộc dân lớn nhỏ cư trú khắp lãnh thổ Việt Nam kể lại cho con cháu mình nghe vào những giờ cuối năm, ngồi bên ánh lửa chờ đón xuân về.

Nếu công nhận rằng truyền thuyết là một lối ghi chép lịch sử của người xưa để lưu lại cho hậu duệ mình thì truyền thuyết về chuyện QUẢ BẦU cũng có ý nhắc nhở người đời sau nên nhớ rằng đầu ngày nay màu da, lối ăn mặc hay phong cách có khác nhau đôi chút theo thời gian, nhưng tất cả các tộc dân hiện sống trên lãnh thổ Việt Nam ngày nay, ngày xưa cũng đều chung cha mẹ, cùng chung một gốc nguồn, phải biết thương yêu đoàn kết với nhau. Ngày nay vì sinh hoạt xã hội ngày càng biến đổi nhiều, người Việt hay Kinh ít còn tập tục kể lại truyền thuyết này vào thời điểm đón xuân về, nhưng tại các dân tộc miền thượng du tập tục này vẫn được duy trì, tuy rằng với thời gian những mẩu chuyện về trái bầu theo sinh hoạt hiện tại của mỗi tộc dân có thay đổi đôi chút, nhưng cốt chuyện vẫn chủ trương rằng mọi tộc dân sống trên lãnh thổ Việt Nam ngày nay đều có chung một nguồn gốc. Tổ tiên của họ từng sống lâu đời trên lãnh thổ Bắc phần Việt Nam từ những thời xa xưa của lịch sử, nếu sau này có chẳng thêm một số di dân ngoại lai thì đó chỉ là một thiểu số không đáng kể. -/.

Một thoáng hương xưa

*Bao năm xa cách trở về đây
Đường cũ chùa xưa có phủ đầy
Sừng sững tam quan rào nghiêng đổ
Xạc xào... chỉ có gió rung cây*

*Nhớ giọng kinh cầu của sư Ông
Ngân nga theo tiếng đại hồng chung
Thành tâm chị thắp hương cầu nguyện
Nét liễu lung linh ngọn nến hồng*

*Bên chị tôi quỳ... hương nhang bay
Nhìn qua song cửa bóng chàng trai
Mắt ngời... ngắm chị qua làn khói
Vương tỏa chập chờn trên tóc mây*

*Đánh lễ vừa xong chị định rời
Đâu ngờ lính quỳnh ngã vào tôi
Chị ơi, má chị thêm hồng thắm!
Chợt thấy **người kia** mỉm miệng cười*

*Từ đó chị tôi thần thờ luôn...
Tư lự dõi nhìn nắng chiều buông
Bâng khuâng ngắm mây bay tha thướt...
Lắng nghe rời rạc... tiếng mưa buồn*

*Thế rồi năm ấy mùa Vu Lan
Nhà trai tề chỉnh gấm, lụa... sang
Trà, rượu, cau, trầu, mâm bánh, trái...
Người theo cha mẹ... đến hỏi nàng*

*Ngoài cửa trong sân ngập pháo hồng
Nhà tôi chòm xóm đến thêm đông...
Mẹ cha thân quyến vui như Tết
E then, chị tôi bước cạnh chồng*

*Anh là lính chiến của khắp nơi...
Huế, Cà Mau, Đồng Hới, Tháp Mười...
Giẫm gót thù... bốn vùng chiến thuật
Chị thường cầu nguyện... dưới sao rơi!*

*Tin anh ngã... chiến lửa Bờ Bao!
Pháo giặc bừa, chup lên chiến hào
Người đã hy sinh cùng đồng đội...
Chị tôi chết đứng, lệ dâng trào!*

*Hôm nay chị trở lại thăm quê!
Cảnh đấy, chùa đây vắng tư bề
Người xưa ẩn hiện trong niềm nhớ
Một thoáng hương xưa vụt trở về*

*Ái ngại lén nhìn phía chị tôi
Nổi buồn cô đọng tím khung trời
Lệ sầu từng giọt lặn trên má...
Thương chị cô đơn... nửa cuộc đời!*

• **DƯ THỊ ĐIỂM BUỒN**
Email: dtdbuon@hotmail.com

VỀ CUỘC TRANH CHẤP HIỆN NAY TRÊN BIỂN ĐÔNG VÀ BIỂN NHẬT BẢN

"Small Reefs, Big problems: Asian coast guards are in the front line of the struggle to check China"

- Trần Bình Nam phỏng dịch

Hiện nay trên biển Nhật Bản, các hải đội tuần duyên (coast guards) của Trung Quốc và Nhật Bản vờn nhau như chơi trò cút bắt. Cứ đều đặn 10 ngày hay một tuần một lần, sáng sớm một hải đội tuần duyên nhỏ của Trung Quốc đến chờn vờn chạy lẩn vào 12 hải lý của đảo Senkaku (Trung Quốc gọi là đảo Diaoyu) rồi đến khoảng trưa Bộ ngoại giao Nhật Bản ra thông cáo phản đối Trung Quốc vi phạm hải phận. Mỗi lần tàu tuần duyên Trung Quốc xuất hiện, tàu tuần duyên Nhật bám sát cảnh cáo Trung Quốc, và tàu tuần duyên Trung Quốc chạy một hồi cho đã rồi rút lui.

Trò chơi cút bắt này so với cường độ đụng chạm tưởng chừng như Trung Quốc và Nhật Bản sắp đánh nhau tại đó năm 2012 là một dấu hiệu hai bên đều muốn tránh căng thẳng.

Trung Quốc xuống thang vì Nhật Bản không phải là nước dễ bị bắt nạt. Sau lưng tàu tuần duyên trang bị vũ khí nhẹ hải quân Nhật lúc nào cũng sẵn sàng để yểm trợ. Hơn nữa Hoa Kỳ cho biết nếu có đụng độ giữa Trung Quốc và Nhật Bản Hoa Kỳ sẽ đứng về phía Nhật Bản.

Tại biển Nhật Bản thì vậy, nhưng tại Biển Đông trong vùng quần đảo Trường Sa đang tranh chấp với Việt Nam và Phi Luật Tân, Trung Quốc không hiền lành như vậy. Việt Nam và Phi Luật Tân yếu hơn Nhật và Hoa Kỳ không có một cam kết bảo vệ nào dứt khoát như đối với Nhật Bản. Từ khi Hoa Kỳ rút khỏi Việt Nam, nhất là từ năm 1992 rút khỏi căn cứ Subic Bay của Phi Luật Tân, Biển Đông là một khoảng trống quyền lực. Trong năm qua Trung Quốc đã ngang nhiên kéo dàn khoan dầu vào vùng Đặc quyền Kinh tế (Exclusive Economic Zone – EEZ) của Việt Nam. Và trong nhiều năm qua đã âm thầm đắp các đảo tí hon hay các mỏm đá nhỏ trong vùng Trường Sa thành những căn cứ.

Sự phát triển hải quân nước sâu (TBN: hải quân có khả năng hoạt động trên đại dương xa căn cứ đất liền) của Trung Quốc làm cho Việt Nam và Phi Luật Tân lo âu, nhất là khi ông Tập Cận Bình luôn nhắc đến chiến lược của Trung Quốc là "lớn mạnh trong hòa bình" và "cân bằng quyền lực giữa các nước lớn" xem như đối với Việt Nam và Phi Luật Tân là chuyện nước nhỏ không đáng kể.

Tại Bắc Kinh cũng như tại Hoa Thịnh Đốn, các nhà chiến lược không ngừng bàn tán về "cái bẫy Thucydides" là câu chuyện đánh nhau giữa hai nước Athens và Sparta vào thế kỷ thứ 5 trước công nguyên do sử gia Thucydides ghi lại. Sparta là thế lực đương thời, trong khi Athens là thế lực đang lên. Sparta lo lắng và đánh phủ đầu Athens. Người ta lo rằng một nước đang ở thế siêu cường (như Hoa Kỳ hiện nay) sẽ đụng độ với một siêu cường đang lên (như Trung Quốc). Các chiến lược gia Nhật Bản lại dùng một hình ảnh so sánh khác. Nhật Bản nói sự phát triển hải quân nước sâu của Trung Quốc và sự nóng vội lấn biển của Trung Quốc hiện nay sẽ sinh ra chiến tranh không khác gì sự phát triển bộ binh và sự nóng vội chiếm đất của Nhật Bản trong thập niên 1930, 1940 đã sinh

ra cuộc đụng độ Thái Bình Dương giữa Hoa Kỳ và Nhật Bản.

Hiện nay Trung Quốc giấu kỹ vũ khí, và đẩy mạnh sự tranh chấp trên mặt trận ngoại giao, vận động sử gia bên vực, vẽ họa đồ đáy biển, đắp đảo xây dựng cơ sở vật chất mà Trung Quốc nói là để phục vụ sinh hoạt của ngư dân như đèn pha, cảng tránh bão, phương tiện cứu hộ... Nhưng mới đây Hoa Kỳ đã hé cho thế giới thấy các xây dựng, đặc biệt trên hòn đá Chữ Thập (Fiery Cross Reef) gồm một phi đạo dài 3 km cho máy bay quân sự đáp, nhiều kho có mái che cho máy bay phản lực đậu và những dàn súng phòng không. Các sĩ quan hải quân Hoa Kỳ cho rằng các cơ sở quân sự này chỉ là "*những mấu hạm không chạy được*" trong trường hợp chiến tranh sẽ bị hải quân Hoa Kỳ đánh chìm trong nháy mắt. Nhưng nếu chưa bị đánh chìm (vì chưa có chiến tranh) thì các cơ sở vật chất này vẫn giúp Trung Quốc biểu dương sức mạnh trên Biển Đông.

Đường 9 đoạn bao gồm hầu hết Biển Đông do Trung Quốc đơn phương vẽ là đầu mối tranh chấp với các nước chung quanh. Bên trong đường 9 đoạn có nhiều đảo nhỏ và nhiều cụm đá ngầm của Việt Nam và Phi Luật Tân. Hoa Kỳ không đứng về phía nào trong cuộc tranh chấp ai làm chủ mỏm đá nào chừng nào không ai đụng chạm đến quyền lưu thông trong vùng biển và trên vùng trời Biển Đông của Hoa Kỳ và của thế giới nói chung. Thịnh thoảng Hoa Kỳ cho máy bay thám thính quân sự bay gần các đảo mới đắp của Trung Quốc để nhắc cho Trung Quốc biết lập trường của Hoa Kỳ.

Trung Quốc không phải là nước đầu tiên xây dựng cơ sở vật chất tại Trường Sa nhưng sự xây cất quy mô của Trung Quốc làm cho cuộc tranh chấp càng ngày càng khó giải quyết. Lời hứa của Trung Quốc sẽ cùng với các quốc gia chung quanh Biển Đông soạn thảo một "Quy tắc ứng xử" sẽ chẳng bao giờ thực hiện được. Và các nước Đông Nam Á không có sự lựa chọn nào khác hơn là tìm thế đối trọng nơi Hoa Kỳ và trang bị thêm vũ khí.

Thủ Tướng Nhật Shinzo Abe đang trình Quốc hội thông qua một bộ luật cho phép quân đội Nhật rộng tay hành động hơn như hợp tác với hải quân Hoa Kỳ tuần hành trên Biển Đông và bán rẻ 10 tàu tuần duyên cho Phi và 6 tàu cho Việt Nam. Theo ông Narushige Michishita thuộc Viện Nghiên cứu Chính sách (National Graduate Institute for Policy Studies) ở Tokyo thì đây là hành động chống sự đe dọa của Trung Quốc.

Trong khi đó quan hệ giữa Việt Nam và Hoa Kỳ càng lúc càng cải thiện, và Việt Nam đang mua thêm nhiều vũ khí của Liên Bang Nga. Phi Luật Tân thì ký thỏa ước cho phép Hoa Kỳ trở lại căn cứ Subic Bay và vài căn cứ khác và đang chuẩn bị ngân sách cải thiện quân đội.

Hiện nay, tòa án quốc tế ở Le Havre đang xem xét vụ Phi Luật Tân kiện Trung Quốc để xem - theo văn bản của Luật Biển UNCLOS - Trung Quốc có quyền đòi chủ quyền 12 hải lý và rộng hơn nữa là 200 hải lý đặc quyền kinh tế chung quanh các hòn đảo mới đắp

không. Tòa Le Havre không có thẩm quyền phán quyết ai làm chủ cụm đá nào, nhưng một phán quyết bất lợi cho Trung Quốc đối với quyền xử dụng mặt biển và đáy biển chung quanh cũng làm cho Trung Quốc bớt hung hăng. Trung Quốc nói không chấp nhận phán quyết của tòa Le Havre, nhưng gián tiếp theo dõi vụ kiện bằng cách gửi đến tòa các biện minh trạng cần thiết.

Còn chuyện Đài Loan: Đài Loan nằm giữa biển Nhật Bản và Biển Đông. Tình hình eo biển Đài Loan trong nhiều năm qua êm êm nhờ chính sách hòa hoãn của Tổng Thống Mã Anh Cửu (Ma Ying-jeou) thuộc đảng Trung Hoa Dân Quốc (KMT). Nhưng nếu qua cuộc bầu cử Tổng Thống đầu năm 2016 tới, bà Thái Anh Văn (Tsai Ingwen) thuộc đảng Dân Chủ Tiến Bộ (Democratic Progressive Party) đắc cử tình hình có thể đổi khác. Để Hoa Kỳ yên tâm bà Thái Anh Văn cho biết bà vẫn sẽ giữ lập trường ôn hòa với lục địa, nhưng Bắc Kinh không tin bà.

Về hướng Biển Đông Trung Quốc và Đài Loan có chung lập trường là các hải đảo ở đó thuộc về nước Trung Quốc. Năm 1945 khi Nhật đầu hàng, chính quyền Quốc Dân Đảng đã tiếp thu các hòn đảo Nhật chiếm đóng. Nhưng đối với đường 9 đoạn, Đài Loan không dứt khoát đòi hỏi như Bắc Kinh đang làm, mặc dù đường này do chính quyền KMT vẽ năm 1946 trước khi bị Mao đẩy ra Đài Loan. Hoa Kỳ từng thúc đẩy Tổng Thống Mạc Anh Cửu công khai lập trường đối với đường 9 đoạn để làm suy yếu đòi hỏi đơn phương của Trung Quốc. Và mới đây Tổng Thống Mã Anh Cửu tuyên bố Đài Loan chỉ đòi chủ quyền 12 hải lý chung quanh các đảo hay cụm đá mình đang làm chủ nhưng không đòi hỏi vùng biển nằm bên trong đường 9 đoạn.

Nhưng ngoại giao và các lời tuyên bố tế nhị của nó không làm thay đổi thực tế của sức mạnh quân sự tại chỗ. Các chuyên viên quân sự nghĩ rằng: Đài Loan đã mất khả năng tự bảo vệ trong nhiều năm qua trước sự lớn mạnh của Trung Quốc; và Nhật Bản hiện còn khả năng bảo vệ các hòn đảo đất nhà ở phía nam nhưng sẽ không quá 10 hay 15 năm nữa. Cho nên câu hỏi thiết thực là *quốc gia nào* có khả năng gây thiệt hại nặng nề cho Trung Quốc để Trung Quốc không dám đánh Đài Loan hay Nhật Bản? Ai cũng hiểu câu hỏi này dành cho Hoa Kỳ. Hoa Kỳ còn có khả năng và ý chí thay đổi cán cân quân sự trong vùng Tây Thái Bình Dương không?

20 năm trước khi Trung Quốc bắn hỏa tiễn đe dọa sát bờ Đài Loan, Hoa Kỳ đã gửi tới eo biển Đài Loan hai hải đội mấu hạm đặc nhiệm để cảnh cáo Trung Quốc. Lần này Hoa Kỳ còn hành động như vậy không? Không một nhà chiến lược nào trả lời dứt khoát là "Có".

Bàn cờ quân sự tại Tây Thái Bình Dương luôn luôn thay đổi. Hiện nay Trung Quốc đang phát triển một hệ thống "chống xâm nhập" (Hoa Kỳ đặt tên là hệ thống A2/AD - Anti-Access/Area Denial) ngăn không cho các mấu hạm của Hoa Kỳ đến sát rào phòng thủ thứ nhất của Trung Quốc (chạy dọc từ Nhật Bản, đến Đài Loan, qua Phi Luật Tân đến Indonesia). Và Hoa

Kỳ đang nghiên cứu vũ khí để chọc thủng hàng rào chống xâm nhập này. Và lúc này là lúc các quốc gia lân cận Trung Quốc nghĩ đến hàng rào phòng thủ của riêng mình chống sự xâm nhập của hải quân Trung Quốc.

Giáo sư Toshi Yoshihara thuộc Đại Học Hải Chiến Hoa Kỳ (US Naval War College) nghĩ rằng Nhật Bản cần chú trọng đến hỏa tiễn đặt trên đất liền chống chiến hạm, tàu ngầm, mìn, chiến thuật đánh "du kích biển" bằng tàu nhỏ vận tốc cao có trang bị hỏa tiễn. Hoa Kỳ cũng đang khuyến khích Đài Loan trang bị như vậy. Nhật Bản nghĩ rằng sự bảo vệ Đài Loan liên hệ chặt chẽ với an ninh của Nhật và chuyên viên Andrew Krepinevich thuộc Trung Tâm Nghiên Cứu Chiến Lược và Ngân Sách ở Hoa Thịnh Đốn (Centre for Strategic and Budgetary Assessments) cũng đang khuyến cáo Hoa Kỳ giúp Phi Luật Tân phương tiện tự bảo vệ các hải đảo đất nhà.

Đây là chiến lược "Nếu không thể đánh gục được kẻ địch thì hãy chặn đường dùng cho kẻ địch đi xa". Nhưng nếu áp dụng chiến lược này trong cuộc đối đầu giữa Hoa Kỳ và Trung Quốc trong vùng Tây Thái Bình Dương thì chẳng khác gì nhìn nhận trước sau biển Nhật Bản và Biển Đông cũng sẽ là ao nhà của Trung Quốc và Hoa Kỳ cùng các đồng minh chỉ đang lo sao chặn không cho Trung Quốc ra khỏi ao nhà. Chiến lược này hạ sách vì chỉ gây ra căng thẳng trong vùng Tây Thái Bình Dương. Thượng sách là thuyết phục Trung Quốc hợp tác với Nhật Bản và các nước Đông Nam Á để cùng khai thác tài nguyên thiên nhiên, cùng phát triển và cùng hưởng lợi, nhưng luôn luôn cứng rắn nếu Trung Quốc hành động ngang ngược.

Trung Quốc cũng có những khó khăn nội bộ và cũng phải nhìn trước nhìn sau đối với áp lực và dư luận quốc tế, và gần đây một số chiến lược gia của Trung Quốc cũng nghĩ rằng thời gian qua Trung Quốc đã quá nóng vội trong việc gồng mình ra biển nên Trung Quốc có vẻ đang kim lại. Trung Quốc nói đã ngưng chương trình nới rộng các mỏ đá Trường Sa. Nhưng có thể đây chỉ để làm nguội tình hình trước chuyến công du Hoa Kỳ của ông Tập Cận Bình vào tháng Chín tới. Vào lúc này, không có chỉ dấu nào cho thấy sẽ có đụng độ vũ trang trên biển Nhật Bản hay Biển Đông. Điều đáng lo là các hải đội tuần duyên của hai bên nghênh nhau hằng ngày trên biển đặc biệt giữa Trung Quốc và Nhật Bản chung quanh đảo Senkaku trong một hoàn cảnh nào đó không kìm được tay súng ./.

Trần Bình Nam (phỏng dịch)

July 28, 2015

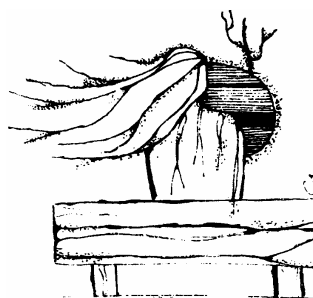
binhnam@sbcglobal.net

www.tranbinhnam.com

(Theo Tuần báo "The Economist" số ngày 25-31.7.2015)

Biển tóc

*Bút ta vẽ màu chân dung biển tóc,
Thuở em vẽ cát bụi áo mây bay!
Những con đường – Thành phố vũ – Vòng tay -
Sắc lửa thể - Nét thiên tài - Nhấn nút -
Hay vóc dáng Thiên đàng hoa Địa ngục,
Tuổi học trò năm tháng vốn chưa phai?*

*Tình trong ta như một gã liêu trai?
Bước huyền thoại chưa thay màu áo trắng,
Sương nhĩ giọt những cườm hoa tóc nắng,
Má đỏ au - Môi - Biển tóc - Rừng hương?
Gió âm thanh xao động bến Nghê Thường!
Xuân em đẹp như linh hồn chiếc lá.*

*Ta lạc giữa dòng sông Seine biển lạ,
Paris bỗng bẽnh tượng đá đáng em say?
Trái tim non New York trẻ phơi bày,
Có phải thật những âm thanh yếm hờ,
Mà trong đó con tim theo nhịp thở,
Tình mong manh như tiếng vỗ môi người.*

*Nét say sưa tình tự đóa hoa tươi?
Ta là gã chim trời phiêu bạt xứ,
Ngựa cổ hát bài ca say lãng tử,
Mắt theo em biển tóc thuở chung tình,
Những vần thơ tơ lụa biến thành kinh,
Lời tụng niệm ngâm nga ru với gió.*

*Em có phải ở Huyền Tiên lạc ngõ (1)?
Vẻ yêu ma đồi ngược vú từ chương?
Dẫn ta đi vào thế giới du dương!
Tình lí lắc ve vãn từng ánh mắt,
Tóc sa đọa cơn đổ môi biển sắc?
Quấn hồn bay tiếng gió vũ vây thành!*

- TRÚC LANG OKC
(Thu Ất Mùi 2015)

(1) có 3 bậc Huyền Tiên Thiên Tiên ở Thượng giới, Địa Tiên ở Sơn Lâm, Nhân Tiên con cháu ẩn sĩ ở trần gian.

Mộ gió

• Đỗ Trường

Trời tảng sáng, có những cơn gió dạt mỏng hơi nước, luồn qua khe cửa, xoa nhẹ lên mặt, làm tôi chợt tỉnh. Mờ mờ qua khung cửa, mưa đang rây nhẹ, như rắc thủy tinh lên những cánh hoa treo lơ lửng đầu hè. Hà Nội có những giây phút lặng yên bất chợt đến như vậy. Và có lẽ, mãi đến mừng bốn Tết đất trời mới giao hòa, mới thực sự vào xuân. Nó cho ta một cảm giác muốn được đi dưới cái mông lung vẩn vù của đất trời. Tôi bật dậy, muốn ra khỏi thành phố, tìm về nơi mà bao năm trước cha mẹ đã cất bước ra đi.

Con đường từ Hà Nội về Nam Định đã được làm mới, nếu so với mấy chục năm về trước, quả thật khá đẹp và thuận tiện. Đi qua cầu treo Nam Định về các trấn Hành Thiện Xuân Trường, Cát Chử Trực Ninh, Giáo Lạc Nghĩa Hưng... đã có đường vành đai, không phải đi qua trung tâm thành phố.

Thật ra, miền biển Nghĩa Hưng không phải quê gốc của tôi. Nó chỉ là nơi ông nội tôi đã mua nhiều ruộng đất, lập ấp ở đó và có một phần tuổi thơ tôi đã đi qua mảnh đất nơi này. Và giờ đây, lại là nơi yên nghỉ vĩnh viễn của cha mẹ tôi, khi sang cát từ Hà Nội đưa về vào năm 2001.

Về đến quê, nhưng mưa phùn vẫn giăng kín cả bầu trời. Bóng thợ cấy, thợ cày xuống ruộng sớm đã nhấp nhô trên đồng. Ra mộ thắp hương cho cha mẹ xong, tôi tìm đến ông em viết năm, nhà thơ Trần Hồng Giang, biên tập báo Văn Nghệ Nam Định. Vào nhà thấy hần năm nghiêng, gục mặt xuống, dùng tay teo tóp của mình kẹp bút vào má viết. Lặng yên nhìn những động tác nhẩn nại và cực nhọc ấy, tôi thực sự cảm phục nghị lực của hần. Dường như có linh cảm, hần ngẩng lên, thấy tôi, một chút sững sờ, rồi như reo lên: Em không ngờ anh lại về sớm như vậy...

Hàn huyền với Trần Hồng Giang đến quá giờ trưa, tôi đành phải từ biệt, đến nhà anh Cu Lớn thắp hương cho chị Hậu.

Nhà chị Hậu là nơi tôi tá túc thời chiến tranh. Ngày đó nhà chị còn ở ngay trung tâm xã. Sau này, nghe các đồng chí cán bộ dụ ngọt, chuyển ra gần khu nghĩa địa, nhà chị nhường cho nhà trẻ. Khi chị nhận đất và tiền đền bù xong, họ không làm nhà trẻ, mà nhường hay "cúng cụ" cho ông cán bộ cấp trên xây nhà nghỉ cuối tuần. Đắng cay quá, anh chị kiện cáo khắp nơi, nhưng kết quả chỉ dừng lại ở những lời hứa. Chịu hết nổi, cứ rượu vào anh Cu Lớn dặt dao đi tìm cán bộ. Do buồn và bệnh tật, chị Hậu nằm liệt giường. Năm ngoái nghe tin chị mất, từ Đức tôi không thể về đưa tang chị. Nhưng ký ức tuổi thơ với những ngày theo chị đi câu cáy, móc cua đồng làm tôi vẫn vợ mất mấy ngày.

Vào đến sân, thấy cửa nhà khép hờ, nên tôi ngó quanh. Có lẽ, từ trong nhà, anh Cu Lớn nhận ra tôi, nên chạy ra: Chú về từ khi nào? Chưa kịp trả lời, anh đã vồn vã kéo tôi vào nhà. Bên mâm cơm đang ăn dở, có người khách lạ cũng đứng dậy bắt tay tôi. Nghe giọng nói, tôi nghĩ anh là dân Bắc Kỳ di cư năm

1954. Anh Cu Lớn bảo tôi ngồi vào mâm và giới thiệu, người khách tên Phan Việt cũng từ Đức mới về. Nhưng tôi xin phép anh được thắp hương cho các cụ và chị Hậu trước. Phan Việt đưa cho tôi hộp quẹt và lửa bầm: Nhìn chú, anh thấy quen quen.

Bàn thờ vẫn ở trên nóc cái tủ chè gầy chân, được kê bằng những viên gạch cũ chưa kịp vạc vữa đi như chục năm trước, khi tôi về thăm anh chị. Có khác chăng, chiếc ảnh thờ chị Hậu đã thế chỗ cho một trong ba tấm hình thờ cha và hai người anh liệt sĩ của chị...

Trở ra, chưa kịp ngồi vào mâm, anh Cu Lớn vỗ vào vai, đưa cho tôi chén rượu, rồi quay lại bảo Phan Việt: Ngày Mỹ ném bom, chú Trường sơ tán về nhà mình, thời gian đó bác và em đang lao vào chém giết nhau ở trong Nam.

Rồi anh Cu Lớn nhìn sang tôi mắt rần rần như có nước: Mấy cái truyện Mắm Cáy, Mùa Bão... của chú viết, khi còn sống, thỉnh thoảng chị lại lấy ra đọc. Đọc xong, cười rồi lại khóc, nghĩ cũng tội...

Chợt Phan Việt cắt ngang lời Anh Cu Lớn, hỏi tôi: Em là Đỗ Trường ở Leipzig?

- Vâng ạ.

- Thảo nào nhìn quen lắm, anh đọc chú nhiều rồi.

Tôi cảm ơn và hỏi quan hệ của anh với gia chủ để tiện xưng hô. Phan Việt còn đang ngập ngừng, anh Cu Lớn chỉ lên bàn thờ: Anh ấy vẫn ngồi trên nóc tủ đấy!

Tôi còn đang ngỡ ngác, Phan Việt đi ra đóng cửa và xoa tay, nhưng anh Cu Lớn cười: Việc gì phải đóng cửa, bác về làng xóm người ta xì xào bàn tán, có lẽ thẳng xã, thẳng huyện cũng biết cả rồi. Nhưng chúng nó giả vờ không biết, vì không thẳng nào đủ can đảm phá ngôi mộ gió của bác ở nghĩa trang liệt sỹ mà thôi. Bởi lính chết càng nhiều, thì thành tích, huân huy chương của xã của huyện... càng cao, càng dày.

Vậy là tôi đã hiểu, trên nóc tủ thờ trước đây có ảnh ba người đàn ông trẻ, cười vô tư, đến nay chỉ còn hai...

Trời về chiều, mưa phùn đã thôi bay, chỉ còn những cơn gió bắc còn rơi rớt lại, tuy không buốt lạnh, nhưng cũng gai gai rờn rợn trong người. Anh Cu Lớn và Phan Việt tiễn tôi ra xe. Đi qua dãy nhà xây trên con sông mới lấp, trông như những lô cốt. Nhìn vào làng chẳng khác nào cô gái đang đẹp cảm cho cái mặt sứt môi, hở hàm. Phan Việt bảo, lấp sông bán đất xây nhà, có lẽ chỉ có ở Việt Nam thời nay mới nghĩ ra cái trò quái đản này. Anh Cu Lớn tập tễnh bước sau, miệng không ngớt chửi đổng. Đến trước nghĩa trang liệt sỹ, anh chỉ tay, mộ của anh Phan Việt ở trong đó.

Tôi đùa, người ta lập mộ, tế sống hơn bốn chục năm nay, anh sẽ sống dai lắm đấy. Phan Việt cười, dặn về Đức nhớ đến anh chơi.

Tôi bảo, tiện xe anh Việt lên Hà Nội chơi vài ngày rồi hãy vào Sài Gòn.

Anh bảo, không được, vì chị ấy đang ở Huế chờ anh. Ngày mốt, anh sẽ đi tàu từ Nam Định, đón chị vào Sài Gòn rồi về Đức luôn.

- Sao anh không đưa chị về thăm quê luôn?

- Lần này, thăm dò thôi, nếu không có vấn đề gì, lần sau anh đưa chị và các cháu về...

Tháng ba vừa rồi, đọc báo biết tôi bị trục xuất về Đức trên đường vào Sài Gòn, Phan Việt gọi điện, nói sẽ đến thăm tôi. Tôi trả lời, anh cứ nghỉ ngơi, ngày 26 tháng 4 tới, chớ cháu út thi đấu giải vô địch bóng bàn quốc gia Đức ở Celle gần nhà, em sẽ tạt vào thăm anh...

Phải nói, cơ ngơi Phan Việt nằm trên khoảng không khá đẹp trong ngôi làng nhỏ với lối xây dựng trang trại biệt lập. Sau làng là cánh rừng thông nhân tạo, bao quanh nó bởi những cánh đồng lượn sóng, nhấp nhô. Dòng suối nhỏ chảy dọc theo con đường dẫn vào cổng nhà, từ xa nhìn như những bậc thang trắng mềm mại. Từ đây, về trung thành phố Hannover mất mười lăm, hai chục phút chạy xe. Khu nhà này, trước đây là nơi ở và làm việc của một đại gia đình nông dân, nhưng đã bỏ hoang nhiều năm, do vậy Phan Việt mua với giá như mua một căn nhà nhỏ nội đô. Anh bảo, gần hai chục năm nay, hầu như anh dành tất cả những ngày cuối tuần hay lễ Tết tự cải tạo, sửa chữa, nó mới được như bây giờ.

Cuối tháng tư, về chiều ngoài trời vẫn còn lạnh. Phan Việt kéo cái lò than to vật vờng ra nhà kính giữa vườn nướng thịt cá, uống bia trò chuyện. Và câu chuyện đời anh được tái hiện... bắt đầu từ những cốc bia vào chiều tối ngày 26.4.2015 như vậy...

Thật ra Phan Việt họ Phạm. Anh là cháu đời thứ sáu của Hoàng Tam Đăng Phạm Văn Nghị. Sau khi đỗ liền ba kỳ thi (tú tài, cử nhân, tiến sĩ), cụ Phạm Văn Nghị đã được bổ nhiệm vào làm việc trong Viện Hàn Lâm và trải qua nhiều chức vụ quan trọng khác của triều đình. Năm 40 tuổi (1845) cụ cáo quan về vùng biển mở trường dạy học. Từ đây cụ khai khẩn lập ra trại Sỹ Lâm, nay thuộc ba xã Nghĩa Lâm, Nghĩa Hùng và Nghĩa Hải huyện Nghĩa Hưng tỉnh Nam Định. Năm Mậu Ngọ 1858 khi tàu chiến Pháp nổ súng ở Đà Nẵng, cụ Phạm Văn Nghị lập ra đội quân nghĩa dũng 365 người, xin vua được tử chiến với giặc...

Có lẽ, xuất thân từ dòng dõi gia đình khoa bảng như vậy, nên Phan Việt học rất giỏi. Tuy là mảnh đất truyền thống hiếu học, nhưng sau cải cách ruộng đất, rồi lại chiến tranh, sức sống của nông dân cạn kiệt, đói khát đã đến với từng nhà. Do vậy, việc học vô cùng gian truân. Cả vùng, học cùng khóa với anh ở trường cấp 3 Nghĩa Hưng duy nhất có Nguyễn Quang. Và học trên anh cũng chỉ có Nguyễn Ngọc Am, Phạm Văn Bể, Ngô Gia Lễ và Trần Mạnh Hào (nhà thơ).

Năm 1968 tốt nghiệp cấp ba, Phan Việt và Nguyễn Quang đủ điểm du học nước ngoài. Vì có bố là liệt sỹ chống Pháp và anh trai bộ đội tại ngũ ở chiến trường miền Nam, nên Phan Việt trong diện được xuất ngoại. Nguyễn Quang can tội có ông nội, chú bác cô dì đã di cư vào Nam, do vậy bị loại, buộc phải nhập ngũ. Thật ra, thành phần lý lịch như Nguyễn Quang, trước lệnh tổng động viên năm 1968 cũng không được phép đi bộ đội, mà con đường cũng như tương lai duy nhất lấy đít trâu làm thước ngắm. Bố Quang là Tuấn Quảng Gà, tuy mắt mũi kèm nhèm, nhưng lại coi cán bộ không là cái đình gì. Hôm xã đội trưởng đến đưa giấy

báo nhập ngũ cho Quang, ông đuổi thẳng cổ ra khỏi nhà và bảo:

- Không bao giờ tao cho thằng Quang mang súng vào trong đó bắn giết ông bà cô dì chú bác của nó đâu nhé!

Chuẩn bị lên trường ngoại ngữ nhập học, Phan Việt nhận được giấy báo tử của anh trai. Lòng căm thù Mỹ Ngụy sôi lên sùng sục, Phan Việt quyết định không du học nữa, xung phong vào bộ đội và đi chiến trường ngay tức thì. Trước quyết định ấy, nhiều người tiếc cho Phan Việt. Hôm tiễn quân lên đường, trong tiếng trống hùng hục xung trận, còn lẫn tiếng keng xèng xèng với tấm biển "Hèn nhất như tôi là mất nước" treo trên cổ Nguyễn Quang, đi vòng quanh khắp làng. Khi bước chân lên xe, Phan Việt nhìn thấy ông Tuấn Quảng Gà vẫn còn bị trói ở góc sân và cứ bị ám ảnh mãi lời nguyện vọng lên của ông: Thằng Phan Việt bỏ du học, rồi mày sẽ ân hận đấy!

Tôi hỏi, đến bây giờ anh có ân hận quyết định này không? Phan Việt trầm ngâm: Nếu cứ đi du học và trở về, biết đâu bây giờ tôi đã là cán bộ to, một con sâu béo trục béo tròn há chú! Nói xong, anh khẽ rùng mình, tu cạn cả chai bia.

Sau mấy tháng huấn luyện ở Hoa Lư, Ninh Bình, Phan Việt được toại nguyện, hành quân vào Nam chiến đấu. Cuộc hành quân vòng qua đất Campuchia xuống tận cùng đất Việt, quả thật gian nan, tưởng như không thể vượt qua của chàng học sinh Phan Việt, nhưng lòng hận thù đã giúp anh chiến thắng. Từ đây, Việt được bổ xung cho một đơn vị địa phương quân, hoạt động trên vùng sông nước Hậu Giang. Tuy địa bàn này ít xảy ra những trận đánh lớn, nhưng thường xuyên phải chống trả hoặc lúi sủi vào vùng rừng Đước trước những trận càn của quân đội Việt Nam Cộng Hòa.

Trải qua mấy năm như vậy, Phan Việt cũng có khá nhiều kinh nghiệm trận mạc trên vùng sông nước, đầm lầy. Nhưng một lần định mệnh, có lẽ do chỉ điểm, đơn vị Việt bất ngờ bị quân đội VNCH bao vây. Không lối thoát. Đáp lại sự kêu gọi đầu hàng, Việt và đồng đội chống trả quyết liệt. Trong trận quyết tử ấy, đơn vị Việt hoàn toàn bị xóa sổ...

Khi tỉnh lại, Việt mờ mờ nhận ra hai người đứng quay lưng về phía mình. Một mặc áo trắng có thể là bác sỹ và người kia có lẽ cũng là thương binh, bởi tay trái bị cuốn băng tròn trên cổ. Việt không biết mình đã bất tỉnh bao lâu và ở đâu. Anh định ngồi dậy, nhưng không được. Nghe tiếng động, hai người đàn ông quay lại. Thoáng nhìn trên vai áo họ, Việt hốt hoảng nhận ra mình đang ở Quân y viện thuộc quân đội Việt Nam Cộng Hòa. Thấy Việt mở mắt nhìn, người bác sỹ ra hiệu nằm yên và khám lại cho anh, rồi bảo: Tỉnh là tốt rồi, chúng tôi mới mổ và đã lấy đầu đạn ra cho anh. Yên tâm nằm tĩnh dưỡng, tuổi trẻ hồi phục nhanh thôi.

Nghe người bác sỹ nói giọng Bắc, Việt định hỏi, nhưng không thể cất thành lời. Rồi thấy ông nói nhỏ với người bị thương ở tay câu gì đó và bước đi. Người thương binh đứng tần ngần một lúc, bất chợt đi ra và

nói với lại: Ông bạn nằm yên đó, chút nữa tôi quay lại.

Đến đây, đột nhiên Phan Việt dừng lại, giọng chùng xuống: Em biết không, hôm nay là ngày giỗ lần thứ mười của Bác sĩ Đặng Huy Lưu, Trung tá Liên Đoàn Trưởng Quân Y Vùng 4, người đã cứu anh về cả thể xác lẫn linh hồn. Và năm nay cũng là hai mươi năm ngày mất của Đại úy Lê Đình Thụy, người đã cứu sống anh, sau này là người bạn thân thiết nhất và là anh vợ của anh. Nếu không có họ, chắc chắn ảnh của anh vẫn còn để trên nóc tủ và ngôi mộ ở quê không còn là ngôi mộ gió nữa...

Tôi cắt ngang lời Phan Việt, có phải Bác sĩ Đặng Huy Lưu cũng người Nam Định và là tác giả tập thơ "Mộng Vẫn Còn Say"? Phan Việt ngạc nhiên:

- Đúng vậy, nhưng sao em biết?

- Bởi em đã viết lời bình cho tập thơ này.

Phan Việt hỏi một cách bâng quơ: Sao mình chưa được đọc nó nhỉ?

Trời vào đêm. Trăng đầu tháng treo ngược trên ngọn cây, chày một màu vàng xuống dòng suối bậc thang đang đổ đều đều như giã gạo trước nhà. Tôi lặng nhìn một khuôn mặt đã đi trước cái tuổi 65 của anh. Chị Hà vợ anh, chạy đi chạy lại tần ngần, một lúc sau mới nhẹ hỏi: Hai anh em còn dùng thêm gì nữa không? Tôi và anh đều khẽ lắc đầu. Và chợt nhìn xuống, tôi thấy dường như có một giọt nước trong mắt rớt vào vai anh, khi chị cúi xuống kéo chiếc ghế để ngồi.

Để phá tan không khí u buồn đó, dù cái thời đã đi rất xa rồi, tôi hỏi: Anh chị sang Đức năm nào? Không trả lời thẳng câu hỏi của tôi, nhưng anh tiếp lại câu chuyện với cái giọng nghèn nghẹn của mình.

... Không biết do vô tình hay chủ ý, khi từ phòng hậu phẫu ra, quân y viện sắp xếp Phan Việt ở cùng phòng với Lê Đình Thụy, người bị thương ở tay. Trong hoàn cảnh này, Việt sẵn sàng chờ đợi sự trả thù hay một điều gì đó chẳng hạn. Nhưng đã mấy tuần trôi qua, không hề có chuyện gì xảy ra, ngoài việc bác sỹ đến khám và chăm sóc vết thương cho anh. Hay những ngày đầu khó khăn, Lê Đình Thụy dìu anh đi lại và giúp đỡ từ những công việc nhỏ nhất, kể cả vệ sinh cá nhân.

Sức khỏe Phan Việt hồi phục khá nhanh. Thời gian đầu, ngày nào Bác sĩ Đặng Huy Lưu cũng tạt qua. Không biết có phải do cùng quê hay tình thương trách nhiệm của người bác sỹ dành cho tất cả bệnh nhân, mà lần nào cũng vậy, ông hỏi thăm Việt rất ân cần. Có tối, ông đi đâu đó về, tạt vào nói chuyện với Việt rất nhiều về xã hội, cuộc sống, lòng hận thù và luật nhân quả. Và cũng từ đó những nút thắt trong lòng Việt, dường như dần dần đã được cởi bỏ. Việt đã cảm ơn ông và các đồng nghiệp đã kéo anh từ tay thần chết trở về. Nhưng ông lại bảo, chính Lê Đình Thụy mới là người cứu sống anh. Bởi, mặc dù bị thương, nhưng Thiếu Úy Lê Đình Thụy vẫn cố gắng chỉ huy trung đội thu dọn chiến trường và đưa tất cả tử sỹ hai bên ra xe. Khi xác Phan Việt được hai người lính kéo qua, như có một linh cảm Lê Đình Thụy bảo dừng lại. Kiểm tra, tuy hơi thở rất yếu, nhưng chưa chết hẳn,

Chúc Mừng Đám Cưới

Nhận được hồng thiệp của anh Liễu Pháp Tôn Thất Đào - cộng sự viên báo Viên Giác, và chị Trần Ngọc Lãnh tại Woodbury, Minnesota, USA báo tin Lễ Thành Hôn của Thứ Nam là:

TÔN THẤT QUÝ
đẹp duyên cùng
JENNIFER MARK

Trường Nữ của ông bà Arthur Mark và Alice Mark tại Sacramento, California, USA.

Hôn lễ được cử hành vào ngày 17.10.2015 tại Kennolyn Facilities, Soquel, CA, USA.

Thành Thật Chúc Mừng

Anh Liễu Pháp Tôn Thất Đào và chị Trần Ngọc Lãnh và ông bà Arthur và Alice Mark có dâu hiền, rể thảo;

và hai cháu Tôn Thất Quý và Jennifer Mark

TRĂM NĂM HẠNH PHÚC

- Hòa Thượng Thích Như Điển Phươg Trụng Chùa Viên Giác, Sáng lập Chủ Nhiệm Báo Viên Giác
- Phù Vân, Chủ Bút và Ban Biên Tập Báo Viên Giác, Đức Quốc

anh gọi y sĩ. Hai người lính bảo, thẳng này da nhọt phếch thế này, chỉ tí nữa là đi hẳn. Để em cho nó phát nhân đạo, Thiếu Úy cứu nó là gì mất công. Thụy trừng mắt, đừng làm bậy...

Vết thương đã khỏi hẳn, Lê Đình Thụy được nghỉ phép trước khi về đơn vị. Tuy nhà cách quân y viện không xa, nhưng hình như Thụy và Việt đêm ấy thức trắng trò chuyện. Những hàng rào và khoảng cách thực sự đã được xóa bỏ. Khi biết ước nguyện của Việt được đi học tiếp, Thụy rất ủng hộ. Và hồi chánh là con đường duy nhất lúc đó, để Việt có thể bước chân vào giảng đường đại học...

Rời trung tâm chiêu hồi Thị Nghè, Việt được Thụy giới thiệu về làm tạm trong xưởng ép mật mía của gia đình mình, ở thành phố Cần Thơ, để chuẩn bị cho kỳ thi đại học. Tôi hơi ngạc nhiên hỏi: Học bạ, văn bằng học hành của anh để cả ngoài Bắc làm thế quái nào mà người ta chấp nhận cho anh thi? Anh bảo, cũng nhờ can thiệp của Bộ Chiêu Hồi, Bộ giáo dục đặc cách cho anh thi lại tốt nghiệp trung học. Với anh, khó khăn nhất là sinh ngữ, nhưng sáu tháng chuyên tâm học, anh đã vượt qua tất cả. Cùng năm đó, anh thi

vào Đại học kỹ thuật thuộc Viện Đại Học Cần Thơ với số điểm khá cao.

Năm 1974, đang học năm thứ hai, Phan Việt lập gia đình với Hà em gái Lê Đình Thụy. Rồi biến cố 30.4.1975 xảy ra, Đại Úy Lê Đình Thụy bị bắt tại Xuân Lộc. Hà sinh cháu đầu. Dòng người tràn xuống Miền Tây tìm cách di tản. Biết ở lại là nguy hiểm, không chỉ cho bản thân mà cho cả gia đình ngoài Bắc, nhưng trong hoàn cảnh này, anh không còn đường để lựa chọn. Anh đành bỏ giảng đường, đưa vợ con về vùng Châu Phú, An Giang trồng cấy, chăn nuôi. Và lý lịch cũng như cái tên Phan Việt này, được vận vào đời anh từ đây...

Lê Đình Thụy bị bắt không lâu, vợ anh để hai con nhỏ lại cho ông bà nội, bỏ đi mất tích. Với Phan Việt, việc thăm nuôi Lê Đình Thụy trong trại cải tạo được đặt lên hàng đầu. Nhưng chiến tranh biên giới phía Nam, rồi lên phía Bắc lại bùng nổ, dòng người lại đổ ra khơi. Thụy giục vợ chồng Phan Việt bằng mọi giá phải rời khỏi Việt Nam. Lăn lửa mãi, mùa hè năm 1979 vợ chồng Việt đưa cả hai con của Thụy vượt thoát và được chính phủ Tây Đức tiếp nhận.

Kể đến đây giọng Phan Việt như tắc nghẹn lại: Tội nhất là Lê Đình Thụy, năm 1983 anh ấy ra tù, vợ chồng mình và các cháu làm giấy bảo lãnh, lằng nhằng mãi mới sang được. Nhưng anh ấy thần kinh có vấn đề, có lẽ bị ám ảnh bởi chiến tranh, nhất là những ngày bị tù tội, giam cầm. Chứa mãi không khỏi, do vậy anh ấy vùi đầu vào những cơn say và mất năm 1995, bởi ung thư gan. Theo nguyện vọng của anh ấy, vợ chồng mình đưa anh về chôn cất ở Việt Nam. Các con anh đều là kỹ sư, dù đã có gia đình và đã trên bốn chục cả, nhưng vẫn ở đây với vợ chồng mình.

Tôi hỏi, sau 1975 anh có liên lạc với gia đình không? Anh bảo, mãi khi anh sang tới Đức rồi, gia

đình nhà vợ mới dám bí mật nhắn cho mẹ anh. Năm 1995 anh về, mẹ anh đã mất, cho người ra đón vợ chồng Hậu vào Cần Thơ, anh em gặp nhau. Hậu kể, nghe tin anh còn sống, mẹ vừa mừng vừa sợ. Tấm ảnh của anh trên bàn thờ, mẹ không cho gỡ xuống. Cu Lớn chồng của Hậu cười: Mẹ mất rồi, em cũng có dám cho anh gỡ ảnh xuống đâu.

Hôm rồi anh về nhìn nhà cửa rách nát, hỏi Cu Lớn, tiền anh cho sao không làm lại nhà. Cu Lớn bảo, Hậu vẫn sợ hàng xóm dị nghị, chính quyền nhòm ngó, không cho sửa. Tiền của anh, cho cả vào hộp sắt, cất vào trong ống luồn trên kèo nhà. Hậu mất rồi em cũng không muốn sửa nữa...

Dừng lại giây lát, Phan Việt thở dài: "Chỉ có tình yêu mới có thể hóa giải hận thù. Súng đạn và quyền lực có thể bắn trúng mục tiêu, chứ không bao giờ đi tới đích thực sự".

Đêm đã về khuya, trăng đã rút khỏi ngọn cây, để lại một khoảng đen thẫm trên nền trời...

Leipzig 14.05.2015

Đỗ Trường

Tìm Người Chăm Nom

Cần 1 phụ nữ chăm nom người già, lo cơm nước, ở luôn trong nhà, có phòng riêng, lương hậu ở Sindelfingen.

Để biết thêm chi tiết xin liên lạc:

**Tel. : 0172 - 393 98 81
hoặc 0157 - 54 14 20 77 (Chị Tâm)**

Tìm bạn

Hồ Quang Nam đang sống tại Sydney – Australia – Điện thoại:

**0412311812 (Úc)
hoặc 0982049096
(Việt Nam).**

Tìm bạn Nguyễn Đức Trung (đứng hàng sau, là người đàn ông thứ 2 từ phải qua trái có dấu mũi tên chỉ). Trước đây (năm 1978) học trường Thương Nghiệp – Ngã Tư Bảy Hiền – Sài Gòn .

Với lời nhắn rất mong gặp bạn.

Hình : Kỷ niệm cả lớp nhận được quyết định ra trường lần I năm 1978

Hai Chị Em

• **Huỳnh Ngọc Nga**

Thanh và Thủy là hai chị em sinh đôi mồ côi lúc mới lên mười, cha mẹ mất trong một mùa lũ lụt miền sông Hậu. Một gia đình người Úc trong phái đoàn cứu trợ thiên tai quốc tế đã xin hai bé gái làm con nuôi và đem về Úc.

Mười năm sau, hai bé mồ côi ngày nào trưởng thành trên xứ người mang họ tên người nuôi dưỡng nhưng trong trí nhớ xa xăm cả hai vẫn còn hình ảnh về nơi họ đã sinh ra. Cả hai đều đẹp, nét đẹp Á đông thanh thoát dịu dàng nhưng tính tình họ lại trái hẳn nhau, Thanh thâm trầm sâu lắng, Thủy nồng cháy sôi động. Cha mẹ nuôi của hai cô giàu nhưng vô sinh nên thương hai nàng như con ruột, một đôi lần họ dẫn Thủy và Thanh về Việt Nam, viếng lại miền sông nước, nơi ngày nào đã cướp mất cha mẹ ruột của các cô.

Việt Nam cứ mỗi năm thường tổ chức các cuộc thi Hoa Hậu người Việt hải ngoại. Thủy mau mắn xin phép cha mẹ nuôi được tham gia và rủ Thanh cùng hưởng ứng nhưng Thanh từ chối vì không thích những cuộc tranh đua như thế. Kết quả Thủy chiếm vương miện Hoa Hậu Việt tại Úc và được về VN tranh giải Hoa Hậu Việt Nam trên thế giới. Thanh theo em gái trong chuyến du hành. Cả hai được cha mẹ nuôi cho một số tiền khá lớn làm lộ phí viễn du.

Về Việt Nam, trong khi Thủy bận bịu học tập nghiêm túc trong việc chuẩn bị cho cuộc tranh giải thì Thanh lảng lảng về thăm quê nghèo, cô tìm tin tức người thân cũ theo trí nhớ còn sót lại sau bao nhiêu năm trôi giạt xứ người. Con sông nhỏ phải qua đò trên đường dẫn đến ngôi nhà cha mẹ ruột của Thanh vẫn còn đó, bà con chòm xóm bảo cứ đến mùa lũ lụt là nước sông cái lại theo dòng về sông nhỏ hăm dọa dân nghèo, đò chèo chống gian nan. Thanh nhìn con sông, ngắm chiếc đò, thần thờ nhớ cha mẹ. Một ý nghĩ thoáng qua, cô tìm quan chức địa phương dò hỏi sự tình, tỏ ý muốn xây một cây cầu bắc ngang sông thay cho con đò chông chênh yếu đuối. Qua bao thủ tục rườm rà, nhiều khê, giấy phép xây cầu được cấp phát. Cô đem tiền cha mẹ nuôi cho thuê người, mua vật liệu để ra công và việc xây dựng bắt đầu.

Thủy thi Hoa Hậu, vượt sơ kết, qua bán kết và vào chung kết. Đêm công bố kết quả có cha mẹ nuôi của cô từ Úc sang và chị cô ngồi dự dưới hàng ghế quan khách. Với sắc đẹp, tài ứng đối, nụ cười tươi, tất cả đã đem về cho Thủy chiếc vương miện Hoa Hậu người Việt Hải ngoại cùng với số tiền thưởng, tiền

quảng cáo lên đến gần tỷ đồng tiền Việt. Đi đâu thiên hạ cũng nhận diện, trăm trò gọi tên cô Hoa Hậu, Thủy hãnh diện, cha mẹ nuôi cô hài lòng, Thanh vui theo niềm vui của đứa em song đôi và không hề ghen tỵ.

Thanh đưa cha mẹ nuôi và em gái đi khảo sát việc xây dựng chiếc cầu, lúc đó vẫn chưa hoàn tất và đang cần thêm tiền để mua vật liệu lẫn gia công. Thanh ngỏ ý xin thêm tiền của cha mẹ nuôi để đắp vào sự thiếu hụt với số tiền cô ứng trước. Thanh cũng hỏi em xem cô có muốn góp phần hay không. Thấy cha mẹ nuôi gật đầu đồng ý chung sức góp phần, Thủy miễn cưỡng ký chi phiếu đưa tiền cho chị sau khi nhăm nhăm, nói:

- Hai chị em mình giống nhau như hai giọt nước, nếu chị đi thi với em chắc cũng chiếm giải này, giải nọ rồi chứ đâu phải bỏ công, bỏ của ra lo mấy chuyện xa vời này. Mình có còn ở đây nữa đâu mà chị nhọc tâm lắm vậy, việc này là việc của chính quyền sở tại mà.

Thanh từ tốn nhìn em:

- Hoa Hậu chỉ có một người, không lý nào chị đi tranh với em? Chúng ta ra đi nhưng trái tim còn ở lại vì là nơi mình đã chào đời, nơi xương thịt cha mẹ tan lẫn vào đất, nước, phù sa. Ngày xưa nếu có chiếc cầu thì cha mẹ chúng ta đâu phải sang đò để bị nước cuốn giạt chìm. Nước mỗi năm mỗi về, hơn mười năm rồi đò vẫn qua sông, chẳng có gì thay đổi, đợi chính quyền chắc còn lâu lắm, mình may mắn có điều kiện vật chất tốt, sao chúng mình không thử thi đua với khắc nghiệt của dòng sông?

Cuối cùng sau một thời gian dài thi công, chiếc cầu hoàn thành trong sự vui mừng của mọi người. Một vị trưởng lão trong xóm đề nghị đặt tên là "Cầu cô Thanh". Nước dưới sông vẫn lững lờ trôi, lũ chưa đến mùa nhưng chắc không còn ai lo sợ chuyện sang sông. Thanh nhường cho cha mẹ nuôi cắt băng khánh thành. Trong làn gió mơn man, Thanh mỉm cười rạng rỡ đâu đây nụ cười hài lòng của cha mẹ. Nhìn xuống dòng sông, lóng lánh phản chiếu ánh mặt trời, nước dưới cầu dường như chói ngời hơn cả vương miện hoa hậu Thủy đội đêm hội hoa đăng, Thanh thấy mình cũng đang đoạt giải, giải thưởng của tâm từ, lòng chia sẻ mà ngày xưa chị em cô vẫn hằng nghe trong những lần theo mẹ đi chùa nghe sư giảng.

Mười năm lại trôi qua, hai chị em thêm lần nữa trở về, vương miện hoa hậu đã chuyển trao cho người khác từ lâu, chiếc cầu vẫn còn đó. Thủy không còn trẻ đẹp như thuở nào nhưng tấm lòng của Thanh vẫn còn tươi thắm mãi theo bước chân những ai xuôi ngược qua cầu, "Cầu cô Thanh".

Một đám lục bình đang lững lờ trôi dưới chân cầu, nào ai biết chúng sẽ giạt bến bờ nào, nhưng để có được lúc trở về nơi khởi điểm phải chẳng chúng cũng cần hai chữ cơ duyên. Và giữa những vật chất hữu hình, chiếc cầu vô tri như một dấu ấn mang đậm hai mối tình, tình người và tình quê hương.

Torino, ITALIA – 25.04.2015
(Trong **Những Chuyện Đời Thường**)

Lời trời trần của hai bà mẹ

• Nguyễn Đức Tịnh Trí

Nghe đến cái tên xóm Cầu Muối là người ta nghĩ ngay đến cái nghèo, từ nghèo sơ sơ cho tới nghèo dữ dội, nghèo dai dẳng, gia truyền, từ đời cha xuống đời con qua đời cháu. Và trong cái xóm nghèo đó, nếu được hỏi chắc cả xóm sẽ nhút trí nhường cho má con bà Phú lãnh giải nhất. Nhà bà Phú nghèo rất mỏng tờ, nghèo không biên giới. Nói nào ngay, cũng mới suy sụp gần đây thôi. Mấy năm về trước, gia đình bà Phú cũng như bà con lối xóm, nghèo bình thường. Hai vợ chồng làm quần quật từ sáng tới tối mịt thì vừa đủ ăn, đủ mặc, con Chi cũng được quần áo lành lặn cắp sách tới trường. Trời khiến con người ta mất cái này thìặng cái nọ, con Chi học hành sáng dạ, lại biết lễ biết nghĩa, biết thương ba má nên họ có một gia đình êm ấm được lòng bà con lối xóm. Con Chi sáng đi học, chiều về phụ má bán hàng ngoài chợ, cuối tuần theo ba đi chùa. Ông Phú khi thì cùng với Tiến, con bà Năm ở cuối xóm, chăm lo mấy luống rau cải, mấy dây khoai lang, giàn bầu bí trên khoảng đất trống sau chùa, khi thì sửa cái mái nhà, dẫy hàng rào, trong lúc Chi phụ nấu ăn, giặt áo quần hay tắm rửa cho mấy đứa nhỏ mồ côi chùa nuôi.

Nếu ngày nào như ngày nầy, tuần nào cũng như tuần nầy đều đặn trôi qua như vậy thì gia đình bà Phú đã giống như một gia đình bình thường trong xóm, và bà Phú chắc cũng đã không có ao ước nào cao xa

hơn.

Chuyện bắt đầu từ khi ông Phú bệnh.

Hồi trẻ ở dưới quê, hai người thương nhau vì ông dễ chịu lại vui tánh. Bà Phú thương nhất là ông hiền, hiểu thảo với cha mẹ, còn cái chuyện nhà ông nghèo, hình như bà Phú không bao giờ nghĩ đến. Mỗi lần có dịp đi ngang qua nhà ông, mà nếu ai để ý sẽ thấy ngày nào bà Phú cũng phải có chuyện để đi ngang, bà thường liếc vô, mong thấy ông, để rồi mắc cỡ đỏ mặt, chân bước mau hơn mà lòng thì muốn chậm lại. Mỗi tình huống đã hiền lành êm đềm như con sông nhỏ chảy qua làng, từ từ gặp nhiều trắc trở sóng gió. Chuyện bà Phú không nghĩ đến lại là chuyện quan trọng nhất. Nhà bà Phú khá giả, bà Phú được ăn học. Đối với làng quê thời đó bà đã có thể được gọi là con nhà danh giá. Bà lại còn có một khuôn mặt phúc hậu mà người dễ tánh sẽ cho là đẹp. Đã có hai ba gia đình môn đăng hộ đối ngắm nghé. Công dung ngôn hạnh như bà Phú thì ai mà không vừa lòng. Vừa lòng nhứt hơn hết phải kể chính là ông bà bá hộ, ba má bà Phú. Ông bà đánh giá cao con gái mình nên hân hoan ra mặt, chờ coi rể của mình sẽ tới cỡ nào cho xứng. Trong trí tưởng tượng của cả hai ông bà đã không bao giờ có hình ảnh rể như ông Phú. Khi biết được lòng dạ của con gái, ông bà giận lắm. Cô con gái rượu của ông bà đã làm ông bà mất mặt với bà con dòng họ. Mất mặt lắm. Thất vọng lắm.

Ba má ông Phú cũng không chấp nhận. Ông bà giận vì bị chạm tự ái. Ông bà đâu muốn con trai mình lấy con gái nhà giàu làm chi để bị nhà gái mỉa mai khinh thường.

Không chịu được cảnh trên đe dưới búa vì cha mẹ đôi bên coi thể diện của mình nặng hơn hạnh phúc của con cái, ông bà Phú đành bỏ quê lên tỉnh, tập vô xóm Cầu Muối. Mới đó đã gần hai mươi năm.

Hồi nhỏ bà Phú có người bạn học cùng lớp tên Thu, về sau theo ba má dọn lên tỉnh mở tiệm buôn bán. Bây giờ gặp lại, chẳng những Thu giàu mà còn là người có địa vị, được trọng vọng vì lấy chồng là bác sĩ giỏi. Tuy trong lòng vẫn còn quý mến nhưng hai bà ít gặp nhau. Giai cấp xã hội, khoảng cách giàu nghèo đã là bức tường vô hình ngăn cách họ. Bà Thu thương bạn nhưng biết bà Phú mặc cảm nên đã tế nhị, chỉ dè dặt giúp bạn mình một cách kín đáo. Bà Phú biết chớ sao lại không biết. Hai người chỉ gặp nhau ở chùa, ở đó họ dễ tự nhiên vì tới chùa ai cũng như ai. Trời xui đất khiến sao Chánh, con bà Thu lại học cùng lớp với con Chi, hai đứa thay nhau đứng nhứt nhì trong lớp khiến bà Thu vừa ý lắm.

Mỗi khi nghĩ đến sự giàu có của bạn, bà Phú thoáng buồn. Bà tự an ủi, hạnh phúc không cần thiết là ở những ngôi nhà sang trọng, ăn ngon mặc đẹp. Tự mình thấy đủ là đủ. Tuy nghèo, nhưng vợ chồng bà thương yêu nhau, bà có một mái ấm gia đình, có một bờ vai để dựa vào, một người bạn đời chung thủy. Cuộc đời của bà như vậy đủ cho bà mãn nguyện rồi, bởi bà biết, ông trời công bằng khi xếp đặt, được cái này phải mất cái nọ. Nhiều bà hãnh diện tới tự kiêu vì chồng giàu, làm lớn. Biết đâu các bà ấy đã phải ngậm ngùi chấp nhận chồng thường xuyên đi

họp rất khuya, đôi khi về nhà thoang thoang mùi nước hoa phụ nữ, say be bét. Nhẹ hơn thì tính gia trưởng, hết lễ này đến nghĩa nọ, muốn làm đẹp mặc với bà con nhà mình mà quên bà con bên vợ, và quên luôn khả năng kinh tế gia đình có hạn. Bà Phú hãnh diện ngầm vì ông Phú không như vậy.

Rất hiếm khi ông Phú bộc lộ tình cảm nên bà Phú nhớ hoài một bữa kỷ niệm ngày cưới, ông dúm vô tay bà cái thơ ngắn ngắn "*Hồi đó mình thương nhau bằng tình yêu, bây giờ thêm tình nghĩa. Tình yêu có thể đến rồi đi mau, còn tình nghĩa là những gì mình chia sẻ suốt bao nhiêu năm qua, như rễ cây đã ăn sâu vào đất, càng ăn sâu thì càng bám chặt. Tôi cảm ơn bà lắm*". Mỗi lần đọc bà cười tủm tỉm, nghĩ không biết ông cọt-dê câu này ở đâu, chắc lúc viết ông xin....

Bà Phú hài lòng với cuộc sống của mình. Ngay cả con Chi, nếu sau này nếu nó có chồng nghèo mà được hạnh phúc như bà, bà cũng mừng.

Cho đến ngày ông Phú ngã bệnh. Đồ đạc trong nhà từ từ không cánh mà bay. Cái tủ thờ, cái TV, cái radô, ngay cả cái xe đạp cà rịch cà tang cũng phải bán. Mọi chi tiêu trong nhà đổ lên vai bà Phú. Bà chạy ngược chạy xuôi, nhưng tiền vô thì ít, tiền ra thì nhiều, nợ nần như Chúa Chổm, tiền lời còn không có trả nói chi tiền vốn. Lúc kiệt quệ, không còn tiền thuốc men chữa trị cho ông Phú, bà mới thật sự thấm thía sự cay đắng của kiếp nghèo.

Sa cơ mới biết bạn hiền. Không có bà Thu, có lẽ ông Phú ra đi còn sớm hơn. Có lần bà Phú nắm tay bà Thu mà rơi nước mắt: *Ơn của Thu chắc phải đợi kiếp sau chớ kiếp này lấy gì mà trả.*

Bà Thu làm thình.

Làm sao quên được ngày cuối cùng của ông Phú. Hôm đó trời mưa như trút, cái nón lá không đủ che những giọt mưa như bắn vào mặt, bà Phú vừa lau mặt vừa nói *tui đi, chiều con Chi đem phở về cho ông*. Miệng nói nhưng lòng bà tê tái. Trời mưa buồn bán ế ẩm kiểu này, tiền đâu đào cho ra. Không biết sao những giọt nước mưa lại mặn mặn. Bà nghe tiếng ông Phú vọng theo, yếu ớt, gần như chìm trong tiếng mưa, *cám ơn bà*. Bà Phú rảo bước như bỏ chạy. Lòng bà ngập tràn chua xót đã không có khả năng lo cho ông thì làm sao nhận được lời cảm ơn này. Trời mưa lớn lắm, mặt bà đầm đìa nước mắt lẫn nước mưa. *Cám ơn bà đã* là câu cuối cùng ông nói với bà, đã đi theo ray rút bà mãi. Ông Phú cảm ơn bà Phú đã theo ông hết cuộc đời mà bà lại bỏ chạy. Bà ân hận đã không nghĩ bán bữa đó để ở bên ông giờ phút cuối. Ra đi là hết, chỉ tội người ở lại mới còn đau, còn khổ. Từ nay sẽ chẳng còn ai nói những câu khôi hài để thương chọc bà phải cười những lúc bà đổ quạu, không còn ai cho bà chờ đi làm về để khoe bằng điểm con Chi, không còn ai lo lắng cho bà mỗi khi bà đau lưng, nhức đầu.

Bà Phú quả quyết với lòng không hối hận đã theo ông. Bà chắc chắn rằng nếu thời gian có quay ngược, bà vẫn đi lại con đường đã đi. Không đắn đo, không ân hận.

Đó là cho bản thân bà, con của bà là chuyện khác. Là má, bà thấu hiểu tâm lý của con gái mình hơn ai

hết. Bà biết Chi đang từ từ bước vào con đường bà đã đi qua. Nó thương thằng Tiến, cũng giống như bà hồi đó thương ông Phú. Bà cũng mến thằng Tiến. Tánh tình nó đứng đắn, chịu khó, chịu cực siêng năng làm lụng. Ban đầu, khi ông Phú còn ở bên cạnh bà, bà không có gì để phản đối tình cảm của hai đứa. Má Tiến cũng nghèo, đồng cảnh ngộ với mình, bà đã bằng lòng như vậy. Nhưng giờ, sự cay đắng của kiếp nghèo đã làm lòng bà thay đổi. Bà không muốn con bà phải chịu khổ như bà, bà không muốn cháu bà lớn lên từ xóm Cầu Muối.

Hồi xưa bà quyết chọn ông Phú, dù phải trả bất cứ giá nào. Bây giờ bà nhứt định cản con Chi, dù có trả bất cứ giá nào!

*

Thường thường đàn ông con trai phải có ít nhất một trong ba điều kiện để gây thiện cảm với phái nữ. Đẹp trai, con nhà giàu, học giỏi. Điều thứ ba làm con Chi để ý đến Tiến. Số là Chi biết Tiến đã lâu rồi, biết mặt vậy thôi, chứ Tiến hơn Chi ba bốn tuổi nên Chi chưa bao giờ nói chuyện. Trong chùa không khí trang nghiêm, việc ai nấy làm, đâu ai rảnh để mà nghĩ vu vơ, vớ vẩn. Ngồi làm thức ăn trong bếp, không nhớ bà nào nhìn ra sân thấy mấy ông đang làm việc chợt nói *tội nghiệp thằng Tiến, đậu vô đại học rồi đó chớ, mà nhà nghèo không có tiền đi học*. Vậy thôi, câu nói như gió thoảng mây bay, ai nói đó quên đó, chớ Chi thì nhớ, tự nhiên có thiện cảm, bắt đầu để ý đến Tiến. Chi muốn làm quen, coi Tiến như một người anh học giỏi. *Trong lớp có gì bí, về nhà có sự phụ, còn gì hơn*. Nhìn bên ngoài Tiến có vẻ khô khan, khắc khổ, nhưng nói chuyện với Tiến, Chi khám phá ra Tiến là người sống nội tâm, nhiều tình cảm, có cái nhìn bao dung về cuộc sống, về con người. Nhiều khi Chi lấy làm ngạc nhiên vì Tiến hơn Chi chỉ vài ba tuổi mà có kinh nghiệm sâu sắc hơn Chi nhiều lắm trong chuyện sống sao cho phải đạo làm người. Có thể nói trước vì tài, sau vì đức Chi càng ngày càng thấy gần Tiến hơn.

Lần lần rồi Chi cứ chờ tới cuối tuần. Mà cũng ngộ, nhiều khi không có bài gì để hỏi, Chi cũng trông riết tới chủ nhật, *phải chi đừng có thứ sáu, thứ bảy*. Một lần, chỉ vì mấy miếng cơm cháy mà Chi phát hiện ra tình cảm mình dành cho Tiến *khác thường*. Nấu cơm cho nhiều người ăn thì tránh sao khỏi có cơm cháy. Đừng có coi thường, đây mới thật sự là cao lương mỹ vị, sâu sắc tận đáy nôi. Đang đói bụng mà có một miếng cơm cháy rưới lên chút dầu chiên đậu hủ, chút chao, chút ớt, lúm vô miệng, cơm cháy giòn, chao béo béo, ớt cay xé lưỡi, ngon không thua gì đi ăn nhà hàng đâu. Chi thường để dành cho Tiến mấy miếng cơm cháy. Bữa đó nhìn Tiến ăn, tự nhiên Chi đỏ mặt vì một ý nghĩ chợt thoáng qua, *phải mà được nấu cơm cho Tiến suốt đời...* Tim của Chi đập mạnh khiến Chi tự hỏi, vậy có phải là yêu hay không? *Xưa nay có yêu ai bao giờ đâu mà biết!*

Quen nhau cũng được lâu, Chi mới dám hỏi *không học đại học anh có buồn không?* Hình như bị chạm vết thương lòng, Tiến làm thình lâu lắm rồi mới nói nửa thiệt nửa chơi: *"Chắc đây là duyên số, nhờ không học đại học anh mới được gặp Chi. Có buồn cũng*

không có tiền đi học, buồn làm gì. Ai cũng có lúc bị gặp chuyện không như ý mà. Phải chấp nhận, mới sống vui được em ơi". Nhờ câu này mà về sau Chi có một gia đình hạnh phúc.

Tiến làm việc nhiều. Ban ngày đi làm ở nhà máy tối tối phụ ông Bảy đập xích lô, cuối tuần còn dạy kèm toán lý hóa cho mấy người em trai của cô bạn học cùng lớp là Huyền Trân. Gia đình Huyền Trân quý Tiến lắm. Mà hình như từ bà con lối xóm cho đến mọi người lớn nhỏ trong chùa, ai cũng có thiện cảm với Tiến, nhất là ông bà Phú nên Chi an tâm đã chọn đứng người.

Thương nhiều thì lo nhiều, có lần Chi nhỏ nhẹ góp ý, năn nỉ Tiến phải giữ gìn sức khỏe, *bớt làm việc đi!* Tiến nghiêm giọng trả lời:

- Anh phải kiếm tiền để dành cưới vợ

Chi vừa mừng vừa ngượng:

- Có ai thương anh chưa mà anh đòi cưới?

- Anh nghe nói mấy bà má xóm Cầu Muối khó tính lắm, hể anh nào thương con gái người ta là họ đòi cưới liền. Anh có thương một cô ở xóm Cầu Muối, vừa đẹp, vừa hiền mà học giỏi nữa. Anh thấy ba má cố chịu anh rồi đó, còn cố có chịu không thì cố chưa nói.

Chi mắc cỡ bỏ đi một nước.

Thời gian gần đây Chi cảm thấy Tiến có cái gì là lạ. Vẻ mặt Tiến đăm chiêu, suy tư và ánh mắt buồn sâu thăm thẳm. Đôi khi bắt gặp đôi mắt Tiến trộm nhìn Chi như muốn nói điều gì. Chi hơi lo lo, sợ sợ.

Rồi cả tuần nay không thấy Tiến đâu, cuối tuần cũng không đến chùa.

Rán làm cho hết việc, Chi tới nhà Tiến. Nhìn nét mặt nghiêm trọng của bà Năm Chi biết có chuyện gì khác thường. Bà Năm run run nói: "*Thằng Tiến vượt biên với Huyền Trân rồi, con quên nó đi!*"...

*

Bà Phú đã thực hiện được điều bà tự hứa với lòng sau khi ông Phú mất. Chi không còn sống cảnh nghèo, cháu bà đã không sinh ra từ xóm cầu Muối. Thấm thoát mà đã hơn mười năm trôi qua. Bà Phú già từ xóm Cầu Muối lên phố ở với vợ chồng Chi từ lúc bà có đứa cháu ngoại đầu lòng. Chi vừa được thăng chức lên trưởng phòng nhân viên làm bà Phú hãnh diện lắm và thâm cảm ơn bà Thu. Bà biết, đây chỉ mới là bước đầu thôi, Chi sẽ còn tiến xa hơn nữa.

Sáng sáng ẵm cháu ra sân, nắm bàn tay nhỏ xíu mềm mại của nó vẫy vẫy ba má đi làm, bà Phú cảm ơn trời Phật đã không phụ lòng bà. Bà ước phải được ông Phú chia sẻ với bà những giây phút này, chắc ông Phú cũng sẽ mãn nguyện lắm... Nghĩ tới ông Phú bà chạnh lòng nhớ thương ông bà phú hộ. Đến từng tuổi này bà mới hiểu được cha mẹ mình. Giờ bà đã làm được điều mà ba má bà ngày xưa phải chịu thua. Cũng một chuyện đó, trong vai người con, bà đã không chiều theo ý cha mẹ, nhưng trong vai người mẹ bà đã có cách khiến cho con gái phải theo ý mình. Đời sao có nhiều mâu thuẫn!

Sau bao nhiêu năm ba chìm bảy nổi chín lênh đênh, cuối cùng bà Phú cũng được thành thời tuổi già. Thịnh thoảng bà trở về xóm Cầu Muối, ghé tạt

qua chợ thăm bạn bè xưa. Thời giờ còn lại bà hủ hủ với cháu ngoại. Nó giống con Chi hồi nhỏ như in, phải cái nó được sạch hơn, thơm hơn. Nó làm cái gì cũng thấy thương, ngay cả đút cơm, nó không chịu ăn, khóc lóc xô bà đi, bà cũng thấy thương sao là thương. Bà Phú gần như hài lòng với tất cả, duy chỉ một điều làm bà bị cắn rứt lương tâm suốt mười mấy năm qua, đó là chuyện thằng Tiến. Cho đến phút cuối trước khi già từ cuộc đời bà mới dám thú thật với Chi:

"Hồi bệnh suyễn của ba trở nặng mình phải bó tay nhìn ba chết... vì nghèo quá... Không có ba, mẹ con mình đã nghèo còn càng nghèo hơn... Con còn nhớ cái thời đó không Chi? Con cũng có triệu chứng suyễn như ba. Bởi vậy mà má không muốn con lấy Tiến để rồi có ngày con cũng phải chết nghèo chết bệnh như ba con... Má đã lên gặp Tiến xin nó nếu thật lòng thương con thì hãy hy sinh cho con... Tại vậy mà nó đi chỗ không phải nó bỏ con. Con... có giận má không Chi?"

Chi khóc: "*Má lúc nào cũng vì con thì làm sao con giận má được. Con thương chồng, thương con của con quá má à. Con của con được no ấm là nhờ má... má yên tâm đi má, con đã quên anh Tiến từ khi về làm vợ anh Chánh rồi má!"*

*

Có người con gái nào lại không bị đau. Đau nhiều lắm, khi bạn trai tham phú phụ bần, bỏ mình đi theo người giàu có. Nằm mơ Chi cũng không bao giờ nghĩ con người Tiến lại thay trắng đổi đen mau như vậy. Chi rất hoài nghi. Từ nay làm sao tin được ai tốt ai xấu.

Đáng lẽ Chi khó quên được Tiến. Éo le thay, chính câu nói của Tiến giúp Chi chấp nhận được sự thật "*Buồn làm gì. Ai cũng có lúc bị gặp chuyện không như ý mà. Phải chấp nhận, mới sống vui được em ơi"*. Cho tới ngày thương Chánh thì Chi hoàn toàn quên Tiến. Ai lại không có mối tình đầu, mà thường thường mối tình đầu như một giấc mơ đẹp. Hôn nhân mới là sự thật, sống với sự thật chứ có ai lại sống với giấc mơ.

Lời trăng trối của bà Phú làm Chi xúc động vì tận trong thâm tâm lúc nào Chi cũng tin Tiến là người tốt. Biết được sự thật Chi cảm ơn lòng hy sinh của Tiến và cầu mong Trời Phật cho Tiến cũng được hạnh phúc như mình.

Bề gì bà Phú cũng đã mất rồi. Chi muốn giữ hình ảnh đẹp của má vợ trong lòng Chánh nên đã không kể Chánh nghe những lời cuối của bà Phú. Có một điều Chi không biết, là Chánh cũng muốn giữ hình ảnh đẹp của má chồng trong lòng vợ nên không cho Chi biết bà Thu trước khi mất đã trăng trối: "*Má muốn con phải biết chuyện thằng Tiến. Không phải nó bỏ con Chi để theo con Huyền Trân. Chuyện nó đi là do má xếp đặt tại má biết con thương con Chi. Má đã trả hai cây vàng cho nó vượt biên. Nghe nói bây giờ nó giàu lắm mà vẫn chưa có vợ, không chừng nó còn thương con Chi. Con phải biết chuyện này"*.

Tháng 9.2015

Nguyễn Đức Tịnh Trí

Giáo lý Âu Châu, 27 có gì lạ?

• **Nguyễn Hạnh HTD**

Xin thưa, có nhiều điều lạ lắm chứ !

Điều lạ trước nhất tưởng là ít học viên tham dự, vậy mà vẫn hơn 700 người; đến từ 17 quốc gia.

Hai năm trời vắng bóng Sư Ông nhưng lòng thương nhớ Sư Ông vẫn ngút ngàn, vẫn thăm thiết qua không gian và thời gian. Tình yêu thương Sư Ông không những chỉ bộc lộ qua lời nói mà còn biểu hiện qua hành động mới thật là quý giá vô vàn!

Tôi thường đi tham dự những Khóa Tu Học hằng năm đến mòn cả gót chân, nhưng ký ức kỷ niệm mỗi lần đi lại bồi thêm như lớp lớp phù sa. Lần nào cũng chỉ một thân một mình, book vé là kéo valise đi. Lần này gặp ai cũng rủ, nhưng ai cũng lắc đầu từ chối; phần lớn để dành cho chuyến đi dự Đại lễ ở chùa Khánh An- Paris sắp đến. Vậy mà không ngờ Khóa Tu học vẫn tấp nập người lên, kẻ xuống; vẫn những khuôn mặt rạng rỡ, những nụ cười nhẹ nhàng, những bước chân khoan thai đầy an lạc!

Bước vào cổng tôi đã quên hết mệt nhọc đường xa. Những chiếc lồng đèn xinh đẹp bao quanh hàng rào đã tạo cho tôi một cảm giác êm đềm như được sống lại những ngày xa xưa khi còn ở quê nhà trong những dịp Tết Trung Thu.

Lần này đến phiên Giáo Hội Phật Giáo ở Đức phụ trách. Khóa tu học được tổ chức trong một trường học- Gesamtschule rộng mênh mông gồm 3 khu vực A, B, C. Muốn qua khu B,C phải băng qua một khoảng đất rộng, bên cạnh khu rừng đầy bóng mát. Những ai yếu bóng vía, buổi tối chắc không dám đi về khu B hoặc khu C một mình đâu!

Sau khi qua văn phòng làm thủ tục nhập khóa xong, tôi lại đi lang thang và trước nhất là đi tìm chánh điện. Phải nhìn nhận rằng tôi đã choáng ngợp trước khung cảnh huy hoàng rực rỡ của điện Phật. Xin tán thán công đức vô lượng của Đại Đức Thích Hạnh Giới, trưởng ban của khóa tu cũng như ban Hương đăng đã đan kết những bình hoa vô cùng mỹ thuật!

Tôi đến sớm nên được ở khu A, gần điện Phật, gần lớp học, gần phòng ăn... thật quá thuận lợi. Chỉ tội cho các học viên ở hai khu kia, gặp lúc gió mưa lại càng vất vả hơn!

Đã thế, đúng là 10 ngày ăn chay năm đất. Một lớp học chứa 15 người, mỗi người nằm trên một tấm nệm lót bằng cao su mỏng dính, có bơm hơi cũng không phồng lên được bao nhiêu, nằm xuống là ê ẩm cả người, xương xóc đau vô cùng! Vậy mà vẫn vui, vẫn chấp nhận và bằng lòng với những gì mình đang có, không than van! Tình yêu thương gắn bó với những bạn chung phòng vẫn mặn nồng, chia cho nhau từng món quà vật. Khi chia tay vẫn còn luyến tiếc bù ngùi, không muốn rời xa và luôn luôn hẹn ngày tái ngộ!

Điều càng lạ hơn và càng đáng tuyên dương là trong khóa học này các bạn trẻ tham gia rất đông, không như những khóa trước, toàn những bạn già

chiếm đa số. Đáng phục thay niềm tin của những người con Phật trẻ tuổi! Lần này, nơi nơi từ chánh điện, phòng ăn.... đều bừng lên cả một sức sống của tuổi trẻ, hứa hẹn nền tảng vững chắc của Phật giáo mai sau. Thật không uổng công gầy dựng của Sư Ông! Giờ ngọc trai im phăng phắc, không nghe cả tiếng khua của chén bát; tất cả đều ăn trong trang nghiêm, tĩnh lặng, thật đáng phục vô cùng!

Trong ban Giảng sư lại thiếu các vị Hòa Thượng từ Hoa Kỳ như Hòa Thượng Thích Thái Siêu, Thích Thăng Hoan, Thích Nguyên Siêu, nhưng lại được tăng cường các Hòa Thượng từ Úc Châu như Hòa Thượng Thích Bảo Lạc, Thích Quảng Ba; đặc biệt có thêm một gương mặt mới đến từ Tân Tây Lan: Hòa Thượng Thích Trường Sanh.

Ngoài ra vẫn là toàn bộ lực lượng Giảng sư hùng hậu như mọi năm: Hòa Thượng Thích Như Điển, Thượng Tọa Thích Hoằng Khai- một cây MC của toàn khóa, Thượng Tọa Thích Thông Trí, Thượng Tọa Thích Tâm Huệ. Tất cả các Thầy, Thầy nào giảng cũng hay, cũng hấp dẫn, lôi cuốn người nghe nên lớp học luôn sôi động và hào hứng!

Riêng Hòa Thượng Thích Trường Sanh, với giọng Huế hơi khó nghe và bài giảng hơi cao siêu nên những giờ học của Thầy, các học viên phải phấn đấu lắm mới khỏi ngủ gục! Hòa Thượng giảng về những đề tài hơi mới lạ: Trung bộ kinh MAJJHIMA NIKAJA (Thí dụ như Lỗi Cây, kinh ví dụ Con Rắn...)

Có điều đặc biệt là Thượng Tọa Thích Tâm Huệ, người ốm như vậy mà sao giọng nói của Thầy trong như chuông vàng. Thầy giảng bài không biết mệt, cũng như chất giọng xướng tụng của Thầy ngọt hơn đường phèn, càng nghe càng thấy thấm đậm cả tâm can!

Từ tinh thần lục hòa của Phật tử, khả năng ai làm được gì là sẵn sàng nhận việc ấy từ ban Văn phòng, ban Hành đường, ban Vệ sinh, ban Di chuyển... Làm không xuể thì người khác tiếp tay, làm gì sai thì cùng nhau sửa, hăng trăm người tấp nập với công việc mà không nghe một lời khiển trách, không thấy sự cau mày, cau mặt trên những giọt mồ hôi!

Ban Trai Soạn kỳ này do ĐH Lực đảm trách và phải dựng hai lều lớn ngoài sân mới đủ chỗ nấu ăn cho hàng trăm người. Gặp hôm trời bão thật quá vất vả cho ban Trai soạn, nấu mãi cơm không chín, cực nhọc vô cùng!

Cũng phải cảm ơn anh Minh Trọng, trưởng Ban Hành Đường nữa. Khóa tu nào cũng có anh, chăm sóc từng bàn ăn một, chạy lui chạy tới như con thoi nhưng không bao giờ than van phiền trách. Cao cả thay cho những tấm lòng của con Phật!

Có lẽ kỳ này Hòa Thượng Phương Trượng chùa Viên Giác được hài lòng hơn vì hăng trăm đôi dép đã để ngay ngắn thẳng hàng, không còn lộn xộn như trước nữa. Tất cả các học viên không còn bị quở trách mỗi lần tụng kinh xong, hàng hàng lớp lớp đã tuân tự ra về theo hàng lối trật tự, đi trong im lặng trang nghiêm, trông đẹp mắt vô cùng!

Văn nghệ cuối khóa lại có thêm một điểm son là các Chư Tôn Đức đã chịu khó ngồi lại cho đến cuối chương trình, nhất là Hòa Thượng Phương Trượng

chùa Viên Giác. Không như những lần trước, khoảng giữa chương trình phần lớn các vị lần lượt ra về làm cho các bạn trong những màn còn lại không còn hứng thú để trình diễn nữa! Ai có tiết mục cũng muốn ra trước là vì vậy, làm cho Thầy Phi Long- người sắp đặt chương trình thật khó xử! Từ nay sắp đến Thầy khỏe rồi nhé, cứ ung dung tự tại mà xếp các tiết mục, không còn ai khiếu nại nữa đâu!

Trong khóa học này, không ngờ Nhật Hưng và tôi cũng như những người có đóng góp bài viết cho cuốn Kỷ Yếu viết về Hòa Thượng Thích Minh Tâm, đều nhận được một cuốn do Hòa Thượng Phương Trượng chùa Viên Giác trao tặng. Nhật Hưng còn nhận thêm một cuốn cho Song Thư và tôi nhận thêm một cuốn cho Hoa Lan.

Cầm cuốn Kỷ Yếu trong tay, tôi đã bàng hoàng xúc động. Sách in quá đẹp bằng giấy láng với những hình ảnh súc tích rõ ràng đậm nét; tôi chưa bao giờ cầm được một cuốn sách đẹp như vậy!

Nhân đây cũng xin được kính cảm ơn Hòa Thượng Thích Bảo Lạc đã cho con được đọc những vần thơ tuyệt diệu của Thầy. Tiếc rằng, con không biết ngâm thơ như ý Thầy muốn.

*"Thu đã sang rồi ai có hay
Cỏ cây thay áo dáng thân gầy
Lá vàng lác đác lìa rơi rụng
Nuối tiếc vờ lên thoảng gió bay".*

Về nhà, con còn nhận được tập thơ "Hạt cát mịn" của Thầy. Càng đọc con càng cảm phục Thầy, với những đề tài về Giáo lý Phật Đà khó như vậy mà Thầy cũng đã làm nên những bài thơ hay.

*"Ngàn xưa mãi đến ngàn sau,
Tâm không, vật cũng nhuốm màu hư không"*

Cuối cùng tôi vẫn thích "Ngày niệm Phật" nhất, khóa tu nào cũng có dành riêng một ngày như vậy. Ngày này được chia thành bốn ca, mỗi ca kéo dài 2 giờ dưới sự điều khiển của nhiều Thầy khác nhau.

Từ 9 giờ sáng đến 5 giờ chiều, tiếng tụng niệm "Nam Mô A Di Đà Phật" trong chánh điện không hề dứt, khiến cho kẻ vô minh u tối như tôi thật sự xúc động với những phút giây màu nhiệm đang vây quanh mình; giữa bao tàn khốc, uế trước của nhân gian, chúng ta vẫn còn có những phút giây trân quý vô cùng!

Khóa Tu Học Phật Pháp Âu Châu đúng là một thế giới đầy cảm thọ an lạc. Đến với Khóa Tu là đến với một niềm tin để đứng vững, lại có được những nguồn an ủi của bạn đồng môn, sự dạy dỗ khuyến khích của quý Thầy và đó là âm thanh tiếng chuông tinh thức giữa đạo tràng thanh tịnh.

Phải tán thán công đức vô lượng của Hòa Thượng Thích Minh Tâm đã vượt qua mọi chướng duyên để tổ chức những khóa tu học hằng năm. Không có Ngài, sẽ không có những Khóa Tu Học Phật Pháp Âu Châu, 27 năm ròng rã như ngày nay! Do đó, dù Ngài đã ra đi, nhưng dư hương vẫn còn đó; Anh linh Ngài vẫn uy nghi ẩn hiện trong cõi vô minh chứng giám, hình ảnh Ngài vẫn mãi mãi rực rỡ trong lòng mọi người bất diệt:

Oi con sông tiềm thức

*Gió mùa thu,
Gió thu...
Trên đỉnh trời gió hát
Tiếng quyên buồn thiên thu...
Trên đỉnh trời tuyết phủ,
Khói sầu tư... sầu tư!
Từ chiều giông bão nổi!
Thơ không đủ ngôn từ
Tiếng quyên buồn khắc khoải...
Mây trắng trời hoang vu
Người xa quê từ đó
Biển chiều vàng vô thu ...
Tiếng thơ sầu khứ quốc
Rớt, thung lũng sương mù
Gửi em tròn thương nhớ
Đã bao mùa tương tư
Mùa Thu Xanh... như mộng
Thả nhớ, vào hư vô
Ơi, Con Sông Tiềm Thức
Nhớ thương trắng đôi bờ!
Gió có hồn thao thức
Nước ngược dòng bơ vơ ...
Ơi, trời Thu Viễn Xứ
Quê hương! khuất xa mờ...
Gió Thu buồn heo hút!
Thơ Giữa Đời Ngẩn Ngơ...*

• **Tuệ Nga**
Oregon, Vào Thu 2015

*Thầy ơi! Giữa ánh Đạo vàng
Muôn lòng ngưỡng vọng ngút ngàn thâm ân!*

Trong 10 ngày tu học, Phật pháp đã tưới tắm chan hòa làm dịu mát bao vườn tâm khô cháy vì phiền não chập chùng bủa vây!

Như một lần Thượng Tọa Thích Thông Trí đã phát biểu trong một khóa Tu Học Phật Pháp Âu Châu năm nào: "Trong thế giới bất an và đầy biến động bởi thiên tai, nhân họa xảy ra từng ngày, mạng sống con người mong manh như sương khói thì sự có mặt bình an của học viên trong khóa Tu Học thật là quý giá vô cùng!".

Tôi tự nghĩ kiếp người trăm năm có chờ ai, đợi ai! Thời gian lạnh lùng trôi nhanh như bóng câu qua cửa sổ, biết kiếp sau còn đủ phước báu được làm người để mượn thân tứ đại làm phương tiện mà tu tập hay không? Cùng lúc, tôi nghĩ rằng:

*Trăm năm nào có chờ ai.
Tháng ngày tu tập có ngày phước lai!*
(Tháng 8.2015)

Âu Châu có gì lạ ???

• **Trần Thị Nhật Hưng**

Cải biên từ một bài hát, tôi xin đổi là: "*Âu Châu có gì lạ không em? Mai em về còn nhớ gì không?*". Còn nhớ chứ, nhớ nhiều nữa là khác. Nhớ như một người yêu nhớ người tình. Và tôi đã nhớ gì, xin... thỏ thẻ cùng các bạn nỗi lòng của tôi nha.

Âu Châu năm nay có hai sự kiện:

* Sự kiện thứ nhất là khóa tu học hằng năm vẫn đều tổ chức tại một nước trong Âu Châu, không chỉ Phật tử khắp Âu Châu đều biết mà cả thế giới cũng có một số người quan tâm.

* Sự kiện thứ hai độc nhất vô nhị thật đặc biệt chưa từng có trên thế gian này đã làm xôn xao khắp năm châu bốn biển đó là 4 đại lễ cùng tổ chức một lần tại chùa Khánh Anh, Paris.

- Lễ Đại Tường Cổ Hòa Thượng Thích Minh Tâm.
- Lễ Khánh Thành Chùa Khánh Anh, Evry.
- Lễ Hiệp Kỳ Lịch Đại Tổ Sư (Ngày về nguồn 9)
- Đại Giới Đàn Khánh Anh.

Đặc biệt nữa hai sự kiện tổ chức kề sát chỉ cách nhau mười ngày, một ở Đức, một ở Pháp, khiến thiên hạ xôn xao lựa chọn. Tham dự chỗ này thì thôi nơi kia. Cân nhắc thời gian, sức khỏe, tiền bạc hội đủ nhân duyên rồi mới quyết định. Riêng tôi, tôi tham dự cả hai để hôm nay, tôi có bài viết này mời những người ở nhà thường thức.

Vậy hai nơi đó có gì lạ, trước tiên, tôi xin lược sơ khoá tu học Âu Châu.

Hằng năm cứ vào giữa hè, hoa, lá ngoài đường trở đầy, và trên không có nhiều đám mây bàng bạc, lòng tôi cứ nô nức rộn ràng nghĩ đến Khóa Tu Học Âu Châu (nhái văn *Tôi Đi Học* của Thanh Tịnh). Tôi quên làm sao được, mới đó, mà một năm đã trôi qua. Thời gian đi quá mau. Hết hạ, thu, đông, xuân rồi hạ. Nhưng mùa hạ Âu Châu năm nay có chiều dài khác. Trái đất đã thay đổi nhiều do con người tàn phá. Cái nóng gần 40 độ C giáng xuống Âu Châu, nơi mà gần như lạnh quanh năm, như một tổ lộ sự giận dữ cảnh báo đối với nhân loại. Sức nóng như cái lò nướng thiêu đốt con người. Đã có nhiều người chết vì nóng. Thế nhưng, dù thời tiết thế nào vẫn không ngăn được lòng cầu đạo cũng như sự mong mỏi gặp nhau chỉ sau một năm xa cách với nhiều nhung nhớ của người con Phật. Hòa Thượng Thích Tánh Thiệt đã chẳng nói ngay trong buổi khai thị của khóa tu học, niềm tri ân Sư Ông Khánh Anh Paris đã thấu hiểu nỗi lòng xa quê của mọi người, cho nên **Khóa Tu Học Phật Pháp Âu Châu** ra đời không chỉ riêng đáp ứng nhu cầu tâm linh cho Phật tử mà còn là nơi để mọi người gặp gỡ. Ăn cơm có canh, tu hành có bạn là lẽ đó. Để, khi ăn được đối mặt nhau, ngủ được thấy nhau và học được ngồi bên nhau (do vậy mà lúc ghi danh nhập học, bạn bè cứ rủ rê xin được chung phòng, vì thế đã làm

phiên lòng ban sắp xếp phòng ốc không ít. Xin quý Thầy thông cảm, đừng trách móc chúng con). Tình cảm thiêng liêng đó, không ai nói ra thành lời nhưng tất cả đều cảm nhận một cách chân thành để thấy lòng vui và ấm lại (trời thì nóng mà lòng vẫn lạnh-lạnh lòng- mới lạ!). Do đó, gần khóa tu học mọi người bằng mọi phương tiện, mail, điện thoại "ơ ơ" rủ nhau lũ lượt đến; cho nên, dù một số không nhỏ dành tham dự đại lễ chùa Khánh Anh, số lượng tham dự khóa tu không sút giảm bao nhiêu vừa Tăng Ni và Phật tử được 751 người so với năm trước trên 900 người.

Khóa Tu Học Âu Châu năm nào cũng thế, đã vào nề nếp. Ngày có ba bữa ăn chay rất ngon, ba thời học giáo lý, tụng kinh niệm Phật. Lễ tưởng niệm Sư Ông Khánh Anh tri ân công lao Ngài gây dựng đạo tràng cho hậu thế. Thêm "*Tác pháp An Cư cho Tăng Ni*" cùng tụng một cuốn kinh, nhắc nhở cùng giữ giới, vì giới luật có nghiêm minh thì đạo Phật mới trường tồn và phát triển. Đặc biệt nữa năm nay khóa tu tại Neuss Đức Quốc có lễ chẩn tế cúng cô hồn rất trang trọng cầu nguyện họ được siêu thoát, không sống vất vưởng để... nhát thiên hạ.

Cuối khóa còn có màn văn nghệ nữa để mọi người giải trí.

Nói chung đến khóa tu học, ngoài việc Thầy bạn gặp gỡ, thăm hỏi nhau, chủ đích là nơi để rèn luyện thân tâm đem an lạc cho mình và cho người, nên tôi có ca tụng mãi chỉ làm mọi người than: "*Biết rồi, khổ lắm, nói mãi!*".

Giáo lý tại khóa Âu Châu không theo một quy chế nào. Quý Thầy tự chọn cho mình một đề tài thích hợp. Trăm hoa đua nở. Hoa nào cũng đẹp, mỗi hoa mỗi vẻ. Nội dung cũng chỉ mong Phật tử hiểu đạo, hiểu kinh, mở mang trí tuệ, phát bồ đề tâm, thực hành bồ tát đạo, ăn hiền ở lành... Phật tử nghe riết sẽ nhập tâm, không nở chiều dọc cũng rộng bề ngang...

Cứ mỗi sáng tụng kinh Lăng Nghiêm, tôi đọc như rvet, cho mãi đến bây giờ khóa 27, tuy hơi muộn, chậm còn hơn không, tôi mới hiểu chủ đích kinh Lăng Nghiêm: Đại định, trở về chân tâm "*Trực chỉ chân tâm, kiến tánh thành Phật!*", phá giặc ở nội tâm. Phá những dục vọng làm con người chao đảo. Đúng vậy, không có giặc nào mạnh bằng giặc nội tâm. Chiến thẳng ba quân không bằng thẳng chính mình. Thắng chính mình mới là chiến công hiển hách nhất. Thần lực của kinh Lăng Nghiêm vô cùng mạnh mẽ phá ma

quân, ngày xưa, chính Ngài Xá Lợi Phất đã giải vây cho Ngài A Nan thoát khỏi vòng mê hoặc của Ma Đẳng Già bằng chính kinh Lăng Nghiêm. Bây giờ, kinh Lăng Nghiêm đã trở thành chủ lực để từ hàng giáo phẩm đến Phật tử sử dụng mỗi ngày vào công phu khuya.

Nói như thế không có nghĩa Phật Giáo chỉ có kinh Lăng Nghiêm. Bên cạnh đó còn kinh Pháp Hoa: Khai thị chúng sinh nhập tri kiến Phật; kinh Hoa Nghiêm: Trở về thế giới trùng trùng; Trung Bộ kinh (Nikaya) và vô số nhiều kinh khác nữa. Mỗi kinh đều có giá trị riêng. Tuy nhiên, cho dù kinh nào đi nữa, thâm tín Tam Bảo là quan trọng nhất. Vì thâm tín mới có giao cảm, mới học, mới hiểu, sẽ là nguồn năng lượng để thực hiện đường đạo cầu an lạc, giải thoát.

Chúng ta hãy ghé mắt nhìn qua nước Miến Điện lấy Phật Giáo làm quốc giáo. Dân tuy rất nghèo, nhưng họ thâm tín Phật Pháp, áp dụng Phật pháp một cách nghiêm chỉnh. Không lấy tiền bạc, vật chất làm cứu cánh, mà đánh giá con người qua đạo đức, tác phong. Họ không tôn trọng "đại gia", không đánh giá con người qua những chiếc xe đắt tiền, biệt thự sang trọng, quần áo, giày dép hàng hiệu... mà họ tôn trọng Tam Tạng Pháp Sư, người làm thông Kinh, Luật, Luận của Phật giáo. Nhờ thế, nước họ "bần nhưng lạc" (nghèo mà vui). Họ có niềm tin Phật pháp rất mãnh liệt, và thực hiện một cách nghiêm chỉnh. Bằng chứng chính tôi đã chứng kiến trong cuộc hành hương Miến Điện do Hòa Thượng Phương Trượng chùa Viên Giác tổ chức năm 2013. Chị Khánh Lan, phóng viên đài truyền hình Canada, lạc mất máy ảnh khi đi vào phố chợ. Lúc ra xe theo đoàn, chị hối hả trở vào chợ tìm máy. Ai cũng nghĩ 99% là mất, thế mà một chị bán hàng người Miến nhặt được dưới đất, thấy chị Khánh Lan dón dác tìm kiếm, đã trao lại cho chị. Cứ chỉ đó không những làm chúng ta có thiện cảm với chị bán hàng mà còn kính trọng đất nước Miến Điện nữa.

Giờ mời các bạn theo tôi qua Paris tham dự các đại lễ chùa Khánh Anh.

Paris, kinh đô ánh sáng, vẫn là nơi thu hút du khách qua những thắng cảnh nhân tạo như tháp Eiffel, Khải Hoàn Môn, tòa lâu đài hoa lệ hùng tráng của vua chúa ngày xưa; cùng cảnh thiên nhiên ngự trị giữa trung tâm thành phố với dòng sông Seine có những con tàu lượn lờ trên sóng nước, về đêm đẹp vô cùng. Nhưng Paris hôm nay, lại được thu hút một cách đặc biệt, khiến mọi người khắp năm châu lũ lượt kéo về, đó là bốn đại lễ của chùa Khánh Anh, hay nói rõ hơn, đúng hơn là về để tri ân tấm lòng của Hòa Thượng Sư Ông Khánh Anh (dù Ngài đã viên tịch) đơn đạo đột nhập vào Tây phương để truyền bá Phật giáo, đã một đời vì đạo bôn ba trên mọi nẻo đường, không quǎng ngại gian lao khó nhọc dù cho đến lúc tuổi già sức yếu, cho đến hơi thở cuối cùng, một lòng phục vụ Đạo Pháp và Dân Tộc qua những công việc Ngài đã làm.

Có bốn đại lễ, xin lần lượt trình sơ dưới đây:

1- Lễ Đại Tường Cổ Hòa Thượng Thích Minh Tâm:

Trong lễ Đại Tường tưởng niệm Sư Ông, trước di ảnh Ngài ngự trị trong chánh điện, bao Tăng Ni, Phật tử, môn đồ pháp quyến chùa Khánh Anh cung kính lễ lạy. Gió từ phía sau mát rượi qua khung cửa mở rộng lồng lộng thổi về, xoa dịu cái nóng của Âu Châu, như mang thánh linh của Ngài về chứng minh lòng thành của bao người. Những giọt nước mắt thương kính Ngài lại đọng đầy nơi khóe! Bao lời tán thán công đức về Ngài như một bậc Xuất Trần Thượng Sĩ, công trạng của Ngài để lại cho hậu thế bút mực nào viết cho đủ. Nổi bật nhất, ngoài thành lập đạo tràng Khóa Tu Học Âu Châu hằng năm như vừa kể trên, ngôi phạm vũ nguy nga sừng sững dưới ánh nắng mặt trời, nơi mà trong tương lai sẽ sử dụng để đào tạo tăng tài, sẽ tổ chức khóa tu học cho Phật tử...

2- Lễ Khánh Thành Chùa Khánh Anh, Evry:

Đã không thực hiện được vì chưa có giấy phép của chính quyền sở tại. Do đó chùa không được sử dụng như ý muốn đã gây khó khăn rất nhiều trong việc tổ chức. Chánh điện không được chứa quá 300 người. Không được nấu nướng tại chùa đã khiến ban trai soạn vô cùng vất vả nấu từ chùa cũ lái xe cả gần tiếng để mang thức ăn sang chùa mới phục vụ cho hằng vài ngàn người trong một lúc, do đó không tránh được nhiều sơ sót. Mong Phật tử chúng ta hoan hỉ và thông cảm thôi.

Lễ Khánh Thành chính thức sẽ hứa hẹn một ngày không xa, hy vọng lúc đó mọi sự đều tốt đẹp sẽ phục vụ quý bạn hữu hiệu hơn. Chùa Khánh Anh luôn chào đón chúng ta.

3- Lễ Hiệp Kỳ Lịch Đại Tổ Sư (Ngày về nguồn 9).

Đã tới năm thứ 9 rồi. Chín năm đăng đăng, năm nào Lễ Hiệp Kỳ cũng tổ chức tại mỗi nước khác nhau. Năm nay tại Pháp, năm tới thứ 10 tại Canada. Lồng trong "Hiệp Kỳ" (Kỳ là ngày giỗ. Hiệp là tụ tập để làm một cái giỗ lớn) tưởng nhớ công đức của tổ tông, noi theo hành trạng của tổ tông mà hành đạo còn "Về Nguồn" nữa.

Về nguồn là "qui nguyên" về với cái gốc mà bao đời Lịch Đại Tổ Sư truyền thừa cho đến bây giờ nhắc nhở người con Phật phải biết sống theo giáo pháp của Đức Phật. Đức Phật đã đưa ra Bảy Pháp Bất Thối nằm trong kinh Du Hành, Bộ Trưởng A Hàm dành cho Tăng Ni làm hưng thịnh chúng Tỳ kheo.

Vậy, Bảy Pháp Bất Thối đó là gì? Chín năm, năm nào cũng nhắc lại bấy nhiêu, nếu không thuộc, không nhớ, không thực hiện, còn gì là con... ngoan của Phật nữa. Biết là khi nhắc lại sẽ có người than: "*Biết rồi, khổ lắm, nói mãi*", tôi vẫn... lải nhải nêu ra ba điểm chính yếu thôi:

- **Pháp thứ nhất:** Các Tỳ kheo thường tụ họp để giảng Chánh Pháp cho nhau nghe trong tinh thần hòa hiệp. Vui vẻ khi đến cũng như lúc ra về.

- **Pháp thứ hai:** Tụ họp trong thanh tịnh đoàn kết. Mà muốn có đoàn kết thì phải dùng lời ái ngữ, không nói chuyện bằng tay chân, sắc mặt đỏ au au đặng đặng sát khí như Trương Phi; đặc biệt nữa trặc nghiệm tinh thần vô ngã của mình, đừng coi mình là nhất, không chịu ai hơn mình, hoặc biết ai hơn mình thì ganh tị, ghen hờn lén lút xuyên tạc nói lời chia rẽ.

- **Pháp thứ ba:** Pháp này quan trọng nhất đây. An trú trong chánh niệm. Tụ họp trong tinh thần an lạc, hòa thuận để làm gương cho người khác, nơi khác nghe theo qui về với mình thì tổ chức mình mới phát triển.

...

Nói chung mục đích của lễ Hiệp Kỳ, Về Nguồn là tạo tinh thần đoàn kết, vì có đoàn kết mới tạo sức mạnh. Hòa Thượng Tấn Thiết đã kể một câu chuyện ý nhị. Có một đàn chim bị mắc lưới. Chúng đồng lòng hô một tiếng, cùng cất cánh bay lên, chiếc lưới đã rơi ra và tất cả đều thoát thân. Nếu đàn chim đó có lòng đố kỵ nhau, không muốn ai hơn ai, có phải là cùng đìm nhau chết, cùng lồi nhau xuống bùn đen...

Đức Phật chỉ cần Tỳ kheo của Ngài thực hiện được ba trong bảy pháp bất thối của Ngài, thì Phật giáo cũng đã trường tồn và phát triển.

4- Đại Giới Đàn Khánh Anh.

Đại Giới Đàn nói nôm na theo kiểu đời thường là trường thi, nhưng trường thi này tuyển người muốn thành Phật. Thí sinh là những giới tử xuất gia nhưng chưa được danh phận chính thức, thì đây là cơ hội thuận tiện để sa di, sa di ni tu lâu năm được tuyển chọn "lên chức" Tỳ kheo sau khi sát hạch qua nhiều cuộc trắc nghiệm khả năng của quý Tôn Túc giáo phẩm. Đã có 40 giới tử được chính thức thọ giới trong đó 10 người là ngoại quốc. Tất cả đều đậu mặc dù có người không có điểm nào. Trường thi để dài cho thí sinh như vậy, thế mà hàng Phật tử chúng tôi không ai chịu cạo đầu. Thi chỉ là vấn đề hợp thức hóa theo nguyên tắc, chứ đã khoác chiếc áo cà sa, trước sau vẫn là kẻ tu hành rồi.

Xen vào các đại lễ, có các buổi thuyết pháp và tọa đàm thảo luận rất sôi nổi.

Trong bốn đại lễ có lễ **Về Nguồn** ngay tại chùa **Khánh Anh**, nên quý Thầy trong ban tổ chức đã truy nguyên gốc rễ cho Phật tử chúng ta hiểu thêm.

- Sư Ông Minh Tâm đặt tên chùa Khánh Anh tại Paris để tưởng nhớ về Hòa Thượng Khánh Anh họ Võ tên Hóa, pháp danh Chơn Quý, hiệu Khánh Anh, quê huyện Mộ Đức, tỉnh Quảng Ngãi. Một nhân vật vào thế kỷ 20, một thời lỗi lạc qua phong trào chấn hưng Phật giáo. Hòa Thượng Khánh Anh họ Võ đó, đã kết nạp mỗi đạo tình giữa Tăng già và hàng cư sĩ Phật tử trí thức từ Nam chí Bắc. Chịu thương chịu khó lặn lội từ thành thị cho tới thôn quê vận động, thuyết phục, viết sách, dạy học... gây được uy tín Phật giáo tạo nên phong trào học Phật không chỉ dành cho người lớn tuổi mà cả thanh thiếu niên để rồi dần tiến tới thành lập Gia Đình Phật Tử.

Ngày nay, Hòa Thượng Minh Tâm của chúng ta đề bảng "*Chùa Khánh Anh*" để nối chí Thầy Tổ, noi theo tấm gương sáng đó, cũng thân cò lặn lội khắp Âu Châu tạo nên phong trào học Phật ngày nay cho hàng Phật tử, cho hôm nay, chúng ta mới có cơ hội hiện diện ngay chùa Khánh Anh để tưởng nhớ Ngài.

- Về Nguồn là tìm về cội nguồn Phật giáo Việt Nam, chúng ta không thể không nhắc đến Ngài Khương Tăng Hội, Tổ Sư dòng Thiền Việt Nam cũng là của Trung Quốc. Thiền Sư xuất gia năm 10 tuổi khi song thân vừa mới qua đời. Thân phụ gốc Ấn Độ, trong những lần theo đoàn thương buôn bằng đường hàng hải, thân phụ tới Giao Chỉ lưu lại lập nghiệp, đã kết hôn với một cô gái Việt Nam và sinh ra Ngài.

Mẹ Ngài là một phụ nữ đoan trang, thông minh nên ngay từ thuở thiếu thời Thiền Sư Khương Tăng Hội cũng rất thông minh, học đâu hiểu đó, lầu tiếng Phạn và Hán ngữ. Không ai rõ bốn sư Ngài là ai và Ngài tu ở chùa nào. Khi trưởng thành, ngoài giáo lý nhà Phật, Ngài còn lầu thông Nho giáo, Lão giáo và tinh thông cổ ngữ điển tịch. Sau khi cây Bồ đề Phật giáo đã ăn sâu mọc rễ vững chắc tại Việt Nam, Ngài mang tinh thần Thiền học Việt Nam sang truyền giáo nơi đất Giang Tả thời Ngô Tôn Quyền xưng đế. Đó là lý do, Ngài cũng là Sư Tổ Thiền Trung Quốc vậy.

Trong tương lai, nếu hậu thế đặt câu hỏi ai là Tổ Sư Phật giáo Việt Nam, người có công phát triển Phật giáo tại hải ngoại thì trả lời sao hè???. Thôi thì qua bài này tôi tạm trả lời là, ở Đức có Hòa Thượng Phương Trượng Thích Như Điển. Ở Pháp có Sư ông Thích Minh Tâm, Thiền sư Nhất Hạnh. Còn Mỹ, Úc, Canada... tôi chưa nghiên cứu nên đành câu trả lời này cho các... sử gia Phật tử khác...

...

Trong buổi thảo luận "*Trải nghiệm hồng pháp Việt Nam tại hải ngoại*". Nhiều vấn đề được nêu ra. Đây là cơ hội để quý Thầy, Cô kể cho nhau nghe những kinh nghiệm hành đạo tại xứ người, qua đó học hỏi nhau. Tự trung thành quả nào có được cũng đều trải qua nhiều gian lao khó nhọc mà chính quý Thầy, Cô đôi khi phải hạ mình chịu đựng với nhiều nhẫn nại kiên

trì. Muốn thành công phải dẫn thân, việc gì cũng làm kể cả đồ rác. Có tự nỗ lực người khác mới làm theo. Không thể chỉ tay năm ngón mà thành tựu. Các nhà lãnh đạo thời nay, thời văn minh điện toán, đã là người làm việc nhiều hơn ai hết, không còn là những ông vua, bạo chúa hét ra lửa như thời cổ xưa.

Còn bốn phận của Phật tử hộ đạo thì sao? Không thể ỷ vào nhiều tiền cúng dường, có trình độ cao, học rộng biết nhiều hay có công lao làm công quả cho chùa mà không chế sự, để rồi ban "trị sự" thành "trị sự", và không chế luôn các bạn đạo cộng sự với mình nữa. Nói tóm lại, giữa cư sĩ Phật tử và Tăng Ni cùng làm việc cho chùa cần có sự hòa hợp, hiểu và thông cảm nhau, tương kính nhau mới an lành và phát triển được.

Một vấn đề đặt ra để thảo luận nữa, đó là làm thế nào để duy trì và phát triển Phật giáo tại hải ngoại. Những khó khăn về tài chánh nhất là nhân sự là nỗi ưu tư trăn trở không nhỏ cho Giáo Hội. Tìm đâu ra các chú tiểu để truyền thừa. Tiền đâu có để đào tạo Tăng Ni đủ tài đức gánh vác.

Nhiều dự án đưa ra bàn luận, đưa các chú tiểu tại Việt Nam qua nuôi, cấp học bổng cho Tăng Ni trẻ xuất ngoại, có khả năng ngoại ngữ để có thể truyền bá sâu rộng Phật pháp đến xã hội tiên tiến trong đó có các thế hệ kế tiếp không rành tiếng Việt. Thế thì, tiền kiếm đâu ra, nếu không lập kế hoạch chương trình gây quỹ mong sự đóng góp của mọi người 5 Euro, 5 US một tháng góp gió thành bão mới có thể thực hiện được.

Thực ra vấn đề đào tạo Tăng tài, trước đây Hòa Thượng Phương Trượng Thích Như Điển đơn độc thực hiện suốt hơn 19 năm. Một mình một chợ, quyết định nhanh và để đã đào tạo ra nhiều tu sĩ kế thừa, đặc biệt nhất Tăng sinh tại Ấn Độ. Nay được tiếp nối thì còn chi bằng. Nhưng vấn đề trải rộng qui mô cấp Liên Châu đòi hỏi phải nắn cái bánh làm sao khi đã có bột có đường để tấm bánh được thơm ngon đó là điều Giáo Hội cần quan tâm nghiên cứu.

Với số tiền nhỏ nhoi 5 đồng cho một tháng không nhiều đối với đại đa số Phật tử có lòng với Phật giáo, song để thực hiện và duy trì được lâu dài đòi hỏi phải tạo **Niềm Tin**. Có niềm tin là có tất cả. Tin vào tài năng và phẩm hạnh của những người phụ trách. Sự minh bạch và công khai cũng là một trong những điều tạo ra niềm tin đó.

Tôi xin tạm kết thúc bài viết tại đây. Trước khi dứt lời, tôi xin chân thành tri ân ban tổ chức của cả hai: Khóa Tu Học Âu Châu, và chùa Khánh Anh Paris cũng như các bạn đạo đã cho tôi những ngày sinh hoạt lành mạnh.

Xin hồi hướng công đức này đến thập loại chúng sinh nguyện cầu thành Phật đạo.

Trần Thị Nhật Hưng
(2015)

PARIS có gì lạ ?

• Hoa Lan - Thiện Giới

Từ trái: Phù Vân, Nhật Hưng, Thanh Phi, Hoa Lan, anh chị Nguyễn Đạo

Kinh đô ánh sáng, thành phố mộng mơ của Pháp quốc vào mùa hè năm nay đã là điểm hẹn của những người con Phật đa số là tỵ nạn từ bốn châu kéo về. Họ đến đây để làm gì nhỉ? Có liên quan gì đến ngôi chùa Khánh Anh nổi tiếng với nhiều kỷ lục nhất trong những ngôi Chùa của cộng đồng người Việt Nam tại hải ngoại. Nào là ngôi Chùa to nhất, mái Chùa mang nhiều nét văn hóa nhất, chi phí xây cất ngất ngưỡng nhất đến 23 triệu Euro và thời gian xây dựng lâu nhất đến 2 thập niên của một kiếp người. Nhưng ưu việt nhất vẫn là được dự lễ Đại Tường của cố Hòa Thượng Minh Tâm, người với những công trạng to lớn gắn liền với ngôi Chùa Khánh Anh nhiều kỷ lục ấy.

Trong 4 ngày từ 13 đến 16 tháng 8 năm 2015, ngoài 2 sự kiện đã nêu trên, một Đại Giới Đàn Khánh Anh với ý nghĩa của một "Tuyển Phật Trường", tuyển chọn người làm Phật để các Chư Tăng Ni và các vị muốn xuất gia có cơ hội thọ giới và "thăng cấp" khi đã đủ tuổi hạ và quá trình Phật sự. Sự kiện thứ 4 cũng không kém phần quan trọng đó là Lễ Hiệp Kỳ Lịch Đại Tổ Sư - Ngày Về Nguồn 9, cũng bởi vì các thế lực vô hình nào đó đã bóp méo hai chữ "Về Nguồn" khiến các vị Trưởng lão trong Giáo Hội phải chịu chút

ít thị phi, nhưng đó là chuyện quá khứ chứ bây giờ hai chữ "Về Nguồn" đã vinh quang nhận lại ý nghĩa như thị của mình rồi.

Chưa có một lễ lạc nào ở hải ngoại quy tụ được nhiều người tham dự đến thế, các Chư Tăng Ni đã hơn 340 vị cộng thêm gần 8 ngàn khách thập phương đến rải rác, đồng nhất là ngày chủ nhật tươi sáng với bầu trời trong vắt điểm chút mây bay.

Chánh điện Chùa rộng lớn, trang nghiêm với tượng Phật Thích Ca ngồi kiết già cao 4 mét, bằng đồng đúc tại Thái Lan, nặng 4 tấn rưỡi. Chỉ đơn sơ có thể thôi, không thờ nhiều Phật, nhiều Bồ Tát như đa số các ngôi Chùa khác, điều này chứng tỏ Sư Ông Khánh Anh của chúng ta đã đem văn hóa Việt vào ngôi chùa mang nhiều kỷ lục này rồi đấy!

. **Ngày thứ năm 13 tháng 8**, buổi sáng tinh mơ là cuộc Khảo hạch Giới tử do HT Trường Sanh ở Tân Tây Lan và TT Tâm Huệ ở Thụy Điển khảo bài bên Tăng chúng, phần Ni chúng do Ni Sư Minh Hiếu và Sư Cô Tuệ Trí ở Đức quốc. Nghe đâu các Giới tử cho dù không được điểm nào vẫn đậu, theo đúng với tinh thần Tánh Không của Phật Đà (tin này do HT Nguyên Siêu tiết lộ). Vì người viết không được vào "Tuyển Phật Trường" để săn tin, nên chỉ đứng bên ngoài dán mắt vào cửa kính nhìn HT Quảng Ba khảo hạch các Giới tử người Tây Phương bằng tiếng Anh hay tiếng gì đó không biết. Các vị này lên đến gần con số 10, tu hành lâu năm tại các Thiền viện, có vị lâu đến cả hai chục năm nhưng chưa có cơ hội thọ giới Tỳ Kheo Ni, hôm nay gặp Đại Giới Đàn Khánh Anh mừng vui khôn xiết.

Buổi chiều là Lễ khai mạc Hiệp Kỳ Lịch Đại Tổ Sư - Ngày Về Nguồn 9, HT Nguyên An trang trọng tuyên đọc Bảy Pháp Bất Thối, được viết thật to trên bức phong lớn treo trên tường cho mọi người cùng đọc. Người viết chỉ cần giơ máy điện thoại chụp nhanh một cái là có sẵn tài liệu lưu trữ trong máy.

Buổi tối là Lễ Tấn Đàn truyền giới Sa Di và Sa Di Ni trên Chánh điện, song song bên dưới Giảng đường là buổi Trà đàm hội ngộ do HT Tánh Thiệt và TT Hoảng Khai điều khiển chương trình. Tối nào cũng có những tiết mục hấp dẫn như thế mà tôi và Nhật Hưng phải đi về sớm, chẳng là nhà cô Phật tử nơi chúng tôi trọ rất xa Chùa. Cứ bây giờ tối sau buổi cơm chiều là chúng tôi bị lừa lên xe đi về, không cần biết có những biến cố lạ gì sẽ xảy ra trong những buổi văn nghệ tâm tình sâu dằng lại lắng.

. **Ngày thứ sáu 14 tháng 8**, vẫn sáng tinh mơ nơi Chánh điện trang nghiêm là Lễ Tấn đàn truyền giới cho Thúc Xoa Ma Na, Tỳ Kheo, Tỳ Kheo Ni. Song song bên dưới là cuộc hội thảo về **Giáo dục và Hoảng pháp tại hải ngoại**, Tăng Ni trẻ hải ngoại trong tương lai. Hòa Thượng "trẻ" Thông Hải ở Mỹ và TT Tâm Hòa chùa Pháp Vân bên Canada với hai bài thuyết trình "nóng bỏng" làm cả hội trường bùng lên cùng nhau thảo luận. Thầy Giác Trí được đề cử làm thư ký viết biên bản cho buổi hội thảo.

Trước tiên HT Thông Hải khoanh vùng chữ "Tăng Ni Trẻ", bao nhiêu tuổi còn gọi là trẻ? Theo Thầy, còn

khỏe và còn làm việc được là còn trẻ, chẳng hạn như Ôn Tân Tây Lan là một thí dụ điển hình.

Nơi Thầy hoảng pháp, Hawaii là một hòn đảo thơ mộng tiểu bang thứ 50 của Hoa Kỳ, chính tại nơi đây người Nhật Bản đã sinh sống từ bao thế hệ, đã xây dựng trên một trăm ngôi Chùa và Thiền viện với đủ mọi tông phái từ Nhật Liên Tông đến Tịnh Độ Tông... Nhưng đến thế hệ thứ 4, Chùa bắt đầu không người thừa kế đã từ từ biến thành bảo tàng viện hay nhà hàng Sushi. Tại nước Mỹ cũng không khá hơn gì, các di dân người Trung Hoa sang các thành phố lớn như San Francisco, New York để xây đường rầy xe lửa, họ cũng xây dựng không biết bao nhiêu ngôi Chùa, nay cũng nhiều nơi bị bỏ hoang không kiếm đâu ra vị Trụ trì. Vì không muốn đi theo vết xe đổ của họ, Thầy đưa ra đề tài: "*Tại sao giới trẻ ít đi Chùa?*" để mọi người cùng thảo luận.

Thầy Tâm Hòa với bài thuyết trình đi thẳng vào vấn đề, chuẩn bị một thế hệ kế thừa, lập kế hoạch đầu tư dài hạn và ngắn hạn với các chương trình như sau:

. Chương trình bảo trợ cho du sinh Tăng trong nước ra hải ngoại, đặc biệt là đào tạo các mầm non trong nước, chứ ở đây kiếm một chú tiểu khoảng 7, 8 tuổi rất hiếm.

. Học bổng cho các Thầy Cô đang học đại học, chỉ dài thọ tượng trưng cho phần sách vở chứ không kham nổi cả phần ăn ở.

Một kế hoạch gây quỹ khá khả thi tại các Chùa do Phật tử đóng góp, chẳng hạn mỗi Phật tử đóng cho quỹ học bổng 5 đô la mỗi tháng liền tù tì trong vòng 5 năm là quỹ sẽ có một số tiền khổng lồ lên đến con số triệu như không.

Về vấn đề cấp học bổng cho các Thầy Cô đi học đặc biệt tại Ấn Độ thì HT Như Điển là số một, từ nhiều năm nay Người đã âm thầm "rút tiền túi" hay đúng hơn là tiền làm bánh của các Cô trong Chùa Viên Giác ra bảo trợ. Đến nay cây đã trở quả được mấy chục vị tốt nghiệp văn bằng tiến sĩ tại Ấn Độ và đã đi hoảng pháp khắp mọi nơi. Nếu quỹ học bổng trong tương lai cần sự trao đổi kinh nghiệm cứ đi tìm Người.

Thầy Tâm Hòa đề nghị các vị Tôn túc ở các Châu đứng ra gánh vác trách nhiệm cho quỹ học bổng như sau: Âu Châu có HT Tánh Thiệt với khẩu hiệu "Sự đồng thuận là quan trọng", Mỹ Châu có HT Thông Hải và Úc Châu có HT Trường Sanh với tên gọi thân thương là Ôn Tân Tây Lan. Nếu công việc nặng nề quá sẽ mời thêm phụ tá.

HT Phước Thuận thêm phần góp ý, khuyên các bậc làm cha mẹ nên truyền bá Phật pháp cho con cái, dạy tiếng Việt và siêng năng đưa con cái đi sinh hoạt ở Chùa.

Tất cả chỉ là dự thảo chưa đưa ra một đường lối thực hiện cụ thể nào, nhưng tất cả mọi người đều đồng thuận như sự mong mỏi thiết tha của HT Tánh Thiệt, thế là đủ để các bậc Tôn túc cùng nhau quyết định theo biên bản của Thầy Giác Trí đã ghi nhanh vào máy vi tính.

Sau giờ nghỉ trưa là 60 phút thuyết giảng của HT Nguyễn Siêu cho đại chúng, vì số lượng người ra vào Chánh điện có giới hạn chỉ tối đa 300 nên Nhật Hưng và Hoa Lan phải xin bằng số vào sớm xí chỗ hàng đầu. Anh Phú Văn chủ bút báo Viên Giác danh phận như vậy mà cũng bị ban trật tự không cho vào Chánh điện vì đã đủ số người...

HT Nguyễn Siêu giảng về đề tài: "Nội lực Tăng Già và sự hộ pháp của cư sĩ Phật tử", nội lực là thành trì giữ vững, Tăng Già là tự tánh thanh tịnh và hòa hợp. Trong tất cả các tôn giáo trên thế giới, tại sao Liên Hiệp Quốc lại chọn Ngày Phật Đản làm Ngày Hòa Bình Thế Giới. Có phải vì cuộc sống của Đức Phật là đời sống màu xanh không? Ngài sinh ra dưới gốc cây Vô Ưu, Thành Đạo dưới cội Bồ Đề, ngủ dưới gốc cây trong rừng và Nhập Diệt dưới cây Sa La Song Thọ. Ôi thật tuyệt vời!

Theo Thầy, Chùa Khánh Anh đã chuyển tải văn hóa Việt Nam trong suốt 40 năm qua tại hải ngoại và là mái Chùa lớn nhất của người Việt Nam tỵ nạn trên thế giới. Cuộc đời "Vá áo chếp kinh" của Ôn Minh Tâm đã làm chúng ta ngưỡng mộ, Người là chất keo gắn bó, Người là thuyền trưởng tài ba.

Đúng 15 giờ chúng tôi phải "chạy show" xuống giảng đường dự buổi **Hội thảo trải nghiệm hoằng pháp** của HT Quảng Ba. Theo HT Quảng Ba, đây là cuộc họp mặt lớn nhất, tất cả đều do tấm lòng của Ôn Minh Tâm chẳng những cho Phật tử mà còn cho người tỵ nạn nữa. Thầy không phản đối việc Phật tử tự lập đạo tràng tư gia và chọn giảng sư thích hợp với căn cơ, nhưng làm vậy là không hộ trì Tam Bảo cho Chùa nhà. Ai biết đâu sẽ chọn sai giảng sư đưa "Tam thời hệ niệm" vào thì hậu quả không biết đâu mà lường.

Về đề tài "Trải nghiệm hoằng pháp", Hòa Thượng chia sẻ: phải vâng lời Thầy Tổ, làm mọi việc khổ nhọc nhất, học hạnh nhọc nhằn và hy sinh, còn mong cầu sự nhẹ nhàng thì Phật pháp sẽ mau chóng suy tàn. Để minh chứng cho những điều mình mới nêu ra, Thầy đề nghị Ni Sư Diệu Phước chùa Linh Thúy Berlin chia sẻ đôi lời, làm thế nào xây được ngôi phạm vũ trang nghiêm và nhanh chóng như thế.

Với những lời phát biểu chân tình Ni Sư Linh Thúy đã đưa ra những quy tắc như vâng lời Thầy Tổ, nghĩa là HT Phương Trượng bảo xây là Ni Sư cũng nhất quyết nghe theo. Trong tâm trí Ni Sư chợt có câu "Phật sự chứ không phải đi đánh trận" nên có thua thì

về với Sư Bà Bảo Quang không có gì phải què. Tuy nhiên nhiều lúc quá khổ nhọc đến nỗi một Phật tử phải thốt câu: "Xứ Âu Châu đâu phải vùng kinh tế mới mà sao Sư cực quá vậy!". Và cuối cùng Ni Sư cũng cảm ơn các cư sĩ Phật tử chùa Linh Thúy đã xả thân, làm gương và động viên cho Ni Sư rất nhiều.

Vị thứ 2 được chia sẻ là TT Viên Giác chùa Đôn Hậu bên Na Uy, cái khổ tâm của Thầy là điều khiến một Chi Hội không hiểu đạo. Theo Thầy, phải dẫn thân mới ra hải ngoại được và chỉ có con đường tới chứ không có đường lui. Qua ngôi chùa đẹp là đã chuyển tải nét đẹp của văn hóa tôn giáo vào đây rồi.

Vị thứ 3 được chia sẻ là TT Minh Nguyễn ở Bắc Cali. Thầy đã dẫn thân đi ra vùng xa vùng sâu, nơi ít người Việt để xây Chùa.

Ở Mỹ trong những thập niên trước Chùa hay do các Phật tử lập, họ hùn tiền vào mua một căn nhà có vườn cảnh rồi sửa sang lại thành một ngôi Tam Bảo, tự kiếm các Thầy Cô về Trụ trì. Nhưng thời gian sau "Ban trị sự" đã biến thành "Ban trị Sư", gây khó khăn cho các vị Trụ Trì rất nhiều. Nên sau này các Thầy đã chuyển hướng kêu gọi bá tánh xây Chùa và tài sản thuộc về hội đoàn hay giáo hội không tư hữu của riêng ai.

Buổi tối là lễ Tấn đàn truyền giới Bồ Tát xuất gia và tại gia trong Chánh điện, còn giảng đường vẫn Họa mặt hàn huyền và trà đàm văn nghệ do HT Trường Sanh và TT Tâm Hòa dẫn dắt chương trình. Nghe đâu kể lại, có vị Hòa Thượng nào ở Việt Nam sang hát một lúc đến 3 bài.

Ngày thứ bảy 15 tháng 8, nguyên ngày chỉ thuyết trình hội thảo về đề tài: "**Hạnh nguyện và sự nghiệp Tổ Sư**" **Khương Tăng Hội** vào buổi sáng và **Khánh Anh** vào buổi chiều. Phải nói là các buổi hội thảo thật hào hứng, toàn các vị Trưởng lão Hòa Thượng ngồi đầy 3 hàng ghế.

Nhờ bài thuyết trình của HT Nguyễn Siêu và HT Tín Nghĩa, có người mới vỡ lẽ ra rằng Sơ Tổ của ta là ngài Khương Tăng Hội đã đem Phật giáo vào Việt Nam ở thế kỷ thứ 3 với Thiên An Ban Thủ Ý tức Quán Niệm hơi thở, chứ không phải Tổ Bồ Đề Đạt Ma chỉ xách một chiếc dép để không phân biệt phải trái vào thế kỷ thứ 6. Theo đường thủy các vị Tổ truyền giáo từ Ấn Độ phải ghé Việt Nam trước rồi mới sang Trung Hoa, không thể đi ngược được. Ngoài ra Thiên Sư Khương Tăng Hội cũng là Sơ Tổ Thiên Trung Quốc khi Ngài vào vùng đất Giang Tả của Ngô Tôn Quyền thời Tam Quốc để truyền đạo.

Nhưng HT Quảng Niệm lại dẫn chúng ta về cội nguồn, với khẩu hiệu "Đừng bán quá khứ, hãy lo hiện tại". Theo Thầy, người quy y Phật đầu tiên là Chử Đồng Tử, người chồng nghèo không có mảnh áo che thân của Tiên Dung công chúa. Người đi xuất gia đầu tiên thời Trưng Trắc, Trưng Nhị là Công chúa Bát Đàn. Từ đấy suy ra Phật giáo đã truyền vào Việt Nam từ lâu lắm rồi.

Buổi chiều với Hội thảo "**Hạnh nguyện và sự nghiệp Tổ Sư Khánh Anh**" do HT Bảo Lạc và TT Bốn Điền hướng dẫn. Lịch sử và những hoạt động của Tổ Sư Khánh Anh từ Quảng Ngãi đi ra, có khi thắng,

có khi trầm nhưng dòng chảy của Phật giáo Việt Nam thì thiên lưu thiên biến. Đây là nội dung của bài thuyết trình của HT Bảo Lạc.

Buổi hội thảo cực kỳ gay cấn, khi có một cư sĩ hỏi câu: "Tại sao trước năm 63 không có Giáo Hội Phật Giáo VN Thống Nhất mà vẫn làm việc được?...". Đến đây HT Như Huệ của Úc Châu, được xem như một trong "Tứ Trụ của Quảng Nam" thời xa xưa còn sót lại phải lên tiếng. Theo Thầy, Pháp Sư Việt Nam còn sang Trung Quốc thuyết pháp cho vua Đường nghe, Vạn Hạnh Thiền Sư viết câu đối trong cung vua Lý Thái Tổ: "Dụng gậy vững cung vua". Và câu nói bất hủ của Hòa Thượng đã làm thính giả vỗ tay muốn nổ tung hội trường:

- "Chỉ mấy Ông Sư Việt Nam đưa lên vinh quang và Phật Giáo của Việt Nam chưa bao giờ bán nước!".

Đúng 17 giờ cho dù hội thảo có hăng say đến đâu cũng phải ngừng để HT Nguyên Siêu đọc bài tổng kết qua 4 chương trình gồm 21 điểm thật súc tích nhưng vẫn chưa đầy đủ. Bằng chứng là HT Như Điển xin bổ túc thêm 2 điểm là lễ Kiết Tiểu giới và Đại giới, lễ cắt băng khánh thành chùa Khánh Anh phải cắt tới 3 lần: một lần cắt băng âm thầm, một lần cắt băng không chính thức và dĩ nhiên lần chót sẽ chính thức với chính quyền sở tại.

Buổi tối cuối cùng với đề tài "Tưởng niệm bậc xuất trần Thượng Sĩ" do TT Tâm Hòa và TT Hoảng Khai, hai tay MC nổi tiếng với hồn thơ lai láng, đùng vào đâu cũng ra thơ nhất là thơ Thiên với đủ mọi thể loại.

Ngày chủ nhật 16 tháng 8, đây mới là ngày cao điểm, các Đại Lễ đều được quy tụ lại trong buổi sáng tinh anh tại Chánh Điện chùa Khánh Anh. Đúng chín giờ sáng là Lễ cung thỉnh chư tôn đức quang lâm Đại Hùng Bảo Điện, để vào lúc 9 giờ 30 bắt đầu Lễ Hiệp Kỳ và Lễ Đại Tường. Trong giờ phút long trọng này có các sự kiện quan trọng xảy ra như lễ Tấn phong Trụ Trì chùa Khánh Anh ở Evry cho TT Quảng Đạo và chùa Khánh Anh cũ tại Bagneux cho Ni Sư Diệu Trạm. Lễ trao bình bát cho HT Bốn Đạt và TT Trường Phước để sang năm 2016 tổ chức Ngày Về Nguồn 10 tại Canada. Và cũng kể từ giờ phút này, chẳng Phật tử nào được bén mảng đến cửa Chánh Điện đứng hòng vào bên trong, chỉ trừ Thầy Nguyên Tạng và các vị Tăng Ni trong phái đoàn Úc Châu đi hành hương ghé lại Chùa dự lễ. Một điểm nổi bật trong phái đoàn này là trên 80 vị khách, phái đẹp thì mặc áo dài thùy hồng đủ loại màu sắc kiểu cộ đẹp mắt, phái khỏe thì áo vét hay áo tràng, đi trật tự hàng một dẫn đầu là Thầy Nguyên Tạng với Y vàng rực rỡ chuôi hạt đầy tay, chấp tay như đi kinh hành từ bãi đậu xe từ từ tiến vào Chánh Điện. Tôi đứng ngay người ngưỡng mộ từng vị, nhưng vẫn rối mắt tìm bóng dáng chị Thanh Phi là cây viết nữ của trang nhà Quảng Đức.

Sau các buổi lễ bao giờ cũng kết thúc bằng một mục không thể nào thiếu đó là Đăng đàn chẩn tế. Bắt đầu từ 15 giờ 30, tôi và Nhật Hưng cũng mon men vào Chánh Điện xem các Thầy đội Mão đăng đàn đến 3 vị, nghĩa là lực lượng khá đông. Ngồi một lát thấy cũng mỗi mệ do khói hương hay do các oan hồn

uổng tử đứng đằng sau lưng không biết. Thầy Quảng Hiền chỉ cái phước thật dài cột trên tháp Quán Âm dọa thêm, lát nữa các Thầy mở cửa địa ngục các cô hồn về gió sẽ thổi cái phước bay phần phật ghê lắm. Nhật Hưng vốn sợ ma nên kéo tôi đi xuống, nhưng gặp chị Diệu Bích trong ban tiếp tân đốc thúc:

- Sao hai em không ở trên làm cô hồn sống mang cho chị vài củ khoai hay bắp cho cô Tư. Hay nhất là bưng cả mâm xuống chia cho mọi người các em ạ!

Thế là chúng tôi có cơ hội để hành Bồ Tát đạo, phải cầm túi vải thật to nhập vai "Cô hồn sống" giết đồ với các cô hồn sống thiếu nhi khác. Mặc các Thầy bên trong ca hát chiền trống phèn la, chúng tôi đảo mắt nhìn các mâm cúng rồi nổi lòng tham đòi bưng cả hai mâm. Nhật Hưng bưng mâm có những trái cam vàng óng ăn cho mát ruột sau một tuần ăn cơm Chùa không canh. Hoa Lan bưng mâm có bánh Lu nổi tiếng của Pháp, xen lẫn vài lõi bắp củ khoai cho đỡ cơn đói lòng, chúng tôi chia phần "McDonald" cho bé gái đứng cạnh. Cứ tưởng mình cao lớn ăn hiệp được lũ nhi đồng, nhưng làm to, các em đã thủ sẵn dưới bàn cúng các áo khoác trái dài, đợi các Thầy rải gạo muối và tiền cắc xong là A-lê-hấp quơ trọn gói.

Chắc mọi người chờ đợi xem chúng tôi thu được những chiến lợi phẩm nào? Chẳng được gì cả cho đúng câu ngày xưa mẹ dạy: "*Tham thì thâm, Bụt đã bảo rằng chớ có tham!*". Lý do cũng đơn giản thôi, vì buổi lễ kéo dài lâu quá những 4 tiếng nên các cô hồn sống phải bỏ cuộc ra về tay không.

Những câu chuyện bên lề của lễ hội này nhiều vô số kể, người viết phải lựa lọc lại để trình làng. Trước tiên là nhân duyên nhận đệ tử của HT Thông Hải, chẳng lẽ sau buổi hội thảo tại giảng đường, tại một góc nhỏ Thầy ngồi trên ghế đầu trước mặt Thầy là một cậu bé khoảng 7,8 tuổi cứ lẩn quẩn bám theo không chịu theo mẹ đi về. Thấy tôi đến Thầy kể:

- Con ơi, thằng bé này gặp Thầy từ sáng đến giờ cứ chấp tay chào hoài, chắc kiếp trước có nhân duyên gì với nhau.

- Vậy Thầy quy y cho nó nhận làm đệ tử luôn đi! Không hiểu sao tôi lại trả lời như thế!

Thầy làm ngay một lễ quy y đột xuất, bắt cậu bé nhắc lại 3 lần: "Con về nương tựa Phật... Con về nương tựa Pháp... Con về nương tựa Tăng..." và cho pháp danh là Tâm Duyên, để kỷ niệm cho cái Duyên gặp gỡ tại chùa Khánh Anh.

Câu chuyện số hai là cuộc đàm thoại giữa một vị Hòa Thượng ở Việt Nam mới sang và một cô Phật tử ở Âu Châu. Sau buổi hội thảo cô Phật tử lên tìm gặp vị Hòa Thượng rồi hỏi:

- Thầy còn nhớ con không? Hồi xưa con tặng xe lăn cho Thầy đi phát đó, có phải Thầy sang Giới Đàn Khánh Anh để lên chúc Hòa Thượng không? Chứ ở nhà ai chịu tấn phong cho Thầy.

Vị Thầy cười cười lảng tránh câu trả lời, cô Phật tử hỏi tiếp:

- Chùa Thầy đã xây mới chưa?

- Tụi nó bắt nhốt làm khó để Thầy hoài ở đó mà xây.

- Con tưởng một năm có 365 ngày mà Thầy đã đi từ thiện hết 300 ngày, còn thì giờ đâu để gây sự với tui nó.

Vị Thầy vẫn cười cười không trả lời và họ tự động chia tay.

Không thể bỏ qua ban tiếp tân, vận chuyển của chùa Khánh Anh mà không nhắc tới, họ là những Phật tử thuần thành của Chùa, đã theo Sư Ông của họ thăng trầm theo vận nước, vận chùa biết bao nhiêu ngày tháng cũ. Hôm nay nhìn lại các bộ lão với dáng đi lom khom trong ban trật tự tay đeo băng chữ "Security", mà không khỏi bồi hồi cảm nhận vô thường.

Chị Diệu Bích trong ban tiếp tân đã đem đến 25 chiếc áo dài đánh dấu một thời hoàng kim của mình, cho các vị thay đổi mỗi ngày một áo làm tăng thêm nét đẹp văn hóa của người phụ nữ Việt. Hai cô Phật tử chùa Linh Thứu cùng ở chung một chỗ với chúng tôi tại Paris, được diễm phúc vào ban tiếp tân thay mỗi ngày một áo dài, cảm thấy như được đổi đời vì ở chùa nhà chỉ trong nhà bếp chiên Dầu Cháo Quẩy. Thầy Quảng Hiền bảo nhờ công đức làm ở đây về chùa sẽ được nâng cấp chiên Bánh Tiêu.

Nhắc đến Thầy Quảng Hiền của Thụy Sĩ, chúng tôi không khỏi không khen ngợi về sự hào tướng vui vẻ của Thầy, ngày xưa nói trộm vía nhìn mặt khó đăm đăm... Thầy trong ban tiếp tân nên tiếp xúc nhiều với các kiều nữ áo dài, trò chuyện chờ phái đoàn Thụy Sĩ mang 30 bao gạo Thụy Sĩ ngon có tiếng đến cúng dường. Một cô trong nhóm không hiểu sao lại phát biểu linh tinh:

- Con thấy Thầy giống Đường Tăng, ngồi giữa 7 con nhện nhện.

Hôm ấy Thầy mặc áo vàng thật rực rỡ rất hợp với sự ví von.

Thầy phản công một cách tự nhiên:

- Toàn là nhện nhện gầy còng, nên tui mới phải đi Tu.

Câu chuyện đến tại HT Tánh Thiệt, Thầy cười bảo, trong Chánh Điện đang có phái đoàn từ Mỹ và Canada sang, toàn phái Nga Mi đấy! Lúc ấy Thầy chưa thấy phái đoàn Úc Châu của Thầy Nguyên Tạng còn ấn tượng hơn nhiều. Hóa ra đây là ngày Đại Hội Liên Châu tưng bừng náo nhiệt, mọi người cùng về để tưởng niệm vị Ân Sư đáng kính của họ.

Trong ban tiếp tân còn có "bóng mờ" của Thầy Viên Tịnh ở Na Uy, tại sao gọi Thầy là bóng mờ? Vì Thầy không mặc Y vàng rực rỡ như Thầy Quảng Hiền, Thầy chỉ xẹt qua xẹt lại giải quyết công việc và trả lời những câu hỏi ngoắt ngoéo của Phật tử như: "Hãy gọi Thầy là Viên Kẹo cho ngọt ngào, đừng là Viên Đạn nghe nặng nề lắm!".

Cũng tại nơi đây Nhật Hưng và Hoa Lan đã gặp các cây bút, nghe danh đã lâu nhưng chưa biết mặt như anh Nguyên Đạo với "Hai đĩa rau muống" và chị Thanh Phi làm thơ nhiều hơn viết lách. Cả bọn cùng anh Phù Vân dẫn nhau ra sân chùa chụp một bức ảnh lưu niệm để vào tuyển tập "Lưu bút ngày xanh".

Qua đến ban trai soạn lại phải càng tán thán công đức nhiều hơn nữa, mặc dù bữa nào cũng phải ăn

cơm vừa sượng lẫn vừa nhão. Trước buổi phát cơm, một bác "Anh nuôi" cầm muống ra phát biểu xin bà con thông cảm cho nồi cơm nấu quá tải, điện quá tải sút dây nên không thể có cơm sốt dẻo. Tuy bà con rất thông cảm nhưng không thể hoan hỷ mãi được. Tuy nhiên mỗi ngày đều thay đổi đầu bếp của từng quốc gia, chẳng hạn hôm nào nghe chùa Phổ Hiền Pháp quốc nấu là bà con vỗ tay. Hai ngày của Phật tử Hòa Lan do Diệu Thành múa đũa cũng thành công rực rỡ, cô nàng to gan dám nhận phần cúng dường Trai Tăng và cho cả Phật tử nữa. Nghe đâu nàng phải đọc kinh cầu nguyện cả tuần trước để long thần hộ pháp đến giúp đỡ chữ sức người có hạn, mặc dù nàng được mệnh danh là "Nữ Hoàng chảo giò" của Hòa Lan.

Một vấn đề tế nhị khác vẫn phải đưa ra là ngày chủ nhật đông người nhất, phái đoàn Úc Châu những 83 người bị bỏ đói một cách vô tư, một số vị vì lý do sức khỏe đến xin cơm bị "*Một vài con sấu*" trong ban trai soạn buông lời kếm tao nhả, khiến đoàn không thể nào hoan hỷ được.

Tuy biết rằng cơm hết phải chờ nấu mới, người đói tuy thể xác hoành hành nhưng cũng mát ruột khi nghe những lời dịu ngọt. Vậy lời đề nghị của người viết là "*Vì ai gây dựng cho nên nổi này*" hãy lay Hồng Danh sám hối tạ lỗi với phái đoàn Úc Châu đi, không thì què lăm đó!

Vị "Chủ Chùa" (nói theo lời văn của Kinh Lương Hoàng Sám), Thầy Quảng Đạo và Ni Sư Diệu Trạm chắc mệt bá thở, sau buổi lễ trọng đại có một không hai trong lịch sử người Việt tại hải ngoại này, phải để cho 2 Vị đi nghỉ dưỡng sức một thời gian mới được. Nhưng người viết nghi lắm, các Vị vẫn tiếp tục oằn lưng ra gánh vác Phật sự của ngôi Chùa Khánh Anh to đùng này.

Trước khi chấm dứt bài viết, chúng tôi (Nhật Hưng và Hoa Lan) xin được cảm ơn những vị Mạnh Thường Quân đã tạo duyên lành cho chúng tôi được tham dự buổi lễ. Nếu không có gia đình của Mai Phương chứa chấp trong suốt một tuần lễ "Paris by night" này thì Ni Sư Diệu Trạm cũng không cho ban vận chuyển đón chúng tôi ở nhà ga hay phi trường. Và nếu không có "Cặp đôi hoàn hảo" trên sân Chùa đưa đón chúng tôi mỗi ngày là anh Quảng Trí và chị Diệu Bích thì cũng không có bài viết này.

Nam Mô Công Đức Hạnh Bồ Tát Ma Ha Tát.

Hoa Lan - Thiện Giới.

Mùa Hè 2015

LỄ CHÚC THỌ TỪNG BỪNG TRONG LỄ VU LAN BÁO HIẾU TẠI CHÙA BẢO QUANG HAMBURG

• Phương Quỳnh - Diệu Thiện

Vào lúc 15 giờ 30 ngày 15.8.2015, trời quang mây tạnh tại chùa Bảo Quang Hamburg, lần đầu tiên long trọng tổ chức lễ Chúc Thọ để thể hiện đạo lý làm người, kính lão đắc thọ, uống nước nhớ nguồn - đó là một nét đẹp của văn hóa Việt Nam.

Suốt một chặng đường dài trải qua hơn 30 năm thăng trầm, chùa Bảo Quang Hamburg đã 5 lần dời đổi đến nay được hoàn thành viên mãn, đẹp đẽ nguy nga. Các Bác đã đi bên cạnh Sư Bà và quý Sư Cô kề vai gánh vác biết bao nhọc nhằn khó khăn thức khuya dậy sớm không quản ngại nắng mưa sẻ chia Phật sự hộ trì Tam Bảo. Đó là lý do có buổi lễ Chúc Thọ này để tri ân quý vị Phật tử từ 70 tuổi trở lên luôn gắn bó với chùa.

Buổi lễ Chúc Thọ diễn ra có nhiều điều bất ngờ, đó là vui mừng hòa trong nước mắt của các Bác, có lễ Chư Tôn Đức và Phật tử hiện diện chắc không ai mà không bồi ngùi xúc động.

Một cảnh tượng uy nghi rực rỡ tại chánh điện, trước Tam Thế Phật là hai hàng ghế dài của Chư Tôn Đức chứng minh buổi lễ. Trước mặt là những chiếc bánh tròn lớn có trang trí hàng chữ Mừng Thọ; bên dưới ở hai bên trái, phải có dựng 2 lá Bồ Đề xanh tươi nổi lên hàng chữ màu vàng „Lễ Mừng Thọ” trông rất trang nghiêm và đẹp mắt vô cùng. Những dãy ghế hai bên vách là của các Bác ngồi. Chính giữa là Phật tử và con cháu của các Bác tham dự.

Trong phần mở đầu, Sư Cô Tuệ Đàm Châu, đại diện cho hàng con cháu, đã bộc bạch nỗi lòng thành kính biết ân của con cháu đối với những bậc sinh thành dưỡng dục, đã suốt đời hy sinh nhẫn nhục vượt qua bao nhiêu phong ba bão táp, nhân ngã thị phi để nuôi các con nên người. Trong không khí trang nghiêm thanh tịnh của đạo tràng, giọng Sư Cô trầm ấm với những lời thương lời nhớ đã làm cho mọi người không cầm được nước mắt...

Sau đó, quý Sư Cô đã đề đầu đánh lễ chúc thọ Sư Bà và thành kính niệm ân Sư Bà đã dành tình cảm ưu ái cho phép tổ chức Lễ Mừng Thọ hôm nay. Nghĩa cử này đã làm cho quý Bác và Phật tử vô cùng xúc động, nhưng trong lòng lại chan chứa niềm vui.

Tiếp theo Sư Bà Viên chủ nét mặt tươi cười thấp nển mừng thọ. Sau đó mỗi Bác được Sư Bà và quý Chư Tôn Đức quàng vào cổ mỗi người một xâu chuỗi 108 hạt màu nâu và một vòng hoa hồng màu vàng thật vô cùng ý nghĩa.

Trong Kinh Phạm Võng, Đức Phật dạy rằng tất cả chúng sanh đều là cha mẹ của chúng ta từ nhiều đời nhiều kiếp, Sư Cô Tuệ Đàm Nghiêm trụ trì thay mặt Sư Bà gửi đến các Bác lời chúc thọ và tri ân để nói lên cảm nghĩ của mình. Vị đắng và mùi hương của trà là tất cả sự nhọc nhằn và công lao nuôi dạy với tình thương bao la như trời biển của cha mẹ để cho chúng con được nên người. Mời cha mẹ nhận chén trà cũng như nhận tấm lòng hiếu thảo của chúng con. Các Phật tử và các cháu thay mặt Sư Cô dâng trà mời từng vị.

Phật tử Diệu Hoàng thay mặt con cháu dâng lên lời chúc thọ cha mẹ. Các Bác mỗi người được lên làm lễ cắt bánh cùng Sư Bà và quý Chư Tôn Đức. Không khí trong chánh điện đều rộn rã niềm vui trên nét mặt mọi người.

Phật tử Thị Muồng đại diện các Bác thành kính cảm tạ tri ân Sư Bà và Chư Tôn Đức đã ưu ái chứng minh buổi lễ.

Đôi uyên ương Minh Lộc và Tường Diệu với giọng ca ngọt ngào truyền cảm trong bài „Tình Cha” và „Nỗi Buồn của Mẹ” làm cho mọi người thêm xúc động về ân sâu nghĩa nặng của song thân.

Hơn 30 năm qua tại chùa Bảo Quang chưa có buổi lễ nào lại kéo dài sự xúc động nhưng lại chan chứa niềm vui như vậy. Hình ảnh trang trọng đầy thân thương của buổi lễ Mừng Thọ với những giọt nước mắt kia sẽ còn hằn sâu trong tâm khảm. Một lần nữa xin thành kính cảm tạ Chư Tôn Đức và xin trân quý gìn giữ kỷ vật và kỷ niệm thiêng liêng vì đó là hồng ân của Tam Bảo đã dành cho chúng con.

Hôm sau, sáng ngày 16.8.2015, chùa Bảo Quang Hamburg đã long trọng cử hành đại lễ Vu Lan báo

hiếu để nhớ đến công ơn sanh thành dưỡng dục của cha mẹ và đền đáp ân nghĩa tổ tiên:

Mỗi đêm mỗi thấp đèn trời

Cầu cho cha mẹ sống đời với con.

Đúng 10 giờ, trong ba hồi chiêng trống bát nhã, gần 1.000 bà con Phật tử nhiều tiểu bang tại Đức và các quốc gia lân cận, đã trang nghiêm chấp tay chào đón Chư Tôn Đức quan lâm vào chánh điện. Chứng minh buổi lễ có Hòa Thượng Thích Như Điển, Phương Trượng Chùa Viên Giác, Hannover; quý Thầy đến từ Áo, Sư Bà Viện Chủ chùa Bảo Quang; Ni Sư Diệu Như, Ni Sư Diệu Phước, trụ trì chùa Linh Thứu Berlin, Ni Sư Minh Hiếu, trụ trì chùa Bảo Thành Koblenz, Sư Cô Tuệ Đàm Vân, trụ trì Tịnh thất Bảo Liên, Đan Mạch cùng toàn thể Chư Ni chùa Viên Giác, Linh Thứu, Bảo Quang...

Bằng giọng ca hân hoan thành kính, các em trong GDPT đã hát bài Trầm Hương Đốt trong nghi thức Niệm hương bạch Phật. Sau đó đạo tràng trang nghiêm thanh tịnh trì tụng thời kinh Vu Lan truyền thống.

Sau khi các cháu Oanh Vũ dâng hoa và hát cúng dường lễ Vu Lan, là đạo từ của Hòa Thượng Phương Trượng giải thích về ý nghĩa ngày Vu Lan Báo Hiếu và nhắc nhở Phật tử phải luôn nhớ đền đáp ân nghĩa sanh thành dưỡng dục của cha mẹ để cho con cái nên người. Hòa Thượng cũng nhắc đến làn sóng của những người dân Bắc Phi đến xin tỵ nạn tại các quốc gia Âu Châu mà trong đó nước Đức sẽ nhận 800.000 người bỏ nước ra đi vì lý do chiến tranh, kỳ thị tôn giáo, chủng tộc, nghèo đói... Chúng ta trước đây cũng là người tỵ nạn được chính quyền và nhân dân Đức giúp đỡ; thời kỳ khó khăn đó đã qua, bây giờ phần đông gia đình người Việt đều ổn định cuộc sống; mình nên nghĩ đến nhường cơm sẻ áo cho họ, nhất là gần đến mùa đông quần áo, giày dép có dư thì nên chia bớt cho họ. Đó là cách thể hiện lòng từ bi bác ái và chính là nghĩa cử mang lại phúc báo cho cha mẹ mình trong mùa Vu Lan báo hiếu này.

Tiếp theo là lễ Bông Hồng Cài Áo do các cháu trong Gia Đình Phật Tử đảm trách. Nghi lễ này, có lẽ xuất phát từ cuốn sách „Bông Hồng Cài Áo” của Thiền Sư Thích Nhất Hạnh xuất bản năm 1962 tại Sài Gòn do một tập tục đẹp và có ý nghĩa ở Nhật Bản. Trong lễ Vu Lan, những người còn Mẹ thì được cài lên ngực áo một bông hồng màu đỏ; những người mất Mẹ thì được cài một bông hồng màu trắng. Hoa cài trên ngực để nói lên tình yêu thương Mẹ vẫn bất diệt và luôn hiện hữu trong tim con. Trong khi đó bản nhạc „Bông Hồng Cài Áo” và „Tâm sự người cài hoa trắng” do hai huynh trưởng GDPT Pháp Quang với giọng hát ngọt ngào ấm áp làm cho toàn thể đạo tràng thêm bồi hồi xúc động thương nhớ về cha mẹ mình.

Cuối buổi lễ, lần đầu tiên tại chùa Bảo Quang, Chư Tăng Ni đi „trì bình khất thực”. Nguồn gốc pháp khất thực này xuất phát từ: „... Việc đầu tiên của đức Phật sau khi giác ngộ là thành lập Tăng đoàn gồm những đệ tử xuất gia theo Ngài, những hiền nhân nay đây mai đó, những người từ bỏ tất cả để học Phật pháp và hoằng dương giáo lý giải thoát. Họ sống

bằng cách đi khất thực từ nhà này đến nhà khác, và sở hữu của họ không có gì ngoài ba chiếc Y và một cái bình Bát.

Danh từ khất sĩ có từ đó. Khất Sĩ có nghĩa là khất thực và khất pháp, tức là xin vật thực của người đời để nuôi thân và xin Pháp của Phật để tu hành nuôi tâm. Từ ban đầu, họ không phải là những nhà tu khổ hạnh tự hành xác để sám hối, và không xem lối sống đơn giản tự nó là cứu cánh mà chỉ là phương tiện để giải thoát những phiền toái hàng ngày, hầu có thể tập trung toàn lực vào công việc quan trọng duy nhất là đạt giác ngộ cho mình và giúp ích cho người.

Khất thực có nghĩa là xin ăn. Đó là cách nuôi thân một cách chân chính do Phật dạy cho những đệ tử xuất gia. Đó là thực hành chính mạng thanh tịnh...” (Theo Thư Viện Hoa Sen).

Buổi chiều từ 14 giờ có thời thuyết pháp của Hòa Thượng Phương Trượng. Hòa Thượng nhắc nhở đến nghĩa ân sư đó là cố Hòa Thượng Thích Minh Tâm, Chủ tịch Hội Đồng Điều Hành GH/PGVNTN Âu Châu và cũng là Viện chủ chùa Khánh Anh tại Paris, Pháp Quốc. Ngài đã viên tịch từ 2 năm qua, nhưng những lời ca ngợi đầy tiếc thương dành cho Bạc Xuất Trần Đại Sĩ vẫn mãi mãi truyền tụng không nguôi. Chính Ngài đã sáng chế ra 10 phương thức xây dựng và bảo tồn Giáo Hội, cũng như truyền bá giáo lý Phật Đà cho hàng vạn Phật tử tại hải ngoại. Đó là: (1)- Định kỳ hàng tháng cúng chùa, (2)- Một thước đất xây chùa, (3)- Ngân hàng Cấp Cô Độc (cho mượn Hội Thiện), (4)- Mua Hậu Sống, (5)- Hậu Chết, (6)- Khóa Tu Học Phật Pháp Âu Châu, (7)- Một bao gạo cho khóa học, (8)- Đại Học Oanh Vũ, (9)- Lập Hội Đồng Liên Tôn và (10)- Lập Giáo Hội PGVNTN Liên Châu.

Đó là 10 sáng kiến phát minh của cố Hòa Thượng mà chúng ta cần phải biết để tri ân và báo ân cho Người đã vì đời sau mà hiến dâng tâm trí của mình cho đại cuộc...

*

Buổi Lễ Mừng Thọ và Đại Lễ Vu Lan báo hiếu tại chùa Bảo Quang được kết thúc trong bầu không khí ấm áp tình mẹ nghĩa cha:

*Nước biển mênh mông không đong đầy Tình Mẹ
Mây trời lồng lộng không phủ kín Công Cha.*

(Hamburg, mùa Vu Lan, 2015)

Bi hùng và Bi thảm

Qua hai câu chuyện Giải cứu binh nhì Ryan và Đêm kinh hoàng ở Hòn Kẽm

• Đào Hiếu

Tất nhiên tôi không có ý định kể lại câu chuyện trong phim Giải Cứu Binh Nhì Ryan của đạo diễn Steven Spielberg, do diễn viên Tom Hanks thủ vai chính.

Và tôi cũng không muốn làm công việc của một người phê bình điện ảnh để phân tích xem phim hay, dở thế nào.

Nhưng từ lâu tôi vẫn ôm ấp ý định viết về bộ phim nổi tiếng này, bởi vì ở Việt Nam, thời chiến tranh chống Mỹ cũng từng có một câu chuyện mang một thứ triết lý nhân bản kiểu như vậy nhưng lại là một thứ nhân bản lộn đầu. Nó bị để ngược, với hai chân ra trước. Nó là một thứ nhân bản màu máu, mang diện mạo của "chiến tranh nhân dân" trong khi thứ nhân bản trong phim Giải Cứu binh Nhì Ryan có màu xanh của biển cả và bầu trời.

Chuyện giải cứu binh nhì Ryan xảy ra vào giữa năm 1944 trong Thế chiến thứ 2 khi quân Mỹ đổ bộ lên vùng Normandy nước Pháp. Một biệt đội gồm 8 người do Đại Úy Miller chỉ huy được thành lập chỉ để đi giải cứu một anh binh nhì tên là Ryan theo lệnh của

Tổng Tham mưu Trưởng quân đội Hoa Kỳ, Tướng Marshall.

Ryan là đứa con cuối cùng còn sống sót của một bà mẹ đã có ba đứa con trai chết trận. Vì thế bằng mọi giá phải đem Ryan trở về với người mẹ đau khổ ấy.

Trong cuộc giải thoát này, sáu người trong số tám người của biệt đội do Đại Úy Miller chỉ huy đã chết, trong đó có Miller. Biệt đội chỉ còn lại 2 người nhưng họ đã đem được người chiến sĩ dũng cảm: binh nhì Ryan về với mẹ.

Câu chuyện ở Việt Nam thì ngược lại. Nó xảy ra trong một hang đá ở xã Quế Tân thuộc tỉnh Quảng Nam mùa đông năm 1969.

Trong cái hang đá kinh hoàng ấy cũng có một người mẹ tên Lê Thị Nghê 32 tuổi và một đứa con trai tên Lê Tân, 3 tháng tuổi.

Lính Mỹ càn quét qua làng Quế Tân. Thông thường thì trong những trường hợp như thế người dân thường bồng bế nhau chạy về thành phố lánh nạn. Nhưng hôm đó những người du kích Việt Cộng đã buộc dân cùng họ chạy trốn vào hang Hòn Kẽm ẩn núp. Bé Lê Tân (con của bà Lê Thị Nghê) đói sữa khóc liên tục không cách gì dỗ cho nín.

Sợ bị lộ, những người du kích đã gây áp lực để bà Nghê giết chết con mình.

Nếu những người lính Mỹ trong biệt đội của Đại Úy Miller đã hy sinh để bảo vệ đứa con trai của một bà mẹ đau khổ, thì ở cái hang Hòn Kẽm này, những người du kích đã buộc người mẹ phải giết con mình để cho họ được sống.

Đó là thứ đạo lý gì vậy? Sao nó lại từng được ca ngợi như một "huyền thoại mẹ", được "cải biên" thành một sự hy sinh thần thánh của người mẹ Việt Nam anh hùng "vì đại nghĩa mà giết chết con mình"?

Báo Tuổi Trẻ Online số ra ngày 09.6.2008 đã viết lại vụ này ở góc độ là: Chính dân làng trốn trong hang đã khuyên bà Nghê hy sinh đứa con để cứu mọi người.

Nhưng đoạn văn sau đây đã để lộ sơ hở:

"Súng vẫn nổ, mọi người ngồi trong hang cứ nghĩ lính biệt kích Mỹ đang đến gần hang rồi. Lúc này mọi người ngậm ngùi đành nghe theo mấy anh du kích, lại động viên cô Năm: "Thôi cô hy sinh đứa con đi...!"

Bà Năm hôn núm ruột đang khóc: "Mẹ không bao giờ bỏ con, nhưng vì để cứu dân làng, con phải ra đi...". Sau khi cháu tắt thở, bà cởi chiếc áo trong người trùm con lại. Bà bế thi thể của con, bò lên khỏi miệng hang về hướng tây 100m, mặc cho mưa rơi, mặc cho đạn pháo bắn rền vang, bà dùng hai tay móc đất ướt lạnh để an táng con mình".

Sơ hở thứ nhất:

- Rõ ràng là bà Nghê không tự nguyện giết con mà là dân làng "đành nghe theo các anh du kích" làm áp lực buộc bà Nghê giết con.

Sơ hở thứ hai:

Bà Nghê hoàn toàn có thể "ra khỏi hang 100 mét để dùng tay móc đất đào huyệt chôn con" điều đó

chúng tỏ bà không sợ lính Mỹ giết (vì họ giết bà để làm gì?).

Từ khi bà Nghê bỗng xác con ra khỏi hang, đi 100 mét, cho đến khi đào xong một cái huyết bằng tay không xong, cũng mất ít nhất một tiếng đồng hồ. Điều đó chứng tỏ lính Mỹ còn ở xa. Và rõ ràng rằng lúc ấy, thay vì giết con, bà hoàn toàn có thể bế con đi ẩn náu một chỗ khác để tiếng khóc của cháu bé khỏi gây nguy hiểm cho mấy anh du kích. Hơn nữa, với đứa bé 3 tháng tuổi trên tay, bà hoàn toàn có thể đi về làng, chẳng những không bị ai giết mà có khi mẹ con bà còn được giúp đỡ.

Vậy thì tại sao bà phải giết con?

Đó chỉ có thể là do một quyết định man rợ.

Đó là một quyết định hèn nhát và phi nhân tính.

Và sự kiện ấy đã nói lên một chi tiết rất cay đắng, đó là: những người du kích không dám cho dân làng bỏ đi vì họ cần một đám đông quần chúng để trà trộn vào.

Bà Lê Thị Nghê hiện vẫn còn sống

Người mẹ "huyền thoại" ấy đến nay vẫn còn sống: quắt queo, tàn héo và đói rách. Không một ai đoái hoài, không một chút tiền trợ cấp, không một lời xin lỗi.

Bài báo nêu trên cũng đã viết về gia đình người mẹ ấy hiện nay như sau:

"Bây giờ con trai của bà Năm đã ra đi gần 40 năm và 33 năm đất nước thanh bình. Gần 200 người dân thôn Trà Linh ngày ấy bây giờ nhân lên gấp ba, đời sống tuy nghèo nhưng vẫn còn may mắn hơn bà Năm. Con gái còn lại – chị Lê Thị Liên – có chồng, có một con trai, bây giờ cũng nghèo lắm. Hiện nay vợ chồng chị lên tận Nông trường Phước Đức, huyện Phước Sơn (Quảng Nam) nhận chăm sóc khoán 4

mẫu cao su. Vì xa quá anh chị cũng ít khi về thăm mẹ.

Bà Năm giờ ở một mình trong căn nhà tạm của con gái. Hiện nay bà đang bị nhiều bệnh và sống dưới mức nghèo khổ. Ngoài sự giúp đỡ của bà con lối xóm cùng chạy trú trong hang thời đó thì bà không được Nhà nước trợ cấp một chút gì. Có mấy lần chị Liên làm đơn xin trợ cấp cho mẹ, nhưng ngành Lao động – Thương binh và Xã hội các cấp đều trả lời "không biết xếp mẹ con bà vào diện chính sách gì".

Vì ám ảnh triền miên, nhiều năm qua tâm trí bà tỉnh điên lẫn lộn. Chiếc khăn của đứa con ngày xưa, đến nay bà vẫn còn giữ và coi đó là "báu vật" bất ly thân. Đêm cũng như ngày, khi không tỉnh bà bế chiếc khăn đó hát ru. Rồi có những khi bà đốt nhang, một mình vào rừng, miệng nói lầm bầm đi tìm mộ con. Nhưng mộ con của bà đã mất dấu tích sau khi an táng do mưa quá lớn".

Câu chuyện "Giải cứu binh nhì Ryan" và câu chuyện "Đêm kinh hoàng ở Hòn Kẽm" là hai bi kịch chiến tranh rất thảm thương và khốc liệt. Nhưng triết lý nhân bản trong hai câu chuyện đã khác nhau như ánh sáng và bóng tối.

Trong bất cứ cuộc chiến tranh nào trên mặt đất này, trách nhiệm của người lính là bảo vệ dân chứ không phải là buộc dân giết con để bảo vệ mình.

Và tự cổ chí kim, người lớn luôn đùm bọc, bảo vệ trẻ em chứ không phải trẻ em phải chết để bảo vệ người lớn.

Những người "giải phóng" Việt Nam đã không hề thấy xấu hổ về câu chuyện ở Hòn Kẽm mà còn ca ngợi nó như một thứ "lương tâm của thời đại".

Đó là thứ lương tâm của loài sinh vật nào vậy?

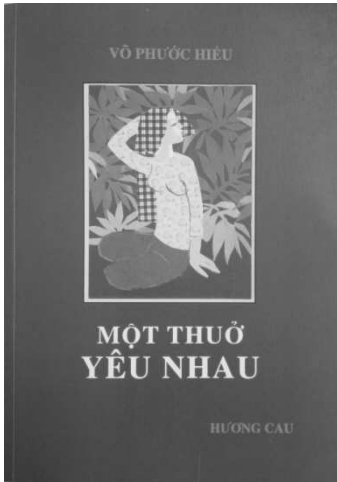
Đào Hiếu

*Trích trong tập tiểu luận
"MẶT ĐẤT VẪN RỤNG CHUYỂN"*

ĐỌC: Một thuở yêu nhau

Truyện dài của Võ Phước Hiểu

• Trần Đan Hà

Nhà văn Võ Phước Hiểu, một cây viết kỳ cựu trong làng văn học từ trong nước ra đến hải ngoại. Với một tấm lòng luôn trung thành và yêu chuộng văn chương chữ nghĩa. Không chỉ có khả năng về quốc ngữ, mà còn thông thạo về tây học nên chẳng những đã góp phần vào công việc bảo tồn và phát huy nền văn hóa nước nhà,

lại còn đóng góp vào lãnh vực "Văn hóa Hội nhập" rất đa dạng, và thành công cả hai mặt ấy. Hiện tại ông đang điều hành Nhóm Văn Hóa Pháp-Việt cùng với nhà xuất bản Hương Cau tại Pháp.

**

Mở đầu giới thiệu một cuộc "Di dân lịch sử theo bước chân mở mang bờ cõi đàng trong của Chúa Nguyễn"... Lần đầu dừng chân tại miền Trung: "Nhưng có một điều tôi nhớ rất rõ là lúc sanh tiền, ông nội tôi vốn là người miền Trung có gốc gác thuộc lãnh thổ lưỡng Quảng gì đó, khi còn nhỏ hể theo chân ông cố tôi bồng chổng dắt díu cả gia đình phiêu lưu di dân phá rừng lập nghiệp nơi vùng đất mới phương Nam. Ở đây đất đai mênh mông bát ngát còn hoang vu lại thưa người, chỉ loe hoe vài ba nóc nhà cách nhau đôi ba cây số ngàn" (trang 11).

Tuy không đề cập đến không gian và thời gian, nhưng những dữ kiện như: "... đất đai mênh mông bát ngát, còn hoang vu lại thưa người...". Diễn tả "lớp người tiền sử" theo thể hệ cha ông từng đàn từng nhóm kéo nhau vào nơi đây để cùng khai hoang khẩn đất, phá rừng làm rẫy, cày bừa nơi ao vũng, nước đọng sinh lây...". Như vậy, có thể hiểu ra rằng, những người gần như đầu tiên đã di cư vào những vùng miền tận cùng của đất nước Việt Nam. Nơi đây họ đã chung vai góp sức, kết đoàn để cùng hát lên bản hùng ca của đất nước: "Ta cùng lên đường đi xây lại Việt Nam. Bàn chân ta đi nhanh đi sâu vô tới rừng cao. Vác những cây rừng to, về nơi đây ta xây làm nhà...". (nhạc TCS).

Tuy vậy, cảm giác của buổi ban đầu không khỏi ngỡ ngàng trước xứ lạ quê người. Cuộc sống trước mắt đang gặp nhiều thách thức với thiên nhiên, với công việc khai hoang lập ấp vô cùng gian khổ. Ngày qua tháng lại, nhưng không sao có thể thích ứng được trong một sớm một chiều. Thình thoảng cũng cảm thấy hụt hẫng và cô đơn. Nên lòng hoài niệm vẫn luôn réo gọi giữa ngổn ngang cuộc sống: "Sau này lớn lên, cơ ngơi thành khoảnh, cuộc sống được ổn định sung mãn phần nào nhưng nhiều lúc nhớ làng cũ quê xưa, nhớ bà con thân quyến ngăn cách, nhớ những hình ảnh tuyệt vời đầu đời, những kỷ niệm khắc cốt ghi tâm ăn sâu bám rễ trong ký ức, ông cảm thấy mình vẫn lẻ loi cô độc, hầu như tứ cố vô thân! (trang 12).

Có lẽ vì thế mà khi gặp gia đình cô Chín cùng mang họ Võ với ông, thì ông không ngần ngại nhận gia đình này là người bà con trong dòng tộc của mình. Từ tình cảm láng giềng, đến làm người thân thuộc trong gia đình, cũng nói lên tình tự của nguồn gốc người Việt chúng ta, tuy như một huyền thoại nhưng đã để lại trong lòng mọi người, với tiếng gọi "đồng bào" thân thương như cùng một huyết thống tâm linh vậy.

Nhờ thế mà cô Chín không ngại bộc bạch những chuyện đời sâu thẳm nhất của cô và gia đình cô đã trưởng thành nơi vùng đất mới này. Với một cuộc tình đã có những giây phút rất ngọt ngào và lãng mạn, nhưng cũng có niềm đau chất ngất đã vò nát tâm hồn cô trong cô đơn, chờ đợi và thất vọng. Rồi tình cờ nguồn hy vọng lại đem đến cho cô một nỗi mừng vui khôn tả, nhưng rồi sau đó lại rơi vào trạng thái tuyệt vọng không thể hàn gắn được nữa...!

Những cảm nhận ban đầu thấy mình như là những người "sơ khai", nhưng cô Chín vẫn luôn gìn giữ nét văn hóa muôn đời của dân tộc Việt làm gia tài của mình: "Cô hay tâm sự cùng bà con chòm xóm, cô không có gia sản của cái chi nhiều để lại cho con cháu, nhưng nhờ đọc sách báo cô ngộ ra một điều, chữ nghĩa là cái vốn quý muôn đời giúp con người lập thân. Cô tâm đắc nên gìn giữ kỹ sách báo xem như gia tài có ý nghĩa của cô" (trang 29).

Có thể đây là nguồn an ủi cho bản thân cô? Thình thoảng cô cũng hoài niệm một quãng đời tuy không mấy thơ mộng, nhưng cũng đã có những giây phút khiến cho cô cảm thấy băng khuâng. Ngày cô vừa đến tuổi tròn trăng, cũng như những người con gái khác, trong lúc đi xem những hội hè trong làng, cô đã phải lòng một chàng trai cùng lứa có tên là Út Quyên. Cha mẹ của cô thấy cậu trai làng là người thật thà chân chất, nên ông bà rất vừa lòng và nhận xét:

"Một hôm nọ, ông Năm Giàu sau bữa cơm chiều thịnh soạn, đã ngà ngà qua vài chung rượu khai vị, bỗng đứng cao hứng âu yếm nhìn bà Năm rồi cười duyên hỏi: - Sao? Bà nghĩ sao về thằng Út Quyên? Bà thấy nó thế nào? Nói cho tui nghe thử coi!... Thấy bà Năm ngập ngừng, nên ông Năm nói tiếp: - Cái thằng

đó tôi xem qua thấy cũng dễ thương đáo để. Trông được đến...!" (trang 75).

Mỗi lần đến nhà, cậu Út thường rủ hai chị em cô Chín đi chùa, nên ông Năm rất "chịu" chàng trai này. Ông đã đích thân mời cậu Út đến nhà chơi và dùng cơm cùng gia đình. Đây là cơ hội tốt để cho hai cô cậu có nhiều dịp tâm tình. Thời gian thấm thoát trôi qua, tình cảm của hai người đã đến lúc gần như "thề non hẹn biển"... (Tình tự này cũng có thể cho thấy tấm lòng của cha mẹ thương con, muốn cho con tiếp nối kỳ vọng muôn đời của những người làm cha mẹ).

Thế nhưng một hôm cậu Út đã thành thật kể lại những dự ước của cậu, sau khi nhận được thư của ông chú ruột đang sinh sống ở bên Lào, viết về gọi cậu Út qua để ông ta tạo cơ hội cho cậu lập thân. Chứ ở quê mình thì suốt đời lam lũ mãi mãi cái nghèo khổ vẫn đeo theo! Đắn đo suy nghĩ nhiều ngày, cuối cùng cậu Út đành phải trình bày hơn thiệt với gia đình ông bà Năm và chuẩn bị lên đường...!

Nghe được tin này thì cô Chín vô cùng hoảng loạn, cô luôn miêng với một câu hỏi tai sao, tại sao?: *"Tại sao anh lại từ bỏ thôn làng bán quán để phải một mình tha hương cầu thực làm chi? Anh thấy có cần như vậy lắm không? Liệu anh có thành công hay không nơi xứ người? Em không mấy yên trong lòng. Em lo lắm mỗi khi nghĩ đến anh. Anh có biết nỗi khổ tâm của em không?"* (trang 115).

Biết cô Chín đang hết sức lo lắng cho mình, và lo cho cô không đủ sức chờ đợi trong mỗi mòn, nên cậu Út lại giải bày để hầu an ủi cho cô phần nào:

"Anh quyết định ra đi cũng chỉ vì một lý do duy nhất, anh sẽ cố gắng làm việc, tự nguyện hy sinh tất cả để lập nghiệp, tạo dựng một cơ ngơi chung rõ ràng cho em và cho anh về sau. Em đừng nghĩ quẩn, có hại đến sức khỏe làm tàn phai nhan sắc và phí ướng một đời thanh xuân vô ích."... (trang 118).

Nhưng không may qua đến thì hay tin ông chú vừa bị tai nạn giao thông và qua đời. Gia đình đã chuyển đi nơi khác không để lại địa chỉ! Đứng trước một tình thế vô cùng nan giải, vì số tiền dành dụm đã dần vơi và lại trở về thì không bao giờ có thể làm tròn ước nguyện. Nên cuối cùng cậu Út đành phải đi xin việc làm để sống qua ngày đợi chờ thời cơ. Trước một thực tại phũ phàng và khổ tâm như vậy nên cậu Út không buồn liên lạc về nhà!

Ở nhà, cô Chín một bề trông ngóng thư của cậu Út từ ngày qua tháng lại nhưng vẫn bật tin. Cô vội đánh liều viết thư cho cậu Út, nhưng rất tiếc là địa chỉ mà cậu Út để lại cho cô không còn giá trị nên dĩ nhiên thư bị thất lạc. Nguồn hy vọng cứ cạn dần theo năm tháng, nhưng cô vẫn kiên trì chờ đợi trong vô vọng. Thời gian trôi thì vẫn trôi, những gì đã trôi đi không bao giờ trở lại nữa. Cô đã hỏi thăm nhiều người kể cả gia đình của cậu Út. Và cũng chỉ được nghe tin dữ là anh Út có thể đã mất tích hay đã chết. Buồn đau vì tuyệt vọng, nên thỉnh thoảng cô đến chùa để tìm

những giây phút bình an. Nơi đây đã ghi dấu những kỷ niệm ban đầu với người yêu, trở thành nguồn an ủi hy vọng sẽ quên đi... *"Đây là ngôi chùa cổ duy nhất trong làng do một thầy cúng già mà hầu hết bà con lớn nhỏ trong làng quen miệng gọi là thầy tụng..., đến trụ trì bảo quản nhà chùa và chăm lo Phật sự để phục vụ bá tánh sùng đạo từ nhiều thập niên. Thầy có gốc gác nơi vùng sông nước rạt rỏi miền Nam Kỳ Lục Tỉnh tận cuối mũi quê hương. Vùng đất quê mùa hẻo lánh với rừng tràm rừng đước nước lợ bao la bạt ngàn, nhưng sinh sản những người dân chơn chất mộc mạc, hiền hòa lương thiện. Thầy đến chùa không biết từ lúc nào, nhưng chắc chắn phải lâu lắm. Thầy có Pháp danh là Chánh Niệm, nhưng không biết sao dân làng họ đồng thanh gọi ngắn gọn và thân mật là thầy Chánh, và từ đó ngôi chùa duy nhất trong làng tôi được gọi là chùa "Thầy Chánh". Thầy là nhân vật hiếm hoi không có không được nơi làng tôi"* (trang 152).

Đến đây thì chúng ta mới nghe thêm một "chuyện lạ" đối với người Phật tử: Chùa cũng là ngôi nhà của thầy trụ trì, có vợ con sống chung như một gia đình: *"Theo ông tôi, trong đạo Phật cũng có những người tu hành theo môn phái "Cổ Sơn Môn" mới có một tập quán khá đặc biệt, một lối sống riêng lẻ nếu so sánh với các hệ phái khác. Họ có quyền lập gia đình, nghĩa là có vợ có con, có nhà cửa và sự sản riêng tư. Mà nhà cửa ở đây là ngôi chùa nơi các thầy cúng tiếp nối nhau trụ trì và chung sống với vợ con. Trong những bữa cơm thường ngày họ cũng ăn mặn với thịt cá, tôm cua... như những người đàn ông bình thường khác trong xã hội. Việc chay lạt được họ tự nguyện áp dụng trong những ngày lễ lớn định kỳ hay ngày rằm ngươn"* (trang 154).

Sự cần thiết của "ông Thầy chùa" đối với Hội đồng làng và dân chúng như thế. Nên họ cứ nơm nớp lo sợ sau khi thầy Chánh không còn tại thế nữa, thì chắc chắn là chùa làng sẽ thiếu vắng những sinh hoạt về tâm linh! Thế nhưng: *"Cũng may, thời gian dài cảm thấy sức khỏe sút giảm đáng quan ngại nên trước khi viên tịch, thầy đã nghĩ xa thấy rộng. Thầy đã cẩn thận mời thầy cúng trẻ tuổi cùng môn phái với thầy thỉnh thoảng đến tiếp tay giúp thầy trong việc Phật sự vào những ngày lễ lớn. Thầy trẻ này có Pháp danh là Quang Trí. Tuy đã qua tuổi thanh xuân nhưng thầy vẫn còn độc thân, cứ đi đi về về những khi nhà chùa cần đến sự giúp đỡ của thầy... và như thầy Chánh, dân làng gọi thầy Quang Trí với tên tắt là thầy Trí... Dần dà thầy cũng được lòng bà con, nên sau khi thầy Chánh "về nước Phật" thiên nam tín nữ trong làng đều chung một lòng mong muốn khẩn cầu thầy Trí hãy vui lòng chấp nhận đến trụ trì ngôi chùa để thay thế vào chỗ thầy Chánh. Thầy Trí đang còn dẫn dắt chần chừ chưa có quyết định dứt khoát"* (trang 162).

Để khỏi lo lắng đối với vị "du tăng" này, ban Hội đồng làng bàn với nhau là "cưới vợ cho thầy trụ trì", để thầy được yên ổn mà lo việc Phật sự cho làng. Và đối tượng mà ban Hội đồng làng nhắm đến là cô Chín

con ông bà Năm Giàu, cũng là một gia đình rất có đạo tâm. Và lại cô Chín tuy đã trải qua một mối tình, nhưng theo tin đồn đã nhiều năm nay... không còn hy vọng gì nữa! Nên ông bà Năm cũng xiêu lòng vì mong muốn con mình yên bề gia thất...

Cô Chín nghe đến tin này thì cô quyết liệt phản đối, mặc dầu lý lẽ không đứng vững nhưng cô vẫn không chấp nhận. Ông bà Năm lại đem lời thiệt hơn để phân giải với cô, cuối cùng cô cũng nghĩ đến tục lệ ngày xưa: "cha mẹ đặt đâu thì con phải ngồi đó". Nên cô phải thuận theo một cuộc tình duyên mà muôn đời lòng cô không mong muốn được. Do đó sau khi về làm vợ thầy Trí, cô sống như một cái xác không hồn. Thầy Trí cũng biết nhưng thầy vẫn cố gắng...!

Nhưng một hôm, định mệnh trở trêu lại đến với cô thật vô cùng ác nghiệt. Trong lúc thầy Trí đi lo việc Phật sự phương xa, thì đột ngột xuất hiện một bóng đen từ xa, vì trời chập choạng tối nên không thấy rõ: "Khi đến gần thì tôi sống sờ như người mất hồn và chợt nghe anh âu yếm hỏi tôi: "Em Chín, em không nhận ra anh sao em?. Chắc anh lạ lắm hả? Anh đây. Anh vừa về đây mà. Anh là Út Quyên bằng xương bằng thịt chứ không phải người nào xa lạ" (trang 207).

Cô đang trong trạng thái thất thần! Nhưng khi lấy lại được bình tĩnh thì cô dịu dàng trả lời: "Em đã nhìn rõ được anh. Làm sao em có thể quên anh cho được. Thực lòng em là như vậy, chỉ có thánh thần chứng giám cho em. Làm sao mà em quên!" (trang 210).

Trải qua một thời gian dài lưu lạc, Út Quyên đã gom được một số vốn qua việc hùn hạp với một người khai thác gỗ quý. Định về để xin phép hỏi cưới cô Chín và đưa qua Lào lập nghiệp. Thế nhưng khi biết được sự trái ngang (xem như người yêu đã phản bội) nên cậu Út quyết định một mình lặng lẽ trở lại Lào.

Ở nhà, những nỗi khổ đau đang chất chồng lên khiến cho cô Chín phải suy sụp trầm trọng. Nhờ người đi tìm thầy bắt mạch cho thuốc thì được biết cô đã có thai. Và trong lúc cô có thai cô hay mơ tưởng đến người yêu xưa mà cô còn giữ tấm hình lâu lâu đem ra xem. Không ngờ sau khi sinh đứa con trai rất giống cậu Út. Sự kiện này khiến cho chồng cô là thầy Trí có nhiều lúc nghi ngờ và dần dà trở nên ghen tuông. Nhưng cô Chín bằng mọi cách chứng tỏ mình trong trắng. Song những hiện tượng có thể là vô tình kia đã khiến cho chồng chị thêm nhiều nghi vấn. Khi chị sanh đứa con thứ hai thì trắng trẻo và rất giống chồng chị, cũng như cử chỉ của chị yêu thương đứa con đầu lòng nhiều hơn...! Nhưng một hôm có một người già đến gõ cửa chùa và đứng đợi. Cô Chín ra mở cửa và không biết họ trao đổi nhau những gì thì cô Chín chạy vào nhà lấy áo mưa và nói với chồng: "Em phải đi đây"! rồi đi theo người ấy. Chồng chị không biết chị đi đâu mà gấp gáp trong lúc trời đang mưa? Nên anh ta đi theo sau, khi đến gần ngôi đình làng thì thấy chị vào trong và người đàn ông cáo lui. Thầy Trí nép bên cánh cửa khép hờ và nghe lời thì thào của một người đang hấp hối... trong đó có sự

xác nhận: "Cám ơn em đã đến"... tâm sự thì dài dòng, nhưng có đoạn với sự thắc mắc của cô đã vô tình làm sáng tỏ: "Làm sao có thể xảy ra như vậy? Bằng cách nào đứa con em mang trong bụng lại giống anh, như em vừa mới nói đó. Làm sao? Bằng cách nào?... Anh tiếp tục nói trong khó khăn: Bí mật! Thật khó hiểu quá. Chúng ta, anh và em, hai đứa mình không bao giờ và chẳng bao giờ phạm tội cả!... Anh khề lắc đầu: Chẳng bao giờ em ạ!... Anh lập lại: Chẳng bao giờ! Mình sống trong sạch và đạo đức mà! Đất trời chúng giám cho hai đứa chúng ta." (trang 311).

Sau khi chồng chị nghe hết tất cả, thầy Trí cảm thấy rất hối hận, vì từ trước đến nay thầy luôn nghi ngờ vợ mình "ngoại tình"! Vì thế ngoài lời xin lỗi ra thầy không biết phải làm gì để cầu mong được tha thứ!

Sự hối hận đã dẫn dắt thầy Trí mãi cho đến một ngày thầy ngã bệnh: "... Sự giãy vò dằng xé về những ẩn ức hoài nghi liên tục của thầy Quang Trí trước khi thầy trả lại xác phạm cho thế gian, chỉ có duy nhất một người biết rõ hơn ai khác. Đó là người đàn bà trong cuộc, người đàn bà yếu đuối cô đơn từng bị thầy nghi kỵ oán hận, miệt thị rẻ khinh, cố tình dùng lời lẽ thô bạo nhằm hủy hoại tinh thần và tình cảm thiêng liêng của bà qua bao thập niên kế tiếp! (trang 323).

Cuối cùng bà đã hiểu rõ hơn ai hết về sự nông nổi của chồng! Bà kết luận: "Một khi tôi đã hiểu chồng tôi, hiểu mọi sự việc đã xảy ra trong đời tôi, tất nhiên tôi đã tha thứ cho người. Và lại, theo tôi được biết, trên cõi đời này nếu có một việc không thể tha thứ được là chính mình không biết tha thứ...! (trang 324).

Bà dùng kể với đôi mắt buồn với vợ, đang nhìn về một quá khứ xa xôi. Có lúc như chìm đắm trong hạnh phúc ngập lòng, và nhiều khi như đang rã rời với thương đau vô xé...

Đã dựng lại một "bối cảnh lịch sử" của những người di dân lập nghiệp tại vùng miền cuối cùng của tổ quốc. Họ mang theo một nền "văn hóa chấp nối, cùng với một sinh hoạt tôn giáo tự phát theo trí tưởng, hòa với nếp sống dân gian tạo nên một sắc màu lạ lẫm, đã thành lập nên một "phong tục tập quán đặc thù địa phương" để xây dựng một xã hội tuy chấp vá nhưng với những tấm lòng nhân bản, đã chia xẻ cho nhau nguồn cảm thương yêu muôn đời. (Hình như thế mà sau này có thêm "Phật giáo Hòa hảo, và Đạo dừ" chẳng?)...

Với lối văn diễn tả rất sống động, như gồm nhiều ý tưởng đang bùng nổ nhau chạy về phía trước, với bước chân chập chững "sơ khai" nhưng đã để lại trong lòng người một hút mù dĩ vãng!

Muốn có tác phẩm xin liên lạc:
Võ Đức Trung – Nhóm Văn Hóa Pháp Việt
1 Allée des Peupliers.
59320 Hallennes Lez Haubourden. FRANCE.

Giới Thiệu Sách Báo Mới

• Phù Vân phụ trách

• Kỷ Yếu Tưởng Niệm Hòa Thượng Thích Minh Tâm

Cuốn Kỷ Yếu này được phát hành trong Đại Lễ Mừng Khánh Thành chùa Khánh Anh do cố Hòa Thượng Thích Minh Tâm đã dốc toàn tâm huyết để xây dựng từ 20 năm qua. Cuốn Kỷ Yếu cũng để Chư Tôn Đức trong Giáo Hội PG/VNTN Liên Châu dâng lên Giác Linh cố Hòa Thượng trong lễ Đại Tường của Ngài, cũng là Lễ Hiệp Kỳ Chư Lịch Đại Tổ Sư (Ngày Về Nguồn 9) có sự hiện diện của hơn 400 Chư Tôn Đức trên thế giới vân tập về chùa Khánh Anh, Paris - Pháp Quốc từ ngày 11 đến ngày 18.8.2015.

Cuốn Kỷ Yếu gồm:

- Tiểu sử - cuộc đời và hành trạng của Hòa Thượng Thích Minh Tâm và hình ảnh;
- Thơ văn tưởng niệm của Chư Tôn Đức và Phật tử - hình ảnh lưu niệm;
- Tư liệu tang lễ: Điếu văn Điện văn phân ưu...

Sách dày 750 trang, gáy cứng. Bìa và hình ảnh màu trong sáng trên giấy màu lộng lẫy. In tại Đà Loan năm 2015, đẹp, trang trọng, có giá trị để hậu thế muốn nghiên cứu về cuộc đời và sự nghiệp của một bậc Xuất Trần Thượng Sĩ.

Sách do HT Thích Nguyên Siêu và TT Thích Nguyên Tạng biên tập, với sự Cố vấn của HT Thích Tánh Thiệt và HT Thích Như Điển.

• Lá Thư Tĩnh Hữu của Thị Chơn Ngô Ngọc Diệp

Tác phẩm „Lá Thư Tĩnh Hữu” được ấn hành trong thời điểm Thượng Tọa Thích Thiện Thông „vãng sanh Cực Lạc”, cũng là dịp để tác giả thực hiện lời đại nguyện trước đây khi bị liệt toàn thân, không nói năng được là: „Ngày nào con (tác giả) nói lại được và cử động được thì con nguyện phần sống còn lại của con trên cõi ta bà

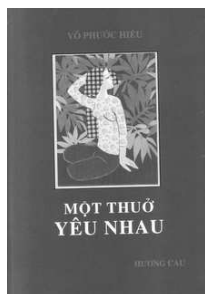
này sẽ hoẵng dương Pháp Môn Tịnh Độ. Và nếu ai niệm 10 lần A Di Đà Phật như con đã làm mà không được vãng sanh về cõi Tây Phương Cực Lạc thì con xin nguyện không bao giờ ra khỏi địa ngục; và nguyện nhận chịu hết mọi bệnh tật khổ đau cho mọi loài để họ phát tâm niệm A Di Đà Phật cầu vãng sanh Tịnh Độ...”.

Đây là một lời phát nguyện cao cả của tác giả muốn gởi gắm tâm tình đến những Tĩnh Hữu đồng tu để mong cầu giải thoát...

Lá Thư Tĩnh Hữu, 120 trang, được ấn tổng lần thứ 2, năm 2015.

Ai muốn có sách, xin liên lạc với Thị Chơn Ngô Ngọc Diệp. Tel: 0511 9824316. Mobil: 0172 5666447

• Một Thuở Yêu Nhau truyện dài của Võ Phước Hiểu

Đây là câu chuyện tình ngang trái của cô Chín và cậu Út Quyên trong thời kỳ khai hoang mở mang bờ cõi đàng trong dưới thời chúa Nguyễn. Để thoát khỏi cuộc sống lầm than vất vả, Út Quyên đành nghe theo lời chú ruột sang Lào lập nghiệp, hy vọng trong vài ba năm sẽ trở về cùng cô Chín xây dựng một cuộc sống sung túc hơn.

Nhưng Út Quyên ra đi biển biệt. Ở quê nhà, ai cũng nghĩ là Út Quyên đã phụ tình hay đã chết; tuy thế cô Chín cũng thủ phận ở một mình. Cho đến khi ông Thầy tụng Quang Trí được dân làng mời về trụ trì ngôi chùa làng thay thế thầy Chánh mới viên tịch, dân làng mới tổ chức cưới cô Chín cho Thầy để giữ chân Thầy Trí. Thế là yên phận. Cô Chín đã có 2 con với Thầy, nhưng Thầy lúc nào cũng nghi đứa con đầu lòng là con của Út Quyên vì gương mặt nó giống y Út Quyên.

Rồi Út Quyên trở về làng sau khi đã lập được sự nghiệp. Hai người gặp lại nhau trong hoàn cảnh bế bàng. Một hôm có người đến tìm cô Chín, cô tất tả đi theo người này. Thầy Trí âm thầm theo dõi và nghe được cuộc nói chuyện trước khi Út Quyên lâm chung, Thầy mới hay sự liên hệ tình cảm trước đây của hai người rất trong sáng không đi ngoài vòng lễ giáo. Rồi Thầy bị dẫn vật hối hận đã nghi oan vợ cho đến khi Thầy ngã bệnh...

Võ Phước Hiểu đã viết rất nhiều tác phẩm về miệt vườn, với văn phong giản dị và những danh từ miệt vườn ý nhị ca tụng quê hương ruộng đồng Việt Nam.

Liên lạc: Nhóm Văn Hóa Pháp Việt, 1 Allée des Peupliers – 59320 Hallennes Lez Haubourdin- France.
Email: vo3399@orange.fr

• Chân Trời Diễm Phúc, truyện dài của Dư Thị Diễm Buồn

Trong phần mở đầu tác giả ghi: „..... Vì thế mùa xuân năm 2015, tác phẩm `Chân trời **diễm phúc**` được phát hành. Với phần đời của Minh Thu (nhân vật chính trong truyện) thời thơ ấu nơi quê ngoại, phần giữa ở trong tác phẩm `Chân trời **hạnh phúc**` và phần cuối là vợ chồng Minh Thu và Trần Trọng Vĩnh ở tuổi

hoàng hôn, cùng với các con đã thành nhân và thành công trên vùng đất hứa ở hải ngoại”.

Những đôi tình nhân, những cặp vợ chồng nào mới cưới hay còn son trẻ hãy tìm đọc tác phẩm này để rút kinh nghiệm tạo dựng một mái ấm gia đình hạnh phúc bền vững.

Muốn có sách xin liên lạc:

Dư Thị Diễm Buồn

Tel:+1 (530) 822 5622, Email: dtdbuon@hotmail.com

Chương Trình Phật Sự chùa Viên Giác năm 2016 - PL 2560

Tháng 1 năm 2016

- Ngày 04.-11.01.2016: An Cư Kiết Đông tại Chùa Khánh Anh, Pháp.
- Ngày 15. – 17.01.2016: HT Phương Trượng, Phật sự tại Chùa Phật Tổ Thích Ca, Thụy Sĩ.
- Ngày 22. – 24.01.2016: HT Phương Trượng, Phật sự tại Chùa Viên Ý, Padova, Ý.
- Ngày 29.-31.01.2016: HT Phương Trượng, Phật sự tại Chùa Đôn Hậu, Trondheim, Na Uy.

Tháng 2 năm 2016

- Ngày 7.02.2016 (Chủ nhật):
Tết "Bính Thân" tại Chùa Viên Giác Hannover.
 - 20:00 *Sám Hối Tất Niên và văn nghệ mừng Tết Bính Thân và đón Giao Thừa vào lúc 24:00 giờ.*
- Ngày 8.02.2016 (Thứ hai, mùng một Tết):
 - 05:45 Tọa thiền và trì tụng Thần Chú Thủ Lăng Nghiêm.
 - Từ sáng đến tối suốt ngày mồng một tại Chùa có lì xì, phát lộc, xin xăm, lễ Phật v.v...
- Ngày 09.02.2016 (Thứ ba, mùng hai Tết): **Từ 6 đến 17:00 giờ trì tụng Bộ Kinh Đại Thừa Diệu Pháp Liên Hoa.**
- Ngày 10.02.2016 (Thứ tư, mùng ba Tết): tại Chùa có lì xì, phát lộc, xin xăm, lễ Phật v.v...
- Ngày 13.02.2016 (Thứ bẩy): Tết tại Nürnberg và Reutlingen (HT Phương Trượng).
- Ngày 14.02.2016 (Chủ nhật): Tết tại Viên Đức, Ravensburg (HT. Phương Trượng).
- Từ 15. đến 20.02.2016: Mỗi tối lúc 20:00 giờ, tụng Kinh Dược Sư cầu an và đốt 1.080 ngọn đèn trí tuệ.
- Ngày 20.02.2016 (Thứ bẩy): Tết tại Stuttgart (HT. Phương Trượng).
- Ngày 21.02.2016 (Chủ nhật): **Rằm tháng giêng tại Chùa Viên Giác**
 - Tết tại Künzelsau (HT. Phương Trượng).
- Ngày 22.02.2016 (Thứ hai): **Rằm tháng giêng chánh lễ.**
- Ngày 27.02.2016 (Thứ bẩy): Tết tại Saarbrücken (HT. Phương Trượng).
- Ngày 28.02.2016 (Chủ nhật): Tết tại Mannheim (HT. Phương Trượng).

Tháng 3 năm 2016

- Ngày 03.- 06.03.2016: HT Phương Trượng, Phật sự tại Chùa Tam Bảo, Na Uy.

- Ngày 11.03.2016 (Thứ sáu): HT. Phương Trượng, Phật sự tại Chùa Quan Âm, Odense, Đan Mạch.

- Ngày 12.03.2016 (Thứ bẩy): HT Phương Trượng, Phật sự tại Chùa Quang Minh, Esjberg, Đan Mạch.

- Ngày 13.03.2016 (Chủ nhật): HT Phương Trượng, Phật sự tại Chùa Liễu Quán, Kopenhagen, Đan Mạch.

- Ngày 14. – 20.03.2016 (Thứ hai đến Chủ nhật): Phật thất Tịnh Độ tại Chùa Linh Thứu, Berlin (HT. Phương Trượng & ĐĐ. Hạnh Giới).

- Ngày 18.03.2016 (Thứ sáu): Lễ Phật đầu năm tại Chùa Giác Hải, Aalborg, Đan Mạch.

- Ngày 19.03.2016 (Thứ bẩy): Lễ Phật đầu năm tại Chùa Quảng Hương, Aarhus, Đan Mạch

- Ngày 20.03.2016 (Chủ nhật): Lễ Phật đầu năm tại Chùa Vạn Hạnh, Odense, Đan Mạch

- Ngày 19.-20.03.2016 (Thứ bẩy và Chủ nhật): Lễ Thọ Bát Quan Trai tại Aschaffenburg (ĐĐ. Hạnh Giới & ĐĐ. Hạnh Bổn).

- Từ ngày 21.03.2016 đến ngày 16.05.2016 Hòa Thượng Phương Trượng hoằng Pháp tại Hoa Kỳ 25.-28.03.2015 (Thứ sáu đến thứ hai): Khóa Giáo Lý XIX của GDPTVN Đức Quốc tại Chùa Viên Giác.

Tháng 4 năm 2016

- Ngày 2.-03.04.2016 (Thứ bẩy và Chủ nhật): Lễ Thọ Bát Quan Trai tại Chùa Bảo Thành, Koblenz (ĐĐ. Hạnh Giới & ĐĐ. Hạnh Bổn)

- Ngày 9.-10.04.2016 (Thứ bẩy và Chủ nhật): Lễ Thọ Bát Quan Trai tại Odenwald (ĐĐ. Hạnh Giới & ĐĐ. Hạnh Bổn).

- Ngày 16. và 17.04.2016 (Thứ bẩy và Chủ nhật): Lễ Thọ Bát Quan Trai tại Mannheim (ĐĐ. Hạnh Giới & ĐĐ. Hạnh Bổn).

- Ngày 30.04. – 1.05.2016 (Thứ bẩy và Chủ nhật): Lễ Thọ Bát Quan Trai tại Nürnberg (ĐĐ. Hạnh Giới & ĐĐ. Hạnh Bổn).

Tháng 5 năm 2016

- Ngày 01.05.2016 (Chủ nhật – Lễ lao động): Du ngoạn với Chi Hội Phật tử Hannover và GDPT Tâm Minh.

- Ngày 08.05.2016 (Chủ nhật): Phật Đản Chùa Bảo Thành (ĐĐ. Hạnh Giới & Hạnh Bổn).

- Ngày 15.05.2016 (Chủ nhật): Lễ Phật Đản tại Chùa Linh Thứu (ĐĐ. Hạnh Giới & Hạnh Bổn).

- Ngày 20. – 22.05.2016 (Thứ sáu – Chủ nhật):

Lễ Phật Đản tại Chùa Viên Giác, Hannover.

- Ngày 22.05.2016 (Chủ nhật): Chúng Viên Giác nhập hạ an cư.

- Ngày 29.05.2016 (Chủ nhật): Lễ Phật Đản tại Chùa Vạn Hạnh, Hòa Lan (HT. Phương Trưởng).

- Lễ Phật Đản tại Chùa Bảo Quang (ĐĐ. Hạnh Giới & Hạnh Bổn).

Tháng 6 năm 2016

- Ngày 04.06.2016 (Thứ bảy): Lễ Phật Đản tại NPD Viên Âm, Nürnberg. (ĐĐ. Hạnh Giới & Hạnh Bổn).

- Ngày 05.06.2016 (Chủ nhật): Lễ Phật Đản tại NPD Tam Bảo, Reutlingen. (ĐĐ. Hạnh Giới & Hạnh Bổn).
Phật Đản tại Chùa Phổ Hiền, Strasbourg, Pháp (HT. Phương Trưởng).

- Ngày 12.06.2016 (Chủ nhật): Lễ Phật Đản tại Tu Viện Viên Đức, Ravensburg (HT. Phương Trưởng).

- Ngày 13.-19.06.2016 (Thứ hai đến Chủ nhật): Huân Tu Tịnh Độ tại Linh Sơn Đại Tùng Lâm, Limoges, Pháp (ĐĐ. Hạnh Giới).

- Ngày 25.-26.06.2016 (Thứ bảy và Chủ nhật): Lễ Thọ Bát Quan Trai tại Chùa Viên Giác cho Chi Hội Hannover và Bremen & GDPT Tâm Minh và Chánh Giác (HT. Phương Trưởng).

- Ngày 28.06.2016 (Thứ ba): Họp Thường Niên Chi Bộ Đức Quốc tại Chùa Linh Thứu, Berlin.

Tháng 7 năm 2016

- Ngày 01.-05.07.2016 (Thứ sáu – thứ ba): Khóa tu gieo duyên tại Chùa Viên Giác

- Ngày 05.-10.07.2016 (Thứ ba đến chủ nhật): Khóa Huân Tu Niệm Phật miên mật tại Chùa Viên Giác. (Lưu ý: Chỉ nhận những vị ghi danh và tham dự toàn khóa, tịnh khẩu và không được rời khỏi giới trường).

- Ngày 16.-17.07.2016 (Thứ bảy – Chủ nhật): HT Phương Trưởng phật sự tại Chùa Từ Đàm, Birmingham và London, Anh Quốc.

- Ngày 27.07.-5.08.2016: Khóa Tu Học Phật Pháp Âu Châu kỳ thứ 28 tại Strasbourg, Pháp Quốc.

Tháng 8 năm 2016

- Ngày 07.08.2016 (Chủ nhật): Lễ Vu Lan tại Chùa Bảo Quang, Hamburg. (HT. Phương Trưởng)

- Ngày 14.08.2016 (Chủ nhật): Lễ Vu Lan tại Chùa Linh Thứu (HT. Phương Trưởng).

- Ngày 18.08.2016 (Thứ năm): Mãn hạ Tự Tứ.

- Ngày 19. -21.08.2016 (Thứ sáu – Chủ nhật):

Lễ Vía Quan Âm và Vu Lan tại Chùa Viên Giác.

- Ngày 27.08.2016 (Thứ bảy): Lễ Vu Lan, Chùa Liên Tâm, Phần Lan (HT. Phương Trưởng)

- Ngày 28.08.2016 (Chủ nhật): Lễ Vu Lan tại Chùa Bảo Thành, Koblenz (HT. Phương Trưởng).

Tháng 9 năm 2016

- Ngày 03.09.2016 (Thứ bảy): Lễ Vu Lan tại NPD Viên Âm, Nürnberg (HT. Phương Trưởng).

- Ngày 04.09.2016 (Chủ nhật): Lễ Vu Lan tại NPD Tam Bảo, Reutlingen (HT. Phương Trưởng)

- Ngày 11.09.2016 (Chủ nhật): Lễ Vu Lan tại Tu Viện Viên Đức, Ravensburg (HT. Phương Trưởng).

- Ngày 17. -18.09.2016 (Thứ bảy – Chủ nhật): Lễ Thọ Bát Quan Trai tại Karlsruhe (HT. Phương Trưởng).

- Ngày 24.-25.09.2016 (Thứ năm – Chủ nhật): Lễ Thọ Bát Quan Trai tại Bad Kreuznach (HT. Phương Trưởng, ĐĐ. Hạnh Định & ĐĐ. Hạnh Bổn).

- Ngày 25.09.-2.10.2016 (Thứ hai – Chủ nhật): Phật Thất huân tu Tịnh Độ tại Chùa Bảo Quang, Hamburg ((HT. Phương Trưởng, ĐĐ. Hạnh Giới).

Tháng 10 năm 2016

- Ngày 01.-14.10.2016: HT. Phương Trưởng hành hương Nhật Bản.

- Ngày 02.10.2016 (Chủ nhật): Huân tu tại Münster (ĐĐ. Hạnh Định & ĐĐ. Hạnh Bổn).

- Ngày 15. – 16.10.2016 (Thứ bảy-Chủ nhật): Lễ Thọ Bát Quan Trai tại Reutlingen (HT. Phương Trưởng, ĐĐ. Hạnh Định & ĐĐ. Hạnh Bổn).

- Ngày 22.-23.10.2016 (Thứ bảy và Chủ nhật): Lễ Thọ Bát Quan Trai tại Wiesbaden (HT. Phương Trưởng, ĐĐ. Hạnh Định & ĐĐ. Hạnh Bổn).

- Từ 24.-30.10.2016: HT. Phương Trưởng hoằng Pháp tại Nga

Tháng 11 năm 2016

- Ngày 5.-6.11.2016 (Thứ bảy – Chủ nhật): Lễ Thọ Bát Quan Trai tại Saarbrücken (HT. Phương Trưởng & ĐĐ. Hạnh Định).

- Ngày 12.-13.11.2016 (Thứ bảy – Chủ nhật): Lễ Thọ Bát Quan Trai tại Wilhelmshaven (HT. Phương Trưởng & ĐĐ. Hạnh Định).

- Ngày 19.-20.11.2016 (Thứ bảy – Chủ Nhật): Lễ Thọ Bát Quan Trai tại Stuttgart (HT. Phương Trưởng & ĐĐ. Hạnh Định).

- Ngày 26.-27.11.2016 (Thứ bảy – Chủ nhật): Lễ Thọ Bát Quan Trai tại Chùa Vạn Hạnh, Nantes, Pháp (HT. Phương Trưởng).

Tháng 12 năm 2016

- Ngày 03.-4.12.2016: Lễ Thọ Bát Quan Trai tại Aurich (HT. Phương Trưởng, ĐĐ. Hạnh Định & ĐĐ. Hạnh Bổn).

- Ngày 10-11.12.2016 (Thứ bảy – Chủ nhật): Lễ Thọ Bát Quan Trai tại Linh Thứu (HT. Phương Trưởng, ĐĐ. Hạnh Định & ĐĐ. Hạnh Bổn).

- Ngày 17.-18.12.2016 (Thứ bảy – Chủ nhật): Lễ Thọ Bát Quan Trai, Chùa Khánh Anh, Pháp (HT. Phương Trưởng).

- Lễ Thọ Bát Quan Trai tại Đạo Tràng Liên Hoa và sinh hoạt với GDPT Chánh Tín tại München (ĐĐ. Hạnh Giới & ĐĐ. Hạnh Bổn).

- Ngày 25.12.2016 (Chủ nhật): Hiệp Kỳ chư Hương Linh thờ tại Chùa Viên Giác.

- Ngày 25.-31.12.2016: Khóa Phật thất huân tu Tịnh Độ tại Chùa Viên Giác.

In Phật Sự

• Phù Vân

*** Bản tin ngắn số 5 kết thúc Khóa Tu Học Phật Pháp Âu Châu Kỳ thứ 27 tổ chức tại Neuss, Đức Quốc từ ngày 20 đến 30 tháng 7 năm 2015**

Năm nay Giáo Hội Âu Châu chỉ mong mỗi có được con số học viên tham dự chừng 500 người là cũng mãn nguyện lắm rồi, vì lẽ rất nhiều Phật tử tại Âu Châu để dành thời gian đi tham dự các lễ lạc quan trọng tại chùa Khánh Anh, Pháp Quốc từ ngày 13 đến ngày 16 tháng 8 năm 2015. Ngày đầu khai giảng vào sáng 21 tháng 7 đã có khoảng trên 500 học viên và Tăng Sĩ. Do vậy Ông Thomas Nickel, Phó Thị Trưởng thành phố Neuss đã hoan hỷ chào mừng và nhắc lại hành trình tìm tự do của người Việt cũng như những giá trị tâm linh mà người Việt tại hải ngoại đang giữ gìn. Mãi cho đến ngày cuối khóa thì số học viên tham dự lên đến con số là 682 người gồm có 230 nam và 452 nữ, đến từ 17 Quốc Gia trên thế giới. Chư Tăng Ni tổng cộng có 70 vị gồm 37 Tăng và 33 Ni. Nâng tổng số người tham dự trong Khóa Tu Học kỳ này là 752 người. Người lớn tuổi nhất là 84 tuổi và nhỏ tuổi nhất là 4 tuổi. Khách Tăng giảng dạy trong Khóa Tu Học kỳ này đến từ Úc Châu gồm có: Hòa Thượng Thích Bảo Lạc, Hội Chủ GHPGVNTNHN tại Úc Đại Lợi và Tân Tây Lan, Phương Trượng chùa Pháp Bảo. Hòa Thượng Thích Quảng Ba, Phó Hội Chủ, Viện Chủ Tu Viện Vạn Hạnh ở Canberra. Hòa Thượng Thích Trường Sanh, Phó Hội Chủ, Viện Chủ chùa Giác Nhiên tại Tân Tây Lan đã cùng với chư Tôn Đức Tăng Ni trong Giáo Hội Âu Châu hướng dẫn cho Phật tử tham gia khóa tu về các đề tài giáo lý thật là thiết thực cho cả giới xuất gia cũng như tại gia.

Đây là một sự trợ duyên lớn của chư Tôn Đức trong các Giáo Hội của Liên Châu. Có như vậy Phật Giáo của chúng ta mới có nhiều khởi sắc.

Năm nay GHPGVNTNAC tổ chức Đại Hội Khoáng Đại kỳ 6 trong ba phiên họp của hai ngày 25 và 26 tháng 7 năm 2015 với kết quả thành phần nhân sự của nhiệm kỳ 2015-2019 được cung thỉnh và bầu lại như sau:

- Đệ Nhất Chủ Tịch (đặc trách Nội Vụ): Hòa Thượng Thích Tánh Thiệt.
- Đệ Nhị Chủ Tịch (đặc trách Ngoại Giao): Hòa Thượng Thích Như Điển.
- Tổng Thư Ký: TT Thích Hoảng Khai. Phụ Tá: ĐĐ Thích Hạnh Giới.
- Tổng Vụ Trưởng Tổng Vụ Tăng Sự: TT Thích Minh Giác. Phụ Tá: TT Thích Phước Huệ.
- Tổng Vụ Trưởng Tổng Vụ Nghi Lễ kiêm Văn Hóa: TT Thích Nguyên Lộc. Phụ Tá: ĐĐ Thích Chúc Thành, ĐĐ Thích Tâm Nhựt, Sư Cô Tuệ Đàm Hương.
- Tổng Vụ Trưởng Tổng Vụ Giáo Dục: TT Thích Tâm Huệ. Phụ Tá: ĐĐ Thích Pháp Trú.
- Tổng Vụ Trưởng Tổng Vụ Thanh Niên GDPT: TT Thích Thông Trí. Phụ Tá: ĐĐ Thích Viên Giác, ĐĐ Thích Pháp Quang, Sư Cô Thích Nữ Như Quang.
- Tổng Vụ Trưởng Tổng Vụ Từ Thiện Xã Hội: TT Thích Quảng Đạo. Phụ Tá: ĐĐ Thích Viên Tịnh, Ni Sư TN Tuệ Châu, Sư Cô TN Hạnh Khánh.
- Tổng Vụ Trưởng Tổng Vụ Cư Sĩ: TT Thích Giác Thanh. Phụ Tá: TT Thích Hạnh Bảo, Sư Cô TN Tuệ Đàm Châu.
- Tổng Vụ Trưởng Tổng Vụ Hoảng Pháp: TT Thích Quảng Hiền. Phụ Tá: ĐĐ Thích Hạnh Giới.
- Ni Bộ Bắc Tông: Ni Trưởng Thích Nữ Như Viên. Phụ Tá: Ni Sư TN Diệu Tràm.

Vào trưa ngày 26.7 năm 2015 GHPGVNTNAC đã làm lễ truy niệm 4 đời Tăng Thống của Giáo Hội và làm lễ tưởng niệm cố Hòa Thượng Thích Minh Tâm, nguyên Chủ Tịch Hội Đồng Điều Hành của GHPGVNTNAC trong không khí trang nghiêm và đượm tình đạo vị.

Sáng ngày 28 tháng 7 toàn thể chư Tăng Ni và học viên của Khóa Tu Học đều lên Chánh Điện để niệm Phật suốt từ sáng đến chiều với nhiều thể điệu khác nhau trong câu Hồng Danh sáu chữ: "Nam Mô A Di Đà Phật", thật là trầm hùng và thâm tín. Sáng ngày 29.7 các học viên thi và chiều dự lễ bế mạc để tổng kết những thành quả trong 10 ngày qua. Đầu tiên là Ban Tổ Chức của Giáo Hội Trung Ương đã tán dương Ban Tổ Chức địa phương Đức Quốc dưới sự điều hành của ĐĐ Chi Bộ Trưởng Thích Hạnh Giới đã cùng với Hội PTVNTNTĐ cũng như GDPTVN tại Đức cùng với các Ban như Trai Soạn, Hành Đường, Vệ Sinh, Di Chuyển, Ban Phòng Ốc, Ban sinh hoạt v.v... đã thể hiện hết mình cho công việc chung của Giáo Hội; nên kết quả thật là khả quan ngoài dự định.

Về tài chánh. Tổng số tiền đóng góp của các học viên là 130.184 Euro. Trong này đặc biệt có 46.516 Euro là tiền ủng hộ một bao gạo 30 Euro của quý Phật tử khắp nơi gửi về cúng dường. Đây là do sáng kiến của cố HT Thích Minh Tâm, nhờ vậy mà Ban Tổ Chức đỡ phải lo cho một gánh nặng về tài chánh, phải cứu mang như những nơi khác. Tổng số tiền chi là: 104.620 Euro. Số tiền còn lại là: 25.564 Euro sẽ được sung vào quỹ cho Khóa Tu Học thứ 28 sẽ được tổ chức tại Strasbourg Pháp Quốc vào năm 2016 sắp tới. Đêm văn nghệ vào tối ngày 29.7 đã nói lên được trọn vẹn ý nghĩa của người học Phật, muốn mang giáo lý Phật Đà để áp dụng vào đời sống tại gia hằng ngày

của mình trong mỗi gia đình, sau khi đã trở về lại nơi chốn cũ.

Tờ báo địa phương của Neuss đã hai lần đưa tin về Khóa Tu Học của chúng ta, nên nhiều người Đức quanh vùng cũng đã đến để tìm hiểu về Phật Giáo. Kết quả này có được là do sự ngoại giao khéo léo của Phật tử Quảng Lộc đã nhiệt tâm hỗ trợ cho Giáo Hội. Cũng mong rằng chúng ta sẽ còn có cơ hội tổ chức tại Neuss trong nhiều lần nữa, theo như Ông Phó Thị Trưởng đã phát biểu trong lễ Khai mạc vừa rồi. Dĩ nhiên cũng còn có nhiều khiếm khuyết trong các khâu như ẩm thực, chỗ ngủ v.v... nhưng mong rằng trên từ chư Tôn Đức cũng như quý Đạo Hữu gần xa hoan hỷ bỏ qua cho những sự thiếu sót ngoài ý muốn ấy.

Lời cuối xin nguyện cầu chư Phật, Chư Đại Bồ Tát, chư Thánh Hiền Tăng gia hộ cho Giáo Hội của chúng ta ngày càng hiểu biết nhau hơn, cùng chia sẻ với nhau những khó khăn của Giáo Hội, thì công việc đâu có khó khăn cho đến đâu đi chăng nữa, chúng ta cũng sẽ thành tựu như nguyện ước.

Nam Mô Hoan Hỷ Tạng Bồ tát Ma Ha Tát Tát.

(Khánh Anh, ngày 24 tháng 8 năm 2015)

*** Đại lễ Vu Lan báo hiếu tại chùa Viên Giác Hannover:**

*Vu Lan về gọi mùa báo hiếu.
Nhớ Mẹ Cha nặng trĩu tình thâm.
Công sinh thành dưỡng dục tri ân.
Nơi đất khách con âm thầm cài hoa... nhớ*

Có thể nói, vào mùa Vu Lan, trong tâm hồn mỗi người, hình ảnh các bậc sinh thành được hiện lên một

cách sống động nhất, những công ơn và sự hy sinh của cha mẹ dành cho con cái được thức tỉnh và nâng niu nhất. Vì vậy, dù có nhiều bận rộn trong công việc mưu sinh nhưng mọi người vẫn dành thời gian đến chùa cầu nguyện cho mẹ cha.

Trong lễ Vu Lan năm nay, nhiều phụ huynh dẫn theo con cái mình đến chùa, ngoài việc cầu an còn qua đó giáo dục con cái về tình yêu thương, sự quý trọng cha mẹ.

Tối thứ 6 ngày (28/8), nhằm ngày rằm tháng 7 âm lịch, Chư Tôn Đức Tăng Ni, Phật tử tại nước Đức và vùng phụ cận về chùa Viên Giác Hannover để làm lễ Sám Hối (Lạy Kinh Đại Bát Niết Bàn).

Sáng thứ bảy ngày 29.08.2015, dòng người đổ về chùa Viên Giác Hannover nước Đức rất đông. Ngoài việc lên chùa dâng hương, dâng hoa, dự lễ cúng dường, cầu siêu, buổi sáng tụng Kinh Lăng Nghiêm, 10 giờ Lễ Hội Quan Âm Tụng Kinh Phổ Môn Cầu An, nghe Hòa Thượng Phương Trượng Chùa Viên Giác thuyết giảng về nguồn gốc cũng như ý nghĩa của ngày Vu Lan và buổi tối đêm Văn Nghệ cúng dường mừng Đại Lễ Vu Lan do các em Gia Đình Phật Tử Tâm Minh, biểu diễn hoạt cảnh Đại Hiếu Mục Kiền Liên cứu mẹ GDPT Chánh Dũng, vũ điệu Chú Đại Bi. GDPT Pháp Quang, GDPT Chánh Giác biểu diễn nhiều tiết mục ca múa nhạc được Chư Tôn Đức tán dương khen tặng, và được nhiều người vỗ tay cổ vũ ngoài ra có ca sĩ Nguyễn Khang đến từ Mỹ quốc tham gia.

Ngày Chủ nhật 30.08.2015 vào 10 giờ khai mạc đại lễ Vu Lan, Các em trong Gia Đình Phật Tử dâng hoa cúng dường. Chư Tôn Đức Tăng Ni và Phật tử tụng kinh, tiếp đến Hòa Thượng Phương Trượng ban Đạo từ, Đại Đức Thích Hạnh Giới trụ trì chùa Viên Giác dịch ra tiếng Đức. 12 giờ Lễ Cúng Dường Trai Tăng, buổi chiều 17 giờ cúng Thí Thực hoàn mãn.

Trong 2 ngày lễ có khoảng trên 5 ngàn người tham dự. Chúng tôi chuyển tải hình ảnh sinh hoạt trong 2 ngày 29.30-08 lễ Quan Âm và Đại Lễ Vu Lan Viên Giác ngày 30.08.2015.

PT Nguyễn Trí (Nguyễn Văn Tâm)

*** Đại Lễ Vu Lan 2015 tại chùa Linh Thứu Berlin**

Hằng năm cứ đến Mùa Vu Lan, cũng là Mùa Báo Hiếu của tất cả các người con để tưởng nhớ đến công ơn sanh thành của cha mẹ. Nếu là Phật tử họ phải làm gì nhỉ? Theo truyền thống tốt đẹp của ông bà để

lại, họ thường đến ngôi Chùa thân thương nào đó, nếu có di ảnh hương linh của người thân ở đó lại càng phải đến để đốt một nén nhang và tụng một thời kinh cho các đấng sinh thành của họ.

Chùa Linh Thú ở Berlin năm nay không là ngoại lệ, đã tổ chức một Đại Lễ Vu Lan thật long trọng với gần 2.000 người tham dự, đứng rải rác khắp mọi nơi chật cứng từ Chánh Điện cho đến các ngõ ngách trong sân Chùa.

Đặc biệt lần này có tới 70 vị Tăng Ni tham dự, chỉ bên Mỹ thôi đã lên đến con số 40 và 5 Vị đến từ Việt Nam. Phần còn lại là Chúng của các Chùa lớn như Viên Giác, Bảo Quang và Linh Thú. Các vị Khách Tăng vừa đi dự lễ bên Chùa Khánh Anh đã kết hợp làm một chuyến vân du thăm ngôi Chùa Linh Thú, khiến buổi Cúng Dường Trai Tăng kỳ này sắp đạt được con số kỷ lục.

Buổi Lễ Vu Lan năm nay được tổ chức đến 2 ngày. Thứ bảy ngày 22 tháng 8 năm 2015, nguyên ngày tụng bộ Kinh Địa Tạng để phổ độ gia tiên. Thành chư Hương Linh tọa vị linh đài, Tiến cúng Chư Hương Linh, Quy Y Hương Linh và Thuyết Linh. Buổi tối lúc 20 giờ là đêm đốt nén tri ân tưởng niệm công ơn Cha Mẹ. Số người vân tập lại tụng kinh cũng lên đến 200 vị.

Chủ nhật ngày 23 tháng 8 năm 2015, lúc 10 giờ là Đại Lễ Vu Lan Báo Hiếu với Dâng sớ cầu siêu, Trì tụng Kinh Vu Lan và Lễ Bông Hồng Cài Áo. Đứng Ngọa các Chư Tăng Ni hành hương và khát thực 3 miền Bắc, Trung, Nam, không khí thật tưng bừng và thanh tịnh. Sau đó là lễ Cúng dường Trai Tăng và Tiến cúng chư hương linh dành riêng cho các vị có hương linh thờ tại chùa. Lúc 15 giờ là Lễ cúng thí thực chư âm linh cô hồn và kết thúc lúc 17 giờ, cũng để hoàn mãn cho buổi Đại Lễ Vu Lan tại chùa Linh Thú.

(Thiện Giới)

Tin Ngắn Đặc Biệt

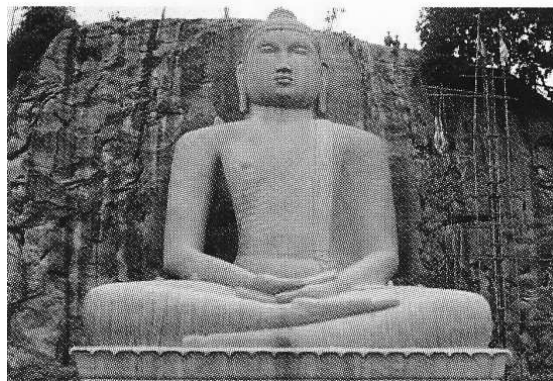
*** Đức Đạt Lai Lạt Ma ngày càng nổi danh trên toàn thế giới**

Viện YouGov (một hiệp hội quốc tế, được thành lập ở Anh năm 2000 với mục đích theo dõi tiến trình các sinh hoạt trên toàn thế giới) đã thực hiện trong tháng giêng vừa qua một cuộc thăm dò ý kiến của một số mẫu 25.000 người trong 23 quốc gia, về các nhân vật được ưa chuộng nhất thế giới. Vị thủ lãnh tinh thần của nước Tây Tạng là Đức Đạt Lai Lạt Ma được xếp vào hàng thứ 7, riêng đối với nước Pháp thì Ngài đứng hàng thứ nhất.

Gần đây hơn, Viện Pháp Quốc thăm dò dư luận quần chúng Ifop (Institut Français d'opinion publique) đã thực hiện một cuộc thăm dò ý kiến theo yêu cầu của Tổ chức phi Quốc Gia ONG (Organisation Non Gouvernementale/Non-Governmental Organization) qua "Chiến dịch Quốc tế vì Tây Tạng" (Campagne Internationale pour le Tibet/International Campaign for Tibet) của cơ quan này ở các nước Pháp, Đức, Ý, Hòa Lan, Anh Quốc và Hoa Kỳ với 6.000 người tham dự. Kết quả cho thấy là mức cảm tình trong dân chúng ở các nước này đã gia tăng từ 2 đến 5% tùy theo từng quốc gia, so với kết quả thăm dò thực hiện trong năm vừa qua (đặc biệt nhất là tại Pháp với ý kiến tán đồng cho rằng Đức Đạt Lai Lạt Ma đứng hàng thứ nhất lên đến 92%).

*** Một công trình vĩ đại: Khánh thành một pho tượng Phật khổng lồ ở Tích Lan**

Tổng Thống Tích Lan vừa đích thân chủ tọa lễ khánh thành một pho tượng Phật khổng lồ ở Rambodagalla, cách thủ đô Colombo khoảng 100 cây số, với sự tham dự của đại diện nhiều quốc gia Phật giáo khác. Pho tượng trong tư thế ngồi, cao 23 thước, được tạc thẳng từ một vách đá màu trắng và đã được khởi công từ năm 2002. Chủ đích của công trình này là để đáp lại sự tàn phá các pho tượng Phật khổng lồ ở thung lũng Bamiyan của xứ Afghanistan. Pho tượng được thực hiện bởi 15 điêu khắc gia và được xem là pho tượng ngồi tạc thẳng từ trong vách đá cao nhất thế giới.

Bures-Sur-Yvette, 15.09.15

Hoang Phong

(Từ Tập san *Hướng Nhìn Phật Giáo - Regard Bouddhique* của Pháp số 12, tháng 9-10 năm 2015)

In sinh hoạt cộng đồng

• Đại Nguyên phụ trách

* Hội thảo về quá trình Dân Chủ Hóa tại Việt Nam:

Stuttgart thứ bảy 01.08.2015 cuộc hội thảo về quá trình dân chủ hóa tại Việt Nam đã diễn ra tại hội trường Neckartenzlingen. Trong phần khai mạc, Tiến sĩ Dương Hồng Ân, Điều hợp viên của Diễn Đàn Việt Nam 21 (ĐĐVN21) giới thiệu diễn giả là Tiến sĩ Nguyễn Quang A đến từ Hà Nội là một trong những người tiên phong trong việc xây dựng xã hội dân sự cũng như có nhiều đóng góp lớn cho phong trào dân chủ hóa Việt Nam. Ông đến Stuttgart diễn thuyết theo lời mời của ĐĐVN21.

Theo diễn giả, dân chủ hóa là quá trình biến một chế độ độc đoán (chuyên chế, độc tài) thành một chế độ dân chủ. Quá trình này, có thể chia làm ba phần: chuẩn bị, chuyển đổi, và củng cố. Trong phần chuẩn bị, sẽ có xung đột sâu giữa những người cầm quyền, xung đột giữa những người lao động và những người sử dụng lao động đã diễn ra liên tục qua các cuộc đình công. Xung đột giữa nông dân và chính quyền hoặc doanh nghiệp. Xung đột của dân cư với các doanh nghiệp gây ô nhiễm môi trường. Xung đột tôn giáo cũng là xung đột kéo dài giữa chính quyền và các giáo phái tôn giáo chung quanh vấn đề tài sản (điển hình là khu đất 42 Nhà Chung gần nhà thờ lớn Hà Nội cuối 2007, tại giáo xứ Thái Hà, Hà Nội 2008 và rất nhiều giáo phận khác), chung quanh vấn đề hành đạo mà điển hình là vụ Tu viện Bát Nhã, Bảo Lộc, Lâm Đồng 2008 và vô số các vụ khác của Giáo Hội Phật giáo Việt Nam Thống Nhất, Cao Đài, Hòa Hảo, Tin Lành và các giáo phái khác khắp từ Nam chí Bắc. Xung đột giữa các sắc tộc ở Việt Nam không nghiêm trọng tuy nhiên xung đột giữa các sắc tộc với chính quyền do việc di cư của người Kinh lên vùng cao và sự phát triển kinh tế ở các vùng nơi các sắc tộc thiếu số vốn chiếm đa số, nhất là ở Tây Nguyên, đã và vẫn sẽ gây ra những xung đột.

Tại Việt Nam sáu nhân tố có thể dẫn một nước từ chế độ độc đoán sang dân chủ: Giới lãnh đạo chính trị; tính chính đáng của hệ thống; các giai tầng xã hội-kinh tế (nông dân, công nhân, tầng lớp trung lưu: thái độ của họ với hiện trạng); xã hội dân sự (mức độ phát triển, nhất là các tổ chức xã hội dân sự vận động); ý thức hệ (chủ nghĩa Marx Lenin, chủ nghĩa dân tộc); các điều kiện quốc tế (ảnh hưởng của những biến động lớn về dân chủ hóa trên thế giới hay khu vực tác động đến Việt Nam).

Theo TS. Nguyễn Quang A, trong số 3,6 triệu đảng viên ĐCSVN hiện nay đa số muốn dân chủ hóa, con số những người cố thủ bám quyền lực chắc không

nhieu. Nếu tính mỗi đảng viên ĐCSVN có 3 người thân (vợ, chồng, con cái,...) thì số người liên quan cỡ 11 triệu người! Không thể không tính đến họ. Những người mong muốn dân chủ thực sự chắc chắn phải thắm nhuần tư tưởng khoan dung, hòa giải và tôn trọng ý kiến thiểu số đầu là ý kiến cộng sản. Cho nên tìm cách thuyết phục họ, gây áp lực và sức ép để buộc họ cùng thương lượng cho một sự chuyển đổi ôn hòa, văn minh, giữ được sự ổn định và đỡ tốn kém cho đất nước.

Dân chủ hóa là một quá trình gay go, gian khổ và kéo dài, không thể vội vàng. Và sự tìm hiểu về quá trình này, rút ra những bài học chuyển đổi dân chủ ở các nước độc tài, độc đảng (để dùng hay để tránh), chuẩn bị các phương án khác nhau cho bản thân sự chuyển đổi và sự củng cố dân chủ trong tương lai là bổ ích và quan trọng và nên làm.

(Đại Nguyên tóm lược tin)

* Một ngày tưởng niệm thuyền nhân Việt Nam:

Troisdorf - Lúc 14g00 thứ bảy 29.08.2015 Liên Hội Người Việt Tỵ Nạn Cộng Sản (LHNVTNCS) tại Cộng Hòa Liên Bang Đức tổ chức Một Ngày Tưởng Niệm Thuyền Nhân Việt Nam và Tri Ân Chính Phủ Đức tại thành phố Troisdorf -là nơi đặt tấm bia Tỵ Nạn và một chiếc ghe bé nhỏ là một di tích hiếm hoi còn giữ lại của người tỵ nạn cộng sản ở thành phố Troisdorf để hồi tưởng về nỗi kinh hoàng khi vượt biển, đồng thời là niềm hy vọng của những người thuyền nhân Việt Nam. Nơi này cũng là quê hương thứ 2 của ông bà Dr. Rupert Neudeck cựu Chủ tịch Ủy Ban Cap Anamur là ân nhân của Người Việt Tỵ Nạn CS.

Thời tiết cuối tuần nắng ấm, hơn 200 đồng hương Việt Nam là cựu thuyền nhân của hơn 30 năm trước cũng như ông Klaus-Werner Jablonski Thị Trưởng thành phố Troisdorf và quan khách Đức đến tham dự. BTC giới thiệu một số hình ảnh trưng bày ghi lại những thảm cảnh thuyền nhân vượt biên với những con thuyền mong manh đầy hải hùng trước phong ba bão tố, thiếu lương thực bị hải tặc hãm hiếp, ăn cướp giết người xô xuống biển.

Dr. Rupert Neudeck và vợ Christel Neudeck là người khởi xướng ra chương trình con tàu Cap Anamur, từ năm 1979 đến năm 1987, đã cứu với tổng cộng tất cả là 11.349 thuyền nhân là một đại ân nhân của NVTNCS. Khi ông vừa xuất hiện mọi người đã hoan hô chào mừng ông với những tràng pháo tay như pháo nổ.

Từ 14 giờ, sau nghi thức chào cờ mặc niệm, anh Trịnh Đỗ Tôn Vinh, điều hợp chương trình, mời tất cả quan khách Đức - Việt tiến lên bàn thờ trước tấm bia ghi ơn nước Đức, thắp nhang tưởng niệm đến những vong linh nạn nhân vượt biển. Bà Bs. Hoàng Thị Mỹ Lâm, Chủ tịch LHNVTNCS ngăn gọn súc tích chào mừng quan khách. Kế tiếp ông Thị Trưởng Troisdorf chào mừng quý đại diện tôn giáo và người VN ở các nơi về Troisdorf. Ông cũng hãnh diện thành phố được vinh dự dựng tấm Bia TNCS và chiếc ghe của thuyền nhân Việt Nam vượt biên đã hơn 30 mươi năm tuổi

được những bàn tay siêng năng VN sơn sửa lại như mới. Nơi đây có nhiều kỷ niệm với những thuyền nhân, thế hệ thứ hai rất thành công trong vấn đề học vấn và tham gia những sinh hoạt trong xã hội.

Ông Ts Neudeck cũng nhắc lại rằng: Biết bao nhiêu công việc làm tốt đẹp thì bấy nhiêu sự đền đáp sẽ được nhận lại. Ngày nay những người đã được giúp đỡ khi xưa thì nay họ lại đang tiếp tục giúp đỡ những người khác đang gặp hoạn nạn. Ông hãnh diện, người Việt Nam bị hiểm nguy chết đuối trên biển đồng bây giờ chính là những đồng hương của tôi.

Những người cần giúp đỡ trong cơn nguy khốn, chúng ta thử nhìn xem ngày nay còn bao nhiêu người Trung Đông và Châu Phi vẫn phải chạy trốn chiến tranh, sự đàn áp của những người Hồi giáo cực đoan. Những con thuyền chở hàng ngàn người tỵ nạn chiến tranh đang cần sự cứu vớt của lòng nhân ái. Biết bao nhiêu sự tang thương đã xảy ra khi họ không được cứu giúp kịp thời. Dr. Neudeck, 76 tuổi, sức khỏe kém nhưng ông vẫn còn hoạt động với chương trình chiếc mũ xanh lá cây của mình (Grünhelmen im Einsatz).

Năm 2014 ông phải đến trung tâm để phẫu thuật tim tại Köln, vị bác sĩ trưởng trong ca mổ là cựu thuyền nhân, ông đã nói: "Trước đây tôi đã cứu bạn, bây giờ bạn lại cứu tôi".

Ông cũng khen ngợi tinh thần của những Hội Người Việt TN, và rất tiếc ông không thể gặp gỡ với chúng ta hàng năm ở thành phố Troisdorf như trước đây nữa, ngày nay thành phố Mönchengladbach trở thành thủ phủ của người VNTNCS.

Ông Nguyễn Văn Rị, Trưởng BTC trao quà lưu niệm cho ông Thị Trưởng Troisdorf và Dr. Neudeck. Trên nền trời mây xanh, gió nhẹ những chùm bóng lớn mang theo dòng chữ "DANKE DEUTSCHLAND" (CẢM ƠN NƯỚC ĐỨC) với hai lá cờ vàng VNCH và Đức.

Tiếng vang dội thật tung bừng đoàn Lân này của Võ sư Tân Tiến cùng các Môn sinh Vovinam đến từ Liège Vương Quốc Bỉ múa rất đẹp mắt. Dr. Neudeck cũng tặng lại HNVTNCS hai bức tranh chụp chiếc ghe này từ khi mới được đưa về trưng bày tại thành phố Troisdorf.

Chương trình văn nghệ hấp dẫn về tình yêu quê hương và dân tộc. Những nhạc phẩm như: Đêm Nguyễn Cửu, Lời Kinh Đêm, Lời Kinh Hòa Bình, Thắp

sáng trong con v.v... Chương trình văn chấm dứt vào lúc 18 giờ. Mọi người chia tay ra về nhưng trong lòng còn lưu luyến, hy vọng lần tới gặp nhau để tiếp tục ôn cố tri tân.

(Đại Nguyên tóm lược tin)

* Buổi Tuyệt Thực tại Berlin We are One

Như mọi người đã biết một chiến dịch Nhân Quyền We Are One vận động tranh đấu cho Tự Do Dân Chủ Nhân Quyền cho Việt Nam đã được phát động từ ngày 10.3.2015 do 20 tổ chức Xã Hội Phi Chính Phủ NGO tại VN với bước đầu là vận động ký tên vào một kháng thư đòi hỏi Tự Do Dân Chủ Nhân Quyền VN 2015 mà tới nay đã thu thập được 31.769 chữ ký để chuyển đến HĐNQ LHQ. Bước thứ hai là vận động ngày Tổng Tuyệt Thực Toàn Cầu 25.7.15. Bước thứ ba vận động các cơ quan văn phòng Nhân Quyền quốc tế, Bộ ngoại giao, các Đại diện dân cử và tổ chức nhân quyền địa phương can thiệp tích cực trợ giúp các Tù Nhân Lương Tâm VN sớm được tự do. Bước thứ tư chuẩn bị ngày Áo Trắng Xuống Đường Toàn Cầu đòi hỏi Tự Do Dân Chủ Nhân Quyền và toàn vẹn lãnh thổ VN dự trù vào ngày Quốc Tế Nhân Quyền 10.12.2015.

Trong tinh thần liên kết toàn cầu Liên Hội NVTN tại CHLB Đức cộng tác với một số bạn trẻ trên toàn nước Đức, mà đại diện là anh Hà Nguyễn Quốc Hùng, cùng đứng ra tổ chức một buổi tuyệt thực tại Berlin ủng hộ ngày Tổng Tuyệt Thực toàn cầu đòi hỏi tự do cho các Tù Nhân Lương Tâm VN.

Sự tổ chức được chuẩn bị từ 2-3 tuần trước và đã được quyết định sẽ sử dụng địa điểm tại quảng trường ngay trước Quốc Hội Đức, nơi đó là một trung tâm quyền lực của người dân Đức điều khiển bộ máy tự do dân chủ của toàn nước Đức, để thực hiện buổi tuyệt thực.

Từ ngày 24.7.15 các thân hữu từ Tây Đức đã đến Berlin chuẩn bị truyền đơn biểu ngữ. Sáng sớm 25.7.15 các anh chị em tề tựu tại điểm hẹn. Sau khi làm thủ tục cuối cùng với Cảnh Sát Đức tại chỗ, cả 3 vị Cảnh Sát này đã dặn dò "nếu có ai đến quấy nhiễu phiền phức xin hãy thông báo ngay đến chúng tôi", thật là một nghĩa cử của bậc công quyền đúng với

tin thần dân chủ tự do tại đất nước này. Một cái lều được dựng lên tại quảng trường chính diện tòa nhà Quốc Hội Đức. Biểu ngữ bích chương được căng ra, cờ Vàng và cờ Đức bay phấp phới trong bầu trời. Diễn tiến buổi tuyệt thực tại Berlin được đặt dưới sự giám sát trực tiếp của một đại diện truyền thông Đức thuộc Deutschlandfunk.

Buổi tuyệt thực được bắt đầu bằng nghi lễ chào Quốc Kỳ VNCH và phút mặc niệm cho anh linh tử sĩ VN. Sau đó bác Nguyễn Đình Tâm có vài lời khai mạc bằng tiếng Anh. Mặc dầu đã 92 tuổi mà giọng nói bác Tâm vẫn sang sảng không cần Mikrofon tạo sự chú ý đặc biệt của khách bộ hành Đức và du khách bốn phương tại đây. Tiếp theo là bài diễn văn song ngữ Việt Đức ngắn gọn của Chủ Tịch Liên Hội và bài tường trình về diễn tiến Chiến Dịch Nhân Quyền We Are One bằng tiếng Đức do anh Hà Nguyễn Quốc Hùng đọc.

Chương trình tuyệt thực được diễn tiến một cách trật tự hòa nhã với sự có mặt của trên 20 người đến từ Mainz, Stuttgart, Hannover, Bremen, Hamburg, Regensburg, Lübeck và Berlin, đặc biệt là sự có mặt của Thầy Hạnh Thức đến từ chùa Viên Giác Hannover.

Các anh chị em khoác áo đồng phục đeo hình ảnh các tù nhân lương tâm ngồi ngay ngắn theo hàng ngũ trong lều và thay phiên nhau đứng phát truyền đơn giải thích bằng tiếng Đức và tiếng Anh cho du khách. Buổi tuyệt thực trở nên sôi động khi đài Phát Thanh Hải Ngoại tại Đức Quốc phỏng vấn các thành viên tham dự và đã vô hình chung tạo ra một đề tài thảo luận sôi nổi về thái độ chính trị của người Việt hải ngoại trước hiện tình đất nước.

Sự chính đáng và thái độ nghiêm chỉnh của buổi tuyệt thực tạo được sự chú ý của rất nhiều du khách có mặt tại quảng trường. Đặc biệt là có một nhà báo từ Áo thuộc đài Radio Orange www.094.at tình cờ đi qua đã nhiệt tình thăm hỏi và trao đổi địa chỉ liên lạc.

Buổi tuyệt thực đã chấm dứt vào đúng 18:00 giờ như trong chương trình dự định. Các anh chị em cùng nhau dọn dẹp sạch sẽ hiện trường và ra về với cái bụng nhẹ nhõm thanh thản. Trời chiều hôm đó tuy ấm và không mưa nhưng gió rất lớn, các anh chị em vẫn không sờn lòng và đã hoàn tất nghĩa vụ một cách tốt đẹp.

Xin cảm ơn tấm lòng vì nước vì dân của quý anh chị em.

*Hoàng Thị Mỹ Lâm
LH NVTN tại CHLB Đức*

THÔNG BÁO VIETNAMESE AMERICAN FOUNDATION trân trọng thông báo:

Trong phiên họp ngày 18 tháng 3, 2014 Đại Diện Bộ Ngoại Giao Việt Nam, Thứ Trưởng Nguyễn Thanh Sơn đã đồng ý để VAF trùng tu mộ bị sụp lở trong Nghĩa Trang Quân Đội Biên Hòa. VAF nhận chịu mọi tốn phí cho việc trùng tu, vì chánh phủ Việt Nam không có ngân sách. Ông Thứ Trưởng hối thúc VAF gấp rút trùng tu mộ vì rất nhiều ngôi mộ bị sụp lở

trầm trọng. Đây là lần đầu tiên Bộ Ngoại Giao Việt Nam đồng ý cho VAF trùng tu mộ trong Nghĩa Trang sau 08 năm vận động.

Ngày 25.5.2014 đại diện VAF đã đến Nghĩa Trang ký hợp đồng ĐẦU TIÊN trùng tu 214 ngôi mộ bị sụp lở, tuy nhiên chánh quyền tỉnh Bình Dương chỉ cho phép cá nhân trùng tu mộ với lý do không nhận được văn bản của chánh phủ cho phép VAF trùng tu mộ trong nghĩa trang. Trước tình trạng có quá nhiều ngôi mộ bị hư hại sắp mất dấu, nhất là quá nhiều cây cối trồng ngay trên các ngôi mộ, hoặc trên các dãy mộ đã phá hư mộ và có thể xâm hại, tàn phá cả hài cốt của người quá cố, VAF đã kiên nhẫn trùng tu mộ theo hình thức cá nhân, để cứu vãn những ngôi mộ nêu trên, đồng thời đề nghị chánh quyền cắt bỏ ngay những cây đã mọc trên mộ và tu bổ, làm cỏ, giữ sạch sẽ những Lot mộ đã trùng tu.

Ngày 13.8.2015 đồng bào người Việt tại Úc Châu đã bảo trợ trùng tu thêm 160 ngôi mộ, nâng tổng số mộ trong Nghĩa Trang được trùng tu là 2.294 mộ. Số mộ được trùng tu gồm có:

1.- VAF đã trùng tu 1.340 ngôi mộ bao gồm 806 ngôi mộ được chi trả từ Account của VAF – 634 ngôi mộ, tiền chi trả không qua Account VAF vì người ủng hộ đang có business ở VN hoặc đang sống tại VN.

2.- Còn lại 854 ngôi mộ do đồng bào, thân nhân ủng hộ chương trình trùng tu Nghĩa Trang do VAF chủ trương và kêu gọi VAF vẫn tiếp tục vận động, thỉnh nguyện chánh phủ và Quốc Hội Hoa Kỳ thảo luận với chánh phủ Việt Nam để cấp giấy phép cho VAF, một tổ chức người Mỹ gốc Việt trùng tu Nghĩa Trang Quân Đội Biên Hòa và cải táng vào nghĩa trang hài cốt binh lính VNCH đã chết trong các trại tù cải tạo.

*-. Ngày 30 tháng 6, 2015, tại Nam Cali VAF đã có hai cuộc họp với Dân Biểu Ed Royce, Chủ Tịch Ủy Ban Đối Ngoại Hạ Viện Hoa Kỳ và với Dân Biểu Alan Lowenthal. Sau phiên họp, DB Lowenthal đã chỉ thị cho văn phòng của ông thu xếp một cuộc họp riêng giữa VAF cùng Dân Biểu Lowenthal với Đại Sứ Hoa Kỳ tại Việt Nam Ted Osius.

*-. Ngày 12 tháng 7, 2015 một cuộc họp chỉ có Ban Chấp Hành VAF - Đại Sứ Ted Osius và Dân Biểu Lowenthal, VAF trình bày hai việc:

(1) chánh quyền địa phương ngăn cấm không cho VAF trùng tu Nghĩa Trang QĐBH và

(2) Việt Nam không cho phép VAF tìm và giúp thân nhân cải táng hài cốt những quân nhân VNCH bị nhà nước Việt Nam bắt giam đã chết trong trại tù cải tạo (dù trước đó Bộ ngoại giao Việt Nam đã đồng ý).

Cả Đại Sứ Ted Osius và Dân Biểu Alan Lowenthal biết và hiểu rõ vấn đề nên đã đồng ý với thỉnh nguyện của VAF. Cả hai vị xác định hoàn toàn ủng hộ ý nguyện của VAF và hứa sẽ tích cực giúp VAF vì đây là công việc nhân đạo, chính đáng và cần thiết.

Houston ngày 14 tháng 8.2015
Chủ Tịch VAF
Nguyễn M. Cường

in nước Đức

● Lê Ngọc Châu phụ trách

* Người ít học thường nghèo hơn! Đông Đức bị ảnh hưởng nhiều.

AFP – 27.8.2015: Những người có học vấn thấp thường có nguy cơ ngày càng nghèo ở Đức. Năm 2014 gần một phần ba có tay nghề thấp hơn 25 tuổi có nguy cơ đói nghèo - nguy cơ đã tăng đáng kể trong vòng mười năm qua, như văn phòng thống kê Liên Bang báo cáo. Tuy nhiên, tỷ lệ trong tổng số dân cư nói chung vẫn tương đối ổn định. Các tổ chức xã hội và tổ chức công đoàn hiện đang kêu gọi cải cách thị trường lao động và đầu tư nhiều hơn trong giáo dục.

Được coi là có nguy cơ nghèo đói, người nào bao gồm tất cả các tiền chuyển nhượng (Transfers) của chính phủ ví dụ như lợi ích con cái hoặc tiền phụ cấp nhà cửa đạt được ít hơn 60 phần trăm thu nhập trung bình. Năm 2014, ví dụ, ngưỡng này cho các hộ gia đình một người có thu nhập hàng tháng dưới 917€ (tính ra chừng 1.025\$). Tay nghề thấp là những người chỉ có bằng tốt nghiệp Trung học thực tiễn hoặc Trường Chính (Hauptschule) - hoặc không có bằng tốt nghiệp Trường Chính (Hauptschulabschluss) và không được đào tạo nghề.

Trong các năm qua, theo các dữ liệu của Microcensus thì 30,8% công nhân có tay nghề thấp có nguy cơ đói nghèo. Vào năm 2005 thì chỉ có 23,1%. Tại Đông Đức (cộng sản DDR cũ), một tỷ lệ cao hơn đáng kể bị ảnh hưởng - trong khi năm ngoái 37,5% người dân của các tiểu bang mới (*ghi chú thêm: Các tiểu bang của DDR sau khi Đức thống nhất, sát nhập vào được gọi là mới!*) với trình độ giáo dục thấp có nguy cơ nghèo đói, thì tỷ lệ này là 29,8% ở phương Tây (*tức Tây Đức cũ*). Để so sánh: Trong năm 2005, tỷ lệ nghèo ở phía đông (Đông Đức cũ) vẫn còn là 28,6% và ở Tây Đức là 22,3%.

Trên toàn bộ dân số thì tỷ lệ nghèo vào năm 2014 ở phía Đông là 19,2% và tại phương Tây là 14,5%. Như vậy tỷ lệ trong một thập niên qua, tương đối vẫn ổn định.

Hiệp Hội Công Đoàn Liên bang Đức (DGB) dựa vào các con số thống kê mới kể trên đưa ra quan điểm là sự giáo dục và sáng kiến đào tạo đã quá hạn (*bị chậm trễ*). "Các xí nghiệp và chính sách thị trường lao động được kêu gọi mở khóa đào tạo cho các thanh thiếu niên đến nay bị thiệt thòi trước hoàn cảnh khó khăn và các trợ tá phụ việc đã trưởng thành có cơ hội tốt hơn để học lấy một bằng cấp chuyên môn", Annelie Buntenbach thành viên hội đồng quản trị của DGB nói.

Các tổ chức xã hội cũng kiên quyết đòi hỏi những biện pháp để chống lại đói nghèo. "Sự nghèo đói có nghĩa là bị loại trừ và ở Đức trong một thời gian dài không còn là vấn đề phụ nữa!", Chủ tịch của Hiệp hội Xã hội Đức (SoVD), Adolf Bauer giải thích. Cần thiết chủ yếu là một cuộc cải cách thị trường lao động, đầu tư nhiều hơn vào giáo dục và đẩy lùi công việc làm bấp bênh.

Ngay cả Liên đoàn xã hội VdK cũng nhìn thấy việc làm bấp bênh là nguyên nhân chính của đói nghèo. "Việc làm bấp bênh chẳng hạn như Minijobs -việc làm có tính cách vay mượn và công việc tạm thời cần phải được kiểm chế," chủ tịch liên đoàn Ulrike Mascher nói. "Mức lương tối thiểu một mình không thể chần chừ được". Các chương trình cho sự tái nhập những người thất nghiệp lâu dài cũng nên được khuyến khích hơn nữa. "Sự đoàn kết nhân dân" đòi hỏi một hội nghị thượng đỉnh nghèo quốc gia, để vạch ra một chương trình khẩn cấp ràng buộc cụ thể chống lại đói nghèo.

Đảng Tả Khuyh cáo buộc chính phủ đã thất bại. Lãnh đạo đảng Tả khuyh Katja Kipping nói: "Không thương xót, những nhà thống kê đã cấp cho chính phủ dưới sự lãnh đạo của bà Thủ Tướng Angela Merkel CDU `một giấy chứng nhận` về chính sách xã hội và lao động tai hại của họ".

* Làn đầu tiên hơn 300 ngàn sinh viên nước ngoài theo học tại các đại học Đức

Handelsblatt - 23.7.2015: Một trong số chín sinh viên tại các trường đại học và cao đẳng của Đức hiện nay đến từ nước ngoài -xu hướng tăng dần. Tổng cộng trong năm 2014 đã có khoảng 19.000 (cộng thêm 7 %) nhiều hơn so với năm ngoái. Như vậy, lần đầu tiên con số này hơn 300.000. Trong báo cáo 'Khoa học Cosmopolitan' (Shenzhen: 002421.SZ - News) nhấn mạnh, sự trao đổi hàn lâm Đức (DAAD) đã được trình làng ở Berlin.

Tỷ lệ người nước ngoài với khoảng 2,7 triệu sinh viên tại Đức tăng trong năm từ 11,3 lên 11,5%. Một kỷ lục đã đạt được trong số tân sinh viên nước ngoài - đã tăng lên hơn 100.000.

Việc thu thập dữ liệu của Trung tâm Đức cho giáo dục đại học và nghiên cứu khoa học (DZHW) cũng cho thấy rằng Đức, sau nước Mỹ và Anh là nước chủ nhà phổ biến nhất đối với sinh viên nước ngoài. Trong năm 2014 có hơn 28.000 sinh viên đến từ Trung Cộng, tiếp theo là Nga (hơn 11.000) và Ấn Độ (khoảng 9.000), và trên thực tế là lần đầu tiên vượt qua nước láng giềng Áo.

Đặc biệt trong các chương trình "thạc sĩ (Master)" tăng thêm ba lần kể từ năm 2008, lên đến đến 67.000 sinh viên, theo viện nghiên cứu Wanka. Đồng thời tỷ lệ sinh viên người Đức, cho một học kỳ Erasmus, một thực tập hoặc khóa học ngôn ngữ nước ngoài, kể từ năm 2013 tăng từ 32 lên 37%. Chưa bao giờ có nhiều sinh viên Đức đi học tập ở nước ngoài so với hiện nay", chủ tịch của DAAD, Margret Wintermantel nói. Đức đã đặt ra mục tiêu đến năm 2020 một trong hai

sinh viên tốt nghiệp đại học, trong thời gian học tập cần thu thập, nghiên cứu kinh nghiệm nước ngoài.

*** Mất việc làm, mỗi trong năm người "rơi ngay lập tức" vào Hartz IV. Không có trợ cấp thất nghiệp do rào cản cao trong hệ thống**

AFP - 24.08.2015: Hơn một phần năm số người lao động bị mất việc làm của họ trong nửa đầu năm 2015 thất nghiệp đã trở thành người nhận Hartz IV. Điều này được công bố từ một phân tích của AFP dựa theo số liệu thị trường lao động hiện hành của Công đoàn Đức (DGB).

Theo đó, mặc dù nền kinh tế mạnh mẽ của Đức, bị "trượt" tổng số là 1.238.000 người đã bị mất việc làm của mình từ đầu tháng Giêng và cuối tháng Sáu, tính ra 264.000 hoặc 21,3% trực tiếp nhận lãnh Hartz IV.

Nhiều người trong số những người bị ảnh hưởng mặc dù đã thực sự làm việc và cả năm đóng khoản tiền bảo hiểm thất nghiệp. Tuy nhiên, trong vòng hai năm qua không đạt được tiêu chuẩn "khôn khổ pháp lý", bởi vì họ đã làm việc tạm thời hoặc không thường xuyên. Vì những đóng góp quá ngắn hoặc công việc trước đây có đã lâu nên họ bị rơi ngay vào hệ thống Hartz IV. Nhất là lao động tạm thời, ngắn hạn và công nhân "bấp bênh" theo Adamy thường không thuộc phạm vi được bảo vệ của bảo hiểm thất nghiệp. Trong số 183 ngàn công nhân tạm thời bị thất nghiệp nửa năm đầu, có 68.000 trực tiếp phụ thuộc vào Hartz IV.

Do đó, DGB kêu gọi khẩn cấp nên kéo dài khung thời gian pháp lý. Cuối cùng, theo các thỏa thuận liên minh đã cam kết là người lao động cần phải có ba chú không phải hai năm trong tương lai để đóng góp mười hai tháng cho bảo hiểm thất nghiệp. Những khoản tiền này là điều kiện tiên quyết để nhận được bồi thường thất nghiệp loại I.

Tin đặc biệt

Đức và làn sóng người tỵ nạn (từ Syrien, Serbien, Afghanistan, Irak) ào ạt đến Đức bằng xe lửa từ Ungarn

*** Chi tiêu cho người tỵ nạn tăng gấp đôi**

dpa - 26.07.2015: Sẽ có một trận tuyết lở về chi phí tại 16 tiểu bang Đức vì số lượng người tỵ nạn liên

tục tăng cao. Riêng trong năm nay, chi phí sẽ được tăng gấp đôi lên ít nhất là năm tỷ Euro.

Điều này trích dẫn từ một cuộc khảo sát được tiến hành bởi Cơ quan Báo chí Đức với tất cả các chính quyền cấp tiểu bang. Năm ngoái, các khoản chi phí vẫn còn được ước tính là khoảng 2,2 tỷ Euro.

Các chi phí thực tế có lẽ còn cao hơn bởi vì không phải tất cả các bang đều cho biết con số chính xác. Hơn nữa, không phải tất cả các tiểu bang áp dụng chi phí hành chính bổ sung và chi phí nhân sự.

Chỉ riêng tại Bavaria và Nordrhein-Westfalen, hai tiểu bang đông dân nhất, trong năm 2015 chi phí cho vấn đề tỵ nạn dự tính tổng cộng với khoảng 1,6 tỷ Euro (*dự tính vào thời điểm tháng Bảy 2015*!). Ở một số tiểu bang khác chi phí sẽ nhiều hơn gấp ba lần, như Schleswig-Holstein, chi tiêu dự kiến sẽ leo từ 80 lên 287 triệu Euro.

Do sự bùng nổ chi phí, tất cả 16 tiểu bang đều đồng ý rằng chính phủ liên bang phải hỗ trợ họ về tài chánh mạnh hơn nữa. Trong nửa năm đầu của 2015, Văn phòng Liên bang về di cư và tỵ nạn đã đếm được khoảng 180 ngàn đơn xin tỵ nạn - nhiều hơn gấp đôi so với trong cùng một khoảng thời gian của 2014.

*** La ó và huyết sáo trong chuyến thăm Heidenau của bà Merkel**

dpa - Thứ tư, ngày 26.08.2015: Những người biểu tình phái hữu (hữu khuynh) đã "hộ tống" bà Thủ Tướng Merkel (CDU) trong chuyến thăm các trại tỵ nạn ở Heidenau thuộc tiểu bang Sachsen với những tiếng la ó và huyết sáo lớn.

"Kẻ phản bội dân tộc, kẻ phản bội dân tộc" (nguyên văn Volksverräter, Volksverräter)", những người "đi xem" reo hò ở phía trước một siêu thị, nằm đối diện với trại tỵ nạn, là cửa hàng buôn bán vật liệu xây cất cũ. Những người biểu tình hô to trước trại tỵ nạn: **"Cho nhân dân Đức"** và **"Chúng tôi là Pack"**. Lãnh đạo đảng SPD, Sigmar Gabriel đã gọi những người biểu tình là hữu khuynh và phân biệt chủng tộc cũng ở tại nơi này trong chuyến thăm trước bà Merkel cách đây vài ngày là "Pack (một "gói").

Trong chuyến thăm của bà Thủ Tướng nhiều chiếc xe khi chạy ngang qua trại tỵ nạn đã bấm còi (*một hình thức phản đối*!). Trên mạng xã hội vài nhóm hữu khuynh đã kêu gọi hành động như vậy.

Merkel đã được chào đón bởi Thống Đốc Stanislaw Tillich và Thị Trưởng Jürgen Opitz (cả hai CDU). Họ muốn nói chuyện với những người tỵ nạn, nhân viên cứu trợ và các lực lượng an ninh. Nhóm cực đoan cánh hữu và phân biệt chủng tộc đã đe dọa người tỵ nạn ở thị trấn nhỏ Heidenau gần Dresden và tấn công cảnh sát. Merkel bị cáo buộc vì bà ta đã im lặng quá lâu về các cuộc bạo loạn xảy ra!

*** Hòa Xa Đan Mạch đình chỉ xe lửa giữa Đức và Đan Mạch**

dpa - 09.09.2015: Vì hàng trăm người tỵ nạn đến Đan Mạch bằng xe lửa nên hỏa xa Đan Mạch đã đình chỉ các chuyến tàu lửa giữa Đức và Đan Mạch vô thời

hạn. Giữa Flensburg và Padborg ở phía Nam Jutland theo chỉ thị của cảnh sát xe lửa không có di chuyển nữa, một phát ngôn viên của công ty hỏa xa DSB nói. Điều tương tự cũng áp dụng cho các chuyến tàu được vận chuyển trên chuyến phà đi từ Fehmarn và Rodby trên đảo Lolland.

Một chiếc phà từ Fehmarn với khoảng một trăm người tỵ nạn trên tàu đã bị cảnh sát dừng lại vào ngày thứ tư, 09.09.15 tại cảng Rodby. Những chiếc phà khác sẽ phải chờ đợi ở Rodby. Kể từ đêm qua, khoảng 330 người tỵ nạn đến Lolland. Hàng trăm người đã đến Padborg ở gần Flensburg bằng xe lửa.

*** Trước khi Ủy ban Liên minh họp, Liên đảng tranh chấp về người tỵ nạn**

dpa - 06.09.15: Quyết định của Thủ Tướng Đức Angela Merkel (CDU) cho việc thu nhận người tỵ nạn đang bị "sa lầy tại Hungary" đã gặp phải chỉ trích mạnh mẽ của đảng chị em CSU.

Văn phòng đảng CSU đặc biệt đã chỉ trích sự cấp giấy phép nhập cảnh từ chính quyền Đức trong một cuộc gọi hội nghị viễn liên (qua Telefon) là "**quyết định sai lầm**" của liên bang, như Tổng Thư Ký Andreas Scheuer cho Thông tấn xã Deutsche Presse-Agentur biết vào buổi tối thứ Bảy (05.09.2015), ở Munich. Một số thành viên văn phòng đã cảnh báo về "hậu quả sự lồi kéo thêm (Sog)". CSU muốn đề cập rõ ràng sự kiện này tại cuộc họp của ủy ban liên minh vào tối chủ nhật hôm nay (06.09.2015) ở Berlin. Báo "Bild am Sonntag" là tờ báo đầu tiên báo cáo về những lời trách móc.

Sự tràn vào ồ ạt của những người tỵ nạn đến Đức cần phải bị giới hạn, Scheuer nhấn mạnh. "**Không thể nào tiếp tục như thế được**". Mỗi một người tỵ nạn đến châu Âu tăng lên, đều nghĩ là đến nước Đức. "**Nhưng Đức một mình không thể có đủ khả năng chịu đựng được điều đó!**".

Tổng Trưởng Nội vụ tiểu bang Bayern của CSU, ông Joachim Herrmann đã nói khi đến thăm một đồn cảnh sát ở Passau, quyết định trên đã không được thảo luận với các tiểu bang! Quyết định ấy là một "**tín hiệu hoàn toàn sai trong châu Âu**", cần phải được điều chỉnh lại.

Ngược lại, Tổng Thư Ký của đảng SPD, Yasmin Fahimi nói với "Bild am Sonntag", ca ngợi bà Thủ Tướng Đức rõ ràng: "Sự quyết định của chính phủ liên bang trong tình huống nhân đạo khẩn cấp này là một quyết định đúng duy nhất". "Chúng ta phải có một tín hiệu mạnh mẽ đối với nhân loại - để cho thấy rằng giá trị của châu Âu cũng có ngay cả trong những thời điểm khó khăn".

Tại cuộc họp của thành phần lãnh đạo liên minh chính phủ vào 7 giờ tối hôm nay ở Phủ Thủ Tướng cần được giải quyết vấn đề rõ ràng là bao nhiêu tiền từ chính phủ liên bang muốn bổ sung thêm cho các tiểu bang và làng xã để hỗ trợ người tỵ nạn?. "Quản gia" của Liên đảng và SPD ước tính số tiền chi thêm này lên đến năm tỷ Euro, mà không gây nguy hiểm cho sự cân bằng ngân sách. Quyết định cuối cùng có

thể sẽ thông qua trong hội nghị thượng đỉnh Liên bang và Tiểu bang vào ngày 24.09.2015.

Tổng chi phí cho các dịch vụ chăm sóc những người tỵ nạn, theo nghiên cứu của tờ báo "Frankfurter Allgemeine Sonntagszeitung" (FAS) cho năm nay khoảng 10 tỷ Euro. Sau nhu cầu 5,6 tỷ Euro cho 450.000 người xin tỵ nạn đã được ước tính tại hội nghị thượng đỉnh tỵ nạn vào tháng Bảy vừa qua, thì sự dự đoán chi phí với một khối lượng 800.000 người tỵ nạn như vậy là thực tế, theo tờ báo cho biết dựa vào dữ liệu hành chánh từ các chính quyền khác nhau ở thành phố, tiểu bang và liên bang. Ở cấp thành phố, chi phí hàng năm cho mỗi người tỵ nạn sẽ được định lượng tùy thuộc vào từng tiểu bang là 12.000 đến 13.000 Euro, báo "FAS" viết. Số tiền này bao gồm ăn, ở, tiền tiêu vặt, chi phí y tế và chi phí hành chánh. Từ đó với 800.000 (tám trăm ngàn) người tỵ nạn tính ra khoản tiền khoảng 10 tỷ Euro.

Được loại trừ trong ủy ban liên minh là sự tranh cãi giữa Liên minh và SPD - chẳng hạn về câu hỏi liệu những lợi ích bằng hiện vật thay vì tiền mặt là đủ cho người tỵ nạn, và cho dù, theo yêu cầu của SPD, cần có một luật nhập. Các nhà chính trị lãnh đạo đặc biệt đã đề cập đến câu hỏi "**làm thế nào chúng ta có thể bố trí nhân đạo cho số lượng lớn người tỵ nạn ở Đức?**", lãnh đạo quốc hội Thomas Oppermann của SPD nói.

Thủ Tướng Angela Merkel (CDU) đã "làm bộ lên mặt" vào ngày thứ Bảy hôm qua trên kỷ luật ngân sách mặc dù chi phí bổ sung đáng kể về số lượng người tỵ nạn tăng cao: "Chúng ta không thể chỉ đơn giản nói rằng: Bởi vì chúng ta có một nhiệm vụ khó khăn, sự cân bằng ngân sách hoặc vấn đề nợ bây giờ không có vai trò gì nữa!". Trong việc thu xếp cho những người tỵ nạn và sự hội nhập lâu dài của họ ở Đức thì "**mọi cấp độ - tiểu bang, làng xã và ngay cả chính phủ liên bang - phải gánh phần chia công bằng!**".

Bộ Trưởng Tài chính Đức, Wolfgang Schäuble (CDU) cho biết tại một cuộc họp của các Bộ trưởng Tài chính G20 và -Notenbankchefs (*Các Xếp ngân hàng phát hành*) ở Ankara, để trang trải mọi chi phí thì dự kiến bạc tỷ thặng dư năm nay nên được sử dụng như một bộ đệm trong tương lai. Một ngân sách bổ sung cho điều này là cần thiết.

Thay lời kết :

Người Đức nói chung nhân đạo, sẵn sàng cứu giúp người tỵ nạn, nhất là trên phương diện giúp đỡ tiền bạc vì Đức là một cường quốc về kinh tế trên thế giới và có lẽ lý do quan trọng khác vì họ đã từng là nạn nhân chiến tranh.

Người viết đã trải qua giai đoạn xin tỵ nạn ở Đức và mong Đức chấp thuận nên rất thông cảm ước vọng của những ai muốn xin tỵ nạn tại các cường quốc thuộc EU nói chung.

Tuy nhiên vấn đề khó khăn nhất theo thiện ý và nhận định của người viết, Đức Quốc đất đai không rộng, diện tích lớn như Việt Nam. Ngay cả người Đức

cũng thất nghiệp gần ba triệu người mà chính phủ Đức còn lo chưa xong. Nhưng đó không phải là mấu chốt của vấn đề. Chính phủ Đức còn chưa lo được chỗ cư trú cho chính người Đức, chưa xây đủ vườn trẻ cho con nít Đức nên vì vậy mà sự chống đối "*người tỵ nạn ào ạt đến Đức bằng xe lửa*" cũng như phản đối chính phủ Đức mới xảy ra. Đối với người dân bản xứ chính phủ Đức chưa giải quyết, chu toàn được các khó khăn căn bản kể trên thì làm sao mà có thể trong nhất thời chu toàn được chỗ cư trú cho 800 ngàn người tỵ nạn?

Ngay cả giới chuyên gia Đức còn tính con số tỵ nạn sẽ tăng lên hơn một triệu người khi họ xin đoàn tụ gia đình sau khi được ở lại Đức (*ghi chú thêm: người Việt mình từ 11 ngàn cách đây 35 năm sau đó lên đến 40 ngàn qua diện đoàn tụ!*) thì chắc chắn Đức gặp trở ngại không ít để giải quyết ổn thỏa việc ăn, ở, chỗ làm, học hành, huấn nghệ... cho họ. Người ta dự đoán là còn nhiều "vấn đề" nữa xảy ra nay mai sẽ làm điên đầu chính phủ Đức khi mà người tỵ nạn yêu sách đòi hỏi quyền này quyền kia một khi mà Đức không giải quyết đúng theo nguyện vọng của họ nếu trong tương lai số người tỵ nạn ngày càng tăng nhanh và chính phủ Đức không có một chính sách tỵ nạn rõ ràng.

* **Khủng hoảng tỵ nạn, 4.000 binh sĩ Đức trong tình trạng sẵn sàng "chờ kêu gọi".**

Cuộc khủng hoảng người tỵ nạn đang mở rộng. Các thành phố, làng xã, cảnh sát cũng như tình nguyện viên ở nhiều nơi trên cả nước Đức đang "kiệt sức". Nhưng ngày càng có thêm người tỵ nạn đến. Bây giờ Bộ Trưởng Quốc Phòng Đức, Ursula von der Leyen phản ứng, đặt thêm 4.000 lính Đức trong tình trạng sẵn sàng chờ "kêu gọi nhập cuộc", theo báo "Spiegel Online".

"Chúng tôi đã chỉ thị khoảng 4.000 binh sĩ trong tình trạng sẵn sàng "chờ kêu gọi" vào cuối tuần này", Bộ Trưởng Quốc Phòng Đức nói với tạp chí thông tin rằng những người lính "có thể giúp một tay trong trường hợp khẩn cấp". Đất nước này có thể "tính" vào sự hỗ trợ của lính Đức, von der Leyen nói thêm.

Bà Bộ Trưởng cũng giải thích thêm rằng trong tương lai những người tỵ nạn cùng với các binh sĩ sẽ được phân phối đến một số trại lính. "Trong 27 doanh trại đã như vậy, ở đó tìm thấy được một nơi chia sẻ," Von der Leyen nói như thế.

* **Khủng hoảng tỵ nạn: tín hiệu chống lại "Dejà - vu"**

11.09.2015: Berlin. Baden-Württemberg không thể nữa. Bayern không có thể lâu rồi, và Nordrhein Westfalen cũng gần đạt giới hạn. Các văn phòng chính phủ không còn biết phải làm gì với nhiều người tỵ nạn, trừ khi họ sẽ tuyên bố tình trạng khẩn cấp và đặt "luật lệ" sang một bên. Tuy nhiên, chính "ấn tượng" này là những gì mà Chính phủ liên bang, ngay cả những vị Thống Đốc đều muốn tránh.

Dejà - vu. Người ta gọi như vậy là những khoảnh khắc khi một cái gì đó quá quen thuộc xảy ra. Trải

qua một "**dejà - vu**" như thế hiện rất nhiều người đang có, nếu các chính trị gia đảm bảo với bạn rằng những người tỵ nạn là một cơ hội tuyệt vời nhất. **Dejà - vu.** Để tài trợ Đức thống nhất thì không cần tăng thuế, khủng hoảng tài chính hoàn toàn không nguy hiểm cho người gửi tiết kiệm ở Đức.

Vì vậy, để hiểu rằng những người chịu trách nhiệm trong chính trị không muốn bị kịch hóa cuộc khủng hoảng hiện nay, để không làm khuấy động lên sự sợ hãi và làm cho lực lượng bài ngoại tăng thêm, *khó chịu như thế cho một sự lừa dối quá rõ ràng!*.

Nếu 800.000 người đến Đức, họ nhận ít nhất là nửa năm sự giúp đỡ dài hạn, hay lâu hơn. Ít nhất để cho tất cả những người có thiện chí và đã được đào tạo tốt được làm việc, Bộ Trưởng Nội Vụ de Maizière cần phải "**thức tỉnh**" và **không chỉ** nhận thêm 2.000 nhân viên mới, nhưng nên cảm nhận bất kỳ sự hỗ trợ cung cấp cho Văn phòng Liên bang về di cư. Một khi khoảng 200.000 hồ sơ (ý nói đơn xin tỵ nạn) sẽ được quyết định trong năm, 250.000 còn nằm ở Halde và thêm 800.000 người tỵ nạn mới đến, đây là "*kịch tính!*".

Angela Merkel đã mở biên giới cho người tỵ nạn mà không tham khảo ý kiến chặt chẽ với các Tiểu bang. Điều đó đúng vì lý do nhân đạo.

Nhưng bây giờ bà ta phải đưa ra các tín hiệu khác. Bà ta phải đẩy nhanh các thủ tục bắt buộc các nước láng giềng Châu Âu thực hiện các trách nhiệm đã quy định và sử dụng sự sẵn sàng giúp đỡ của người dân, **mà không che giấu sự thật.** Chúng ta cần phải hành động nhanh chóng. Rồi sau đó, Đức có thể khắc phục (meistern) được cuộc khủng hoảng này, tờ báo "Schwäbische Zeitung" viết như thế.

* **Cấm làm việc đôi với người tỵ nạn**

dpa - 09.9.2015: Người tỵ nạn không được làm việc ngay sau khi đến Đức. Họ phải chờ Ba tháng trong mọi trường hợp. Ngoài ra trong 15 tháng đầu, họ chỉ có thể nhận một công việc nếu chỗ làm không có một công dân Đức hay EU hội đủ điều kiện cho công việc này.

Tuy nhiên, thủ tục tỵ nạn không cần được hoàn thành. Cơ quan Lao động Liên bang mới đây đã đề nghị bãi bỏ các kiểm tra ưu tiên cho các lĩnh vực mà công ty khó khăn tìm ra người lao động.

Bên cạnh đó, có lệnh cấm việc "vay mượn tạm thời". Hiện nay, những người tỵ nạn không được mượn với cơ quan làm việc tạm thời trong vòng bốn năm. Điều này xảy ra bởi vì theo Bộ Lao động liên bang việc làm tạm theo thời gian không được ưu tiên kiểm tra cho một công việc cụ thể.

Bây giờ chính phủ liên bang sẽ giảm xuống ba tháng sự cấm đoán này. Đây cũng chẳng phải là sự nới lỏng đầu tiên. Cho đến cuối năm 2014 người tỵ nạn còn phải chờ đợi chín tháng trước khi họ được phép làm việc.

. **LNC** (Munich Tháng 07+08+09.2015)
Sưu tầm và phiên dịch từ các báo der Spiegel,
SZ, AZ, FAZ, die Welt, Handelsblatt, Focus, N - TV, AFP...

in Việt Nam

Quảng Trục phụ trách

* Việt Nam nguy cơ chưa giàu đã già và nặng nợ

Thu nhập của người Việt đang kém nhiều nước trong khu vực, trong khi tỷ lệ nợ công trên GDP ngày càng tăng và ở mức cao. Học viện Chính sách và Phát triển (Bộ Kế hoạch và Đầu tư) cho rằng ngưỡng nợ công cuối năm 2013 phải lên 61,28% (cao hơn 7% so với công bố của Bộ Tài chính). Năm 2014, ước tính nợ công trên GDP là 66,4%, mặc dù thấp hơn mức trung bình của thế giới (79,7%) và các nước phát triển (108,5%) nhưng cao gấp 1,7 lần mức bình quân của các nước đang phát triển (35%) và cao nhất trong nhóm các nước đang phát triển ở Đông Nam Á. So sánh với các số liệu về thu nhập bình quân, dân số, năng suất lao động, nhóm nghiên cứu nhận xét "Việt Nam nguy cơ trở thành quốc gia chưa giàu, đã già lại nợ nần nhiều". Cụ thể, cuối năm 2013, thu nhập bình quân người Việt là 1.910 USD, nợ công là 61,28% GDP, trong khi các nước trong khu vực có mức nợ công thấp nhưng thu nhập bình quân cao hơn nhiều. Ví dụ, con số này ở Phi lần lượt là 2.765 USD và 50,2%, Nam Dương là 3.645 USD và 24,4%, Thái Lan là 5.779 USD và 49,9%. Trong nhóm nước thu nhập trung bình thấp (3.000 - 5.000 USD), Việt Nam cũng là quốc gia có tỷ lệ dân số già cao nhất, khoảng 7% dân số trên 65 tuổi, trong khi Lào và Phi Luật Tân chỉ là 4%, Nam Dương và Ấn Độ khoảng 5%. Theo đánh giá của Tổ chức lao động quốc tế (ILO), Việt Nam thuộc nhóm nước có năng suất lao động thấp nhất khu vực Châu Á - Thái Bình Dương, thấp hơn Tân Gia Ba 15 lần, Nhật Bản 11 lần, Nam Hàn 10 lần, Mã Lai 5 lần, Thái Lan 2,5 lần. Tốc độ tăng năng suất lao động của Việt Nam lại có xu hướng giảm từ 4,1% một năm giai đoạn 2002 - 2007 xuống còn 3,2% giai đoạn 2008-2014... Có thể thấy, nợ nần nhiều đang trở thành vấn đề nhức nhối với Việt Nam, trong bối cảnh áp lực trả nợ ngày càng tăng. Nhóm nghiên cứu cho biết rủi ro vỡ nợ của Việt Nam vẫn ở mức thấp, song khả năng trả nợ từ nguồn thu ngân sách Nhà nước còn hạn chế khiến nợ công còn tiềm ẩn nhiều rủi ro, mức độ an toàn không bền vững.

(Nguồn: www.vnexpress.net)

* Tuyển sinh đại học 2015

Cải cách chế độ thi tốt nghiệp phổ thông (TNPT hay Tú tài) và xét tuyển vào đại học vừa lần đầu tiên được thực hiện tại Việt Nam năm nay đã gây nhiều bức xúc và trở thành đề tài bàn luận sôi nổi tại Việt Nam. Việc tổ chức thi TNPT để xét tuyển vào đại học đã được thực hiện nhằm phần nào giúp giảm áp lực thi cử và tốn kém cho sinh viên và xã hội, nhưng việc tổ chức và thực hiện còn quá nhiều bất cập. Tình trạng sinh viên nộp và rút hồ sơ tại các trường trước

khi hết hạn tuyển sinh đợt một đã được ví như cảnh mua bán tại thị trường chứng khoán và thậm chí cư dân mạng đề nghị Bộ Trưởng Giáo Dục Phạm Vũ Luận từ chức. Hôm 23/8, một cựu sinh viên đã bị bắt khi cầm tấm biển ghi "Học sinh, sinh viên không phải là chuột bạch" đứng trước trụ sở Bộ để phản đối Bộ Giáo Dục về cách tổ chức tuyển sinh mới này. Có gần 43.000 thí sinh cả nước đã thay đổi nguyện vọng và tập trung ở khoảng 30 trường đại học, làm gây hoang mang, hỗn loạn và bất an trong xã hội trước ngày hạn chót tuyển sinh đại học. Theo một chuyên viên tuyển sinh có nguyên nhân chủ yếu là do Cục Khảo thí chưa có kinh nghiệm làm tuyển sinh: "Việc Bộ GD để Cục khảo thí ôm đồm quản lý dữ liệu, cho thí sinh chọn bốn nguyện vọng trong một đợt, làm phá vỡ hệ thống, 13.9. hưởng nghiệp". Theo một cựu quan chức trong Bộ GD nhận định có nhiều nguyên nhân dẫn đến tình trạng rối loạn đó: "Sinh viên chưa lượng được sức mình, nên nộp hồ sơ vào và khi không được thì lại rút ra chạy sang trường khác, do vậy đã tạo ra khủng hoảng lớn, thí sinh thì được chọn trường tự do sau khi có điểm, đồng thời hệ thống phần mềm phục vụ tuyển sinh lại chưa hoàn chỉnh, nguồn thông tin không được đầy đủ, vì thế học sinh vẫn đổ về Hà Nội ăn chực năm chờ...".

(Nguồn: www.bbc.com/vietnamese/)

* Sinh con thứ 3 bị phạt và không được làm giấy khai sinh

Trước niên học năm 2015, người dân trên một số xã trên địa bàn tỉnh Nghệ An đang phản đối việc sinh con thứ 3 trở lên bị chính quyền xã không làm giấy khai sinh cho các em để các em được đi học, còn nếu làm thì bị phạt. Chính phủ Hà Nội đã từng ban hành nghị định xử phạt những đối tượng sinh con thứ ba với mục đích được nói nhằm giảm tình trạng tăng dân số. Nhưng từ 2014, một nghị định mới đã không đề cập gì đến việc "xử lý việc sinh con thứ ba" nữa, do một chính sách mở để đối phó với tình trạng già đi của dân số của Việt Nam trong tương lai. Mặc dù đã có nghị định mới, không đề cập đến việc xử phạt hành chính khi sinh con thứ 3. Thế nhưng, UBND xã Diễn Thành, huyện Diễn Châu (Nghệ An) vẫn dựa theo quy định cũ, bắt người dân nộp phạt, mới được làm giấy khai sinh bản sao cho con. Tại các xã Diễn Thành, Diễn Đoài (Nghệ An) có đến gần 60 em bé từ 3 - 6 tuổi không được làm giấy khai sinh, không được đi học với lý do là gia đình không có tiền nộp phạt khi sinh con thứ 3 trở lên, mỗi em phải nộp 2 triệu đồng dù điều này không được pháp luật quy định. Tại xã Mỹ Lộc (Thanh Hóa) việc phạt và thu tiền này (từ 300.000 - 500.000 đồng) do đích thân Chủ tịch UBND ký ban hành quyết định xử lý vi phạm hành chính!

(Nguồn: www.rfa.org/vietnamese/)

* "Đơn kêu cứu" của 214 giáo viên tại Hà Tĩnh

Ngày 23.4.2015, Chủ tịch UBND huyện Kỳ Anh đã ký văn bản yêu cầu các trường lập danh sách đề nghị UBND huyện chấm dứt hợp đồng đối với các trường

hợp là giáo viên, nhân viên đã được UBND huyện ký hợp đồng vào làm việc. Theo đó, vào ngày 30/9 tới đây, 214 giáo viên của cả hai huyện sau khi chia tách sẽ chính thức bị chấm dứt hợp đồng. Trước nguy cơ mất việc cận kề, các giáo viên trên đã làm đơn kêu cứu gửi các cơ quan chức năng liên quan cũng như tới các cơ quan báo chí bày tỏ hoàn cảnh và nguyện vọng của mình. Trong "đơn kêu cứu", nhiều giáo viên có thâm niên công tác lâu năm, có người đến 12 năm cho rằng trong quá trình giảng dạy họ đều đã cống hiến hết mình và tâm huyết với nghề. Hơn nữa, dù là giáo viên hợp đồng nhưng họ luôn hoàn thành tốt và xuất sắc các nhiệm vụ được giao. Việc 214 giáo viên ở thị xã Kỳ Anh và huyện Kỳ Anh (Hà Tĩnh) vừa bị đồng loạt cắt hợp đồng ngay trước ngày khai giảng đang khiến dư luận ồn ào căm phẫn. Có gia đình cả 2 vợ chồng đều là giáo viên hợp đồng và đều nằm trong danh sách bị chấm dứt công việc. Một số giáo viên bị cắt hợp đồng đã chia sẻ: Để có được một suất vào dạy hợp đồng tại các trường trên địa bàn, họ đã phải bỏ ra một khoản tiền từ 40 – 50 triệu đồng, có trường hợp lên đến 100 triệu đồng để làm lệ phí "bôi trơn".

(Nguồn: www.giadinhvn.vn)

*** Sơn La bỏ 1.400 tỷ để xây tượng đài - Thanh Hóa tham những trắng trợn.**

Tỉnh Sơn La - một trong 3 tỉnh nghèo nhất Việt Nam - vừa ban hành nghị quyết thông qua đề án xây dựng tượng đài Hồ Chí Minh với kinh phí lên đến 1,400 tỷ đồng (~ 64 triệu USD), dự án sẽ thực hiện từ năm 2015-2019. Việc đổ nghìn tỷ để xây dựng tượng đài là một kế hoạch cực kỳ lãng phí và vô bổ, để các quan tham CS rút ruột. Trong xã hội, có trên 70 ngàn hộ dân nghèo ở Sơn La vẫn còn phải chạy ăn từng bữa (chỉ sau Nghệ An và Thanh Hóa), trong giáo dục còn có nhiều lớp học hơn 30 trẻ chỉ có 2 bộ sách. Gs Ngô Bảo Châu đã phải lắc đầu: "Bỏ ra 1.400 tỷ để xây tượng đài thì hoặc là khổ nạn hoặc là thần kinh".

Xin mở tầm nhìn sang tỉnh Thanh Hóa cũng không khá gì hơn, dưới đây là điển hình 5, 7 bầy sự cố của lãnh đạo Thanh Hóa, đang gây phẫn nộ trong dân chúng: Chủ tịch xã ăn chặn tiền hỗ trợ thiên tai; Chủ tịch xã ăn chặn tiền hỗ trợ trâu bò của dân nghèo; Hiệu trưởng cắt xén cả tỷ đồng của học sinh; Rút ruột công trình hàng trăm triệu đồng; Chủ tịch công ty nước tham ô; Phát hiện 20 cán bộ y tế dùng bằng giả; Kiểm điểm chủ tịch xã dùng bằng giả...

(Nguồn: www.danlambaovn.blogspot.fr)

*** 9.000 tàu cá Trung Cộng tràn vào Biển Đông**

Sau khi TC tuyên bố dỡ bỏ lệnh cấm đánh bắt cá theo mùa (từ 16/5-31/7) hơn 9.000 tàu cá với 35.611 ngư dân và thủy thủ từ tỉnh Hải Nam đã ra khơi tràn vào khu vực Biển Đông. Lệnh cấm đánh bắt trên do TC đơn phương áp đặt lần đầu tiên vào năm 1999 bất chấp sự phản đối của nhiều nước. Lệnh cấm này nhiều lần cản trở, bắt bớ, đánh đập và đánh cướp tài sản của ngư dân Việt Nam nói riêng và các quốc gia trong khu vực nói chung hoạt động đánh bắt trên các

ngư trường truyền thống của mình. Trên thực tế, không hề có bất cứ cái gì được gọi là "lệnh cấm đánh cá" tại Biển Đông.

Mặc dù là quốc gia tự đặt ra lệnh cấm, nhưng Trung Cộng lại không hề tuân thủ lệnh cấm này mà còn gửi những tàu cá nhỏ ra để cố ý khiêu khích các bên tranh chấp khác như Nhật, Phi, Brunei, Mã Lai, Đài Loan và Việt Nam. Vào tháng 7 năm ngoái, tỉnh Hải Nam gửi một đội tàu đánh cá lớn đến quần đảo Trường Sa ở Biển Đông để khám phá nguồn lợi thủy sản. Quan chức địa phương Hải Nam đang nhắm đến mục tiêu thay đổi trọng tâm ngành công nghiệp đánh cá của mình từ đánh bắt gần bờ đến đánh bắt xa bờ, khuyến khích ngư dân "xây dựng tàu thuyền lớn và khám phá những vùng biển sâu". Theo ước tính, Hoàng Sa là nơi có trữ lượng thủy sản đạt khoảng 5 triệu tấn cá. Với tốc độ và tần suất đánh bắt hiện nay, tổng sản lượng đánh bắt của ngư dân Hải Nam đạt khoảng 80.000 tấn cá mỗi năm. Tuy nhiên, con số này có thể sẽ gia tăng đột biến trong thời gian tới. Ngày 22/7, Hải quân Trung Cộng cho biết đã bắt đầu cuộc tập trận kéo dài 10 ngày ở Biển Đông. Cục An toàn Hàng hải Trung Quốc thông báo trên trang web của họ rằng, tàu thuyền bị "cấm vào các vùng biển nơi diễn ra cuộc tập trận". Cuộc tập trận diễn ra trong bối cảnh cộng đồng quốc tế rất lo ngại và lên án các hoạt động gây hấn của TC ở Biển Đông, nhất là những dự án cải tạo trái phép bãi ngầm, biến chúng thành đảo nhân tạo thay đổi nguyên trạng trong vùng biển. Trong một diễn biến khác, hôm 1/8 quân đội Trung Cộng đã ra cảnh báo về "các nguy cơ đang gia tăng quanh biên giới" của nước này, bao gồm các vùng biển Hoa Đông và Biển Đông.

(Nguồn: www.tuoitre.vn)

*** Lũ lụt lớn lịch sử ở Quảng Ninh gây chết người**

Trung tâm Dự báo Khí tượng Thủy Văn cho biết sau cơn mưa rất lớn kéo dài ngày 26 và 27/7, hôm sau tỉnh Quảng Ninh tiếp tục có mưa lớn và mưa còn kéo dài ở miền Bắc trong nhiều ngày sau đó. Ít nhất 23 người thiệt mạng và 6 người mất tích do mưa lũ và sạt lở đất tại tỉnh Quảng Ninh và nhiều khu vực vẫn bị ngập lụt. Thiệt hại ban đầu ước tính hơn 2.000 tỷ đồng. Tổng lượng mưa đo được tại một số điểm ở Quảng Ninh từ ngày 23-29/7 đã vượt quá 1.500 mm, theo đánh giá, đây là trận mưa lũ lớn nhất trong vòng 55 năm qua tại Quảng Ninh. Trước đó có tin về hàng ngàn khách du lịch đã bị kẹt tại các đảo Cô Tô, Quan Lạn và không thể vào bờ. Thống kê của tỉnh Quảng Ninh nói hàng ngàn nhà dân, và các trường học, bệnh xá đã bị ngập và mưa lớn cũng làm ngập gần 70 hecta lúa và hoa màu. Gần 2.000 người thuộc nhiều lực lượng đã được huy động để hỗ trợ di chuyển hàng trăm hộ dân ở các vị trí có nguy cơ sạt lở, ngập lụt đến nơi an toàn. Trận mưa lớn lịch sử tại Quảng Ninh đã gây ngập lụt nghiêm trọng và hư hại nặng nề cho 16 mỏ than. Tại các kho than, nước chảy xối xả đã cuốn trôi hàng tấn than ra ngoài. Ngành than phải dừng toàn bộ hoạt động sản xuất để tập trung cứu

mỏ. Sáu ngày mưa lớn tại Quảng Ninh khiến hàng ngàn người phải di dời. Nhà cửa, đường sá bị ngập chìm trong nước khiến các nhóm bảo vệ môi trường lo sợ về nguy cơ ô nhiễm bụi mỏ. Vịnh Hạ Long, nơi có các làng chài nổi, các hang động lớn và các tảng núi đá vôi, là địa điểm Di sản Thế giới UNESCO được hàng triệu du khách tới thăm mỗi năm. Vịnh nằm ngay ở khu vực khai thác mỏ lớn, và trận bão lũ mới nhất đã quét hàng ngàn tấn than theo dòng nước đưa ra. Các hình ảnh cho thấy người dân ở Cẩm Phả phải lội ngập trong bùn xỉ than tới đầu gối, do dòng nước đổ ra từ các mỏ lân cận vốn đã bị sạt lở thân đập chắn từ đầu tuần. Nước lụt đổ ra từ các vỉa than và ba nhà máy nhiệt điện, những nơi mà không có hồ chứa và thoát nước phù hợp. Trong một tuyên bố, tổ chức quốc tế bảo vệ môi trường, chuyên về các nguồn nước sạch Waterkeeper Alliance nói nước tràn ra từ các điểm trên chứa đầy chất bùn than độc hại, trong đó có cả các chất kim loại nặng (arsenic, cadmium, chì...). Tổ chức này nói tình trạng lũ lụt nghiêm trọng ở khu vực cảng Làng Khánh và sông Diễn Vọng đang cuốn theo lượng nước ô nhiễm từ nhà máy nhiệt điện Quảng Ninh đổ ra Vịnh Hạ Long.

(Nguồn: www.vietnamnet.vn)

*** Việt Nam ảnh hưởng gì khi TQ phá giá đồng nhân dân tệ**

Hôm 11/8, Bắc Kinh cho phá giá đồng nhân dân tệ gần 2% để giúp tăng xuất khẩu bị giảm sút của nước này. Biện pháp phá giá đồng nhân dân tệ của Bắc Kinh là một cách làm mang tính toàn cầu, thế nhưng thị trường Việt Nam lâu nay lệ thuộc vào Trung Quốc nên biện pháp đó chắc chắn sẽ có tác động mạnh hơn đến mậu dịch với Việt Nam. Chuyên gia kinh tế Bùi Kiến Thành đưa ra nhận định: Do đồng nhân dân tệ rẻ hơn, sẽ tạo tình hình cạnh tranh mãnh liệt hơn nữa đối với hàng Việt Nam. Như vậy Việt Nam phải tính vấn đề làm thế nào xây dựng nội lực để có thể cạnh tranh được với hàng Trung Quốc. Đó là việc từ nhiều năm nay được lưu tâm, nhưng làm chưa tới nơi, tới chốn... Vấn đề ngoại thương giữa Việt Nam và Trung Quốc không chỉ bao gồm chính ngạch, mà còn thêm tiểu ngạch và ngoại ngạch như buôn lậu qua những cửa khẩu, nơi mà biên giới của Việt Nam không được kiểm tra chặt chẽ. Vấn đề chính đối với Việt Nam là làm sao phải kiểm soát được ngoại thương, không bị ảnh hưởng quá nhiều do buôn lậu, tuồn hàng Trung Quốc vào Việt Nam với giá rẻ mạt không phải giá thị trường. Đồng thời những 'rác thải' Trung Quốc gửi qua Việt Nam mang lại những vấn đề sức khỏe và an toàn cho dân tộc Việt Nam; vì những thực phẩm đưa qua hoặc là hư thối hay còn có chất độc nữa. Đối với Việt Nam không chỉ là vấn đề tiền tệ mà còn vấn đề an toàn thực phẩm, sức khỏe của người dân. Đến nay, Việt Nam chưa có biện pháp gì để thực sự có lực lượng đủ năng lực để đối phó với hàng Trung Quốc tràn vào. Năm 2014 Việt Nam đã nhập siêu của Trung Quốc 17-18 tỷ USD, năm nay ước đoán sẽ nhập siêu từ Trung Quốc lên khoảng 33 tỷ USD. Đó là điều rất nguy hại cho nền kinh tế Việt Nam. Tuy nhiên, theo

ông Bùi Kiến Thành thì dù lâu nay luôn có những cảnh báo về tình trạng nguy hiểm về kinh tế và thương mại từ phía Trung Quốc, thế nhưng dường như các cơ quan chức năng Việt Nam và các doanh nghiệp trong nước phản ứng rất thụ động. Ông Bùi Kiến Thành có ý kiến: "Việt Nam bị thụ động rất nhiều, chỉ có phản ứng thôi!... Nói chung xuất khẩu của Việt Nam rất yếu; trong hai năm 2013, 2014 kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam có đến 70% do các doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài; riêng cộng đồng doanh nghiệp Việt Nam cả mấy trăm ngàn doanh nghiệp xuất khẩu chưa được 30%. Trong số 30% đó, lại còn có bao nhiêu phần trăm tạm nhập và tái xuất nguyên liệu. Nói chung năng lực xuất khẩu của Việt Nam quá kém. Chẳng những năng lực xuất khẩu mà năng lực sản xuất cũng quá kém nên hàng Trung Quốc vào lấn át thị trường trong nước, và Việt Nam cũng không có hàng gì để xuất khẩu. Như vậy trong những năm tới sẽ rất nguy hiểm với Hiệp định Xuyên Thái Bình Dương hay Cộng đồng ASEAN mở rộng. Thuế quan một số bằng không thì hàng nước ngoài ủa vào Việt Nam như một làn sóng thần mà Việt Nam không có gì để bán ra ngoài thì vô cùng nguy hiểm cho nền kinh tế!".

(Nguồn: www.rfa.org/Vietnamese/)

*** Công trình xây đường băng thứ nhì của Trung Cộng ở Trường Sa**

Hình ảnh vệ tinh cho thấy Trung Cộng đang đạt tiến bộ đáng kể trong việc thi công một đường băng trên bãi đá Subi có tranh chấp ở Biển Đông. Hình chụp vệ tinh vừa công bố hôm 3/9 lộ rõ một khoảng đất được san bằng để đắp nền rộng chừng 60 mét, dài 2.200 mét. Tờ Diplomat cho rằng phạm vi đất mà Bắc Kinh đắp xung quanh bãi đá Subi có thể hỗ trợ cho một đường băng dài tới 3.300 mét, thích hợp với hầu hết phi cơ tác chiến và máy bay hỗ trợ của Trung Cộng. Hiện công tác đắp nền chưa xong nhưng khi hoàn tất đường băng này có thể sẽ bằng với chiều dài phi đạo trên Đá Chữ Thập cách Subi 100 dặm về hướng Tây Nam. Nếu công trình của Trung Cộng tại Subi kết cục là một cơ sở không quân thì đây sẽ là cơ sở thứ ba của Bắc Kinh trong khu vực mà nhiều nước láng giềng, bao gồm Việt Nam, có tuyên bố chủ quyền và đang quan ngại về âm mưu Bắc Kinh dùng sức mạnh quân sự trong các vùng có tranh chấp. Bãi đá Subi nằm ở giữa Việt Nam và Phi nhưng đang bị Trung Cộng kiểm soát. Cả ba nước và Đài Loan đều có tuyên bố chủ quyền tại Trường Sa. Trong năm qua, Trung Cộng đã bồi đắp vào một số bãi đá và đảo nhỏ có tranh chấp ở Trường Sa để khẳng định chủ quyền, khiến các nước trong vùng và Hoa Kỳ lên tiếng phản đối. Giới phân tích cho rằng các đường băng mới của Trung Cộng có thể là bước để tiến tới việc Bắc Kinh lập một vùng nhận dạng phòng không ở Biển Đông.

(Nguồn: www.voatiengviet.com)

. Quảng Trục
(Tháng 8-9.2015)

in hệ giới

• Quảng Trực phụ trách

* Iran và 6 cường quốc đạt thỏa thuận hạt nhân

Ngày 14/7 tại Vienna - Áo, Iran và các nước nhóm P5+1 (gồm Mỹ, Nga, Trung Quốc, Pháp, Anh và Đức) đã đạt được một thỏa thuận hạt nhân. Đây là vụ thương lượng vừa kéo dài (12 năm) vừa phức tạp hiếm thấy trong biên niên sử ngành ngoại giao. Nội dung sơ bộ thỏa thuận cho phép Iran giữ lại các cơ sở hạt nhân nhưng với rất nhiều hạn chế. Hai cơ sở sẽ được chuyển thành khu vực nghiên cứu, không có vật liệu phóng xạ. Số máy ly tâm để làm giàu uranium sẽ giảm 2/3, còn 5.060 máy và lượng uranium được làm giàu ở mức độ thấp, giảm từ 10.000kg còn 300kg, không đủ để chế tạo bom nguyên tử, trong 15 năm tới. Iran cũng sẽ thiết kế lại một lò phản ứng nước nặng ở Arak để lò phản ứng này không còn chế tạo plutonium dùng cho vũ khí nữa. Về phía Iran, nếu thỏa thuận hoàn tất, nền kinh tế Iran sẽ nhận ngay lập tức hàng tỷ USD nhờ các lệnh cấm vận được dỡ bỏ hoàn toàn hoặc một phần. Thêm một lý do quan trọng nhất để Iran ký thỏa thuận này là 'kẻ thù chung' Nhà nước tự xưng Hồi giáo (IS). Ngay trong lực lượng Vệ binh quốc gia Iran cực kỳ bảo thủ cũng có nhiều người ủng hộ thỏa thuận này vì công việc hằng ngày của họ giờ là chiến đấu chống lại IS, và họ cần Mỹ ở Iraq trong cuộc chiến, gần như ở cùng chiến tuyến với họ. Về phía Mỹ, cùng với việc bình thường hóa quan hệ với Cuba, nếu đạt được một thỏa thuận với Iran về vấn đề hạt nhân, TT Mỹ Barack Obama sẽ để lại những di sản đối ngoại cực kỳ to lớn trong hai nhiệm kỳ của ông. Nhưng còn quan trọng hơn, thỏa thuận mới giúp Mỹ hy vọng ngăn được việc Iran sở hữu một quả bom hạt nhân và một cuộc chiến không mong đợi nữa ở vùng Vịnh. Việc Mỹ lần lượt rút quân khỏi Iraq và Afghanistan, không can thiệp trực tiếp ở Bắc Phi và

Trung Đông suốt "Mùa xuân Ả Rập" cũng như từ chối leo thang quân sự ở Syria cho thấy chính quyền TT Obama tránh các cuộc xung đột ở nước ngoài, và thỏa thuận với Iran là sự tiếp nối quan trọng của chính sách đó. Nhiều người Mỹ tin rằng thỏa thuận sẽ thúc đẩy xã hội Iran, đặc biệt là những người trẻ (tuổi trung bình ở quốc gia Hồi giáo này là 28), theo hướng ôn hòa và dân chủ hơn, điều rất quan trọng với sự ổn định ở Trung Đông, khi Iran ít nhiều là một trong những cường quốc của khu vực. Công chúng Iran nhìn chung rất ủng hộ thỏa thuận này, với 57% mong muốn chính quyền đạt được một thỏa thuận với P5+1, và chỉ 15% phản đối, theo cuộc thăm dò của Iranpoll.com vào tháng 6/2015. Những người lạc quan nhất còn cho rằng nó sẽ tạo ra hiệu ứng cho phép xã hội Iran tiến hành các cải cách chính trị và văn hóa mà lâu nay họ vẫn mong đợi.

* Bom nổ khủng bố tại Bangkok – Thái Lan

Vài ngày sau vụ đặt chất nổ tại đền Ấn Độ giáo Erawan ở thủ đô Bangkok - Thái Lan hôm 17/8/2015, khiến 20 người chết và hơn 120 người bị thương, nghi vấn vẫn dầy đặc về tác giả thực thụ vụ tấn công đẫm máu. Đặc điểm của vụ đặt bom là quy mô chưa từng thấy tại Thái và việc đối tượng bị nhắm rõ ràng là du khách Trung Quốc. Theo cảnh sát Thái Lan thì một người đàn ông tình nghi là một người nước ngoài đã đặt bom, và người này thuộc một mạng lưới bao gồm hơn 10 người. Cảnh sát đã tình nghi một người đàn ông tóc đen, mặc áo màu vàng mà hình ảnh đã được video giám sát ghi lại. Trong đoạn video, người ta thấy nghi phạm này đi vào ngôi đền và để lại một chiếc ba lô được cho là chứa chất nổ dưới một băng ghế. Cảnh sát đã phác thảo được chân dung của kẻ tình nghi này, với mái tóc đen, và mắt cũng đeo một cặp kính đen. Theo cảnh sát thì nhân vật này khá cao, có nước da trắng. Có nhân chứng đã tình cờ nghe thấy người này nói một "ngoại ngữ, nhưng không phải là tiếng Anh". Đến ngày 07/09, cảnh sát Thái Lan cho biết nghi phạm đầu tiên đã "nhận tội" trong vụ khủng bố tại Bangkok. Theo đó nghi can được biết dưới tên Yussufu Mieraili, "thủ nhận và chấp nhận tội danh" có mang theo chất nổ trên người. Vẫn theo quan chức này, Mieraili đã thâm nhập vào lãnh thổ Thái Lan với hộ chiếu Trung Quốc (nghi ngờ là hộ chiếu giả). Bangkok coi Yussufu Mieraili là "nghi can hàng đầu". Cho dù cuộc điều tra vẫn giậm chân tại chỗ trong nhiều ngày qua nhưng các nhà điều tra Thái Lan quả quyết dù có liên quan, nhưng Mieraili không phải là người đặt bom tại đền thờ Ấn Độ giáo như hình ảnh đã thu lại được qua video. Trước đó vài ngày cảnh sát Thái cũng đã bắt giữ một nghi phạm khác và cho biết nhân vật này tham gia một mạng lưới, đứng đằng sau vụ khủng bố ở Bangkok nói trên. Vẫn theo các nhà điều tra, vân tay của anh ta được tìm thấy trên một số vật liệu dùng để chế tạo bom. Tuần trước đó, các nhà điều tra Thái Lan nghi ngờ tác giả vụ khủng bố đẫm máu hồi trung tuần tháng 8/2015 có liên quan đến Thổ Nhĩ Kỳ. Chính quyền Bangkok đã yêu cầu Ankara cho dẫn độ về Thái Lan một công dân người

Thổ. Cảnh sát Thái nghiêng về giả thuyết vụ đặt bom tại ngôi đền Ấn Độ giáo nhằm trả thù Bangkok đã trục xuất về Trung Quốc một số người Duy Ngô Nhĩ theo đạo Hồi, nói tiếng Thổ hồi tháng 7/2015. Sau quyết định trục xuất người Duy Ngô Nhĩ nói trên, Tòa lãnh sự Thái tại Istanbul đã bị đập phá.

* Liên Hiệp Quốc xác nhận IS đã phá hủy đền cổ Bel ở Syria

Liên Hiệp Quốc nói các hình ảnh vệ tinh đã xác nhận rằng các phần tử chủ chiến Nhà Nước tự xưng Hồi giáo (IS) đã làm nổ tung thêm một đền cổ khác nữa tại thành phố lịch sử Palmyra của Syria. LHQ Quốc tải lên mạng những tấm ảnh của ngôi đền Bel đã bị phá hủy chụp vào ngày 27/8. Ngôi đền Bel gần 2.000 năm tuổi và người Syria coi đây là một trong những đền tôn giáo quan trọng nhất của Syria. Tuần trước, IS tải những bức ảnh lên trang mạng xã hội cho thấy các phần tử chủ chiến đang phá hủy một ngôi đền cổ khác nữa của Palmyra, là đền Baal Shamin. LHQ gọi đây là một tội ác chiến tranh. Trước đó 2 tuần, IS đã chặt đầu cựu giám đốc bảo tồn cổ vật Palmyra, ông Khaled Asaad, và treo thi thể của ông cho công chúng xem. Khi khủng bố IS chiếm thành phố Palmyra vào tháng 5, các nhà sử học đã lập tức báo động trên toàn cầu. Các phần tử chủ chiến coi các cổ vật và tượng cổ vô giá là những vật có tính 'báng bổ tôn giáo'. Họ cũng đã phá hủy nhiều di tích lịch sử ở Iraq. Nhưng Đài Quan sát Nhân quyền Syria nói rằng IS cũng đã bán đi một số cổ vật để lấy tiền.

* Nhật Bản diễn giải lại Hiến Pháp Hòa Bình

Nội các Nhật Bản hôm 30/6 đã thông qua thay đổi lớn trong chính sách an ninh của nước này, mở đường cho việc quân đội Nhật được tham chiến ở nước ngoài. Theo hiến pháp hòa bình của Nhật, Tokyo bị cấm sử dụng vũ lực để giải quyết xung đột, trừ trường hợp phòng vệ. Nhưng việc diễn giải lại luật sẽ cho phép "phòng vệ tập thể" – có nghĩa là dùng vũ lực để bảo vệ các đồng minh bị tấn công. Các nhà lập pháp của liên minh cầm quyền thông qua thay đổi trên vào sáng thứ Ba và nội các sau đó cũng có bước đi tương tự trong cùng ngày. Thủ Tướng Shinzo Abe đã thúc đẩy mạnh mẽ cho thay đổi này, ông lập luận rằng Nhật cần phải thích nghi với môi trường an ninh đang thay đổi ở vùng châu Á - Thái Bình Dương. Hoa

Kỳ - quốc gia mà Nhật Bản có quan hệ đồng minh về an ninh từ hàng chục năm qua - cũng sẽ hoan nghênh bước đi này, tuy nhiên, Trung Cộng, nước vốn đang có quan hệ căng thẳng với Tokyo, sẽ rất tức giận. Quyết định này cũng gây nhiều tranh cãi ở ngay trong nước Nhật. Hôm 28/6 một người đàn ông đã tự thiêu ở trung tâm Tokyo để phản đối, ngày hôm sau, hàng ngàn người đã tham gia biểu tình phản đối tại Tokyo. Được biết, Nhật thông qua bản hiến pháp hòa bình sau khi đầu hàng hồi Thế chiến II. Kể từ đó, binh lính Nhật không tham gia vào các hoạt động chiến đấu, dẫu cho có một nhóm nhỏ tham gia các hoạt động gìn giữ hòa bình của Liên Hiệp Quốc. Nhật lâu nay giữ quan điểm rằng theo luật quốc tế, Nhật có quyền phòng vệ chung, nhưng cũng cho rằng không thể thực thi được quyền đó do những hạn chế trong hiến pháp. Ban cố vấn của ông Abe khuyến nghị rằng nếu Nhật diễn giải lại hiến pháp để cho phép được phòng vệ chung, thì các điều kiện sẽ được áp dụng nhằm đảm bảo sức mạnh sẽ không bị lạm dụng.

* Mã Lai biểu tình lớn đòi Thủ Tướng Najib Razak từ chức vì tình nghi tham nhũng 700 triệu USD

Chủ Nhật 30/8/2015, khoảng trên 100.000 người mặc đồng phục áo thun màu vàng in dấu hiệu "BERSIH" của tổ chức xã hội dân sự "Coalition for Clean and Fair Elections" (Tập hợp đòi Bầu cử trong sạch và công bình) đã tràn ngập trung tâm của Thủ đô Kuala Lumpur, Mã Lai, trong ngày biểu tình thứ nhì đòi hỏi đương kim Thủ Tướng Najib Razak phải từ chức. TT Najib Razak là vị Thủ Tướng thứ 6 đang nắm quyền kể từ 4/2009. Ông là Chủ tịch của đảng Hồi giáo cầm quyền tại Mã Lai, cũng là con trai cả của ông Abdul Razak Hussein (TT tướng thứ nhì) và là cháu của ông Hussein Onn (TT thứ ba của Mã Lai). Nhiệm kỳ của TT Najib Razak đánh dấu bằng một số các cải cách gồm cho tự do hóa kinh tế; cắt giảm các khoản tài trợ của chính phủ; nới lỏng các hạn chế đầu tư của nước ngoài; giảm các ưu đãi đặc biệt trong kinh doanh đối với sắc dân Bumiputra là người Malaysia gốc. Nhưng trước nhiều chỉ trích, chính phủ của TT Najib Razak đã bắt giam các nhà phê bình và buộc tội các nhà báo là "xúi giục nổi loạn"; bắt giam lãnh tụ đối lập Anwar Ibrahim; đưa ra biện pháp sai lầm trong cải cách luật thuế hàng hóa & dịch vụ, và hiện nay biểu tình rầm rộ liên quan đến một vụ tai tiếng mà dân chúng cáo buộc là lạm dụng chức quyền

và tham nhũng trong ngân sách do chính phủ đầu tư vào Công ty 1MDB, mà đã bị thua lỗ làm gây nợ đến 11 tỷ USD cho Mã Lai. Nhiều tin đồn cho rằng có một khoản tiền khổng lồ 700 Triệu USD đã được một thể lực nào đó tặng riêng vào tài khoản cá nhân của TT Najib Razak. Đầu tháng 7/2015 các tổ chức pháp lý và tổ chức đối lập đã trưng ra bằng chứng rõ ràng ông quả thật đã có khoản tiền lớn này, mà nay chính ông cũng công nhận là do những người hiến tặng giấu tên từ 'Trung Đông'. Dân chúng đã giận dữ trước thông tin này, vì theo như tình hình chiến tranh chống Nhà nước Hồi giáo IS đang làm cho các nước Trung Đông khó khăn, Hy Lạp muốn vờ nợ... thì tiền đâu ở Trung Đông tặng cho TT Najib Razak? Mặc dù vậy, TT Najib Razak vẫn phủ nhận không cho đó là tiền tham nhũng và ông cáo buộc những người biểu tình làm hoen ố hình ảnh Mã Lai. Vào ngày thứ bảy 29/8, phe biểu tình ước lượng có tới 200.000 người xuống đường; trong khi cảnh sát công bố chỉ có lỗi 25.000 người biểu tình mà thôi.

* Cuộc khủng hoảng tỵ nạn ở Châu Âu đang leo thang

Do hậu quả của cuộc chiến đã kéo dài 4 năm tại Syria, liên tiếp các thảm cảnh trên bộ và trên thuyền được cập nhật từng giờ. Làn sóng thông tin này tạo sức ép

lớn, khiến bối cảnh của bức tranh tỵ nạn thay đổi liên tục, trong đó có cả những quyết định lớn của quan chức chính phủ.

Bức hình cậu bé 3 tuổi nằm chết úp mặt trên bờ cát khiến Thủ Tướng Anh ngay lập tức thay đổi chính sách về người tỵ nạn. Lý do để Hungary và Macedonia cấm cản người tỵ nạn là do điều luật Dublin (Dublin Regulation), yêu cầu người xin tỵ nạn (asylum seekers) phải đăng ký tại quốc gia Châu Âu đầu tiên họ đặt chân đến, và quốc gia này sẽ chịu trách nhiệm xem xét giải quyết yêu cầu xin tỵ nạn. Điều luật Dublin thực tế không công bằng, vì các nước ven biển và tiếp giáp với các quốc gia đang gặp chiến tranh như Ý, Hy Lạp sẽ phải tiếp nhận một lượng người xin tỵ nạn lớn hơn nhiều so với các nước sâu trong địa phận Châu Âu. Đức và Phần Lan đã quyết định vô hiệu hóa điều luật Dublin và tiếp nhận tất cả các đơn xin tỵ nạn với cam kết không gửi trả họ về quốc gia Châu Âu đầu tiên họ đặt chân đến. Được biết, năm 2014, số lượng người được chấp nhận và chính thức trở thành người tỵ nạn (refugee) ở Đức là 48.000, Thụy Điển 33.000, Ý và Pháp 21.000, Anh 14.000 và Hòa Lan 13.000. Sáu nước châu Âu này chiếm 81% tổng số người được chấp nhận tỵ nạn tại Châu Âu.

Trong tổng số hơn 4 triệu người tỵ nạn từ Syria, 1,8 triệu người đang ở Thổ Nhĩ Kỳ, 600.000 người đang ở Jordan, và 1 triệu người đang ở Lebanon. Ở Lebanon, cứ 4 người dân thì có một người Syria tỵ nạn. Theo số liệu mới nhất của UNHCR, trong bảy tháng đầu năm 2015, có 126.232 người Syria xin tỵ nạn tại Châu Âu, trong đó có 39.254 người tại Đức, 38.002 người tại Serbia và Kosovo, và 10.847 tại Hungary. Ngoài Syria, một số lượng lớn người tỵ nạn đến từ Afghanistan (77.731), Iraq (61.463), Albania (33.767), Eritrea (21.631), và Pakistan (17.021). Số lượng người xin tỵ nạn tại Châu Âu tính tới thời điểm này là 600.000 người, nhưng theo lời của Bộ Trưởng Bộ Di Cư của Thụy Điển, với dân số 500 triệu của Châu Âu thì không là gì so với tỷ lệ tỵ nạn mà các nước như Thổ, Lebanon và Jordan đang gánh chịu. Cho tới nay, các nước láng giềng của Syria tại vùng Vịnh, dù rất giàu có nhưng vẫn kiên quyết đóng cửa với người tỵ nạn Syria. Dù người Syria có thể xin visa tại đây nhưng các nước này dường như đã thống nhất một điều luật bất thành văn là ngăn cản và gây khó dễ để dân Syria có thể đặt chân vào vùng Vịnh. Ngày 14/9/2015, Hungary đã ban hành luật di dân khắt khe mới để 'bắt đầu một kỷ nguyên' trong việc ngăn dòng người nhập cư bất hợp pháp. Theo đó, cảnh sát bây giờ có thể bắt giữ bất cứ ai tìm cách vượt hàng rào thép gai (cao 4m) được dựng trên biên giới với Serbia.

Trước đây, Hungary đã trở thành điểm trung chuyển quan trọng trên hành trình về phía bắc cho hàng ngàn người di cư từ Trung Đông và Châu Phi tới Châu Âu. Hôm thứ Hai 14/9, các Bộ Trưởng EU đã không thống nhất được về hạn ngạch bắt buộc giúp tái định cư 120.000 người xin tỵ nạn. Thay vào đó, tại cuộc họp ở Brussels, đa số nhất trí 'trên nguyên tắc' và các cuộc đàm phán sẽ diễn ra trước cuộc họp khác vào tháng 10/2015. Ngược lại với lòng khoan dung và bác ái của người dân EU, tổ chức khủng bố Nhà nước tự xưng Hồi giáo (IS) lợi dụng cuộc khủng hoảng tỵ nạn để âm thầm đưa 4.000 tay súng cực đoan vào Châu Âu chờ ngày thực hiện các vụ tấn công đẫm máu để báo thù phương Tây tổ chức các đợt không kích ở Syria và Iraq, theo báo chí Mỹ đưa tin.

Quảng Trức
(tháng 8 - 9.2015)

Phân Ưu

Nhận được tin buồn,
hiền thể của Bác Thị Tâm Ngô Văn Phát, bút hiệu Tích
Cốc, Cựu Hội Trưởng Hội Phật Tử VNTN tại Đức, cộng sự
viên Báo Viên Giác;
cũng là thân mẫu của anh Thị Chơn Ngô Ngọc Diệp, Hội
Trưởng Hội Phật Tử VNTN
tại Cộng Hòa Liên Bang Đức, là:

Bác Phan Thị Nhị Pháp danh Diệu Nhụy

Sanh ngày 16.08.1930
Tạ thế ngày 21.09.2015
nhằm ngày mùng 9 tháng 8 năm Ất Mùi
tại Hannover Đức
Thượng thọ 85 tuổi

Chúng tôi thành kính Phân Ưu cùng Bác Thị Tâm Ngô
Văn Phát và đại gia đình tang quyến, đồng thời cầu
nguyện cho hương linh Bác Diệu Nhụy Phan Thị Nhị sớm
được vãng sanh miền Cực Lạc.

Thành Kính Phân Ưu

* Hòa Thượng Phương Trưởng kiêm sáng lập Chủ
Nhiệm Báo Viên Giác và Chư Tăng Ni chùa Viên Giác,
Đức.

* Phù Vân, Chủ Bút + Ban Biên Tập-Kỹ Thuật và toàn
thể cộng sự viên Báo Viên Giác, Đức.

* BCH. Hội Phật Tử VNTN và các Chi Hội Phật Tử
VNTN tại Cộng Hòa Liên Bang Đức.

* Ban Hướng Dẫn GDPT, Huỳnh Trưởng và Đoàn sinh
GDPT tại Đức.

Phân Ưu

Được tin buồn :

**Bác Phan Thị Nhị
Pháp danh Diệu Nhụy
Sanh ngày 16.08.1930
Mất ngày 21. 09. 2015
tại Hannover - Đức Quốc
Thượng thọ 85 tuổi**

Là hiền thể của Bác Thị Tâm Ngô Văn Phát và cũng là
hiền mẫu của anh Thị Chơn Ngô Ngọc Diệp.
Gia đình chúng tôi chân thành gửi lời thành kính chia
buồn cùng Bác Thị Tâm & anh Thị Chơn.
Nguyện cầu hương linh Bác Diệu Nhụy Phan Thị Nhị, sớm
về thế giới an lành, vãng sanh Cực Lạc quốc.

- Gia đình Huy Giang tại Schramberg - Đức quốc.

Cáo Phó và Cảm Tạ

Gia đình chúng con/chúng tôi đau buồn báo tin cùng
thân bằng quyến thuộc và bạn bè thân hữu gần xa:
Chồng, Cha, Ông của chúng con/chúng tôi là:

Ông Trần Ngọc Thạch Pháp danh: Pháp Thiện

Sinh ngày 21.07.1938 tại Bình Dương - Việt Nam
Mất ngày 16.07.2015 tại Hamburg - Đức Quốc
nhằm ngày mùng Một tháng Sáu năm Ất Mùi
Hưởng thọ 77 tuổi

Tang lễ đã được cử hành vào ngày 30.07.2015 theo
nghĩ lễ Phật Giáo tại nghĩa trang Öjendorf – Hamburg -
Đức Quốc.

Gia đình chúng con/chúng tôi xin thành kính cảm tạ
và tri ân:

- Sư Bà Viên Chủ, Sư Cô Trụ Trì và quý Sư Cô cùng tăng
chúng chùa Bảo Quang – Hamburg
- Ni Sư Thích Nữ Minh Hiếu trụ trì chùa Bảo Thành –
Koblenz
- Sư Cô Thích Nữ Tuệ Đàm Hương – Đan Mạch
- Ban Hộ Niệm chùa Bảo Quang
- Hội Người Việt Tỵ Nạn CS tại Hamburg
- Ban Cao Niên tại Hamburg
- GDPT Pháp Quang chùa Bảo Quang Hamburg
- Ban Hướng Dẫn GDPT Đức Quốc
- Quý Huỳnh Trưởng và Đoàn Sinh GDPT Đức Quốc

Cùng tất cả quý thân bằng quyến thuộc, bạn hữu gần
xa đã thăm hỏi, hộ niệm, giúp đỡ, điện thoại, điện thư,
gởi vòng hoa, đến thăm viếng và tiễn đưa Hương Linh
của Chồng, Cha, Ông chúng con/chúng tôi đến nơi an
nghỉ cuối cùng.

Trong lúc tang gia bối rối, không sao tránh được
nhiều điều sơ suất, kính mong quý Chư Ni, quý Liệt Vị
niệm tình tha thứ.

Tang gia đồng kính bái

Bà quả phụ: Võ Thị Ni và các con, cháu.

Phân Ưu

Được tin buồn, Thân mẫu của Đạo Hữu Thiện Nhơn,
Thiện Hỷ (Chi Hội Phật Tử VNTN tại Bad Kreuznach):

Cụ Bà KIM HÈN Pháp danh Diệu Lộc

Sinh năm 1932
Mất ngày 22.04.2015
tại Bad Kreuznach - Đức Quốc
Thượng thọ 83 tuổi

Chi Hội Phật Tử VNTN tại Bad Kreuznach & VPC chân
thành Phân Ưu cùng Đạo Hữu Thiện Nhơn, Thiện Hỷ và
đại gia đình.

Nguyện cầu Hương linh Cụ Bà Diệu Lộc sớm được siêu
thăng miền Cực Lạc.

Chi Hội Phật Tử VNTN tại Bad Kreuznach.

Cáo phó & Cảm tạ

Gia đình chúng con/chúng tôi đau buồn báo tin đến thân bằng quyến gần xa, các bạn thân hữu: Mẹ, Bà Nội, Bà Ngoại, Bà Cố chúng con/chúng tôi là:

Chơn Linh: **TRƯƠNG THỊ CỜ**

Pháp danh: Ngọc Phước

Pháp tự: Vạn Thọ

Sinh năm 1924 (Giáp Tý)

Đã viên mãn vào lúc 21 giờ 45 phút
ngày 27.08.2015

(nhằm ngày 14 tháng 7 năm Ất Mùi)
tại Hộ Phòng, tỉnh Bạc Liêu
Thượng Thọ: 92 tuổi

Đồng thời gia đình chúng con/ chúng tôi xin chân thành cảm tạ & tri ân:

- TT. Thích Hoằng Khai (Chùa Khuông Việt Na Uy).
- TT. Thích Hạnh Bảo (Chùa Viên Ý Italia & Chùa Liên Tâm Phần Lan)
- Cùng tất cả quý Chư Tôn Đức, quý Chư Ni, Ban Hộ Niệm, thân bằng quyến thuộc, bạn bè thân hữu gần xa điện thư chia buồn.

Trong lúc tang gia bối rối không sau tránh khỏi những điều sơ suất, kính mong Chư Tôn Đức Tăng, Ni cùng quý vị hoan hỷ lượng thứ.

Tang gia thành kính tri ân.

Các con:

- Trưởng nữ: Lai Kim Huệ - chồng và các con (Na Uy)
- Thứ nữ: Lai Kim Lúa - chồng và các con (Na Uy)
- Thứ nữ: Lai Kim Ân - chồng các con (Việt Nam)
- Thứ nữ: Lai Kim Lúi - chồng các con (Việt Nam)
- Thứ nam: Lai Thành Nám - vợ con (Úc Đại Lợi)
- Thứ nữ: Lai Kim Hương - chồng con (Việt Nam)
- Thứ nữ: Lai Kim Anh - chồng các con (Ý Đại Lợi)
- Thứ nữ: Lai Kim Em - chồng con (Úc Đại Lợi)

Phân Ưu

Hay tin hiền mẫu của chị LAI KIM ANH

Cụ Bà **TRƯƠNG THỊ CỜ**

Pháp danh Ngọc Phước

Pháp tự Vạn Thọ

Sanh năm 1924 (Giáp Tý) tại Việt Nam

Đã êm đềm ra đi ngày 27.8.2015
nhằm ngày 14 tháng 7 năm Ất Mùi
tại Hộ Phòng, tỉnh Bạc Liêu - Việt Nam
Thượng thọ 92 tuổi

Thượng Tọa Thích Hạnh Bảo, Trụ Trì chùa Viên Ý cùng anh chị em trong Ban Phật sự và toàn thể Phật tử chùa Viên Ý xin thành kính chia buồn cùng chị Kim Anh và gia đình.
Nguyện cầu Hương linh Cụ Bà sớm siêu thăng về cõi Phật.

Chùa Viên Ý

Cáo Phó & Cảm Tạ

Gia đình chúng con/chúng tôi kính cẩn báo tin cùng thân bằng quyến thuộc, chư đạo hữu, bạn hữu xa gần: Cha, Ông chúng tôi:

Ưu Bà **TẮC BỒ TÁT GIỚI**

Huỳnh Kim Tấn

Pháp danh Viên Đạt

Sanh năm 1933

Từ trần lúc 3 giờ sáng ngày 31.8.2015
tại Hamburg, Đức Quốc
Thượng thọ 83 tuổi

Lễ Phát Tang - Di Ảnh và Hương Linh an vị tại Bảo Quang Ni Tự Hamburg ngày 01.9.2015. Tang Lễ lúc 9 giờ ngày 11.9.2015 và Lễ Hóa Táng lúc 11 giờ cùng ngày tại nghĩa trang Öjendorf Hamburg - Đức Quốc

Theo ý nguyện của Cha, Ông, sau mãn thất 49 ngày, chúng con/chúng tôi sẽ mang tro cốt về Tịnh Xá Long Đức - Mỹ Tho - Tiền Giang - Việt Nam.

Gia đình chúng con chí thành đảnh lễ, kính tri ân Sư Bà Viện Chủ, Sư Cô Trụ Trì Tuệ Đàm Nghiêm, quý chư Ni chùa Bảo Quang Hamburg: đã vì Cha, Ông chúng con lo toan pháp sự và cho vong linh Cha, Ông an vị tại chùa thính pháp, vân kinh, dựa nường chánh pháp, nhằm tỉnh giác, tiến tu cầu siêu sinh tịnh độ.

Gia đình chúng tôi thành kính tri ân quý đạo hữu Phật tử, đại diện hội đoàn, tôn giáo, quý thân tộc, thân hữu, anh chị, em, cháu... đã tri kính, hộ niệm, giúp đỡ tận tình, chia buồn, viếng tang... và nhin thời gian quý báu đến chia buồn, tiễn đưa hương linh cha, ông chúng tôi.

Gia đình chúng tôi xin phép dùng số tiền viếng tang đóng góp vào mục đích phụng thờ Tam Bảo, đóng góp từ thiện, nguyện hồi hướng công đức đến toàn thể quý vị vạn sự cát tường!

Trong lúc tang gia bối rối nếu có điều chi sơ suất, kính mong quý vị thông cảm và niệm tình tha thứ!

Tang Gia đồng kính bái

- Trưởng Nữ Huỳnh Thị Kim Tuyến, Pháp danh Diệu Mỹ cùng các Con, Rể, Dâu và Cháu - Đức Quốc
- Trưởng Nam Huỳnh Kim Huệ cùng Vợ và các Con, Rể, Cháu - Việt Nam
- Thứ Nam Huỳnh Kim Hương, Pháp danh Quảng Định cùng Vợ và các Con - Đức Quốc, Việt Nam
- Thứ Nam Huỳnh Thế Hùng, Pháp danh Quảng Trí cùng Vợ và các Con - Đức Quốc
- Thứ Nam Huỳnh Kim Tho cùng Vợ và các Con - Đức Quốc
- Thứ Nam Huỳnh Kim Tài, Pháp danh Quảng Trí cùng Vợ và các Con - Đức Quốc
- Thứ Nữ Huỳnh Thị Kim Phượng, Pháp danh Diệu Hoàng cùng Chồng và các Con - Đức Quốc
- út Nam Huỳnh Kim Trí, Pháp danh Quảng Niệm cùng Vợ và Con - Đức Quốc

Cảm Tạ & Tri Ân

Nam Mô Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật

Tang quyến chúng con/ chúng tôi thành tâm cảm tạ và tri ân:

- Hòa Thượng Phương Trưởng Thích Như Điển.
- Ni Trưởng Thích Nữ Như Viên.
- Sư Cô Thích Nữ Hạnh Trang.
- Cộng Đoàn Công Giáo.
- Cộng Đồng Người Việt Tỵ Nạn tại Reutlingen.
- Hội Cựu Quân Nhân QLVNCH.
- Hội Phật Tử VNTN tại Cộng Hòa Liên Bang Đức.
- Chi Hội Phật Tử VNTN tại Reutlingen & VPC
- Cùng toàn thể quý thân bằng quyến thuộc và bạn hữu xa gần đã thăm viếng, điện thoại, gửi Email, gửi vòng hoa, hộ niệm, hồi hướng, ủng hộ mọi mặt và đến đưa tiễn Hương Linh của Chồng, Cha, Ông Nội, Ông Ngoại của chúng tôi là:

Hương Linh NGUYỄN THÁI HIỆT Pháp danh Đồng Sanh

Sanh ngày 7 tháng 11 năm 1938
tại Huế

Tạ thế ngày 17 tháng 8 năm 2015
tại Reutlingen
Hưởng thọ 78 tuổi

Trong lúc tang gia bối rối có nhiều sơ sót, ngưỡng mong Chư Tôn Đức và quý vị niệm tình tha thứ.

Tang gia thành kính tri ân và kính bái

- Vợ: Bà Lê Thị Xuân
- Trưởng Nữ: Nguyễn Hồng Loan
- Trưởng Nam: Nguyễn Thái Hùng, Vợ và các con
- Thứ Nữ: Nguyễn Hồng Nga, Chồng và các con
- Thứ Nữ: Nguyễn Hồng Linh, Chồng và con
- Thứ Nam: Nguyễn Thái Dũng
- Thứ Nam: Nguyễn Thái Tuấn, Vợ và các con
- Thứ Nam: Nguyễn Thái Quang
- Thứ Nữ: Nguyễn Hồng Thúy, Chồng và các con

Nam Mô Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật

Cáo Phó & Cảm Tạ

Gia đình chúng con / chúng tôi vô cùng đau buồn báo tin đến quý Đạo Hữu, Thân Hữu và bạn bè xa gần: Chồng, Cha, Ông Nội chúng con, chúng tôi là:

Ông MẠC CHIẾU PHỞ Sanh ngày 25.05.1932 (Nhâm Thân) Tạ thế ngày 12.09.2015 (30.07. Ất Mùi) Thượng thọ 83 tuổi

Tang lễ được cử hành lúc 11giờ ngày 18.09.2015 theo nghi lễ Phật Giáo tại Nghĩa trang Braunschweig.

Gia đình chúng con / chúng tôi xin chân thành tri ân và cảm tạ:

- Đại Đức Thích Hạnh Bốn chùa Viên Giác
- Đại Đức Thích Hạnh Lý chùa Viên Giác
- Quý Đạo Hữu, quý Bà Con Cô Bác đồng hương, quý Thân Hữu cùng bạn bè xa gần đến tung kinh cầu siêu, hộ niệm, điện thoại chia buồn và tiễn đưa linh cữu của chồng, cha, ông nội chúng con / chúng tôi đến nơi an nghỉ cuối cùng.
- Trong lúc tang gia hữu sự, không sao tránh khỏi sự thiếu sót, kính xin quý Thầy, quý Bà Con Cô Bác lượng tình thứ lỗi.

Tang gia đồng kính bái tri ân và cảm tạ.

- Vợ: Lý Huệ Lan pháp danh Diệu Huệ
- Con: Mạc Thiện Cương
Mạc Thiện Phi
Mạc Thiện Đạt
Mạc Shan Ling
- Cháu nội: Mạc Tùng Nguyên
- Con nuôi: Wolke Harm
Marco Ever

Phân Ưu

Liên Hội Võ Bị Âu Châu và Đoàn TTNDH/AC vừa nhận được tin phưu nhân của CSVSQ Ngô Văn Phát K11:

Bà PHAN THỊ NHỊ Pháp danh Diệu Nhụy Sanh ngày 16.08.1930 Tạ thế ngày 21.09.2015 nhằm ngày mùng 9 tháng 8 năm Ất Mùi lúc 14g17 tại Đức. Thượng thọ 85 tuổi

Liên Hội Võ Bị Âu Châu và TTNDH/AC xin chia sẻ sự đau buồn cùng gia đình NT Ngô Văn Phát K11, nguyện cầu Hương Linh chị sớm siêu thăng Phật Quốc.

- TM. Liên Hội Võ Bị Âu Châu
CSVSQ Hoàng Tôn Long K31

CÁO PHÓ & CẢM TẠ

Gia đình chúng con/chúng tôi đau buồn báo tin cùng quý chư Tôn Đức Tăng Ni, quý Tổ Chức và Hội Đoàn, quý Đạo Hữu cùng Thân bằng quyến thuộc và bạn bè Thân hữu gần xa:

Vợ, Mẹ, Bà Nội, Bà Ngoại, Bà Cố của chúng con/chúng tôi là:

Bà PHAN THỊ NHỊ
Pháp danh Diệu Nhụy
Sanh ngày 16.08.1930

Tạ thế ngày 21.09.2015 nhằm ngày mùng 9
tháng 8 năm Ất Mùi lúc 14g17 tại Đức

Thượng thọ 85 tuổi

Tang lễ được cử hành theo nghi thức Phật
Giáo lúc 11giờ ngày 28.09.2015
tại Nhà Quàn BABST, Hildesheimerstr.126,
Laatzen, Đức Quốc

Gia đình chúng con/chúng tôi thành kính tri
ân và cảm tạ:

- Hòa Thượng Thích Như Điển, Phương Trưởng chùa Viên Giác
- Đại Đức Thích Pháp Trí, Trụ Trì chùa Liễu Quán và Quang Minh tại Đan Mạch
 - Đại Đức Thích Thiện Đạo, chùa Phật Tổ Thích Ca tại Long Beach Hoa Kỳ
 - Đại Đức Thích Viên Giác, Trụ Trì chùa Đôn Hậu Na Uy
 - Đại Đức Thích Hạnh Định, Trụ Trì chùa Phật Linh Việt Nam
 - Đại Đức Thích Hạnh Lý, Phụ Tá Trụ Trì - Đại Đức Thích Hạnh Luận, Quản Chúng - Đại Đức Thích Hạnh Thức, Tăng Chúng - Đại Đức Thích Hạnh Nhân, Tăng Chúng và Đại Đức Thích Hạnh Bốn, Trụ Trì chùa Viên Giác Hannover
 - Ni Sư Thích Nữ Minh Hiếu, Trụ Trì chùa Bảo Thành Koblenz
 - Ni Sư Thích Nữ Minh Huệ, Trụ Trì Tịnh Thất Thanh Lương Sacramento Hoa Kỳ

- Sư Cô Thích Nữ Tuệ Đàm Châu, Ni Chúng chùa Bảo Quang Hamburg
- Sư Cô Thích Nữ Hạnh Bình, Ni Chúng chùa Viên Giác Hannover
- Quý Chư Tôn Đức, Đạo Hữu và GDPT thuộc Tu Viện Quảng Đức tại Úc
- Ban Biên Tập - Kỹ Thuật và toàn thể cộng sự viên Báo Viên Giác, Đức
- Cộng Đoàn Công Giáo Thánh Gia Berlin
- Liên Hội Cựu Sinh Viên Sĩ Quan Trường Võ Bị Quốc Gia Việt Nam tại Âu Châu
- Hội Cựu SVSQ/TVBQGVN tại Đức-Bỉ-Hòa Lan và Na Uy
- Liên Hội Người Việt TNCS tại CHLBĐ
- Tổ Chức Sinh Hoạt Người Việt Tỵ Nạn tại CHLBĐ
- Hội Phật Tử VNTN và các Chi Hội PTVNTN tại Berlin, Hannover, Aschaffenburg, Bad Kreuznach, Wiesbaden, Mannheim...
- Ban Hướng Dẫn GDPTVN Hải Ngoại và Đức Quốc
- Nhà Việt Nam Berlin
- Danke Deutschland e.V. Berlin
- Trung Tâm Việt Nam Hannover
- Liên Đoàn Hướng Đạo Sào Nam Berlin
- Thanh Thiếu Niên Đa Hiệu Âu Châu
- Nhóm Bạn Trẻ Berlin
- Thân Hữu Laatzen, Hannover và Vùng Phụ Cận

Cùng tất cả quý thân bằng quyến thuộc, bạn hữu gần xa đã gửi thư, điện thoại, điện thư chia buồn, phúng điếu và đến tham dự Tang Lễ cầu siêu, cầu nguyện Hương Linh PHAN THỊ NHỊ Pháp Danh Diệu Nhụy sớm vắng sanh về Cực Lạc Quốc của Đức Phật A Di Đà.

Trong lúc tang gia bối rối không sao tránh khỏi những điều sơ suất, kính mong quý Chư Liệt Vị niệm tình tha thứ.

Tang Gia Đồng Bái Tạ

- Chồng: Thị Tâm Ngô Văn Phát
 - Trưởng Nam: Thị Chơn Ngô Ngọc Diệp, vợ Thiện Liên Lê Thị Hồng và các con cháu chắt (Đức)
 - Trưởng Nữ: Ngô Ngọc Yến và các con (Việt Nam)
 - Thứ Nam: Ngô Ngọc Long, vợ Đoàn Thị Phương Loan và các con (Úc)
 - Thứ Nữ: Ngô Ngọc Trinh và các con (Úc)
 - Thứ Nam: Thị Đạo Ngô Ngọc Trung (Lâm), vợ Bạch Thị Thu Huyền và con (Đức)
 - Út Nam: Thị Nhơn Ngô Ngọc Hiếu và vợ Diệu Bạch Lê Nguyễn Thụy Trinh (Đức)
- Ngoài ra, chúng tôi xin thông báo cho quý vị là số tiền phúng điếu được **5.190€**. Số tiền này được sử dụng như sau:
- Cúng dường xây dựng chùa Bảo Đức ở Oberhausen 500€
 - Cúng dường xây dựng chùa Bảo Thành ở Koblenz 500€
 - Mổ mắt tìm lại ảnh sáng 500€
 - Xe Lăn 400€
 - Nồi Cháo Tình Thương 400€
 - TPB/VNCH 790€
 - Nuôi dưỡng các Chú Diêu ở chùa Diêu Đế tại Huế 600€
 - Trẻ em mồ côi và khuyết tật tại Phan Thiết 500€
 - Quỹ Từ Thiện chùa Linh Thửu Berlin 500€
 - Quỹ Từ Thiện CĐCG Thánh Gia Berlin 500€
- Nguyện hồi hướng công đức này cho HL. Diệu Nhụy Phan Thị Nhị và tạo phước cho Quý Vị phúng điếu.

Hộp Thư Viên Giác

Trong thời gian qua VIÊN GIÁC đã nhận được những thư từ, tin tức, tài liệu, bài vở, kinh sách, báo chí của các Tổ Chức, Hội Đoàn, Tôn Giáo và các Văn Thi Hữu khắp các nơi gửi đến.

• THƯ TÍN

- **Đức:** HT Thích Như Điển, Phù Vân, Đan Hà, Nguyên Hạnh HTD, Hoa Lan Thiện Giới, Đỗ Trường, Phương Quỳnh Diệu Thiện, Lê Ngọc Châu, Đại Nguyên, Nguyên Đạo Văn Công Tuấn, Phan Hưng Nhơn, Phan Ngọc, Thị Chơn.

- **Pháp:** Dr. Hoang Phong, An Tiêm Mai Lý Cang.

- **Hòa Lan:** Nguyễn Đức Tịnh Trí.

- **Thụy Sĩ:** Trần Thị Nhật Hưng.

- **Na-Uy:** Người Biết Trước.

- **Hoa Kỳ:** HT Liễu Pháp, Tuệ Nga, thylanthao, Trần Bình Nam, Nguyễn Đức, Nguyễn Phan Ngọc An, Trúc Lang OKC.

- **Canada:** Nguyễn Thượng Chánh DVM, Dr. Thái Công Tụng, Trần Gia Phụng.

- **Úc Đại Lợi:** HT Thích Bảo Lạc, Sông Thu, TS. Lâm Như Tạng, Quảng Trục Trần Viết Dung.

• KINH SÁCH & BÁO CHÍ

- **Đức:** Development and Cooperation Vol.42. Entwicklung und Zusammenarbeit 6-8/2015. Der Mittlere Weg Nr.3/2015. Nguyệt san Diễn Đàn Giáo Dân số 195 + 196 / Tháng 8+9/2015

- **Pháp:** Bản Tin Khánh Anh số 104 tháng 7/2015. Tiếng Nói Người Việt Quốc Gia số 77. Nhịp Cầu số 212.

- **Hòa Lan:** Niềm Tin số số 86.

- **Thụy Sĩ:** Mục Vụ số 339.

- **Hoa Kỳ:** Chan Magazine Summer 2015. Tám Bài Kể Chuyển Hóa Tâm. Năng Lãng Nghiêm (Thơ), Góp Từ Hạt Nắng (sách) và Pháp Ngữ trong Kinh Kim Cang của Ni Sư Giới Hương. Sinh hoạt tu học tại Trung Tâm Phổ Trí. Vạn Dặm Rong Chơi, Đường Rộng Mở của Thích Từ Lực.

Phân Ưu

Được tin Đạo Hữu

LƯU VĂN NGHĨA

Pháp danh Thiện Dũng

Sinh ngày 20.8.1937

Nguyên Tổng Thư Ký Chi Hội PTVNTN Saarland

Đã tạ thế vào ngày 05.8.2015

(21 tháng 6 năm Ất Mùi).

Hưởng thọ 79 tuổi.

Toàn thể Chi Hội Phật Tử VNTN tại Saarland, Trier & VPC chân thành cầu nguyện chư Phật từ bi gia hộ cho Đạo hữu Thiện Dũng dứt sạch các phiền não nghiệp của cõi đời, sớm sinh về thế giới an lành, vãng sinh Cực Lạc Quốc.

- TM. Chi Hội Saarland, Trier & VPC
- Trần Phong Lưu

Phân Ưu

Được tin Hội Phó Hội Cao Niên Frankfurt & VPC

Ông LƯU VĂN NGHĨA

Pháp danh Thiện Dũng

Sinh ngày 20.08.1937

Từ trần ngày 05.08.2015

Hưởng thọ 79 tuổi

Chúng tôi xin chia buồn cùng chị Huỳnh Cát Đăng và tang quyến. Nguyện cầu Hương linh Lưu Văn Nghĩa Pháp danh Thiện Dũng sớm siêu thăng Phật quốc.

-Hội Cao Niên Frankfurt & VPC
-Các Đạo hữu thuộc Chi Hội Phật Tử Frankfurt
-Gđ. Hoàng Tôn Long, Frankfurt
-Gđ. Phạm Thị Nga, Frankfurt
-Gđ. Nguyễn Văn Tân, Gießen
-Gđ. Nguyễn Văn Phụng, Hanau
-Lê Thị Ngọc Thủy, Frankfurt.

Phân Ưu

Được tin

Dì Năm TÔN THỊ NĂM

Sinh ngày 05.04.1943

tại Mỹ Tho - Việt Nam

Tạ thế ngày 06.08.2015

tại Göttingen - Đức quốc

Hưởng thọ 72 tuổi

Gia đình cháu thành kính chia buồn cùng Dượng Năm Dr. Trương Hoàng Lâm và Trương Hoàng Thủy Tiên. Nguyện cầu hương linh Dì Năm sớm về cõi vĩnh hằng.

Thành kính Phân ưu

-Gđ. Cháu: Lê Thị Huỳnh Hoa & KTS Trần Phong Lưu.
-Gđ. cháu: Tôn Anh Dũng, Tôn Anh Tuấn.
-Gđ. cháu: Lê Thị Anh Đào, Lê Thị Thu Hồng.

Phương danh cúng dường

(Tính đến ngày 31.08.2015)

Trong thời gian gần đây, Chùa Viên Giác có nhận được tiền của quý Đạo Hữu gửi bằng cách chuyển qua Ngân Hàng hay bằng Bưu Phiếu, nhưng không ghi rõ mục đích. Thí dụ như Cúng Dường, Tu Bồ Chùa, Ấn Tống Kinh, Pháp Bào hoặc trả tiền bánh trái v.v...

Ngoài ra có Đạo Hữu nhờ người khác đứng tên chuyển tiền nhưng không rõ chuyển tiền dùng cho ai để Cúng Dường hoặc thanh toán vấn đề gì. Do đó khi nhận được tiền, Chùa không thể nào ghi vào sổ sách được.

Để tránh những trở ngại nêu trên, kính xin quý Đạo Hữu khi chuyển tiền hoặc gửi tiền về Chùa nhớ ghi rõ Họ & Tên, địa chỉ đầy đủ và mục đích để Chùa tiện ghi vào sổ sách.

Ngoài ra khi quý vị xem Phương Danh Cúng Dường xin đọc phần trên cùng là tính đến ngày?... tháng?... để biết rằng tiền đã chuyển đi ngày nào và tại sao chưa có tên trong danh sách. Chùa có 2 số Konto. Riêng số 870-3449 thì Một Tháng ngân hàng mới báo một lần, nên có sự chậm trễ đăng tải danh sách trên báo. Tu Viện Viên Đức cũng đã có số Konto (xin xem phía sau). Kính xin quý vị thông cảm cho.

Thành thật cảm ơn quý Đạo Hữu.

Danh sách PDCD của quý Đạo Hữu & Phật Tử, chúng tôi xin phép chỉ đánh máy một lần chữ ĐH (Đạo Hữu) ở bên trên.

- TAM BẢO

- ĐH. Hồ Thị Hào (Dortmund) 10€. Nguyễn Thị Bích 20€. Lê Thu Hà & Trần Quốc Tuấn (,) 40€. Phạm & Nguyễn 20€. Trần Nguyệt Phương 10€. Nguyễn Thu Anh 20€. (Einbeck): Vũ Thị Tuyết Vân 30€. Vũ Tuấn Anh & Vũ Thị Thu Huyền 50€. Trần Thị Bích Hồng 10€ HHLH cha Nguyễn Ngọc Giáp & Trần Văn Thành và mẹ Trần Thị Quý. Vũ Ngọc Lưu 20€. (Nienburg): Vũ Trọng Thử & Lê Thị Thuộc 35€. Đinh Thị Ánh Nguyệt 5€. Gđ. Lục Tô Hà 10€. Nguyễn Thị Bích Hào (Jesteburg) 20€. (Neuruppin): Nguyễn Văn Thiên 20€. Nguyễn Văn Thiệu 20€. Nguyễn Tuấn Thành 20€. (Hannover): Phạm Thị Bích Ngọc 10€. Lê Thị Kim Sa 20€. Phùng Gia Cường & Phạm Trinh 5€. HL. Lê Vĩnh Thiện 20€. Nguyễn Thị Trâm 10€. Lê Thị Lan 10€. Liên Tô Linh 5€. Nguyễn Duy Thiện 20€. Nguyễn Thanh Hương 10€. Gđ. Gusler & Nguyễn 10€. Phạm Văn Hiến 10€. Nguyễn Thị Minh Hoa 20€. Nuga Best 10€. Lê Văn Súng 10€. Nguyễn Thị Bảy 10€. Nguyễn Thị Thanh 5€. Nguyễn Thị Thanh Hiếu 5€. Đỗ Thị Thanh Tâm 20€. Fam. Văn Thị Hoa 10€. Đinh Thị Thanh Thủy 50€. Đồng Nhân Phan Thanh Thường 10€. Nguyễn Thị Hòa 10€. Hồ Thị Hải 20€. Gđ. Nguyễn Văn Trí & Kim Anh 20€. Nguyễn Nhân Dũng 20€. Trần Bích Thuận 20€. Dương Minh Thủy Khanh 10€. Đồng Hoa Nguyễn Lan Hương 20€. Nguyễn Hồng Nhung 10€. Nghiệm Phú Tiến 50€. Đồng Nguyệt Đăng Thị Minh 10€. Đồng Nguyệt Phan Thị Vy 100€. Ấn danh 5€. Dương Thanh Dao & Nguyễn Hồng Minh 20€. Thiên Học Trần Thanh Pháp 50€. Nguyễn Thị Thu & Từ 30€. Ngô Đức Trường 10€. Bùi Thị Mỹ Hạnh 10€. Đặng Thị Tuyết 10€. Thu Phạm 7€. Vraiwan Becker 5€. Phạm Trinh & Phạm Thị Sang 5€. Thiên Ý Lê Thị Ty 188€. Nguyễn Thị Bích 40€. Quảng Ngô & Diệu Hiền 100€. Bảo Hoa 50€. HHLH Trần Thị Nga 100€. Trần Bích Thuận 20€. Trần Thị Lan 70€. Phạm Minh Hiệp 20€. Hoàng Minh Bình & Phan Thị Vy 50€. Diệu Hiền 20€. Trần Hoàng Việt 200€. Diệu Tuyền Trần Bích Thuận 200€ cùng 49 ngày cho mẹ Nguyễn Thị Bích Hồng Pd Tâm Đức Mãn. Phạm Thị Thu 15€. Gđ. Nguyễn Thị Vân 10€. Viên Ngọc Nguyễn Thanh Nga 5€. Phạm Thị Dung 10€. (Münster): Lương Thị Hà 20€. Trần Tuyết Hồng 10€. Âu Kim Phụng 10€. Diệu Minh 20€. Đỗ Thị Đẹp 20€. Nguyễn Đỗ Tố Nga 20€. Thiên Hữu 20€. Hà Thị Hồng (Lüchow) 30€. Chơn Bảo Hạnh (Eberswalde) 20€. Hoàng Văn Hai & Nguyễn Thị Loan (Uchte) 10€. (Flensburg): Đồng Văn Nguyễn Thị Ngọc Thủy & Trần Tiên Cường 50€. Wemer Rückbrodt & Thị Hai 20€. Nguyễn Thị Mười 20€. (Hamburg): Trần Ngọc Quân & Nguyễn Hồng Hạnh 50€. Vũ Tiến Lợi 10€. Gđ. Đào Văn Tuấn & Trần Thị Hòa 30€. Fam. Đào 10€. Nguyễn Thị Kim Lan 30€. Trần Thúy Diễm 10€. Dương Thị Mùi 20€. Gđ. Nguyễn Phước Hi 20€. Dương Ta 10€. Đỗ Thị Nga & Nguyễn Văn Thành 20€. Nguyễn Quốc Hùng 20€. Trịnh Văn Trâm 30€. Fam. Linda Le & David Tang 50€. Fam. Cung Pascal & Sinkem Giang 10€. Đỗ Tuy Thanh 30€. Bạch Thủy Dung Ludwig 30€. Trần Thị Thủy 100€. Nguyễn Đức Vương 50€. Lo Hung Tai 100€. Thiên Nguyễn Nguyễn Kiều Trinh 50€. Phạm Đình Kế 30€. Trúc Hiền V6 & Jenny Nga 10€. Nguyễn Thị Hằng 20€. Hà Thị Mỹ Duyên 10€. Cao Bích Thủy 10€. Đồng Đạt 50€. Bùi Thị Thanh Hà 100€. Chùa Báo Quang 500€. Hoàng Tín 50€. Như Lộc 50€. Ấn danh 100€. Quang & Hà 100€. Nguyễn Thanh Hiền 40€. (Bielefeld): Nguyễn Thị Kim May 20€. Đặng Thị Ngọc Dung 10€. Nguyễn Thị Kim Tuyền 10€. Gđ. Đồng Phước Phạm Thị Lanh 350€. Minh Tân & Thủy Le Nguyễn 25€. Nguyễn Thị Thu Hiền Pd Diệu Lương 50€. Nguyễn Thị Hậu 20€. Mai Thị Hiền & Sirin Salihi Zeki 50€. Nguyễn Anh Tùng 20€. (Verden): Lê Thị Liễu 10€. Phạm Thị Hà 10€. (Göttingen): Quảng Thành Nguyễn Chơn Tâm 5€. Ngô Thị Minh Nguyệt 50€. Mai Quang Tuyền 20€. Hồ Văn Diễm 10€. Fam. Trịnh Minh 10€. Dương Ngọc Thiện 50€. Lê Thị Minh & Lê Thị Oanh 25€. Phan Thị Hồng Lan 50€. Đỗ Thủy Quỳnh & Đỗ Kenny Thái 30€. Hoàng Thị Hội 20€. Lê Việt Hải 20€. Thiên Giới Tôn Thị Năm 20€. Diệp Thị Mười 50€. Vũ Đức Việt 50€. Tôn Nữ Ngọc Hà 20€. Fam. Dương 50€. (Magdeburg): Huỳnh Thị Tuyết & Ngô Hương 20€. Gđ. Nguyễn Xuân Sáng 5€. Ros Thyrawath, & Ngô Thị Chuyên 20€. Nguyễn Thị Hằng 20€. Nguyễn Văn Trâm 20€. Diệu An 10€. Minh Pd Đồng Quang 10€. Nguyễn Thị Lan Hương 20€. Nguyễn Trường Sơn 20€. (Garbsen): Phạm Xuân Thế & Nguyễn Thị Thu Hiền 5€. Hàn Hữu Trang & Trần Thị Anh Minh 12€. Gđ. Mai Việt 20€. Đào Thị Uyên 60€. Nam Nhiều (Lohner (Oldenburg)) 20€. (Buchholz): Huỳnh Văn Khương 20€. Trần Thị Minh Tâm 20€. Phạm Văn Nghĩa 20€. Tuyết Mai - Dossmann 20€. Mai Bohlmann (Barsinghausen) 10€. (Paderborn): Fam. Lương 10€. Huỳnh Tô Vũ 20€. Liên Berkmann 20€. Gđ. Nguyễn

(Friesoythe): Gđ. Trương Ngọc Thanh 50€. Trang Thị Mỹ Hoa 50€. Phạm Thị Tụy Văn & Jahn Horst (Gardelegen) 15€. (Unna): Fam. Phạm Thanh Lưu 20€. Lưu Thị Quân 10€. Phạm Tuấn Phong & Mai Thị Hải Vân 12€. Fam. Phạm Tân Cường 20€. Phạm Lưu Viên 20€. Nguyễn Thị Dâu - Tú Hoa 80€. T.H. Nga & Tau (Halle) 5€. Diệu Quỳnh Đinh Thị Quý (Halle/5) 25€. (Laatzten): Tăng Quốc Cơ 50€. Văn Hoàng Oanh Vivien 5€. Tăng Quốc Lương 20€. Bắc Viên Tuyết 170€. (Gifhorn): Trần Tú Ngọc 20€. Đỗ Thị Nhân 10€. Lý Thị Tuyết Sáu 50€. Lý Thị Oanh 20€. (Emden): Nguyễn Lương Nguyễn Thị Thanh Thủy 20€. Hồ Hương & Nguyễn Thị Thanh Hương 40€. Nguyễn Văn Hòa 20€. Fam. Chi Quang Dương 20€. Nguyễn Thị Thịnh 20€. Hà Thị Xuyên (Wistedt) 20€. (Jaderberg): Hoàng Thị Thủy 15€. Bùi Thị Thiệt 20€. (Hamel): Thái Thị Thu 100€. Phạm Thị Thanh Mai 10€. Xuân Thảo 30€. (Eisenach): Gđ. Nguyễn Văn Anh 20€. Nguyễn Hữu Khương & Nguyễn Thị Thành 20€. Nguyễn Văn Phong & Phùng Thị Yên 20€. Dương Ngọc Ty (Syke) 20€. Tiểu Mui Phan 20€. Gđ. Minh Lộc 100€. Cam Hương Quan 50€. Gđ. Thiên Trúc & Từ Phát 50€. Trần Anh Thư 10€. Nguyễn Thị Viên 10€. Đức Viên 50€. Staffanie 2€. Gđ. Trần Phùng 20€. Diệu Toàn Vũ Thị Hồng 10€. Nguyễn Thị Te & Nguyễn Văn Phong 50€. Nguyễn Thị Hoa 10€. Nguyễn Thị Thanh Nhã 30€. Gđ. Lâm Chân Chân 20€. Vũ Thị Hoa 20€. Trần Thị Minh Hải 10€. Trần Thị Thân 30€. Đinh Thị Thanh Kính 50€. Đồng An 30€. Huỳnh Thị Phôn 20€ HHLH Chung Nương, Đặng Thị Thanh & Giáp Văn Lai. Trần Thế Ba, Viên Trí Nguyễn Thị Anh, Viên Nghiệm Trần Thế Báo & Viên Hoa Trần Thị Trà My 20€. Nguyễn Ngọc Linh 50€. Phạm Bạch Cúc 1,10€. Phương Lan 10€. Nguyễn Đức Hoàn 50€. Đỗ Ngọc Trọng 50€. Trần-Lê Lan Ngọc 20€. Diệu Hằng Nguyễn Phương Nga 50€. Nguyễn Thị Hương 10€. Ngô Lan Hương 20€. Nguyễn Thị Dương 50€. Vũ Huy Toàn 20€. Gđ. Thiên Chánh Lê Bảo Uyên 200€. Nguyễn Việt Ban 20€. Hoàng Anh & Thiên Liên & Kimmy 50€. Lâm Thị Cờ 5€. Nguyễn Thị Hương 10€. Nguyễn Thị Hiền 20€. Nguyễn Mai Hương 10€. Phan Thị Thu Hà 10€. Mai Anh Nguyễn 10€. Nguyễn Tuyết Trinh 30€. Nguyễn Thị Bích Lan 20€. Phan Hồng Sơn 10€. Nguyễn Thị Băng Huyền 50€. Nguyễn Thị Luân 10€. Dương Thị Quỳnh Hoa 50€. Thái Thị Ngọc Liên 20€. Lê Thị Kim Loan 20€. Nguyễn Hồng Quang 20€. Vũ Thị Minh Nguyễn 5€. Đào Thị Thu Thủy 5€. Thái Thị Thương 10€. Vũ Huy Toàn 20€. Nguyễn Phương Mai 10€. Nguyễn Thị Thủy 40€. Tạ Thu Hiền 30€. Tống Văn Tiến 20€. Đỗ Thị Minh Thu 20€. Đào Thị Tinh 10€. Lý-Huỳnh Ái Khanh 20€. Đồng Nhã Nguyễn Thị Huyền Trang 30€. Cao Thị Tố Hoa 20€. Vũ Văn Tiến 10€. Nguyễn Thị Mai Thủy 20€. Trần Anh Diệp Thủy 20€. Đoàn Văn Dũng 20€. Ngô Thị Chinh 20€. Ngô Thị Thủy 5€. Nguyễn Thị Nhung 20€. Diệu Ứng Mai Thị Tuyền 20€. Đinh Sơn Hùng 10€. Gđ. Lê Thị Thanh Thanh 40€. Châu Ngọc Diệp 5€. Mã Lê Tuyết 50€. Gđ. Diệu Ngọc 20€. Phạm Tiến Hạnh 20€. Phùng Thị Thu Lan & Trương Văn Minh 50€. Nguyễn Thị Thanh Thủy 10€. Thiên Huệ Trần Thị Thu Cúc 30€ HHLH mẹ Lương Thị Xuân Lý Pd Đồng Thọ. Nguyễn Thanh Huyền 10€. Trương Lê Thanh 10€. Nguyễn Quỳnh Hoa 10€. Đặng Việt Hoàn 100€. Lưu Đức Vinh 20€. Nguyễn Thủy Dương 20€. Nguyễn Thị Hồng Liên 50€. Phan Thị Ngọc Liễu 20€. Phan Thị Hào 20€. Lê Ngọc Hải 20€. Vũ Thị Văn Anh 10€. Lê Thị Tinh 20€. Gđ. Đồng Huệ Nguyễn Thị Thanh Hương 50€. Vũ Thị Hoa 10€. Bạc Ling 10€. Cô Chúc 20€. Đồng Bạch Nguyễn Thị Liên 20€. Đỗ Thị Mai Hạnh 20€. Thiên Dũng 40€. Nguyễn Thị Bích Hằng 5€. Trần Đình Cừ & Nguyễn Thị Chát 20€. Nguyễn Thị Lan 20€. Nguyễn Đức Thăng 20€. Gđ. Nguyễn Đức Hải 20€. Nguyễn Thị Thanh Hoa 20€. Trần Thị Thanh 5€. Trần Chí Thanh 20€. Nhuận Mỹ Trần Thị Bích Nga 50€. Obst Trần Thu Hà 30€. Phan Sỹ Đạt 10€. Phan Văn Thông 50€. Phạm Thanh Bình 20€. Trần Thị Hoài 20€. Huỳnh Thị Thu Cúc 20€. Đỗ Mỹ Anh 10€. Vũ Mạnh Trụ 10€. Nguyễn Hồng Kỳ 10€. Phan Thị Hỷ 10€. Sự Cổ Tuệ Đàm Giác 200€. Tạ Thị Ngọc 10€. Nguyễn Thị Thương 5€. Đặng Văn Hùng & Nguyễn Thị Mỹ Phương 35€. Ngọc Hứa 10€. Phùng Thị Hương 10€. Nguyễn Thị Thái 20€. Phạm Thị Tiếp 10€. Nguyễn Thị Mai Phương 10€. Nguyễn Thị Khuông 20€. Nguyễn Trọng Đoàn 10€. Mai Thị Lê 20€. Nguyễn Thị Thu 20€. Huệ An 20€. Bùi Thị Thanh Tâm 20€. Vũ Thị Hồng Lai 20€. Du Thị Hoa 10€. Nguyễn Thị Thu Hiền 30€. Lưu Vinh Hoa 50€. Nguyễn Văn Tinh 10€. Phạm Thị Liên 10€. Nguyễn Bá Dũng 40€. Thị Đoàn Trang 40€. Lê Thị Hải Yến 10€. Nguyễn Thị Hà 10€. Lê Thị Thanh Huyền 20€. Nguyễn Văn Trinh 10€. Bùi Thị Lan 100€. Nguyễn Thị Kim Dung 10€. Gđ. Nguyễn Thị Bắc Nam 10€. Nguyễn Bích Liên 10€. Đào Bảo Hùng 20€. Phạm Mạnh Hùng 20€. Phạm Mạnh Hoàn 30€. Lương Thị Thuận 10€. Bùi Văn Lân 40€. Lan Hương 10€. Nguyễn Thanh Hằng 20€. Nguyễn Thủy Linh 10€. Đỗ Thị Mai Lan 20€. Gđ. Đức Hương & Diệu Tịnh 20€. Nguyễn Thị Mai Hoa 20€. Nguyễn Văn Hải 20€. Ngô Thị Chinh 20€. Đinh Thị Thu Hiền 100€. Nguyễn Duy Hưng 15€. Nguyễn Thủy Tiên 20€. Gđ. Lê Đức Đoàn 20€. Nghiệm Phú Tiến 20€. Nguyễn Thị Hiền 30€. Nguyễn Quốc 10€. Linh Châu 20€. Phùng Giang Châu 10€. Nguyễn Thị Thanh Hương 10€. Buulik & Lukas Duong 50€. Đồng Trung (Kevin Đoàn) 20€. Đức Mạnh 20€. Trần Thị Trang 100€. Phạm Thị Thu 10€. Hoàng Trung Thành 15€. Nguyễn Văn Túc 10€. Đỗ Thị Thu 20€. Lưu Văn Lâm 10€. Trần Kim Tiến 20€. Lê Thị V6 10€. Thân Thị Bích Ngọc 10€. Lê Thị Sáu 20€. Triệu Thanh 20€. Cao Phan Dũng 10€. Phạm Thị Hồng Nhung 20€. Trịnh Thị Thu Hằng 10€. Trịnh Thị Hương 20€. Đồng Ngân Nguyễn Thanh Thủy 20€. Vũ Thủy Linh 50€. Nguyễn Thị Huyền 5€. Vũ Thị Thanh Lan 20€. Nguyễn Hồng Hạnh 10€. Bùi Thị Bích Hằng 20€. Phạm Minh Chiến 22€. Cao Việt Đức 50€. Nguyễn Thị Văn An 30€. Đào Thị Huệ 20€. Nguyễn Thị Minh Hồng 10€. Tiểu Mỹ Lan 100€. Gđ. Lâm Chánh Văn & Ngũ Ngân 10€. Hoàng Thị Sự 20€. Nguyễn Thế Minh 20€. Lê Thái 20€. Vũ Thị Loan & Trần Như Hưng 10€. Vũ Trung Tuấn 20€. Trần Thị Minh Hải 5€. Hồ Đ6 10€. Ngô Thị Nhung 10€. Diệu Thiên Trần Thị Bé 20€. Nguyễn Thị Hồng Lê 5€. Phương 5€. Văn Thị Kim Loan 50€. Đinh Hùng Minh 10€. Liu Yuen Sing 20€. Trần Anh Tuấn 30€. Đỗ Thị Thu 20€. Đặng Đình Bình 20€. Đinh Sơn Hùng 10€. Nguyễn Thị Thanh Hương 15€. Dương Ngọc Minh 10€. Phạm Thị Đoàn 10€. Ngô Mạnh Toàn 10€. Vũ Minh Pha 10€. Ngô Thị Quyên 20€. Lê Thanh Hà, Lê Hồng Văn, Đặng Thu Cúc 20€. Nguyễn Thủy Tiên 20€. Dương Văn Tuệ 50€. Quách Ngọc Thanh 50€. Jennifer Minh Nguyệt Phạm, Jonathan Heinrich Buhl & Jessica Ann Tú Phạm 20€. Vũ Quang Hai 20€. Trần Thanh Long 20€. Nguyễn Trường Sơn 10€. Trịnh Tô Diễm 10€. Nguyễn Kim Đồng 100€. Nguyễn Thị Hậu 20€. Bùi Thị Nga 100€. Gđ. Hùng & Hà 10€. Nguyễn Thị Hồng Kỳ 20€. Lin Min Quan & Châu Kim Ng6 100€. Gđ. Liêu An, Đông Hoa & Đông Tâm 20€. Nguyễn Thị Tuyết Nhung 20€. Dương Quốc Tăng 20€. Đặng Đình Hoa & Dương Thị Hằng 20€. Lê Thủy Dương & Nguyễn Hữu Hương 10€. Gđ. Nguyễn Thu Tinh 20€. Nguyễn Bích Liên 10€. Phan Thị Lạc 30€. Thanh Thị Young 100€. Đoàn Thị Diễm Hương 10€. An Châu 20€. Sazhang Jiao 20€. Hoàng Văn Thanh 50€. Phan Thị Kiều Nhung 5€. Nguyễn Thị Minh Tâm 20€. Lê Minh Hằng & Vũ Văn Tiến 20€. Trần Lánh 20€. Quách Thị Thanh 50€. Thị Thu Hà Gilie 20€. Nguyễn Thị Ngọc 20€. Đinh Văn Hiền 10€. Gđ. Đồng Đ6 & Đồng Nhã 50€. Phạm Thị Thu Trang 10€. Lam Phương 20€. Nguyễn Thị Thanh Thủy 30€. Thiên Như Chiêm Thị Hiền 50€. Nguyễn Thị Thu Thủy 20€. Đồng Tuệ (Kevin Đoàn) 20€. Yao Kann & Wang Yingchun 50€. Nguyễn Thị Hải 10€. Vũ Ngọc Thúc 200€. Nguyễn Huyền Trang 20€. Vũ Thị Mỹ 20€. Bùi Minh Hải 20€. Phạm Ngọc Phúc 20€. Lê Bá Khôi 30€. Vũ Hồng Hải 15€. Thiên Tú 10€. Chơn Bích 10€. Trần Minh Sơn 10€. Nguyễn Thị Cẩm Hương 10€. Lưu Thị Thủy Hằng 50€. Nguyễn Thị Thanh Mai 20€. Sơn Thị Hà 10€. Đồng Thuận 100€. Nguyễn Thị Hiệp 400€. Nguyễn Thị Thủy 30€. Nguyễn Thị Lan 20€. Nguyễn Thị Thom 30€. Đồng Nhân 10€. Nguyễn Tuyết Minh 50€. Trần Thị Thủy Hạnh 10€. Dương Xuân Trường 20€. H.T. Huỳnh & V.L. Lê 20€. Nguyễn Thị Thu Trang 20€. Trinh Kim Nguyệt 20€. Nguyễn Thị Sáu 30€. Hoàng Văn Thanh 50€. Nguyễn Thanh Tâm 20€. Nhựt Phúc 20€. Nguyễn Minh Nguyệt 20€. Huỳnh Thị Tu 10€. Trần Thị Hồng 10€. Nguyễn Văn Lợi 10€. Nguyễn Xuân Bả 30€. Trần Thị Như Ý 30€. Gđ. Lê Hồ Nam 300€. Nguyễn Đình Đông 10€. Lê Joung Thị Thanh 10€. Trịnh Hồng Tuyền 20€. Diệu Hoàng 20€. Trần Tuấn Đạt 10€. Gđ. Trương Minh Dũng & Đoàn Thị Thủy Nga 50€. Fam. Diệp & Lê 20€. Trần Quế Anh 50€. Vũ Đình Hạnh 30€. Nguyễn Duy Hải 10€. Nguyễn Khánh Linh 10€. Gđ. Cao & V6 20€. Trần Khoa 10€. Lâm Trần 5€. Ngô Thị Tuyết Mai 10€. Ngô Thị Thủy 30€. Tâm Thiên Phước 40€. Fam. Lot 20€. Phạm. Trần 10€. Trần Bội Châu 10€. Nguyễn Thị Hiền 20€. Trần Thị Thanh 20€. Nguyễn Đăng Phú 20€. Chu Thị Minh Hiếu con Nguyễn Tài Dũng 40€. Nguyễn Cao Cường 20€. Nguyễn T. Thủy 20€. Nguyễn Thị Thanh Thủy 30€. Trần Thị Hân 100€. Mandy Nguyễn Pd Mỹ Hỷ 10€. Đỗ Thị Thủy Vạn 30€. Liên Hạnh, Diệu Hòa & Diệu Nghiệm 30€. Tiểu Thị Kim Anh 50€. Đinh Hưng Nguyễn Minh 5€. Shoo Wong 20€. Hoàng Văn Lan 20€. Trần Chí Thanh 10€. Lê Thanh Minh 10€. Nguyễn Hồng An 20€. Nguyễn Thị Thanh Hà & Nguyễn Thị Ngọc Anh 20€. Thiên Thành 40€. Phan Thị Phương 30€. Trương Thị Hà 30€. Phạm Ngọc Diu & Lê Văn Thủy 50€. Nguyễn Thị Thủy 20€. Lưu Syu Cúc 120€. Đào Ngọc

(Fürth) 20€. Đào Văn Dương (Heidenheim) 20€. Diệu Hoa Hồng Josinsky (Weißenfels) 20€. Nguyễn Thị Đông (Stade) 20€. Nguyễn Văn Hùng (Offenbach) 10€. Nguyễn Thị Xuân (Regensburg) 20€. (Reutlingen): Hàn Cường 20€. Nguyễn Kim Thư 20€. Phan Thị Ngan (Kleve) 40€. Vũ Ngọc Yến & Vũ Cẩm Huệ (Filderstadt) 20€. Bùi Thị Trang (Trebur) 50€. (Heilbronn): Trang Văn Hy 30€. Tạ Nguyệt Trinh 20€. Nguyễn Kiều Long 20€. Trần Văn An (Flensburg) 20€. Bành Văn Phong (Wiesbaden) 30€. Nguyễn Văn Thuận (Bonn) 5€. Tôn Thất Dung (Pirmasens) 30€. Trần Hoàng Nga (USA) 8,47€. Nguyễn Hạnh Trinh (Kün - Gaisbach) 100€. Mã Tú Phấn (Phan Thiết) 30€. Trần Ngọc Dung (Tübingen) 60€. Nguyễn Thị Chuyết (Österreich) 50€. Phan Thị Cẩm (Gomaringen) 20€. Mimi Trang (Michelstadt) 30€. Đỗ Thị Lệ Châu (Jülich) 20€. (Straubing): Phạm Thị Bích 20€. Trương Ngọc Khánh 20€. Lê Thị Thảo (Rosenheim) 25€. Nguyễn Ngọc Thạch (Norway) 31,44€. Trương Văn Kỳ (VS. Villingen) 50€. Lê Đình Tấn (Uelzen) 20€.

- ẤN TỔNG

Ngô Hào Huệ (Bad Harzburg) 30€. Diệu Âm & Quảng Tiến 20€. Hồ Thanh Đạm 100€. Nguyễn Thị Hiền 50€. Ấn danh 30€. Trương Văn Sang & Phạm Thị Đẹp (Duisburg) 10€. Gđ. Diệu Thịnh Trần Thị Thu Thủy (Wilhelmshaven) 40€. Nguyễn Ngọc Đan (Minden) 20€. Nguyễn Thị Trinh (Emden) 20€. Đào Thị Huệ (Papenburg) 10€. Diệu Hòa Đặng Tuyết Sanh (Braunschweig) 50€. Diệu Nguyệt Lâm Thanh Minh 50€. Đồng Văn Nguyễn Thị Xuân (Barsinghausen) 180€. Fam. L, Trần Thủy Phương (Pforzheim) 15€. Bửu Phước Trần Minh Tuấn (Krefeld) 50€. Minh Hạnh Nguyễn Văn Hồng (Schweiz) 47€. (Hannover): Ngụy Minh Thủy 20€. Lương Tô Từ & Trần Thị Minh Tâm 50€. Võ Văn Tùng (Barntrop) 20€. Thiên Giới (Reutlingen) 200€. Kha Thị Hồng Vân (Düsseldorf) 100€ hồi hương cho Thân mẫu Tăng Tổ Phát. Tạ Nguyệt Trinh (Heilbronn) 10€. Diệp Thị Sơn (Aalen) 20€. Thanh Hòa Trần Thị Thắm (Laatzten) 100€. Gđ. Ân Viên (Wuppertal) 20€. Bùi Duy Nguyễn (Darmstadt) 20€ HH cho gia tiên họ Bùi và HL Bùi Nguyễn Hồng.

- **Kinh Pháp Hoa:** (Berlin): Thiện Hải Nguyễn Phan Hoàng Hà 500€. Thiện Phương Nguyễn Phan Hoàng Tùng 1000€. Từ Beck Pd Diệu Âm (Lichtenstein) 100€.

- **Kinh Kim Cang:** Kha Thị Hồng Vân (Düsseldorf) 50€ hồi hương cho Thân mẫu Tăng Tổ Phát.

- **Kinh Địa Tạng:** Kha Thị Hồng Vân (Düsseldorf) 50€ hồi hương cho Thân mẫu Tăng Tổ Phát.

- **Kinh Quán Vô Lượng Thọ:** Phan Phú Pd Thiện Như (Holland) 100€.

- **Kinh Lương Hoàng Sâm:** Đồng Thị Phạm Đức Thiện (Wilhelmshaven) 100€. Đồng Văn Nguyễn Thủy Nga (Barsinghausen) 50€. Diệu Hoàng Đặng Thị Nguyệt Nga (Bremerhaven) 100€. Hứa Mỹ Loan (Düsseldorf) 20€. (Schweiz): Phan-Nguyễn Thu Thảo 150€ HH Pháp giới chúng sanh + cứu huyền thất tổ & anh Phan Thành Kiệt. Gđ. Vương Đông 150€ HHHH Mẹ Đổng Thiết Diệu Huệ. Lê Thủy 10€ HHHH Vợ-Lê Thị Thu Pd Quang Thiện. Trần Triều Sanh 30€. Huỳnh Công Bằng 50€. Diệu Quang Lê-Nguyễn Thị Anh (Karlsruhe) 10€. Minh Huệ Nguyễn Văn Vũ (München) 100€. Diệu Khánh Lê Kim Anh (France) 20€. Thiện Thủy Vũ Thị Xuyên (Würzburg) 20€. Bảo Ngọc Lý Trần Châu (Meppen) 20€.

- **Thiên Môn Nhật Tụng:** Đồng Thị Phạm Đức Thiện (Wilhelmshaven) 100€. Đồng Văn Nguyễn Thủy Nga (Barsinghausen) 50€. Diệu Hoàng Đặng Thị Nguyệt Nga (Bremerhaven) 100€. Phan-Nguyễn Thu Thảo (Schweiz) 100€ HH Pháp giới chúng sanh + cứu huyền thất tổ & anh Phan Thành Kiệt. Nghĩa & Cúc (Vechta) 15€. Phạm Thị Tiết Hồng (Friedrichshafen) 100€. Liễu Ngọc Nga (GM.Hütte) 100€. Lý Hương, Pd Diệu Thiên (Bad Iburg) 20€. Diệu Giác Trần Hồng Ken 20€. Giác Sinh Huỳnh-Phạm Á Nhân (Ibbenbüren) 10€. Liễu Quốc Minh (Bielefeld) 100€. Minh Huệ Nguyễn Văn Vũ (München) 60€. Diệu Khánh Lê Kim Anh (France) 20€. Thiện Thủy Vũ Thị Xuyên (Würzburg) 20€. N.Y. Bauer (Sindelfingen) 20€.

- **Kinh Ngũ Bách Danh:** Đồng Thị Phạm Đức Thiện (Wilhelmshaven) 100€. Đồng Văn Nguyễn Thủy Nga (Barsinghausen) 40€. Diệu Hoàng Đặng Thị Nguyệt Nga (Bremerhaven) 80€. Hứa Mỹ Loan (Düsseldorf) 10€. Thầy Như Tâm 250€. Diệu Tâm Dương Thị Muội 20€. Ngọc Phúc Trương Thị Thanh Vân 20€. Diệu Sang Tinh Văn Phương 20€. Minh Tuấn Nguyễn Anh Tú 20€. Tâm Hy 50€. Đồng Châu 20€. Minh Châu 10€. Hồng Anh 10€. Minh Dân 10€. Huỳnh Công Bằng 80€. (Schweiz): Phan-Nguyễn Thu Thảo 84€ HH Pháp giới chúng sanh + cứu huyền thất tổ & anh Phan Thành Kiệt. Gđ. Vương Đông 80€ HHHH Mẹ Đổng Thiết Diệu Huệ. Lê Thủy 8€ HHHH Vợ-Lê Thị Thu Pd Quang Thiện. Trần Triều Sanh 16€. Hoa Xuân Nguyễn Hồng Cúc (Lichtenau) 20€. Phạm Thị Tiết Hồng (Friedrichshafen) 10€. Diệu Quang Lê-Nguyễn Thị Anh (Karlsruhe) 4€. Minh Huệ Nguyễn Văn Vũ (München) 40€. (France): Diệu Khánh Lê Kim Anh 20€. Bùi Thị Nở 10€. Thiện Thủy Vũ Thị Xuyên (Würzburg) 20€.

- **Nhật Bản trong lòng tôi:** Đồng Thị Phạm Đức Thiện (Wilhelmshaven) 5€. Đồng Văn Nguyễn Thủy Nga (Barsinghausen) 40€. Diệu Hoàng Đặng Thị Nguyệt Nga (Bremerhaven) 80€. Hứa Mỹ Loan (Düsseldorf) 10€. Gđ. Vương Đông (Schweiz) 10€ HHHH Mẹ Đổng Thiết Diệu Huệ. Minh Huệ Nguyễn Văn Vũ (München) 40€. Diệu Khánh Lê Kim Anh (France) 20€. Thiện Thủy Vũ Thị Xuyên (Würzburg) 20€.

* TƯỢNG PHẬT

- **Tượng Phật trên tháp:** Đồng Lạc Nguyễn Hưng Anh (Ibbenbüren) 60€ HHHH ông ngoại Minh Tâm La Ngọc Như.

- **Tượng Địa Tạng:** Bùi Hữu Thòa (Stadthagen) 30€.

- **Tượng Quan Âm:** Đồng An 100€. Đồng Liên 150€. Vũ Thị Kim Nhiên 100€. Đồng Hiếu Lê Huy Đức Trí 100€. Diệu Hiếu Trương Thị Thảo 20€. Lê Thị Cảnh 10€. Nguyễn Mạnh Thường 20€. Thiện Sanh Trần Ngọc Diệp 100€. Thuận Giác & Quảng Hòa 50€. Gđ. Nhật Cảnh Hùng 50€. (Bremen): Huỳnh Hải, Tường Thoa Huỳnh Kim & Diệu Hào Huỳnh Kim Lang 200€ tượng đài Quan Âm. Diệu Sơn Trần Ngọc Thủy 200€. (Bielefeld): Minh Tân & Thủy Lê Nguyễn 15€. Nguyễn Trần 20€. Quán Tĩnh Nguyễn An Quán (Aurich) 100€. (Ansbach): Ngô Văn Tuấn, Nguyễn Thị Thủy, Nguyễn Moritz & Nguyễn Đức Anh 100€. Thị Cảnh & Thiện Tâm 50€ tượng đài Quan Âm. Ông Thanh Trung 15€. Nguyễn Thị Minh Ngà (Dortmund) 20€. Vũ Đức Thành (Singen) 20€. Đồng Như Đông Hải Yến (Lüneburg) 10€.(Göttingen): Diệp Thị Muội 20€. (Bitburg): Thiện Khánh Phạm Thị Ngọc 50€. Đồng Hải Diệp Văn Sơn 50€ tượng đài Quan Âm. (Düsseldorf): Bé Jimmy Tăng 10€. Elyne Phạm Kha 20€. Kha Thị Hồng Vân 100€ HH cho thân mẫu Tăng Tổ Phát. Điện Văn A & Hoàng Thị Nga (Leverkusen) 30€. (Bad Pyrmont): Trịnh Minh Tâm 20€. Felicia 5€. Nguyễn Thị Thu Hồng (Donaueschingen) 50€.

- **Tôn tượng hóa thân Quan Âm:** Diệu Tịnh Lê Huỳnh Ngọc Thế & Nguyễn Thanh Nguyễn Kim Sơn 200€. Vũ Thị Hương & Nguyễn Hữu Long 200€. Phật Từ Aurich & Varel 200€. Hồ Sơn Pd Tâm Đại 200€. Quốc Thị Hạnh 200€. Thiện Đức Huỳnh Lê Diệu Phước 200€. Minh Trương Lưu Văn Vinh 200€. Robert Weber Thị Thủy Phương 200€. Tạ Quang Thanh (6 tượng) 1.200€. Bạch Lý Hoa 200€. Nguyễn Văn Thiện & Trần Thị Nhung 200€. Nhuận Giác, Viên Dạng, Nhuận Huệ, Viên Trường & Viên Phương 200€. Trần Thế Ba, Viên Tú, Viên Nghiêm & Viên Hoa 200€. Thanh Phát, Ngọc Huế, Thanh Mân & Ngọc Quang 200€. Diệu Nghiêm Lê Thanh Sương 200€. Nguyễn Hữu Hào Nam 200€. Nguyễn Hữu Đức Trung 200€. Gđ. Diệu Lương Nguyễn Thị Thu Hiền 200€. Thiện Sanh

Trần Ngọc Diệp-Lila 200€. Gđ. Liễu Quốc Minh 200€. Thiện Mãn Phan Thị Thu Nguyệt 200€. Đồng Huệ Nguyễn Thị Thanh Hương 200€.(Treuchtlingen): Đồng Phúc Đào Xuân Phấn & Thiện Hào Phùng Ngọc Thủy 200€. Nguyễn Tấn Đức 200€. Lê Vinh Phú 200€. (Cloppenburg): Vũ Thị Hương, Nguyễn Hữu Long & Nguyễn Vũ 200€. Cao Anh Tuyết 200€. Trương Văn Sang & Phạm Thị Đẹp (Duisburg) 200€. Đh. Viên Tuyết (Laatzten) 200€. (Hamburg): Gđ. Lâm 200€. Minh Ngọc Lý Quốc Đông 200€. Đồng Nguyễn Điền Kim Đình 200€. Dương Minh Chí (Göttingen) 200€. (Hannover): Thiện Chi Trần Lan Mai 200€. Nguyễn Thị Kim Yên & Nguyễn Thị Kim Nhung (Essen) 200€. Trịnh Văn Thịnh & Nguyễn Thị Tâm (Essen) 200€. Trịnh Minh Hoàng, Nguyễn Kim Phương, Trịnh Minh Khang & Trịnh Minh Khôi (Essen) 200€. Ngô Thế Bảo & Giang Ai Hoa 200€. Phước Hùng Nguyễn Duy Toàn (Dreieich) 200€. Nguyễn Mura & Lương Thị Hát (Varel) 200€. (Hochknechten): Diệu Trí Nguyễn Thị Goong 200€. Thiên Phương Phan Đình Du 200€. Giới Từ Phan Đình Thiên 200€. Thiên Diệu Vũ Thị Sáo 200€. Lâm Kim Khánh (Mönchengladbach) -3 tượng- 600€. Trịnh Thị Thu Thủy (Holland) 200€. Nguyễn Minh Phương 200€. Gđ. Hồng Văn Tài (Việt Nam) 200€. Gđ. Đồng Kiến Nguyễn Thị Thu Thủy (Ebersberg) 200€. (Mannheim): Huệ Ngọc Lê Thanh Hoa 200€. Diệu Hoa Hồng Josinsky (Weißenfels) 200€. Phạm Thị Nhung (Quedlinburg) 200€. (Achim): Hồ Mỹ Linh 200€. Đồng Tuy Nguyễn Văn Cúc (Steinbach) 200€. (GM.Hütte): HL. Bà Vương Kim Pd Thiên Thức 200€. HL. Ông Liễu Quang Pd Thiên Chiêu 200€. Liễu Ngọc Nga 200€. Liễu Ngọc Trần 200€. Thông Độ Liễu Huệ Quốc & Tô Bích Ngọc (Hilter) 200€. Vũ Quang Hải 200€. Hồ Tuyết Tr (Braunschweig) 200€. Dương Viêt Hùng & Dương Kiều Anh (Stolberg/Chemnitz) 200€. Lâm Kim Khánh -3 tượng- (Mgladbach) 600€. (Kün-Gaisbach): Đồng Ninh Giang Minh Khang 200€. Đồng Hoat Giang Minh Hoa 200€. Lâm Ngọc Lành (Belgique) 200€. Huỳnh Thị Thu Thảo (Belgique) 200€. Lê Thị Ngọc Hân (Buchholz) 200€. Claudia Vu Pd Thủy Tiên (Haßloch) 200€. Lê Quang Trương & Bùi Thị Thanh Xuân 200€.

- **Quan Âm tự tại:** Hà Phước Tôn Nữ 50€. Hà Phước Minh Thảo 50€. Hà Thị Minh Cẩm 50€. Gđ. Hà Thị Minh Tâm 50€. Quảng Diệu Cần Ngô Thị Chuyển (Magdeburg) 30€. (Essen): Đỗ Viêt Hùng 20€. Trần Thế Ba, Viên Trí Nguyễn Thị Anh, Viên Nghiêm Trần Thế Bảo & Viên Hoa Trần Thị Trà My 50€. Ngô Đức Trường 30€. Thiện Thanh Ngô Văn Tuấn & Nguyễn Thị Thủy 100€. Minh Thiện Lê Văn Két 50€. Fam. Đỗ Ngọc Oanh và các con 20€. Đồng Tuệ 50€. Tuệ Đàm Giác 50€. Ấn danh 20€. Bùi Ngọc Huệ 50€. Hà Văn Tư 15€ lễ hồi Quan Âm. Bùi Mai 30€. Trần Thị 100€. Triều Meei-Jen, Triều Meei-Ching, Triều Stefan 200€. Lâm Ngọc Lành & Huỳnh Thị Thu Thảo (Belgique) 100€. Vũ Hồng Hằng 50€ HHHH thân mẫu Nguyễn Thị Lợi. Nguyễn Văn Hiệp & Nguyễn Thị Viên 30€. Diệu Nghiêm Lê Thanh Sương 100€. Võ Huy Cường & Vũ Thị Tuyết Thanh 40€. Nguyễn Thị Tiên & Nguyễn Văn Đường 100€. Andreas Larus 20€. Nguyễn Ân Tùng 50€. Đồng Nhã, Đồng Phước, Đồng Hiếu 50€. Huệ Sáng Joung Thị Thanh 50€. Gđ. Diệu Thiên Trần Thị Thu Thủy (Wilhelmshaven) 50€. Nguyễn Tịnh Trinh Thị Thanh (Nürnberg) 50€. Thiện Mỹ & Diệu Vân (Pforzheim) 20€. (Laatzten): Diệu Nhụy Phan Thị Nhi 100€. (Bad Kreuznach): Ngọc Trần, Ngọc Anh & Lara Ngô 50€. Thiện Liên & Thiện Anh 50€. Kim Lang (Bad Hönningen) 5€. Kunde M. Noelle & Udo (Rehburg-Loccum) 5€. (Gießen): Natalie Ramiza 20€. Nguyễn Thị Thịnh (Emden) 20€. Diệu Chân Huỳnh Thị Chang, Huỳnh Nhi 100€. Gđ. Đồng Thuận Ziegang Nguyễn Quách 50€. (Köln): Nguyễn Thị Đào Nguyễn 20€. Thiện Cầu Tô Lệ Yên (Fürth) 50€. Gđ. Thiện Hà Phạm Văn Tuấn (Hildesheim) 50€. Trần Thị Hằng (Keizlingen) 10€. Vũ Hồng Khanh (Rethen) 50€. Lưu Hùng Nguyễn & Phương Nguyễn (Euskirchen) 50€. Sư Cô Hạnh Thân (Danmark) 500€. Trần Thị Kiên (Canada) 50€. Đồng Liên Tạ Ngọc Họa (Wedel Holstein) 50€. Lôi Vinh Thăng (Bochum) 200€ hồi hương HL song thân. Nguyễn Thành Khoa Pd Chánh Phước Thành (Schwenningen) 100€. (Wuppertal): Tinh Trúc Dương Thị Bình 50€. Tinh Nghiêu Gia Nghi Hồng 1.000€. Bành Vinh Hoa & Bành Tuyết Lệ (Ludwigshafen) 10€. Diệp Võ (Fulda) 50€. Nguyễn Thị Lan Phương (Hof/Saale) 10€. Phạm Văn Thắng (France) 50€ HHHH phu quân Phạm Văn Thắng & anh Phạm Văn Thuật. Như Hòa Võ Văn Thắng (France) 50€. Hồ Mỹ Linh 50€. Nguyễn Thị Hồng Linh (Kassel) 50€. Vương Văn Mạnh (Norderney) 20€. Huệ Ngọc Lê Thanh Hoa 200€.(Krefeld): Liên Cẩm Phong & Quách Thị Mùi 50€. Liên Tuyến Hồng & Liên Tuyết Hoa 20€. Liên Tú Nguyệt & Liên Chiêu Cường 200€. Liên Tú Văn & Liên Nguyệt Lý 50€.

* **Tết & Rằm Tháng Giêng:** Trịnh Thị Thu Thủy (Holland) 60€.

* **Phật Đản:** Trịnh Thị Thu Thủy (Holland) 60€.

* Vu Lan

Vũ Thị Kim Loan & Trà Tấn Hải (Dorsten) 100€ HHHH mẹ Trần Thị Long Pd Quảng Thông. (Ibbenbüren): Đỗ Thị Sáo 20€. Đồng Lạc Nguyễn Hưng Anh 20€. (Münster): Gđ. Trần Hữu Nghiệp 20€. Đỗ Thị Mão 20€. Trần Thị Lan & Lê Văn Cường 50€. Đồng An 20€. Lâm Nhan 30€. Thiên Diệu Vũ Thị Sáo 20€. Phan Thị Hạnh 20€. Thiện Học 30€. Đặng Văn Liêm 30€. Bùi Ngọc Huệ 10€. Nguyễn Thị Huệ 10€. Quang Phan Fuxiang 30€. Hà Văn Tư 15€. Trần Thị 50€. Thủy Trần (Diệu Ngọc & Quảng Tâm) 50€. Nguyễn Thanh Hồng 100€. Quảng Thành & Diệu Kim 100€. Trần Văn Chương 50€. Võ Quang Châu 50€. Nguyễn Quốc Độ 5€. Vũ Hồng Minh 20€ HHHH thân mẫu Nguyễn Thị Lợi. Vũ Huy Cường & Vũ Thị Tuyết Thanh 100€. Ngô Thị Lữ, Nguyễn Văn Sự (Paderborn) 30€. (Bielefeld): Minh Tân & Thủy Lê Nguyễn 25€. Thiện Sác Lương Thị Hương 40€. Diệu Mỹ Trương Thị Hương 20€. Nguyễn Trần 200€. Trương Văn Sang & Phạm Thị Đẹp (Duisburg) 10€. (Pforzheim): Thái Sơn 20€ HHHH Trương Thị Lang. Thiện Mỹ & Diệu Vân 100€. Huỳnh Minh Tâm 20€. Fam. Li, Trần Thủy Phương 45€. Trần Thị Ba 50€. Đặng Thị Lang 20€. (France): Trương Thị Mạnh 20€. Nguyễn Tuyết Nhi 100€. Scarwell Phung 26,45€. Trần Thị Hai 50€. Nguyễn Jean 30€. Jean Claude Tran 50€. Như Hòa Võ Văn Thắng 50€. Quảng Định Hoàng Ngọc Thu 20€. Diệu Khánh Lê Kim Anh 20€. Bùi Thị Nở 10€. Lôi Thị Thu Cúc (Haren) 30€. (Hannover): Trần Hoàng Việt 50€. Hoàng Thị Linh 10€. Melanie Leman 5€. Vũ Thị Hoa 10€. Ahmic Muhamed 10€. Thân Thị Cúc 20€. Phạm Thị Thanh Hương 20€. (Göttingen): Trần Ngọc Trí 50€. Tôn Nữ Ngọc Hà 20€. Tô Lệ Hoa (GM.Hütte) 20€. Khuất Bằng (Nienstadt) 20€. Nguyễn Thị Thịnh (Emden) 20€. (Việt Nam): Đặng Minh Hương 10€. Quảng Tín Trần Hải Mỹ 50€. Lê Công Được 50€. (Oldenburg): Nhân 5€. Bùi Thị Kim Chi 200€. Nguyễn Thị Liễu 10€. (Köln): Phúc Hải 20€. Nguyễn Thị Hoàng Liên 100€. Thiên Bửu Nguyễn Lại Đan 50€. Đồng Nguyễn Điền Kim Đình 30€. (Braunschweig): Cao Ngọc Lan 10€. Thiện Như 10€. Liễu Quý Báu 20€. Diệu Liên Đào Quỳnh Hoa 10€. Thang Thị Như Ngọc (Langenhagen) 20€. Lâm Thuận Hi (Hagen) 20€. (Essen): Đỗ Viêt Hùng 10€. Hoàng Thị Dương 20€. Lê Mai Lan 20€. Fam. Phạm Nguyễn 30€. Huệ Herrmann Pd Huỳnh Chiêu 50€. Nguyễn Thị Kim Yên & Nguyễn Thị Kim Nhung 50€. Nguyễn Thị Oanh (Nothausen) 20€. Thiện Hạnh Trần Minh Tân (Straßburg) 15€. Dennis & Daniel (Bad Oeynhausen) 10€. Nguyễn David (Vechta) 10€. Lê Huỳnh Thủy Chinh (Winzen) 10€. (Flensburg): Nguyễn Minh Tâm 20€. Nguyễn Văn An 20€. Bùi Trọng Quang (Wellmar) 20€. Tống-Trần Tú Linh (Gelsenkirchen) 10€. Tống-Trần Gia Bào (Herten) 10€. (Kassel): Nông 20€. Diêm 20€. Gđ. Trần Võ 30€. Nguyễn Thị Hồng Linh 30€. Lê Văn Két (Frechen) 20€. Trần Anh Tuấn (Uelzen) 100€. Nguyễn Trọng Hà (Nordheim) 10€. Nguyễn Thị Tố Anh (Dongolfing) 10€. Huỳnh Hoài Phú (Osnabrück) 20€. (Lünen): Quang 50€. Nguyễn Ân Dũng 30€. Nguyễn Thị Bích Lan 20€. (Wuppertal): Trần Tuấn Đăng 50€. Phạm Nhật Đoàn Thanh 50€. Nguyễn Thị Ngọc Thu 200€. Đồng Hải Diệp Văn Sơn 50€. Nguyễn Hữu Mừng Chi 30€. Hoàng Anh Tuấn (Troisdorf) 20€. (Neuss): Huỳnh Thanh Tùng & Đỗ Thị Bích Thủy 50€. Nguyễn Thị Chiêu & Trần Ngọc Khử 20€. Bùi Anh Tuấn & Nguyễn Thị Quyên (Winsen/Luhe) 20€. Phan Thị Mộng Tuyền (Cloppenburg) 20€. Bùi Thị Phương (Gütersloh) 20€. Đồng Thuận Phạm Thị Thảo (Dormagen) 30€ HHHH Hoàng Nguyễn Hải. Trần Thị Hồng (Chemnitz) 20€. Toàn Lan (Remscheid) 20€. Trịnh Thị Thu Hằng (Husum) 20€. (Lüneburg): Đồng Như Đông Hải Yến 100€. Ngọc Huệ Đồng Siêu 25€. Vũ Thị Ngọc Thanh (Miester) 10€. (Lehrte): Trần Văn Thắng 20€. Thiên Đường Nguyễn Thị Tâm 20€. Giang Thị Ngọc (Hameln) 10€. (Frankfurt): Vũ Thị Minh Hương 20€. Quách Thị Loan 50€. Trần Thị Hương Giang 200€. Võ Thị Thanh Lan (Bremen) 20€. Lâm Y Xuân (Leer) 10€. (Düsseldorf): Nguyễn Đình Nam 20€. Helele Antony Do 50€. Antony Thi

Toán 20€. Kha Thị Hồng Vân 50€ HH cho thân mẫu Tăng Tổ Phát. (Stuttgart): Đào Thị Phú 10€. Huỳnh Văn Thập 20€. Thiên Khánh Đào Thị Ngọc 100€. Trần Thị Hằng (Keizingen) 10€. Ngô Thị Dương (Hofgeismar) 30€. (Nürnberg): Võ Thị Mỹ 30€. Thiên Trọng Phạm Văn Đức 10€. Mai Bá Phước (Fürth) 20€. (Hamburg): Như Lộc 50€. Đồng Đạt Lê Ngọc Thanh 20€. Nguyễn Minh Thiện 30€. Diệu Thành Phan Mỹ Hương 20€. Diệu Hòa Trần Thị Hiền 10€. Nguyễn Thị Nhân 30€. (Vechna): Đặng Thị Kim Vân 20€. Hiền Nguyễn Krüger 20€. Phạm Chí Huy (Erfstadt Liblar) 20€. (Holland): Trịnh Thị Thu Thủy 60€. Trần Thị Tú Anh 10€. Fam. Tsang 30€. Đỗ Thị Ut 10€. K.M. Hau 20€. Diệu An Đỗ Thị Thanh Tâm 50€. Ngm Anh Vinh (Kaufbeuren) 30€. Thiên Khánh Phạm Thị Ngọc (Bitburg) 50€. Triệu Cẩm Nguyễn (Hablloch) 40€. Triệu Tô Anh (Canada) 20€. Phạm Thị Minh Phương 73€. Vương Khắc Vũ (Borkum) 60€. Đỗ Thị Dung (Staßfurt) 10€. Diệu Minh Thâm Chu Hải Thanh (Bochum) 20€. Trương Quang Bình (Niederahr) 20€. (Krefeld): Diệu Nhân Nguyễn Thị Thu Hương 20€. Mã Chi 20€. Viên Thanh Ngô Quang Diễm Phi (Fürstentfeldbruck) 20€. Thiên Tinh Tạ Quang Thanh (Berg) 100€. Đồng Huệ Âu Nguyễn Thị Bích Hằng (Worms) 20€. Nguyễn Gia Vinh (Frankenthal) 10€. (Norden): Huỳnh Tuyết Nga 20€. Huỳnh Văn Châu 120€. Vũ Thị Ninh (Eschwege) 20€. (Bad Iburg): Lý Hương Pd Diệu Thiện 20€. Lê Hồng Sơn 20€. Trương Kim Nam (Hachenburg) 20€. Trương Hồng Hiếu Pd Trị Hiếu (Wahlstedt) 10€. Huệ Trí Đặng Giang Toàn (Ostfildern) 10€. Gđ. Đồng Kiến Nguyễn Thị Thu Thủy (Ebersberg) 20€. Nguyễn Thanh Phạm Minh Trang (Einbeck) 20€. (Steinbach): Đồng Tuy Nguyễn Văn Cúc 80€. Hà Trí Quỳnh (Erkrath) 10€. (Ludwigshafen): Bành Vinh Hoa & Bành Tuyết Lê 40€. Khuu Mỹ Yến 20€. Bành Vinh Ái 50€. Ngọc Bảo Vũ Bích Ngọc (Sonneberg) 50€. Diệp V6 (Fulda) 50€. Frau Lam-San Staab (Neuenkirchen) 50€. Diệu Hòa Cao Thị Mơ (Erfurth) 20€. Nguyễn Khắc Hiếu (Timmendorfer Strand) 100€. (Wiesbaden): Đồng Thị Trịnh Thị Tuyết, Nguyễn Thị Mỹ & Nguyễn Thị Duyên 50€. Lê Thị Cây 20€. (Bonn): Thiên Tân Nguyễn Văn Thuận 10€. Lê Văn Dũng 20€. (Koblentz): Trương Văn Tinh 30€. Bích Trâm Vogtländer 20€. Vũ Như Tâm (Sangerhausen) 10€. Hứa Thị Phức (Gerolstein) 10€. Trần-Bùi Thị Sáu (Schramberg) 10€. Hoàng Thị Hạnh (Memmingen) 30€. (Karlsruhe): Huỳnh Quốc Cường 50€. Vũ Hằng Pd Tinh Trí 20€. (Berlin): Phạm Thị Tuyết 30€. Bùi Thanh Hòa 5€. Thiên Huệ Huỳnh Quang Đăng 20€. Viên Thanh Huỳnh Kim Thủy 50€. Đạt Huệ Nguyễn Thị Thu Hà (Bruckköbel) 50€. Bùi Mạnh Hùng (Oberhausen) 20€. (Schweiz): Diệu Thái Nguyễn Thị Thái Lan 20€. Nguyễn Thanh Trúc 18€. Minh Hạnh Nguyễn Văn Hồng 47€. Nguyễn Ngọc Hưng 30€. Trương Đại Hứa (Langenfeld) 20€. Đồng Thành Lê Văn Hiên (Arnstadt) 50€. Trần Vinh Cam (Coesfeld) 50€. Nguyễn Văn Thạch (Plochingen) 10€. Ngô Thị Thanh Hương (Obersulm) 10€. Huệ Thanh Hữu Chương Kim (Löningen) 30€. Nguyễn Thị Lan Phương (Hof/Saal) 10€. Đồng Chánh Phạm Văn Dũng (Nörten Hardenberg) 5€. Đồng Bảo Nguyễn Thị Bích Ngọc (Sandberg-Langenleiten) 20€. Diệu Thị Lê Bích Loan (Dreieich) 20€. Thiên Hiền Cấp Trọng Dũng (Bremervörde) 20€. Thiên Thủy Lý Thị Dân (Schwab-heim) 50€. Đào Văn Dương (Heidenheim) 30€. Chúc Hữu Trần Đình Hy (Laer) 30€. Diệu An Trần Thị Nhuận (Esens) 20€. (Freiburg): Trương Thị Hạnh 10€. Phạm Văn Hoàn 20€. Hạnh Thông Phan Thị Bích (Bad Berneck) 10€. Nguyễn-Hồ Ngọc Thạch (Twistingen) 20€. Quách Thị Anh Hoa (Rastatt) 30€. Đồng Vũ Đăng Thị Hải (Königsutter) 20€. Đặng Thị Hải Vân (Ulm) 20€. (Nordhorn): Diệu Hương Tạ Thị Kim Lan 20€. Vũ Nguyệt Ánh 20€. La Ty 20€. Lưu Giới 20€. Nguyễn Thị Phương (Waldkirch-Kollnau) 20€. Phan Thị Lan (Wernigerode) 20€. Liên Hương Vũ Thị Hiền (Renningen) 30€. (Ingolstadt): Diệu Hạnh Nguyễn Thị Đức 20€. Thiên Xuân Vũ Đức Quỳnh Như Vivian 30€. Nguyễn Công Chung & Đỗ Thị Tuyết Lan (Dresden) 20€. Quảng Thiện Hồ Quốc Cường (Österreich) 20€. (Helmstedt): Diệu Lộc Huỳnh Thị Bê 20€. Cấn Ngọc Trương Thị Lê 20€. Ngọc Linh Ô Thị Hai (Meppen) 50€. Diệu Đài Huỳnh Thị Kiều Liên (Taufkirchen/München) 20€. Lộc Bondke Pd Diệu Quý (Gotha) 10€. Nguyễn Văn Hùng (Offenbach) 10€. Diệu Mây Tô Thị Thu Hà (Gera) 10€. Diệu Đức Nguyễn Thị Minh Phương (Konstanz) 20€. Trương Thị Bích Nga Voigt (Waltershausen) 40€. Nguyễn Văn Tường (Berghem) 20€. Chu Thị Phương (Zwickau) 30€. Vương Văn Mạnh (Norderney) 10€. Trần Thị Hồng (Seewetal) 30€. Diệu Chung Hoàng Thị Thủy (Marburg) 50€. Trịnh Hòa An (Donaueschingen) 20€. Vũ Quang Tú (Seelze) 50€. Diệu Thức Nguyễn Thị Tinh (Bad Pyrmont) 40€. (Burgwedel): Nguyễn-Lê Việt Châu 15€. Nguyễn-Lê Thủy An 15€. Trương Văn Kỳ (VS. Villingen) 50€. Quý Đạo Hữu & Phạt Tử ân danh 5.322€.

* **Sửa chùa:** Lê Hải Anh & Nguyễn Bích Phương (Berlin) 200€. Chi Hội Phật Tử VNTN Karlsruhe (Karlsruhe) 300€. Thị Trang Kleisorge (Bad Pyrmont) 50€. Đồng Phước Phạm Thị Lan (Bielefeld) 50€. Trần Thị Yên (Bergkamen) 50€. Trần Thị Hải (Herne) 20€. Thiên Hiếu Korn, Larry Ngọc 40€. Gđ. Đồng Pháp 40€. Thị Chánh & Thiên Tâm (Laatzten) 25€.

* **Đền Dược Sư:** Trương Văn Sang & Phạm Thị Đẹp (Duisburg) 10€. Ân danh 50€. Thiên Sư Lê Thị Tư 20€. Đoàn Sơn Pd Tâm Hải (Winterbach) 10€. (Düsseldorf): Bé Jimmy Tăng 10€. Elyne Phẩm Kha 10€.

* **Trại Tăng:** Tôn Bích Lê (Tôn Mỹ Lệ) (Saarbrücken) 20€. Trương Văn Sang & Phạm Thị Đẹp (Duisburg) 10€. Trần Thế Bạ, Viên Trí Nguyễn Thị Anh, Viên Nghiêm Trần Thị Bào & Viên Hoa Trần Thị Trà My 10€. Ân danh 10€. Giác Tấn Nguyễn Thị Tâm 100€. Lâm Đạo Khắc 50€. Lê Thị Cảnh 10€. Dư Thị Thu Bích 40€. Trương Mỹ 20€. Vũ Thị Kim Thiên 10€. HHHH Trần Duyệt Hùng Pd Đồng Thoát 20€. Tôn Trinh Huỳnh Thị Ngọc 100€. Thiên Hội Đặng Ngọc Hải 20€. Thiên Đức Chung Thị Hồng 10€. Sư Cổ Hạnh Thán 20€. Đồng Liên 10€. Trần Thị Xuân 20€. Yên Nhi Pd Đồng Đồng 5€. Đồng Hoa Lâm Thị Huệ 20€. Thiên Lộ Dương Kiều Diễm 20€. Thiên Mỹ & Diệu Văn 20€. Đồng Liên 10€. Trần Thị Na Pd Viên Hằng 10€. Đồng Hiếu Lê Huy Đức Trí 10€. Đồng Ngân Sầm Tú Hà 10€. Nguyễn Thị Thu Thủy 10€. Tiểu Thị Kim Anh 10€. Đặng Quang 10€. Đặng Thị Kiều Oanh 5€. Thiên Trang Bành Tâm Sơn 10€. Đồng Chiêu 15€. Nguyễn Quê 10€. Diệu Hoàng 30€. Diệu Hòa 10€. Liên Hạnh 10€. Trần Thị Phương 10€. Thiên An Trần Thanh Quy 10€. Đồng Huệ Nguyễn Thị Lài 10€. Hằng 10€. Đặng Đình Quân 10€. Đặng Thị Quyên 10€. Tâm Thảo Trương Thị Diệu Phương 20€. Đồng Diệu, Huỳnh Ngọc, Thiên Nhơn, Chánh Hòa & Lý Tân Thảo 25€. Đồng Hoa Nguyễn Thị Liên 10€. Đồng Nguyệt Đặng Thị Minh 5€. Diệu Hằng Mai Minh Hùng 10€. Nguyễn Hồng Trần Lê Hoa 10€. Đồng Hoa Nguyễn Lan Hương 10€. Phạm Thị Thoan 20€. Nguyễn Tuệ 20€. Huỳnh Hiệp Hòa 20€. Bảo Hoa 20€. Thiên Kim Nguyễn Thị Thanh Vân 20€. Bùi Thị Hoa 5€. Nguyễn Thị Loan 5€. Gđ. Đồng Pháp Cao Văn Thắng 40€. Gđ. Đồng Tâm Trần Quang Minh 20€. Nguyễn Thu Thảo 20€. Hạnh & Hiền 10€. Thiên Hồng 5€. Đồng Phước 5€. Diệu Ngọc & Quảng Tâm 20€. Thiên Đạt 20€. Thiên Thủy 20€. Thiên Học 10€. Diệu Loan 10€. Đồng Đạo 20€. Thim Dĩnh Pd Thiên Hy 10€. Đồng Pháp & Đồng Hạnh 20€. Chí Đức 10€. Thiên Giới (Hoa Lan) 20€. Thiên Văn 10€. Hồ Hưng 10€. Đoàn Văn Ty 10€. Diệu Chơn Huỳnh Kim Phương 20€. Ngô Tú Hoa 10€. Trần Thị Hạnh 10€. Đồng Nguyễn 10€. Đồng Liên Lê Thị Kim Hoa 20€. Thiên Hiếu Korn Larry Ngọc 10€. Đồng Ngân 5€. Hoàng Thị Kim Chi 5€. Diệu Hạnh 10€. Đức Hinh & Thiên Khai 20€. Châu Kim Ngọc 50€. Vũ Thị Minh Tâm 10€. Đồng Nhà Nguyễn Hoài Phương 10€. Thiên Diệu Vũ Thị Sáo 20€. Phạm Thị Kim Hương 2€. Thiên Hạnh 10€. Diệu Ngọc Lý Hồng Châu 20€. Viên Tuyết 20€. Đồng Liên 10€. Trương Minh Trương Ngọc Phương 10€. Thiên Lý Thiên Bích Phần 10€. Diệu Thứ 5€. Tô Nga 10€. Tâm Tế 15€. Tâm Trương 15€. Đồng Phước Bùi Thị Lan 30€. Diệu Hương Lý Thị Hoa 10€. Bùn Frankfurt 10€. Xiangrong Fischer 5€. Trương Camilla 5€. Thim Dũng Pd Thiên Hương 10€. Trần Tuyết Hồng 10€. Kim Chi 50€. Diệu Ngân 5€. Vương Yến My 10€. Diễm Pd Thiên Trang 40€. Thiên Trí 5€. Vũ Đức Minh 5€. Nguyễn Thị Hưng 10€. Thái Thị Ngọc Liên 20€. Huệ Sáng 5€. Đồng Hạnh 10€. Nguyễn Kim Dung 20€. Đồng Tâm 10€. Vũ Văn 10€. Lê Minh 10€. Nguyễn Thị Phương Lan 10€. Nguyễn Thị Kim Nhung 10€. Tôn Nữ Mỹ Lộc 20€. Hans 10€. Thiên Thu 10€. Đồng Diệp 30€. Đồng Nhà Phung Linh 10€. Diệu Phẩm Ngụy Nhật Thứ 10€. Thiên Cầm 10€. Bình 10€. Nguyễn Uyển 20€. Đồng Hậu Nguyễn Thị Thăng 10€. Đồng Nguyễn Bửu Duyên Nam 10€. Nguyễn Thị Hồng Loan 10€. Thiên Tiên 20€. Thiên Hữu 20€. Viên Thủy 50€. Ngô Thành Hiền 10€. Bác Sáu 10€. Biên (Rau) 5€. Quỳ Băng 2€. Đồng Đỗ Nguyễn Thị Minh Sáu 11€. Lê Thị Thanh Hiền 10€. Nguyễn Bá Nhân & Thị Phan 20€. HL. Trịnh Đình Trung (Nam) 10€.

Dương Nguyệt Anh 15€. Nitaya Schümann 5€. Nguyễn Tuấn Thành 50€. Phùng Thị Hào 10€. Đoàn Quang Phương 20€. Ngô Ngọc Oanh 10€. Davils 10€. Châu Kose 20€. Hữu Pd Thiên Nhân 50€. Diệu Liên Phạm Thị Hoa 50€. Đỗ Justin Duy Bảo 50€. Nguyễn Chính Hải 4€. Văn Thái Sơn 20€. Hồ Minh Chi 50€. Đồng Vũ 10€. Thiên Hằng 5€. Đồng Tuệ Đoàn Thoại 10€. Fam. Eschth & Phương Emmy 10€. Nguyễn Thị Phương 3€. Nguyễn Tuấn Anh 50€. Minh Chí 50€. Hồng Anh 10€. Minh Thuong 20€. Minh Việt 20€. Minh Đan 10€. Đặng Thị Thu Hoà 10€. Nguyễn Ngọc Thủy Trang 10€. Ngọc Dương Hoàng Thị Tai 10€. Nguyễn-Võ Song Huyền 10€. Khai Trí 150€. Thọ Tâm Nguyễn Minh Thanh 50€. Nguyễn Thanh Phương 50€. Viên Như 20€. Đồng Văn Nguyễn Thủy Nga 20€. Thủy 50€. Thầy Hạnh Bảo 50€. Hòa Hội Huỳnh Hiệp Hòa 30€. Đồng Như Nguyễn Thị Đào Nguyễn 20€. Đồng Trí & Huệ Phúc 20€. Diệu Tuyền Tâm Bích Thuận 20€. Tâm Tịnh 50€. Huỳnh Thị Hà Hưng 20€. Gđ. Lý & Thu 80€. Gđ. Phát & Diên 40€. Đồng Lợi Nguyễn Minh Đức 10€. Nguyễn Tấn Đạt 10€. Đồng Bạch Nguyễn Thị Liên 20€. Đồng Liên Nguyễn Thị Kim Hoa 20€. Thiên Hào Danh Thị Thảo 30€. Đồng Viên 20€. Diệu Huệ Kim Sinh 5€. Nguyễn Thị Hương 10€. Tâm Nguyễn Trần Thị Giới 50€. Huỳnh Thị Hồng Xuân 20€. Đức Tâm Trí Tín 130€. Gđ. Diệu Thịnh Trần Thị Thu Thủy (Wilhelmshaven) 50€. (Bielefeld): Diệu Hoàng Lương Thị Kim Phụng 20€. Đồng Phước Phạm Thị Lan 100€. Gđ. Thu Hiền Wittkowsky, Mario Wittkowsky & Suzanne Wittkowsky 50€. Nguyễn Thanh Trường (Erlangen) 30€. (Gießen): Gđ. Bathke 40€. Tâm Cử Trương Tôn Châu 10€. Nguyễn Thị Thịnh (Ermden) 20€. Công Ngọc (Münster) 40€. (Việt Nam): Phước Ngọc Ngụy Xu Keo 100€. Trần Hữu Nhơn 10€. Trần Vũ Kính 10€. Trịnh Tem Hiem 100€. Phước Lãnh Lâm Thị Sang 10€. Phước Đa Nguyễn Thị Chương 10€. Diệu Đức Tô Thị Nguyệt 10€. Diệu Hậu 30€. Phước Vinh Kha Thị Keo (Idar Oberstein) 10€. (Köln): Nguyễn Thị Đào Nguyễn 20€. Đồng Xuyên Điền Kim Hoa 5€. Đồng Nguyễn Điền Kim Đinh 30€. Quảng Huệ Phan Thị Hoàng Ngọc (Rotweil) 50€. (Aurich): Chúc Phúc Vũ Ngọc Thịnh 50€. Gđ. Minh Hải 50€. Tiểu Tử Thái Viên Thành 15€. Đức Độ Thái Tật Đạt 10€. Đức Huệ Nguyễn Hồng An 20€. Trần Thị Hằng (Keizingen) 10€. (Lüneburg): Ngọc Huệ Dương Siêu 50€. Hồng Hùng Cường 5€. Thiên Thịnh Ngũ Thơ Cường (Fürth) 20€. (Bremen): Diệu Sơn Trần Ngọc Thủy 10€. Andreas Larus 10€. Sơn 5€. Trần Thị Yên (Bergkamen) 20€. Lưu Vĩnh Pd Minh Trường (Australia) 20€. Diệu Hạnh Nguyễn Thị Đức (Ingolstadt) 20€. (Hannover): Thiên Tuệ Ngô Kevin Minh 20€. Đồng Kim Ngụy Minh Thủy 20€. Diệu Cấn Nguyễn Thị Tiên 30€. Quảng Ngô & Diệu Hiền 20€. Đồng Nguyệt Phan Thị Vy 50€. Diệu Ngọc Thu & Tú 20€. Đỗ Thị Thanh Tâm 20€. Lê Thị Thanh 10€. Thiên Thủy Nguyễn Duy Tâm 20€. Nguyễn Lan Phương 20€. Sĩ Thị Hương Hoa 10€. Ân danh 5€. (Pforzheim): Diệu Thị Hồ Kim Sinh 30€. Thiên Tâm Quách Quế Vinh 10€. Ong Bình Kỳ 10€. (Celle): Đồng Như Nguyễn Hồng Anh 20€. Đồng Thịnh Nguyễn Thị Minh Hằng 20€. Nguyễn Thị Liên 10€. Quảng Thiên Nguyễn Tường Duy (Stuttgart) 10€. Huỳnh Văn Hồng (Springe) 20€. Lưu Thị Thúy Hằng (Verden) 20€. (Holland): Hiệp 10€. Bích 10€. Trần Thị Hà 10€. Quảng Minh Nguyễn Thanh Nguyệt 50€. Dương Văn Bạch (Leipzig) 10€. Phan Sỹ Công & Phan Thị Kim Oanh (Bad Oeynhausen) 20€. Lê Vĩnh Phú (Treuchlingen) 50€. (Bad Salzflzen): Đồng Mai Đăng Hoài Phương 20€. Nguyễn Thị Duyên 20€. Nguyễn Văn Thiệu (Neuruppin) 20€. (Việt Nam /Hà Nội): Đoàn Thị Tường V 10€. Lê Văn Thiết 10€. Vũ Thị Sinh 100€. Vũ Thị Tuyết Vân 10€. (Nürnberg): Diệu Ngọc Nguyễn Thị Kim Châu 20€. Phúc Phái & Diệu Súa 100€. Höger (Sehnde) 10€. Diệu Hương Liên Nguyễn Thị Thanh Hương (Erfurt) 5€. Lisa & Rosa Nguyễn (Göttingen) 10€. Nguyễn Thị Thu Hương (Lehrte) 10€. (Hamburg): Viên Ngọc Nguyễn Ngọc Long 20€. Đồng Đạt & Diệu Chân 100€. Như Lộc 50€. Nguyễn Thanh Hải (Bremervörde) 10€. Phạm Thị Thu Hiền (Seesen) 20€. Nguyễn Thị Vinh (Witten) 10€. Ngô Thị Chuyển (Magdeburg) 20€. Trần Thị Hải (Herne) 15€. An Dũng, Thiên Bảo, Huệ Kiệt & Huệ Tường (Kassel) 100€ HHHH Lưu Đức, Huệ Lộc, Huệ Quí, Tân Linh Ngọc, Tân Hạnh Niệm & Nguyễn Tân Chí, Helene Antony Do (Düsseldorf) 30€. Thiên Thu Trần Thị Xê (Karlsruhe) 100€. Nguyễn Anh Tuấn (Mönchengladbach) 100€. (Wuppertal): Đồng Hải Diệp Văn Sơn 50€. Nguyễn Hữu Mùng Chi 20€. Nguyễn Bình Drebellow (Bendestorf) 35€. (Laatzten): Gđ. Thị Chánh & Thiên Tâm 25€. Viên Tuyết 100€. Điền Văn An & Hoàng Thị Nga (Leverkusen) 10€. Võ Kim Lý (France) 25€.

* TỪ THIỆN

-Cô Nhị, Cù, Mù & Dưỡng Lão: Bach Thủy Dung Ludwig (Hamburg) 20€. Trương Văn Sang & Phạm Thị Đẹp (Duisburg) 20€. Hồ Thị Loan Phương (Nordhorn) 10€. Gđ. Bathke (Gießen) 30€. Bùi Thị Phương (Gütersloh) 20€. Thiên Diệu Vũ Thị Sáo 20€. Mai Khanh 30€. Bạch Thủy Dung Ludwig 20€. Cao Thị Ngọc Dung 20€. Ân danh 30€. Nguyễn Văn An 100€. Trịnh Thị Hoài Thu 20€. Dr. Nguyễn Thị Minh Ngọc 40€. Ân danh 20€. Minh Greiff (Vecheide) 10€. Đồng Văn Nguyễn Thị Thúy Nga (Barsinghausen) 40€. Nguyễn Phan Chân (Dortmund) 10€. Trần Thị Hai (France) 80€. Phi Quang (Karlsruhe) 30€. Nguyễn Thị Bích Lan (Lünen) 20€. Lữ Trung Càng (Barntrop) 50€. Đồng Giới Trần Thị Thiên Hương (Italia) 50€ HH công đức cho Nguyễn Hữu Triết.

-Giúp người nghèo: Nguyễn Lai (München) 50€.

-Nôi cháo tình thương: Đồng An 10€. Trịnh Thị Thu Hằng (Husum) 20€. Nguyễn Thị Thanh Hoa (Niebüll) 10€. (Belgique): Tâm Huệ Nguyễn Thị Duyên 40€. Phạm Nguyễn Thị Thu Thủy 50€. (Bad Pyrmont): Trịnh Minh Tâm 10€. Felicia 5€.

-Mổ mắt: Đồng An 10€. Dr. Nguyễn Thị Minh Ngọc 20€. Elyne Phẩm Kha (Düsseldorf) 20€. Phi Nam (Karlsruhe) 30€. Phạm Văn Thăng (France) 30€ HHHH phu quân Phạm Văn Thăng & anh Phạm Văn Thuật. Nguyễn Thu Hồng (Donaueschingen) 30€.

-Bảo lụt: Thái Thị Xuyên Đan (Wilhelmshaven) 20€. Thiên Diệu Vũ Thị Sáo 10€. Diệp Thị Mười (Göttingen) 30€. Lữ Trung Càng (Barntrop) 20€.

-Phóng sanh: Đồng An 10€. Nguyễn Thị Liễu 10€. Hồ Thị Loan Phương (Nordhorn) 10€. Phạm Văn Thăng (France) 20€ HHHH phu quân Phạm Văn Thăng & anh Phạm Văn Thuật. Điền Văn An & Hoàng Thị Nga (Leverkusen) 10€. Đồng Nguyễn Điền Kim Đinh (Köln) 20€. Nguyễn Thu Hồng (Donaueschingen) 20€. Trương Văn Kỳ (VS. Villingen) 50€. Trần Thị Thiên Hương (Italia) 20€ HH công đức cho Nguyễn Hữu Triết.

* **Trưng Tâm NC & TH Việt Giác:** Bành Tâm Sơn (Wiesbaden) 20€. Thủy Trâm (Diệu Ngọc & Quảng Tâm - Heo công đức 766) 50€. Ân danh (Heo công đức) 44€. Hằng Á Châu Thanh Hoa (Heo cd) (Koblentz) 72.30€. Kevin Đỗ Đức Việt & Đỗ Thị Mai Hạnh (Heo cd) (Walsrode) 81€. Ly-Ly Ngọc Mai Pd Diệu Bảo (Heo cd) (Berlin) 79€. Pt. Trú Beck Pd Diệu Âm và khách hàng (Heo cd) (Lichtenstein) 325€.

* **Học bổng Tăng Ni Việt Nam:** Bành Tâm Sơn (Wiesbaden) 20€. Gđ. Bathke (Gießen) 40€. Ân danh 20€.

* **Hương linh:** Hoàng Minh Tuấn (Dormagen) 50€ HHHH Hoàng Nguyễn Hai. Ân danh 20€. HL. Nguyễn Xuân Thứ 70€. Nguyễn Thị Hương 100€ HL. Nguyễn Văn Thanh. HL. Trần Thị Nga 100€. HL. Nguyễn Văn Sơn 150€. HHHH. Dương Quốc Lập 100€. Nguyễn Văn Lợi 70€. Diệu Huệ Nguyễn Thị Huệ (Düsseldorf) 20€. Nguyễn-Trần Thị Lương (Rodgau) 75€ HL. Trần Khánh Du. Nguyễn Thị Bích Lan (Lünen) 20€. Nguyễn Thị Kim Yến & Nguyễn Thị Kim Nhung (Essen) 50€.

* **Gian hàng:** Bà Thắm (Bác Phong gái - Quận áo) (Laatzten) 130€. (Tiếp): Tiên Phương (bản rau) 75€. Anh Tuấn Anh (Rau) 75€. Anh Hùng (Rau) 75€. Anh Biên (Rau) (Osnabrück) 75€. Anh Trịnh Minh (Đồ khô) (Münster) 30€. Anh Tinh (Rau) (Tiếp) 75€. Bà

Bây (Băng nhạc) (Oldenburg) 125€. Chị Trương Thanh Trúc (Băng nhạc) (Hamburg) 25€. Frau Fische (Hannover) 25€. Chị Lê Thị Luyện (Rau) (Chemnitz) 50€. Bà Tùng Thủy (Đồ khô) (Leipzig) 550€.

* **Quảng cáo:** Hà Ngọc Kim Loan 100€. Mỹ Anh Hanisch-Pfaff 280€. Nguyễn Thị An -NhiPhong Reisen- 530€. Kreyenhof + Kluge GmbH 1.400€. Huỳnh Ngọc Hà 115€. Bùi Văn Chính 280€. Tô Tuyết Liên 30€. Sino-Deco Einrichtungs GmbH (Berlin) 350€.

* **Giúp nạn nhân Động đất tại Nepal:** Gđ. Bathke (Gießen) 50€. Nguyễn Thị Liễu 20€. Chùa Báo Quang (Hamburg) 5.000€. Phúc Phái & Diệu Sầu (Nürnberg) 50€. Võ Thị Nga Pd Quảng Diệu (USA) 420,34€. Lữ Trung Cang (Bartrup) 50€. Diệp Thị Sơn (Aalen) 20€.

Định kỳ tháng 7 & 8 / 2015

Phùng Văn Thanh 5€. Đặng Tú Bình 5€. Erren Patrick 5€. Phan Ngọc Đức 5€. Trần Văn Dân 5,11€. Lâm Thị San 5,11€. Đặng Quốc Minh 5,11€. Nguyễn Thị Kim Lê 10€. Nguyễn Thị Bích Lan 10€. Nguyễn Danh Thăng 10,23€. Nguyễn Quốc Định 10,23€. Nguyễn Hòa 15€. Sabine-Phan Trương Trần Vũ 20€. Hồ Thị Thu Hà 20€. Phạm Công Hoàng 25,56€. Chöling 300€. Đỗ Văn Hoan 2€. Hồ Thị Nguyệt 25€. Trần Thị Kim Lê 5€. Lê Văn Đức 10€. Nguyễn Liên Hương 10€. Phan Tiến Dũng 10€. Ông Minh Trung 10€. Văn Phụng 10€. Hà Ngọc Kim 10€. Trần Lăng Hĩa 10€. Đồng Giới Nguyễn Thị Thu 10€. Nguyễn Thị Thu Nguyệt 10€. Nguyễn Thị Hồng Quyên 10€. Lê Chin & Thị Tâm 10,23€. Nguyễn Thị Tường Nhân 10,23€. Huỳnh K. 15€. Vũ Đình Đức 15€. Đồng Thanh & Đồng Nhã 15€. Hứa Thuận Hưng 20€. Hồ Vĩnh Giang 20€. Nguyễn Thị Nam Dương 20€. Nguyễn Thị Ngọc Anh 20€. Hoàng Thị Giồng 20€. Phạm Đăng Túy Hương 25,56€. Nguyễn Thủy Hồng 30€. Phan Đình Du 50€. Trần Mạnh Thăng 50€. Trương Chánh 15,34€. Nguyễn Hoàng Tùng 20€. Văn Hiếu Nguyễn Thị Bích Hợp 5€. Đặng Thanh Toàn 15€. Kim Loan Lâm-Thi-Maier 20€. Nguyễn Tấn Tài 5€. Đặng Ngân Hà 20€. Nguyễn Ngọc Đường 5,11€. Lê Thị Kim Thủy 10€. Phan Thị Lan 5€. Nguyễn Hữu Mừng Chi 10€. Nguyễn Văn Chín 10,23€. Lê Huệ 15€. Nguyễn Đức Quốc Thọ 15€. Nguyễn Bích Lan 20€. Hoàng Thị Tân 20€. Thái Kim Sơn 40€. Nguyễn Thị Nhung 5€. Young Thị Thanh 10€. Trần Văn Khanh 10,23€. Ngô Thị Thăng 10,23€. Lê Thị Ngọc Hân 15€. Lăng oder Kien Ly 15€. Van Luc 15,34€. Quách-Lê Thị Kim Thu 25€. Thái Quang Minh 100€. Trần Bạch Hùng 5,11€. Ngọc Hà Nguyễn Xuân Mai 5,11€. Phạm Văn Dũng & Đỗ Thị Cúc 6€. Đinh Thị Hội Pd Diệu Hạnh 10€. Nguyễn Văn Phương 10,23€. Hà Văn Tư 15€. Lê Minh Sang 20€. Phạm Thị Mai & Minh Trương 20€. Nguyễn Thanh Phương 30€. Manuela Horn 10€. Liễu Thái Hòa 10,23€. Võ Văn Hùng 10,23€. Thái Văn Anh 20€. Dương, Phan Thị 25,56€. Nguyễn Thanh Ty 25,56€. Võ Thị Mỹ 5€. Trần Thị Thu Thủy 5,11€. Đỗ Ngọc Oanh 6€. Nguyễn Thị Ngọc Linh 10€. Hứa Thiện Cao 10€. Vương Khắc Vũ 10€. Tôn Thủy 20€. Đỗ Thái Bằng 30€. Wiriya Tran 20€. Hồng Nghiệp Phan Quỳnh Trâm 5€. Thúy Trần 50€. Trần Tân Tiếng 10,23€. Hugo Cardenas 16€. Vũ Quang Tú 25€. Phạm Thị Cúc 10€. Trinh-Trương Minh Hà 20,45€. Michael Le 5€. Nguyễn Thị Thu 10,23€. Nguyễn Thị Ngọc Thảo 15€. Trần Thanh Pháp 20€. Trương Ngọc Liên 50€. Nguyễn Thị Thu Hương 5€. Đỗ Thị Hồng Hạnh 5€. Cao Minh Miên 5,11€. Võ Thị My 10,23€. Nguyễn Thị Diệu Hạnh 15€. Erren Patrick 5€. Phan Ngọc Đức 5€. Phùng Văn Thành 5€. Đặng Tú Bình 5€. Trần Văn Dân 5,11€. Lâm Thị San 5,11€. Đặng Quốc Minh 5,11€. Nguyễn Thị Kim Lê 10€. Nguyễn Thị Bích Lan 10€. Nguyễn Danh Thăng 10,23€. Nguyễn Quốc Định 10,23€. Nguyễn Hòa 15€. Sabine & Phan Trương Trần Vũ 20€. Hồ Thị Thu Hà 20€. Phạm Công Hoàng 25,56€. Chöling 300€. Đỗ Văn Hoan 2€. Trần Thị Kim Lê 5€. Lê Văn Đức 10€. Nguyễn Liên Hương 10€. Đồng Giới Nguyễn Thị Thu 10€. Ông Minh Trung 10€. Phan Tiến Dũng 10€. Văn Phụng 10€. Nguyễn Thị Hồng Quyên 10€. Trần Lăng Hĩa 10€. Nguyễn Thị Thu Nguyệt 10€. Hà Kim Ngọc 10€. Lê Chin & Thị Tâm 10,23€. Nguyễn Thị Tường Nhân 10,23€. Đồng Thanh & Đồng Nhã 15€. Đinh Đức Vũ 15€. Huỳnh K. 15€. Hứa Thuận Hưng 20€. Hồ Vĩnh Giang 20€. Nguyễn Thị Nam Dương 20€. Nguyễn Thị Ngọc Anh 20€. Phạm Đăng Túy Hương 25,56€. Nguyễn Thủy Hồng 30€. Trần Mạnh Thăng 50€. Hồ Thị Nguyệt 15€. Hồ Thị Nguyệt 10€. Trương Chánh 15,34€. Nguyễn Hoàng Tùng 20€. Hoàng Thị Giồng 20€. Phan Đình Du 50€. Nguyễn Tấn Tài 5€. Văn Hiếu Nguyễn Thị Bích Hợp 5€. Đặng Thanh Toàn 15€. Đặng Ngân Hà 20€. Nguyễn Ngọc Đường 5,11€. Lê Thị Kim Thủy 10€. Nguyễn Hữu Mừng Chi 10€. Nguyễn Văn Chín 10,23€. Lê Huệ 15€. Hoàng Thị Tân 20€. Thái Kim Sơn 40€. Nguyễn Thị Nhung 5€. Young Thị Thanh 10€. Ngô Thị Thăng 10,23€. Lê Thị Phương 10,23€. Lăng Oder Kien Ly 15€. Nguyễn Đức Quốc Thọ 15€. Lê Thị Ngọc Hân 15€. Van Luc 15,34€. Nguyễn Bích Lan 20€. Quách-Lê Thị Kim Thu 25€. Thái Quang Minh 100€. Phan Thị Lan 5€. Lê Minh Sang 20€. Nguyễn Thanh Phương 30€. Ngọc Hà Nguyễn Xuân Mai 5,11€. Trần Bạch Hùng 5,11€. Nguyễn Văn Phương 10,23€. Phạm Văn Dũng & Đỗ Thị Cúc 6€. Hà Văn Tư 15€. Phạm Thị Mai & Minh Trương 20€. Manuela Horn 10€. Hue Wollenberg 10€. Liễu Thái Hòa 10,23€. Võ Văn Hùng 10,23€. Thái Văn Anh 20€. Nguyễn Thanh Ty 25,56€. Võ Thị Mỹ 5€. Trần Thị Thu Thủy 5,11€. Nguyễn Thị Ngọc Linh 10€. Hứa Thiện Cao 10€. Vương Khắc Vũ 10€. Tôn Thủy 20€. Đỗ Thái Bằng 30€. Wiriya Tran 20€. Hồng Nghiệp Phan Quỳnh Trâm 5€. Thúy Trần 50€. Trần Tân Tiếng 10,23€. Hugo Cardenas 16€. Vũ Quang Tú 25€. Michael Le 5€. Nguyễn Thị Thu 10,23€. Nguyễn Thị Ngọc Thảo 15€. Trinh-Trương Minh Hà 20,45€. Trương Ngọc Liên 50€. Đỗ Thị Hồng Hạnh 5€. Nguyễn Thị Thu Hương 5€. Cao Minh Miên 5,11€. Võ Thị My 10,23€. Nguyễn Thị Diệu Hạnh 15€. Trần Thanh Pháp 20€. Hue Wollenberg 10€.

Tu Viện Viên Đức

- **Tam Bảo:** Tâm Huệ Nguyễn Thị Duyên (Belgique) 20€. Nguyệt Chánh Ch (Oberhausen) 20€.
- **Vu Lan:** Lê Thị Cây (Wiesbaden) 30€.

Khi chuyển tịnh tài cúng Chùa, xin quý vị vui lòng ghi vào nơi (Verwendungszweck = mục đích cho việc gì) để văn phòng dễ làm việc. Quý vị ở xa ngoài nước Đức cũng có thể gửi tiền mặt hoặc Check trong thư, có thể gửi thường hoặc bảo đảm về chùa. Xin thành thật cảm ơn quý vị.

Tất cả mọi sự Cúng Dường định kỳ hoặc những lễ lạc khác cho Chùa, quý vị đều có thể lấy Giấy Khai Thuế lại (bằng tiếng Đức) để cuối năm quý vị có thể khai khấu trừ thuế với Chính Phủ. Quý vị nào cần, xin liên lạc về Chùa **bằng thư hoặc bằng điện thoại, hay Email: buero@viengiac.de** cho đến cuối tháng 4 mỗi năm; chúng tôi sẽ gửi giấy đến quý vị.

Quý vị chuyển tịnh tài về Chùa, xin chuyển vào Konto như sau:

1. Congr.d.Verein Vietn.Buddh.Kirche e.V

BIC: DEUTDEDBHAN

IBAN: DE22 2507 0024 0870 1633 00

Deutsche Bank Hannover – Germany
(Ngân hàng báo mỗi ngày)

2. Pagode Vien Giac

BIC: DEUTDEDBHAN

IBAN: DE75 2507 0024 0870 3449 00

Deutsche Bank Hannover
(Ngân hàng báo mỗi tháng)

Ngoài ra Tu Viện Viên Đức ở Ravensburg có số Konto như sau:

3. Kloster Vien Duc

BIC: SOLADES1RVB

IBAN: DE53 6505 0110 0111 3020 68

Kreissparkasse Ravensburg

Ngôi Chùa thành tựu và phát triển được hay không là nhờ vào sự hỗ trợ từ vật lực cũng như tinh thần của quý Đạo Hữu và Phật Tử xa gần. Vì thế chúng tôi xin kêu gọi quý vị hoan hỷ đóng góp phần mình vào việc chung trên để ước nguyện của chúng ta thành tựu viên mãn.

Nam Mô Công Đức Lâm Bồ Tát Ma Ha Tát

Ngày..... tháng năm 2015

Phiếu ủng hộ báo Viên Giác

Số hiệu độc giả (SH)

Họ và tên :

Địa chỉ :

Tel./ Email :

Số tiền :

Giấy chứng nhận khai thuế : Có Không

Độc giả mới Độc giả cũ

Nếu thay đổi địa chỉ nhận báo, xin ghi rõ địa chỉ cũ dưới đây :

.....

.....

.....

.....

C.V.B.D. *

BIC: DEUTDEDBHAN

IBAN: DE22 2507 0024 0870 1633 00

Deutsche Bank Hannover

(Mỗi ngày ngân hàng báo một lần)

*** (Congr. d. Ver. Vietn. Buddh. Kirche e.V)**

VIÊN GIÁC

TẠP CHÍ CỦA KIỀU BÀO
VÀ PHẬT TỬ VIỆT NAM TỶ NẠN
TẠI CỘNG HÒA LIÊN BANG ĐỨC

Zeitschrift der Vietnamesen und Buddhistischen Vietnam-
Flüchtlinge in der Bundesrepublik Deutschland

CHỦ TRƯỞNG (HERAUSGEBER)

Congr. d. Verein Vietn. Buddh. Kirche e. V.
Karlsruher Str.6 - 30519 Hannover - Deutschland

SÁNG LẬP CHỦ NHIỆM

Hòa Thượng Thích Như Điển

CHỦ BÚT

Phù Vân Nguyễn Hòa

QUẢN LÝ TÒA SOẠN

Thị Tâm Ngô Văn Phát

BAN BIÊN TẬP & CỘNG SỰ VIÊN

HT.Thích Như Điển - Trần Đan Hà - Quỳnh Hoa - Từ Hùng
Trần Phong Lưu - Phan Ngọc - Hồng Nhiên - Thiện Căn
Phạm Hồng Sáu - Thị Tâm - Phù Vân - Trương Ngọc Thanh
- Lê Ngọc Châu - Quảng Trực Trần Việt Dung

Tùy Anh (Đức) - Hoang Phong (Pháp) - Người Giám Biên
(Đức) - Đông Phương Mai Lý Cang (Pháp) - Trần Thị Hương
Cau (Đức) - Trần Thị Nhật Hưng (Thụy Sĩ) - Vi Vi Võ Hùng
Kiệt (Mỹ) - Tuệ Nga (Hoa Kỳ) - Phan Hưng Nhơn (Đức) -
Sư Huynh Hà Đậu Đông (Đức) - Nhựt Trọng Trần Văn Minh
(Đức) - Nguyễn Hạnh HTD (Đức) - Hoa Lan (Đức) - TS.
Lâm Như Tạng (Úc) - Nguyễn Thủy (Pháp) - Trần Thế Thi
(Đức) - Nguyễn Quý Đại (Đức) - Huỳnh Ngọc Nga (Ý) - Thi
Thị Hồng Ngọc (Đức) - Cư sĩ Liễu Pháp (Hoa Kỳ) - Dr. Tôn
Thất Hứa.

KỸ THUẬT AN LOÁT (Layout)

Trung Tâm VHXHPGVNTN tại CHLB Đức

CÙNG SỰ CỘNG TÁC CỦA (Mitwirkung von)

Hội Phật Tử VNTN tại Cộng Hòa Liên Bang Đức
Vereinigung der Buddhistische-Vietnamflüchtlinge i. d. BRD

TÒA SOẠN

Trung Tâm VHXHPGVNTN tại CHLB Đức
Vietnamesisch-Buddhistisches Sozio-Kulturzentrum i. d. BRD
c/o Chùa Viên Giác

Karlsruher Str.6 - 30519 Hannover
Tel. 0511 - 87 96 30 - Fax : 0511 - 87 90 963

Homepage: <http://www.viengiac.de>

E-mail : info@viengiac.de

E-mail : baoviengiac@viengiac.de

E-mail : vongatuong@yahoo.de

VIEN GIAC erscheint 6 mal jährlich

- Viên Giác phát hành mỗi 2 tháng vào những tháng chẵn. Nhằm mục đích phục vụ lợi ích cộng đồng người Việt tỵ nạn tại Đức Quốc trên mọi mặt.
- Viên Giác bảo tồn và phát huy truyền thống Văn Hóa Phật Giáo và Dân Tộc Việt bên cạnh những sinh hoạt Tôn Giáo, Xã Hội hoàn toàn không có tính cách thương mại, tuy nhiên mọi ủng hộ qua hình thức cúng dường. Viên Giác xin chân thành cảm tạ.
- Ủng hộ hiện kim cho Viên Giác. Quý vị sẽ nhận được biên nhận theo sự yêu cầu để làm đơn xin quân bình thuế lương bổng hoặc lợi tức hằng năm.
- Những tư tưởng của tác giả được đăng và trích đăng trên báo Viên Giác không nhất thiết là lập trường của tờ báo và Ban Biên Tập. Tác giả chịu hoàn toàn trách nhiệm về nội dung bài viết của mình.

Mọi sự ủng hộ tịnh tài xin gửi qua trương mục:

Congr. d. Verein Vietn. Buddh. Kirche e.V.
Bic : DEUTDEBHAN
IBAN : DE22 2507 0024 0870 1633 00
Deutsche Bank Hannover

Mục Lục

Trang

Thư Tòa Soạn 1

• Tôn giáo

- Phân Ưu và Ai Điều HT.Thích Tâm Châu của Giáo Hội PGVGTN Âu Châu. 3
- Bhàvanà Thiền Phật Giáo... (Phần 3) (Liễu Pháp) 5
- Tâm bao la như đại dương (Hoang Phong chuyển ngữ) 7
- Ước mơ (Thơ: Hoang Phong) 10
- Hạnh nguyện cuộc đời HT. Khánh Anh... (HT. Thích Bảo Lạc) 11
- Những cánh hoa rơi (HT.Thích Như Điển) 14
- Chữ Tâm trong văn học Việt (GS.Thái Công Tụng) 17
- Danh xưng -Tàn mạn mây cánh hoa (Nguyễn Đạo) 21
- Mai này (Thơ: Lâm Như Tạng) 24

• Chủ đề và Văn Học Nghệ Thuật

- Đề cao lòng hiếu đạo... (Dương Kính Thành) 25
- Xóm cỏ tình quê (Thơ: thylanthao) 26
- Mẹ tôi, những nài chuỗi... (Vũ Ngọc Ruăn) 27
- Mắc lầm (Thơ: Sông Thu). 30
- Câu chuyện bí mật của mối liên hệ... (Phan Ngọc) 31
- Làn sóng người tỵ nạn đến Đức (Nguyễn Quý Đại) 34
- Nguồn gốc chung của các dân tộc... (Phan Hưng Nhơn) 36
- Một thoáng hương xưa (Thơ: Dư Thị Diễm Buồn) 37
- Về cuộc tranh chấp biển Đông (Trần Bình Nam) 38
- Biển tóc (Thơ: Trúc Lang OKC) 40
- Mộ gió (Đỗ Trường) 41
- Hai chị em (Huyền Ngọc Nga) 45
- Lời trời trần của hai bà Mẹ (Nguyễn Đức Tịnh Trí) 46
- Giáo lý Âu Châu, có gì lạ? (Nguyễn Hạnh THD) 49
- Oĩ con sông tiềm thức (Thơ: Tuệ Nga) 50
- Âu Châu có gì lạ??? (Trần Thị Nhật Hưng) 51
- Paris có gì lạ? (Hoa Lan-Thiện Giới) 54
- Lễ chúc thọ tưng bừng... (Phương Quỳnh) 59
- Bi hùng và Bi thảm (Đào Hiếu) 61
- Đọc: Một thuở yêu nhau (Trần Đan Hà) 63
- Giới thiệu sách báo mới (Phù Vân) 66

• Tin Phật Sự

- Chương trình Phật sự chùa Viên Giác năm 2016. 67
- Tin Phật sự (Phù Vân) 69

• Tin Sinh Hoạt Cộng Đồng (Đại Nguyên phụ trách)

- Tin Nước Đức (Lê Ngọc Châu phụ trách) 72
- Tin Việt Nam (Quảng Trực phụ trách) 75
- Tin Thế Giới (Quảng Trực phụ trách) 79
- Phân Ưu - Cáo Phó - Cảm Tạ 82
- Hộp thư Viên Giác 85+89
- Phương Danh Cúng Dường 89
- Chúc Mừng - Thông Báo - Tìm Bạn (xem trang: 43, 44) 90

• Hình Bìa: Tím Huế (Tranh của họa sĩ Cát Đơn Sa / Hoa Kỳ)

• **Cáo lỗi:** Vì số trang báo có giới hạn nên các bài của quý văn thi hữu gửi đến và mục phương danh cúng dường không thể đăng hết trong kỳ này được. Chúng tôi sẽ lần lượt tiếp tục đăng trong các kỳ báo tới. Xin thành thật cáo lỗi cùng quý vị.

• Báo Viên Giác